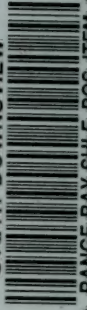

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 16 20 08 06 013 2

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

DS
234
A5179
1911
c.1
V.2
ROBA

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

2603

تاریخ اسلام

قوم نجیب عربك ترقیات فكریه، اجتماعیه و اقتصادیه سیله صورت اعتلا و اعطاط نندن
باحث و متعدد تاریخی رسم لوله بدی قطمه شجره پیغمبری خریطه سنی و درت قطمه
جغرافیای پولیتیکی خریطه لرخی حاویدر .

ایکینجی جلد

مترجمی

م. روف

شورای دولت بدایت مدعی عمومی
دارالفنون تاریخ ادبیات معلم نندن
ورسلی کتاب مر بحری

مؤلفی

سید امیر علی

مشاهیر علمای اسلامیة دن و مسائل شرقیة
جمیعی اعضا نندن و « قانون محمدی » ایله « روح
الاسلام و تربیة اسلام » بحری

صاحب زناشری : باب عالی جاده سنره

کتابخانه
قنات

صامبی الیاس
کانه حقوق محفوظدر

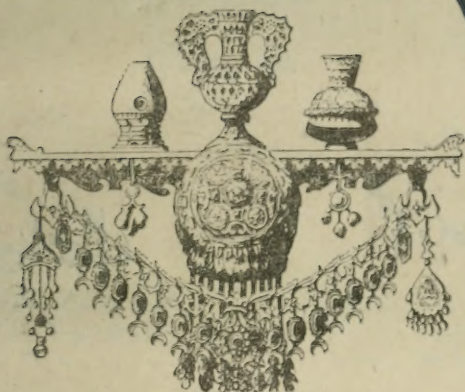
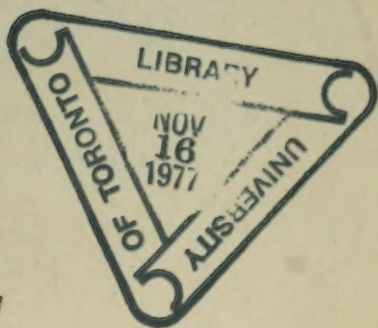
برنجی طبعی

در سعادت

قنات کتبخانه و مطبعه سی - باب عالی جاده سی نومرو ۲۰

۱۳۳۰

DS
234
A5179
1911
v. 2

بیکر منجی فصل

عبارت (مابعد)

تأتم — مستظرف

۴۵۵ — ۵۰۳ هـ . ۱۰۶۳ — ۱۱۱۰ م .

اهل صلیب محاربانک ظهروی

تأتم بامراه — طغرل بك — یزید السید لوله محاربه — طغرل بلك وفاتی —
 اب ارسلانك هاروسى — روملك استیلسى — ملوز کرد محاربه سی —
 روملك هزیمتى — دیوزده رومانوك اسارتى — صلح مقاله روسی —
 دیوزده رومانوك تبیسى طرفنده کوزلری اوبولورده انتراف اولوسى —
 اب ارسلانك وفاتى — ملكشاهك هاروسى — تأتمك وفاتى — مقتدرى بامر
 اللهك خذوفته هاروسى — ملكشاهك مانلى سلطنتى — قیامى — حسن صباح —
 نظام الملک قتل — ملكشاهك وفاتى — محمدوملری اراندره اخترف —
 مقتدرى خلیفه نك وفاتى — مستظرف بانلرلك هاروسى — اهل صلیب محاربانك
 ظهروى — انطاکیه نك محاصره سی — ضبطى — مسلماندرک قتل عام
 ایرطسى — (مرعه النعمانه) ك تخربى — قدسده قتل عام — طرابلسك
 یغما ایرطسى

۴۵۵ — ۵۰۳ هـ . ۱۰۶۳ — ۱۱۱۰ م .

طغرل زماننده ساجوقیلر اسیانك ملت حاکمه سی اولمشلردى .

ملجور قلم

ساجوق عشیرتى ترك ویا سکیت شعبه جسیمه سندن بر مفرزه اولوب
 ناملرینی ماورای النهره وبعده خراسانه داخل اولدقلىرى ائناننده ریاستلرنده

بولان ذاتن اقتباس ایتشلردر. ترکارله مونغوللر عین منشته منسوب ایسه لرده ارالرنده بویوک فرقلر بولنمقده ایدی. بونلردن مونغوللر الان اولدینی کچی آسیانک آقصابی شرقنده، وحشته قریب برحل بدویتمده زمانکذار ایدیلر. عشارغریبه نی تشکیل ایدن ترکار ایسه مدینت عربیه ایله تماس ایده ایده پک زیاده ده کیشمشلردی. عشار مذکورده نیک اترقیسی اولان سلجوق قیله سی افرادی کمال شدت و منونیتله دین اسلامی قبول ایدرک بودینک حامی ومدافع اولدیلر. عربلر معرفت و ضایعک ترقیسیله مشغول ایکن سلجوقیلر نفوذ اسلامی توسیع ایدیورلردی. اون برنجی عصرک نصف اخیر سلجوقی تاریخک اشعشعه لی دورینی تشکیل ایدر.

بودور ظرفنده بالمله سلجوقیلر حکمدارک جناح اتحادینه داخل اولدقاری کچی تکمیل دره بکاری یکدیگریله ارتباط ایدرک متبوعلرینه ابراز صداقت دن خالی قالماملردر.

روملر خلافتک ازدیاد ضعفندن بالاستفاده اسپاده نفودلرینی توسیع ایتمکده ایدیلر. مندمما اجرا ایلدکلری آقجیاق جلادتکار بعض حکمدارلرک ضربه تشویقیله استیلایه تبدل ایتشدی. او حالده که اونجی عصرک ختامنده بیژانس ملکی جنوباً انطاکیه و شرقاً کردستانه قدر منتهی بولنمقده ایدی.

طغرل بک و انالی

الب ارسلانک مپوسی

۴۵۵ هـ . س ؛ ۱۰۶۳ م . س

۴۵۲ سنه هجریه سننده طغرل بک روملره اعلان حرب ایدرک بیژانس عساکرینی (قبادوسیا) و (فربکیا) دن اخراج ایلدیه ده بوقطعاتک صورت حقیقه ده تسخیر و اداره سی طغرل بکک یکن و خلفی اولان الب ارسلانک زمانه تصادف ایدر. طغرل بک بوتاریخلرده وفات ایتدیکی و ملکینی توارث ایده جک اولاد ذکرری بولنمدینی جهته له مقامنه الب ارسلان جالس اوله رق بغداد خلیفه سندنده سلطان عنوان و امتیازاتی اکتساب ایلدی.

ابن الاثیره کوره آلب ارسلان اصیل، خیر خواه، عادل و مدبر بر حکمدار، عقیف، دیندار و قناعتکار بر انساندی. انسانیت پرور و فقرا

اندیش بر قلب شفته مالک اولدینی کبی غایتله مرد وشجیع بر عسکردی .
 کرجستان و کردستان قطع لرینک امر تسخیرینی ا کمال ایدرک (اذربایجان)
 ده کائن (خوی) قصبه سنه چکیلدیکی زمان بیزانس حکمداری (دیوژنه
 رومانوس) که - امپراطور یچه (اوده سیا) نک مظهر توجهی اولدیغندن
 درکه سفادن تحت حکومته اعلا ایدلمشدی . - ۲۰۰۰۰۰ ی متجاوز بر
 قوه عسکریه ایله دیار ساچوقی تجاوز ایتمش و بغدادی ضبط ایله تکمیل
 اناتولی (بیزانس) ه الحاق تصورنده بولنمشدی . استانبولدن هیچ بر زمان
 بوکیت وقوتده براردو چیقارق جیوش مسامین ایله محاربه ایتمه مشدی .

ملاز کرد محاربه سی

روملر ملاز کرد نام موقع مستحکمه قدر اوکلرینه چیقان قوه مسلمه یی
 رجعته مجبور ایتدی لر سه ده محل مذکورده برلشن عرب و ترک قوای متحده سی
 روملری مدھش برهزیمته دوچار ایدرک اناتولیده کی بیزانس نفوذینی صورت
 قطعیه ده محو و اغا ایلدی . مسلمانلر عدداً دون اولدق لری حالده متانت
 وشجاعتلری سایه سنده چیلغین و مدید بر محاربه ایله دشمنلرینی مقهور
 ایتشلر در . روم امپراطوری ارکان معیتله برابر اسیر ایدیلرک سلطانک
 چادیرینه کوتورلمش و اشغال ایتدیکي جاه اجتماعینک استلزام ایلدیکي معامه
 نازکانه احترامکارانه یی کورمشدر .

بعده تعاطی افکار ایدیلرک سلطان ایله رومانوس اراسنده بر صلح
 معاهده سی عقداولندی . بو معاهده موجنبجه بیزانس امپراطوری قیزلرینی آلب
 ارسلانک مخادیمته تزویج ایده چکی کبی یکیدن برملیون قدر فدیة نجات و سنوی
 اوچیوز التمش بیک التون تأدیه و اسرای عربی اعاده ایلده چکدی .
 بونک اوزرینه امپراطور ایله معیتی یوله چیقهرق رفاقتلرند عساگر
 محافظه بولندیغی حالده بیزانسه کیتمکده ایکن یولده روملر ط قندن
 (رومانوس) ک خلع ایدلمش اولدینی خبری کندیلرینه ایصال اولندی .

۱۱۱۰ م .

سلطان الب ارسلان قوه مسلمه ایله رومانوسی تحتہ اقعاد ایچین تشبثات

لازمهده بولنورسدهه فعلیاته زمان براققدن روملر رومانوسی دزدست ایدرك
كوزلرینی اویدقلمری کبی بالاخردهه اولدیردیلمر .

۶۶۵ . س . ۱۰۷۲ . م .

ملاز کرد محاربهسندن صوکره یکی ضبط ایدیلن اسیای صغرا زعانت
طرزنده سلطانك عمزادهسی (قظلمش) ك مخدومی سلیمانه ترك ایدلمشدی .
سلیمان بر حکمدار مدبر و بر جنکاور شجاع صفتیه خیلی زمان تدویرامور

آثار عتیقه عربیهدن پردهلك برقاش

ایدهرك ملكنی شمالاً مرمره دکزینه ، غرباً بحر سفیده قدر تمید و توسیع
ایتمش و روم امپراطورلرینی جزیهه ربط ایلمشدر . (بیتینا) ده کاشن (نیکه)
شهرینی پایتخت اتخاذا ایتمشدی که اهل صلیب محارباتنه قدر احضادی اولان
روم ملوک سلجوقیهسی اوراده اقامت ایتدیلمر ، فقط شهر مذکورک اهل
صایب اردوسی طرفندن ضبط اولمسی اوزرینه پایتخت (ئی قونوم) ه نقل
اولدی . اسیای صغری تا نازلرک و رودینه قدر روم ملوک سلجوقیه سنک تحت

اداره‌سنده بولمتش و سلطنت مدیتلرینه عاُد بر خیلی آتاره جلودکاه اولشدر . [۹]

آب ارسلانك وفاتی

الب ارسلان اعدامه محكوم ایتمش اولدینی برعاصیك حنچر انتقامیله ترك حیات ایلدی . اداره‌سی عادلانه و حکیمانه ایدی . زماننده نظام الملك عنوانیله وزارتنده بولتان (خواجه حسن) صلاحیت کامله ایله مملکتک اداره ملکیمه‌سنی درعهده ایشدی .

۴۶۶ س . ه . ۱۰۷۴ م

آب ارسلانك وفاتی اوزرینه مقامنه مخدومی ملكشاه كچهرك (جلال الدوله) نامیله سلطان اولشدر .

ملكشاهك بیلوسی

تأمرک وفاتی

بولدن اوچسزه قدر صوکره خلیفه قائم وفات ایتدیکندن سیریر خلافته (مقتدی بامرالله) عنوانیله حفیدی ابوالقاسم عبدالله قائم اولدی .

۱۳ شعبان ۴۶۷ س . ه . ۲ یولیه ۱۰۷۵ م

ابوالقاسم عبدالله المقتدی بامراللهك بیلوسی

مقتدی حین جلوسنده اون دو قوز یاشلرنده بولندیفی حلدن متانت طبعینی درحال اثبات ایتشدر . بو خلیفه فضیلت پرور ، متدین ، فکرنده متین ، عالیجناب و طبعاً نجیب ایدی . زیر اداره‌سنده بولتان ممالکی کمال تقید و اهتمام ایله اداره ایلدیکی کبی اشخاص مضره و فاسدینی ملکندن اخراج و آدابه مغایر اولان هر شیک الغاسی ایچون تدابیر مضمهریه توسل ایلشدر . مع مافیله بو خلیفه زماننده عالم اسلامک منافع و علاقوسی مقتدیده

[۱] بو خاندان حکمدارییه منسوب سلاطین شجرده نامه ده مندرجدر . (کتابک صوکنه مراجعت) . اون دودنجی روم ملک سلجوقیدی اولان علاءالدین شاه مولانا جلال‌الدین رومی حضرتلرینک حای ، محب و تلیذی ایدی .

وسراینده دکل فقط آسیای صغرا حکمداری اولان بویوک سلطان
علاءالدینده تمرکز و تکاتف ایشدی .

ملکشاهک دور سلطنتی

ملکشاهک اوائل سلطنتی بعض اغتشاشات ایچنده کچدی که بونلردن
بری کندی برادری طرفندن ایقاع اولمشدی . ملکشاهاک نه یولده بر
خلفته ماناک اولدینی (طوس) ده جریان ایدن بر وقعه ایله تظاهر ایدر .
سلطان ساجوق امام علی الرضاناک تربسی دروننده دعا و عبادت
ایتدکدن سوکرده اوزرینه تقرب ایلیه رک ممالک اسلامی بی اداره خصوصنده .
برادرینک تقوق اقتداریسی بولدینی تقدیرده نائل مظفریت اولمتی جناب
حقدن تمنی ایتدیکنی کندینسه سویشدر .

ملکشاهک وزیر نظام الملک

ملکشاه فضلیت پرور ، مستقیم و خالقه نجیب بر پادشاه اولوب ملوک
جهان آراسنده امثاله پک آز تصادف ایدیلیر .

نظام الملک لقیله معنون اولان وزیر خواجه حسنی مأموریتده ایقا
ایتدیکی کبی (اتابک) عنوانی کندینه بخش اینک صورتیله ید اداره سنه
صلاحیت تامه و یرمشری . نظام الملک بلکه یحیی برمکیدن سوکره ایسانک .
یتشدردیکی نظار و رجال اداره نیک بویوکیدر . امر اداره ده کی اجرا آتی .
دها سنک تهود مخلده سیدر . زماننده شرقاً چیندن ، غرباً بحر سفیده ،
شمالاً کرجستاندن ، جنوباً یمن قطعهنه قدرتمند اولان ساحه وسیعه ده
سکون تام حکمفرما اولمشدی . اون ایکی دفعه بو قطعات جسیمه بی بالذات
کشت و کذار ایدرک ولایاتک احوال اجتماعیه سی رأی العین تدقیق و مشاهده
ایلشدر . کذلک هازون الرشید و مأمون کبی اوده برخیلی کار و اتسرایلر احداث
وبونلره محافظلر اقامه ایتمک صورتیله تجار ، حجاج و سیاحتیک جاز و ماللرینی

تحت امنیتہ آلمشدی ، صید وشکار سلطانتك ائك مرغوب بر ذوقی ایدی .
معافیہ او بوذوقی تعقیب ایدن هیچ بر زمان کویلدیرله فقرانی خاطرندن
چیقارماز؛ و آودن عودت ایدرکن زمین صید وشکار اولان قطعده متمکن
اهالییه تبرعات عظیمده بولنوردی .

ملكشاهك اراره مسعوده سی

ملكشاهك دور سلطنتی كرك شكوه و عظمتی و كرك عامه نك سعادت
ورفاهتی اعتبارلیله رومالی ویا عرب فاتحلرینك اناطولیده كی اك شعشعه دار
سلطنتلرینه معادلدر . بو دورده تجارت و صناعت مظهر ترقی اولدی . صنایع
تقیسه ، ادبیات پك زیاده نائل تشویق و حمایه ایدی . لسان فارسییه اولجه
هئلی غیر سابق بر رغبت و اهمیت بخش اولندی . اسیا بلادی مکتبلر ،
خسته خانلر ، جامعلر و سرایلرله تزین ایدلیکی کبی تجارتك پیدای سهولت .
ترابك اکتساب برکت اتمسی ایچین یوللر و قاللر آچدیلدی .

تقویمك اصموصی

سلطان ویا وزیر ی دلالتیه تقویمك اصلاح ایدلمش اولمشی عالم انسانیتیه
مهم بر خدمت اولمشدی . منجم سلطانی شاعر شهیر (عمر خیام) ك
ریاضتی التده مجتمع بر خیلی ارباب دانش بو وظیفه ابله مكلف قلمشدی .
بو هیئت زمانی کمال دقتله مساحه ایدرک خطیئات سابقه نی تصحیح ایتك
صورتیه (ژولین) تقویمنه فائق و (غره غورین) ه یقین بر تقویم احداث
ایدیلر . کونشك (پیسهس) نصف النهارندن کچدیکی زمان دكل ، (اربهس)
برجه داخل اولدینی آن سال جدیدك ایلك کونی عد اولندی . بو یولده
اصلاح ایدیلن تقویمه سلطانه اضافه (جلالی) تسمیه ایدلمشدر .

حکمدار روم سلیمان ایسه ممالك ساجوقیه نی (که ریا) یه قدر تمدید
ایدرک بر خیلی اطنه ل فتح ایلمشدی . قسطنطین دوقه سی ایله خلقی

(آلکسی قومنوس) دن سوکره بیزانس اورنک حکومتنه جالس اولان
(نیکه فوروس بونایانهس) ملکشاهی متبوع طایه رق جزیره سنویه
اعطاسنی قبول ایتدی .

انطاکیه نك نسفیری ۴۶۷ ب . ه

هجرتك ۴۶۷ سنه سنده سلیمان انطاکیه دن روملری اخراج ایدرک
شهری ملک ساچوقی به الحاق ایلدی . مع مافیہ بومظفرت یدی سنه سوکره
سچلیانک ضیاعیله تقابل ایتدیر .

سویانک نورمانلر طرفندره ضبطنی

۱۰۹۱ ب ، م

میلادک ۱۰۶۱ سنه سنده جزیره نورمانلرک کرفنار استیلاسی اولمشدی .
نورمانلر آطه ده متمکن عربان آره سنده حکمفرما اولان منازعات و مخاصمات
مدیددن بالاستفاده پیدرپی کسب قوت و اهمیت ایتدکلرندن نهایت عربلرله
نورمانلر آره سنده شدتلی بر محاربه وقوعه باشلایه رق اوتوز سنه امتداد ایتمش
بو بو مدتک ختامنده نورمان قوتلرندن روژه جزیره نی یدضبطنه کچیرمشدر .

یکی برفرقه الحایون

ملکشاهک دور سلطنتی نهایتلرندره قرامطی و شیعه مذهبلیینه تابع
برفرقه الحایون بابک ایله طرفدارانکک تحصنکک سابقلری اولان مازندراند
ظهور ایتدی .

(حسن صباح)

بو قیامک مرتبی نظام الملکک مکتب رفیق اولان (حسن صباح)
اسمنده بریدی . دولت سلجوقیه ده پک مهم بر رول اجرانسه تشنه اولدیغندن

زهر و خنجر له سینہ حکومتده رخنه آچق ایسته یوردی . بالآخره مصرده کی خلیفه فاطمی ایله پیدای مناسبت ایدنجه شرق اهاالیسنه اسماعیلی مذهبی قبول ایتدیرمک وظیفه سنی درعهده ایلی .

اسماعیلیلر

اسماعیلیلر بوتاریخاره قدر اسماعیلی مذهبی نشر وتلقینه مأمور بر طاقم افراد ایله اونلر وساطتیه مذهب مذکوری قبول ایلین و (رفیق) تسمیه اییلین بر آحاد ناسدن مرکب دی .

حسن صباح آمالی موفقیته موقع تطبیقه وضع ایده بیلمک ایچین بواکی صنف اهاالیدن باشقه فدائی نامی اتنده ، تعقیب جاهلانهلرینه تبعاً آمرلرینه علی العمیا فرمانبر بر طاقم جهله دن متشکل اوچنجی بر صنفدهده احتیاج بولندیغنی حس ایتدی .

شیخ الجبال

بوزمره رده نك مقام ریاستده بولنان آدمه (سیدنا) ویا شیخ الجبال نامی ویرلمشدی . معیتده کی فدائیلر ایسه رئیس لرینک امر قاتلانله سنی درعقب اجرا ایله مکلفدیلر .

رتب و درجات مختلفه

شیخ الجبالدن صوکره (الداعی الکبیر) تسمیه اییلین رؤسا موجود اولوب حسن صباحک ساحه جولانی اولان کوهستان ، جبال وسوریه قطعه لرنده بهرنده رؤسای مذکورده دن بری مأموراً بولنمقده ایلی . (الداعی الکبیر) ک معیتده ناشر مذهب اولان (داعی) لر واردی که مذهب اسماعیلییه طرفدار قید ایتمک وظیفه سیله مکلفدیلر . رفیقلر ایسه بر طاقم مراتبدن صوکره رؤسا میاننده داخل اوله بیلر لر دی . بوناردن صوکره افرادی تشکیل ایدن (فدائی) لرله (لصیق) نامنده کی فدائی . ملازمه لر ی

موجود ایدی . امور اجرائیه مداخله اتمین توابع اسماعیلیه وظائف
دتیله ایضا مکلفدیله بونلردن انقیاد عامیانه باشقه برشی منتظر
دکادی . مأمورین اجرائیه ایسه شیخلرک امرینه تبعاً فدائیلرک بازوی
غیرتلیخی استعمال ایدرلردی بو طائفة محاسیونه (ملاحده) تسمیه اولنور .
هجرتک ۸۴۳ نجی سنه سنده حسن صباح کرک زور وقوت و کرک اهانت
سایه سنده مازندران جالی اوزرنده کائن (الملوت) استحکام متینی اله
کچیره رک بورادن مهاجمات منتظمه اجرانه ابتدار ایلدی .

نظام الملک تنی

میلادک ۱۰۹۱ سنه سنده نظام الملک حسن صباحک مأمورلردن بری
معرفیه قتل ایلدی . ابن الاثیره نظراً نظام الملک اوصاف نجیه و حیات
عدالت پرورانه سیله محبت عمومیه بی جنبه موفق اولمشدی . مومالیه وفاتنده
مؤبد الملک فخر الملک و عز الملک ناملرنده اوچ اولاد ترک اتمشدی که بونلردن
اوچنجیبی ملکشاهک اخلافی زماننده مقام صدارتی اشغال ایشدر .
وزیر اعظمنک ارتحالی اوزرینه ملکشاه بغداده کیدرک شهر مذکورده
(آکسیوس قومنه نوس) ک بر کریمه سیله ازدواج ایتک اوزره ایکن مائة
کرک شرق و کرک غرب ایچین منافع بی نهایتی استلزام ایدجک اولان
بو تشبث مدبرانه بی حائل اولدی .

ملکشاهک رفائی

۱۵ شوال ۴۸۵ ب . ه ۱۸۴ تشریحه ثانی ۱۰۹۲ ب . م
ملکشاه یکریمی بر سنه سلطنتدن سوکره هنوز اوتوز دو قوز یا شلرنده
ایکن وفات ایشدر .
سلطنت ساجوقیه نیک عظمت و وحدتی ملکشاهک شخصیه برابر
افول ایدیوردی . خاتون الجلالیه لقبیه ممنون اولان زوجه سی (طرخان) ک
اصراریله مخدوم صغیری (محمود) خلیفه طرفدن سلطان نصب ایدیلرک
کندیسنه (ناصرالدینا والدین) عنوانی ویرلدی .

برکبارو (برك برو) ك مبرسى

چوق زمان كچمەدن نظام المللك بويوك اوغلى بركيارق سلطنتى محموددن الهرق (ركن الدين) عنوانى التده تدوير امورە باشلادى ايسەدە اور تانجه برادرى محمدە دعواى سلطنتە قيام ايلديكندن عراق ايله خراسان قطعەلرنده يوايكي برادر آراسنده متحدث اولان محاربات داخله دن بالاستفاده حسن صباح آمال اقبالجويانەسنى تطبيق ايچين زمان مناسب بولمشدى .
اسماعيليلر يواش يواش شمالى ايران ، عراق وسوريە جيلستانارنده بر خيلى استحکامات ومواقع مستحکمه ضبط ايدەرك اسلامك ان بنام چهرەلر ينى سلاح تغلبلرينە قربان ايلورلردى .

ابوالعباس احمد ، المستظهر بالله

۱۵ محرم ۴۸۷ ب . ه . نباط ۱۰۹۴ ب . م

خليفه مقتدى هجرتك ۴۸۷ سنەسنده وفات ايتديكندن يرينه المستظهر بالله لقبه مخدومى ابوالعباس احمد قائم اولدى . خليفه نوجاه هنوز اون التى ياشلرنده ايدى . ابن الاثير مومالمبى انسانيت پرور ، خصائل جميله مالک حریت انديش ، سخى ، امور خيريه ده غيور ، علمايه قارشى حمايتكار برذات اوله رق مهم تاريخى چهرەلر صرەسنه كيره بيلمسى محتملدى . فقط زير ادارهسنده بولسان وسائط بر رول اوينامسنة كفايت ايدەك مرتبه ده دكلدى .

اهل صليب محارباتى

۴۹۱ ب . ه . ۸۵۰-۱۰۹۷ ب . م

ايشته بوتاريخلرده دركه تقاويم نصاراده محاربات مقدسه ، تسميه ايديلن وحشت وتعصب فيرطنه لرى اسياى غربى يى صارصايه باشلادى . اوروپا تاريخلرنده اهل صليب محارباتى پك محترم عد ايديلير . وبونلره

اشترک ایدن بر شوالیه یا عسکر اموزج عال‌العال‌حامت اعتبار اولنوردی .
 بن ؛ حقیقته صادق قالمق ایچون بولوحه‌نک اوزرنده اورتولی اولان ستره
 مزینه‌ی رفع ایدرک بو محارباتک مندیج اولان ظلم، وحشت و دناات منظره‌لرینی
 تشهیر و اهل صلیب مجادلانک آسیای غربی‌ده آچدیغی جریحه‌لری مختصراً
 تعداد اتمک ایستهرم .

دوراندیش بر محرک سویلدیکی کبی « اهل صلیب محارباتی تاریخ‌بشیریتک
 اک چلغین حادثایدیر . عیسویت اوچ عصر قدر برمدت دین محمدی‌یه سفار
 متوالیه ایله هجوم ایتدی . نهایت اوروپا آدم و پاره حقیقته دوچار اولمش
 ومدهش بر افلاس اجتماعینک تهدیدینه معروض قالمشدر . میلیونلرجه
 جان سلاح عداوت، آچلق ویا خسته‌لق قربانی اولدیغی کبی اظهار ایتدکلری
 بی‌نهایه مأثر وحشتکاری ایله مجاهدین صلیب کندی نفوذلرینی بالذات اسقاط
 وابطال ایشلردی ، »

زیر اراره اسلامده خرسیتاندرک مال اجتهادیمیری

حکومت اسلامی‌نک تاریخ نأسندن اعتباراً خرسیتیانلر دائماً روی
 عدالت وحمایت کورمشلر ، دائماً ملکیت حقوقیه وحریت دینه‌لرینه
 نائل اولمشلردی . ممالک اجنیه‌ده‌کی همدینلری اولان پرنسپاله مخاره اتمک ،
 ممالک اسلامیه‌ده سربستانه کزیمک ، وعینیه مسلمانلر کبی اراضی تملک
 ایدبیلیمک حقلرینه مالکدیلر . خدمت حکومت بیله بعض مستبداداره‌لر
 مستتا طوتولدیغی حالده خرسیتیانلره کشاده ایدی . خرسیتیانلره عائد مناسیر
 وکلیمالر دائماً هر طرفده موجود اولدینی کبی عیسویلر ممالک بعیده‌دن کله‌رک
 برای زیارت فلسطینه کمال سهولت وسلامتله داخل اوله‌بیلیرلردی . عربلرک
 استیلاسی اوزرینه ارض مقدسه‌ی زیارت مسأله‌سی لغو دکل بالعکس اولکنندن
 زیاده تأمین اولنمشدی . زیرا عربلر یکدیگرینه قصد جان ایدرجه‌سنه خصم
 اولان شعبات مختلفه عیسویه آردسند . تقریر انضباطه نظارتله اکتفا ایشلردی
 هر ایکی دینجه مقدس عد ایدیان قدس شهری داخلنده بر محله بطریق ایله

معیتمده بولان رهاينه تخصیص اولنه رق اورایه مسلمانلرک دخولی تحت منوعیتہ آتمشدی .

میلادک ۹۶۹ سنه سنده سوریه وفلسطین قطعہ لرینک فاطمیلر طرفدن ضبطی اوزرینه بو تبدل اداری خرسیتیانلرک منافندهها زیاده مدار اولمشدی زیرا ملوک مصریه خرسیتیانلری ضایعه ترغیب و دین عیسوی بی حمایه ایتمشدی حیفا که ابتدال ایدیلن بوتون بر حسیات نوازشکارانه مسلمانلرک قدسده وجودینی بر کناه عد ایدن خرسیتیانلرک نار کین وعداوتی تسکینه کفایت ایده میوردی . زوار عیسویه عربلرک تحت حمایه سنده ارض مقدسه بی زیارته کله رک نائل تعزیز و توقیر اولدقلری حالده قبللری بر آز دها زهر نفرین ایله دولو اوله رق عودت ایدرلردی . نهایت اونجی عصرک نهایتلرنده عالم عیسویتمده اماده انطراق بر حاله کلن برکان عداوت نأره نثار دهشت اولمایه باشلادی . لاینن ممالکنندن ارض مقدسه یه بویوک مقدارده آقین و هجرت لر وقوع بولویوردی . اون برنجی عصرده ایسه بو حال کسب اهمیت ایتمشدی . بو تاریخلرده فلسطین سلاطین ساجوقیه یه تابع (اورتوق) ترکمن عالمه سنک تحت تصرفنده بولتمقده ایدی . خرسیتیانلرک بویوک مقیاسده مهاجر تلیله تعصب مجنونانه لری خشین الطبع ترکمنلره ناخوش کورندیکندن زوار بعض گونه معاملات متعديانه یه دوچار اولمشلردی . فقط حجاج مسلمینه دأماً اجرا ایدیلن مهاجرات شقاوتکارانه یه نسیبه هیچ مرتبه سنده قالان برایکی تجاوز مدهش بر صورتده اعظام اولندیغندن فراتقلر باشدن باشه غلیانه کلدیلر .

یوسنتیا رقدرموره مجلسلری

مارت رقتربین نالی ۱۰۹۵ . ب . م

پاپا ایکنجی (اوربن) ۱۰۹۵ سنه سی مارتنده (پلاستیا) ده وعین سنه نک تشرین نایسنده (قله رمون) ده برر مجلس عقد ایدرک ارض مقدسه بی غضب ایتمش اولان دینسزلر (مسلمانلر) له خربی توصیه و بوحریده اوله جکلرک جنتاه بکام اوله جقلرینی و جهاد دینی یه اشتراک ایلنلرک باخلله کنه لرندن تجرد ایلیه جکلرینی « اخبار ایلیوردی .

اهل صليب محارباتك منشا اساسي بوتعصب ديني ايسده يكي الكالر
 ضبطي مال و ثروت انتقامي كبي مقاصد فرعيده بوكا منضمدي. بوندن ماعدا
 « شراب شرقك تأثير فسونكاريه روم قاديئرلرنيك جاذبه ملاحظري ده
 مجاهدين عيسويهك تزييد احتراصاته خادم » اولمده ايدي .
 امراض ساريهك ظهورينه خادم باجماله وسائط تهيه ايدلمشدي . بر
 اهل صليب عسكري (صليب) ي طاقه رق حربه داخل اولديني دقيقه دن
 اعتباراً نأديه دين و اعطاي تكاليف كبي هر درلو تعهدات ماليه دن معاف
 و حيانلري كديسانك تحت حمايه سنه مودوع ايدي. بوتون بومذع ماده دن
 ماعدا مجازات و معاصينك عفوي و مجاهدينك سعادت سر مديه نائيتي ده
 محققدي . ميدان محاربه ده اولنلرك نائل شهادت اوله جقلرنده كيمسهك
 شههسي يوقدي .

۱۰۶۶ ب.م (ييرلر ريميت)

والتر غوتيهك ادارهسي التنده كي ايلك صلييون خرسيتيان بلغارلرنيك
 دوچار هجوم اوله رق محو و پريشان ايدلدي .
 ييرلر ريميت ايكنجى اردويي ترتيب ايدرك ملل مختلفه يه منسوب اركك ،
 قادين و چوجقلردن مركب قرق بيك كشي يي تسليح ايدلدي . بواردو
 (ماله ويل) ه مواصات ايدنجه شهرلري تخريب ، يدي بيك كشي يي هلاك
 ايتك و بر خيلي وجدان شكنانه احوال سر بستانه يه تعدي ايلك صورتيله
 سلفلرينك انتقاملرني الموق ايستديلر . پترونك اردولرندن اول بو تعصب
 آلايلرينك پاى تغلي التنده نجارستان و بلغارستان قطعلري بز چول حالي
 آلمشردى . (آلكسيوس) صلييونى مملكتلرينه قبول ايتمه رك بوغاز
 اينچندن امرارلريه اكتفا ايدلدي . اهل صليب آسياه داخل اولنجه بيكدن احوال
 فضاحتكارانه اجراسنه باشلاديلر . (ميشو) بوانسانلرك توبلري اور پرده جك
 شايبي ارتكاب ايتدكلرني سويلر . فى الحقيقه نيكه شهرينه واصل اولدقلري
 زمان تصادف ايتدكلري اطفالى بيله اولدبرمكدن چكنمه مشلردى . فقط
 شهر مذكوره سلطان اللى بيك عسكرله قارشيلرينه چيقتديغدن رئيسلري

اولان (ره ژينالدا) ايله معيتي دين اسلامي قبوله مجبور اولديلر . متباقي صليبيون ايسه قليجدن كچيرلدى .

اوچنجي حركت صليبيه (غوده شال) اسمنده بر المان راهبلك زير اداره سنده ايدى . بو كرونده غارت ، سفاقت و عشرت كي حالات فضيحه يه حصر وقت ايله رك « ولوله سفاقت و بدمستي ايچنده استانبول و قدسي اونوتديلر . نزهيه كيتسeler ارقه لر نده يغما ، هتك ناموس و جنايت اترلزي براقيبورلردى .» . مجارلر بو حشره ضالاله قارشي سالا حلانديلر . باغراد اوووالرى صليبيونك عظاميله اورتولدى . ايچلرندن بك محدود بر زمره بوسلاح تاديدين قورتوله بيلدى .

دردنجي حركت انكلتره ، فرانسه ، فلاندر ولوردهن قطا لرندن صدور ايلشدر . بوده (ميلس) ك ديديكى كي ديكر بروحشى و مجنون قافله سندن باشقه برشى دكلدى . تركر خيلى بعيد اولدقلرندن موسويلى اتلافه قويولديلر . قولونيا ايله (راي) و (وموز) سواحلنده ساكن بيكلرجه موسوي حجز و هلاك ايدلدى . يالكز (مائيس) ده يدى يوزى قليجدن كچيرلمشى .

(ميلس) ك ديديكى كي « بوازدحام جهنمي تشنه خون و غارت ، جنوبه صالحيردى ايسه ده (مسمورغ) ده مجار اردوسنك گرفتار تهاجمي اولديغندن اولكيلىر كي محو و پریشان ايدلدى . »

۱۰۹۷ ب . م

فرداسي سنه اوروپا پرنس و دره بکلرندن مركب دها منتظم و قورى بر اهل صليب اردوسى ترتيب ايدلمشى . عين رفتار وحشت كارانه ايله شرقه دوغرى طي مراحل ايله جكدى . (غودفرووا دو بويون) ك تحت رياستنده بو اردو استانبوله مواصلت ايتدى . امپراطور (الكسيوس) بو حشراتك هجومه معروض قالمق ايسته مديكندن ۱۰۹۷ سنه ميلاديه سنده بو دعوتسز مسافرلىرى بوغازك او بر يقاسنه امرار ايدلى . نيكه واديسنه

داخل اولان صلیبیون ساچوقیلر طرفدن کوندریله ییله جک هر قوتی سیلوب سوپورمه کافی یدی یوز بیک کشیک مدهش بر اردو حالده ایدی .

سلطانک پایختی

اولان (نیکه) محاصره

اولنمش، خاک ایله یکسان

ایدیه جکدی . فقط

ایمپاتور آلكسیوس

شهرک کنديسنه ترك

ایدلسنی سلطان ساچوقه

تکلیف ایلدیکی و تکلیف

واقعت قبول اولدیغی

ایچین شهرده روم

بیراغنک متموج اولدیغی

کورن صلیبیون بهض

آثار حدت اظهاریه

اكتفا ایتدیله سه ده نیکه

تخریبدن قورتولدی .

انطاکیه نك محاصره سی

نسرین اول ۱۰۹۷

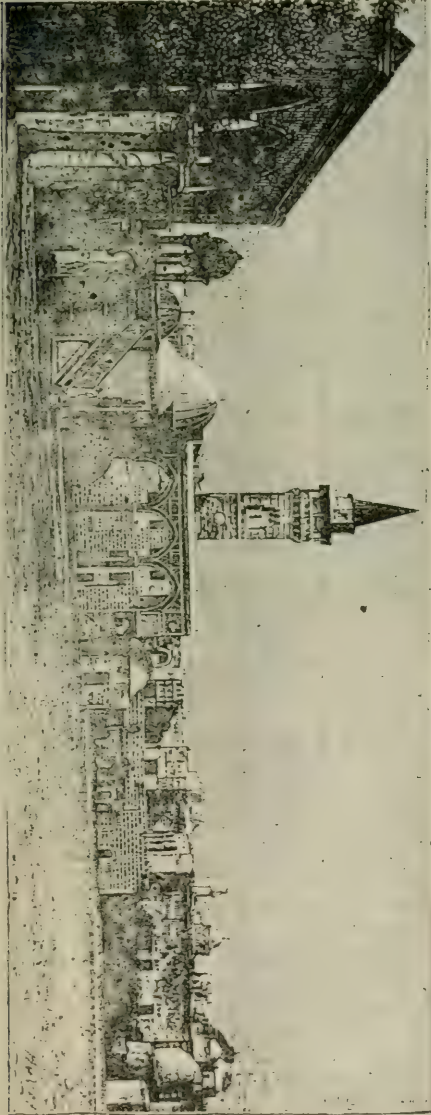
مزرانه ۱۰۹۸

(نیکه) دن سوکره

اهل صلیب اردوسی ،

دائماً نهب و غارت و قتل

عام کی افعاله متجاسر اوله رق انطاکیه و اصل اولدیله شهری محاصره ایتدیله . محاصره دو قوز آی قدر امتداد ایله مشدی . فقدان ذخائر دن

حرم شریف ، قفسه حضرت عمر جامع شریفک برلندی حاکم قسم داخلی

دولای محاصره نك نهایترنده اهل صلیب عسا کرینك صورت خفیه ده .
 مردمخوارلقه تغدی ایتدکری (میلس) ده مذکوردر .
 ذخائر پک زیاده آزمش اولدیغندن اهل صلیب عسا کری مردمخوارلقه
 باشلامشاردی . مورخ (میل) ك دیدیکی کبی « حیوانات لاشه سی علأطبخ
 واحضار اولونیور ، انسان اتی ایسه کیزلیجه اکل ایدیلیوردی . »
 قطع سر بر اکلنجه حکمنه کیرمشدی . انطاکیه شهرندن خروجه
 جرأت ایتش اولان ایکی بیک ترکك باشلری کسپله رك بوسر مقطوعلردن
 بر قسمی دیرکلر اوزرنده تشهیر ایدلمش ، بر قسمی ایسه نهره آتیلمشدر .
 باشقه بر دفعه ده ، ئولمش عربان مدقنلردن اخراج اولنهرق بیک بش یوز
 قوری قفا خلقه تشهیر اولندی . (میشو) نامنده کی مورخ شویله حکایه
 ایدر : « انطاکیه ده بولنان سلچوقی امیرینك مخدومی اهل صلیب عسا کرینك
 ایدی مظالمه کچمشدی . ظالم صلیبیون کندیسنك فدیة نجاتی اولمق اوزره
 شهرک تسلیمنی طلب ایتدیلر . آلدقاری جواب رد اوزرینه کوچك اسیرلرینی
 انك وحشت نمون اعتسافانه دوچار ایلدیلر . بو حرکت ظالمانه بوتون بر آی
 ظرفنده هر کون تکرر ایتمشدی . انک نهایت بیچاره یی شهرک سوری التند
 واقرباسیله انطاکیه خاقنك کوزلری اوکنده بوغازلادیلر . »

انطاکیه نك اهل صلیب طرفنره ضبطی

مذراعه ۱۰۹۸

شهرک محاصره دن تخلصی ایچین اجرا ایدیان مهم بر تشبث سلچوقی .
 امیری (کر بوقا) نك اقتدارسزلی و کندیسنه التحاق ایدن امرای
 وشهزادکانه ایلدیکی معاملات حشینه سببیه ثمره سز قالدی . ونهایت انطاکیه
 شهری (قیروز) ویاعربلرک دیدیکی کبی (روزبه) نامنده برارمینك دست
 اهانتیه دشمنه کشف باب ایتدی . بوخائن کیجه وقتی سوردن برخیلی ایپ
 زردبانلر صارقیمق صورتیه صلیبیون عسا کرینك شهره دخولی اسبابی .
 تسهیل ایلشدی . بو صورتله دشمنك انه کچن بر قاچ قولده بولنان محافظلر
 اتلاف اولندیغی کبی جسم سور قابولردن بری ده آچیلدی . بونك اوزرنده

اهل صلیب « Dieu le veut » صیحه سیله انطاکیه یه کیردی. شیمدی پک مدهنس برقتل عام حکمفرما اولمایه باشلامشدی. (میل) ک دیدیکی کبی « نه حرمت سن ، نه ضعف اطفال ، نه ده عفت و ملاحت نسوانیه لاتین وحشیلرینی اجرای مظالمدن منع اییدیوردی » .

مرمر سرایلردن اک کوچوک اما کنه وارنجیه قدر بالجله مساکن خاک ایله یکسان ایلمشدی. تکمیل سووق و میدانلر انسان قانیله ملمع اولمشدی. انطاکیه قتل عامده ترک حیات ایدنلرک مقداری لاقلا اون بیگ کشی یه بالغ اولور. عمر بلرک بوضورتله اهلا کندن سوکره صلیبیون داها مفرطانه مظالمه اجتسار ایلدیلر .

(معرة النعمان) قتل عامی

انطاکیه دن سوکره ، اهل صلیب سوریه ناک اک معمور و مسکون بلادندن برینی تشکیل ایدن (معرة النعمان) ه هجوم ایدوب شهری سهولته اله کچیردکلری کبی سکنه سندن (۱۰۰۰۰۰) ی متجاوز کشی بی اعدام ایتمدیلر . میل دیرکه : « کوزل وقوی اولانلر انطاکیه ده کی اسیر بازارینه ارسال ، مسن یامعلول بولانلر درحال اعدام اوتوردی » .

فبرسک ضبطی ، مرهس برقتل عام

(معره) ده ده مردنخوارلق حکمفرما ایدی. حتی لیم بشر علناً اردو اراسنده فروخت ایلمسکده ایدی .
معره دن سوکره اهل صلیب قدسه صالدره رق اونیده قولایلا به ضبطه موفق اولدی .

۲۳ شعبان ۴۹۲ ه . س . ۱۵ تموز ۱۰۹۹ م . ب . م

(میشو) قدس قتل عامنی شو صورتله تصویر ایدیور : کرک سوقاقلرده و کرک اولرده صلیبیون طرفدن تصادف ایدیبلن عمر بلر قلیجدن کچیرلدی .
قدس خلقی ایچین هیچ بر التجا کاه یوقدی . بعض قدسلر قلعه لرک

اوزرندن اشاغی به آتلمق صورتیه اولومدن تخلص کریبانه موفق اولمشردی. بعضاری ایسه سرایلر، قولبلر وبالخاصه جوامع ومساجده اختفا ایتدیلر ایسه ینه نچه دشمندن قورتوله مامشردی. مسلمانلرک بر مدت تحصن ومدافعه ایتدکلی حضرت عمر جامعی ده نهایت ضبط اولندقده صلیبون (تیتوس) ک نچه خونین استیلاسنی اکدیراجق احواله جرأتیاب اولدیلر. صلیبی حامل پیاده وسواریلر جامع دروننه آتیلر ق مدافعینی بوغازلایه باشلادیلر. بو ملحمه مهوله ائنده مدید احتضار واولالرندن باشقه برشی ایشیدلیوردی. وقه بی رأی العین مشاهده ایتمش اولان (ریمون داژیل) جامعک قاپسی اوکنده انسان قاننک دیزلره قذز چیقدیغنی وبارکیرلرک اوزنکیلرینی تلمیع ایلدیکنی نقل ایدر.

صلیبون استحصال ایتدکلی موقتیدن دولایی جناب حقه تشکر ایچین اجرای آیین ایلدکلی مدتجه قتل عامدن فارغ اولدیلر سهده آیینک ختامنده یکیدن اظهار مظلله باشلادیلر.

ینه میشو تاریخنده دیرکه :

عربلر کندیلری اولرک، قلهلرک ذروه لرندن ایتلیمایه مجبور ایدیلروردی. بر قسمی دیری دیری احراق اولونینور، بر قسمی تحت الارض مناره لرده بولنهرق علناً کسلیوردی. نه قادینلرک کوز یاشلری، چوجوقلرک فریادلری ونده کندیلرینی بوتون بو مظلمدن عفو ایتدیکنی ادعا ایتدکلی. حضرت مسیحک قرارگاه مبارکنک منظره مبارکسی احتراض خونریزانهلرینه سد چکه میوردی.

دیگر بر محررده عین حال دهشت التجایی شو یولده حکایه ایدیور :

« مسلمانلر حقنده ذره قدر مرحمت اظهار ایدلمسی تحت قراره التمشدی. قوم مغلوب افرادی محال عمومیده قربانلق قویونلر کی بوغازلانوردی، کنج قیزلر، اوغلان چوجوقلری، قوجاقلرنده چوجوق طوتان قادینلریه شایسته عفو کورولموردی. واسع میدانلر، سوقاقلر، قدسک غیرمسکون سرایلرینه وارنجهیه قدر هر یر ارکک، قادین وچوجوق لاشهلریه دولو ایدی » [۱].

قدس قتل عامی ده یتیم بیک مسلمان خاك هلاکه سرمشدی .

موسویله ایریلده معاند

موسویله روا کورولن معامله ده دهشت افکندی . بیچاره التجا ایلیش اولدقلری سیناغونلری یا قیلهرق علولر ایچنده ترك حیاته مجبور ایلمشلردی .

میشو دیرکه : معاصر اولان مورخین عیسویه بو مظامل سخنه لری اعتدال ایله تصویر ایدرلر . حتی اك ایگرینج ، اك مهول لوحه لری رسم ایدرکن بیله اك کوچوک بر حس مرحمت ویا تهش بیله اظهارندن جبر نفس ایدرلر .

غودفره روا دز بویونه

غودفره و داد بویون قدس قرالی اعلان اولندی . بر سنه صوکره یزینه مقامنه بالدوین قائم اولمشدی . بالدوین قیصریه نی تحت محاصره یه آلدی . شهرده بولنان قوه مسلحه بعض شرائطه تسلیم تکلیف اتنده بولندیغندن تکلیف واقع قبول ایلدی . فقط بر دعه قیصریه ده داخل اولان فرانقلر وعدلری پایمال ایدرک سلاحسز و عاجز بر قومی قلیجدن کچیرمکه باشلادیلر .

(طرابلس شام) ، (صور) ، (صیدا) شهرلری همان همان عین فلاکته گرفتار اولدی . بوتاریخلرده قنیکه سواحلنده بولنان شهرلر درجه قصوای ترقیده بولمقده ایدیله .

(ناصر خرد) طرابلس شامی پک دلبر بربلده اولهرق تصویر ایله وهمجواری اولان قرا و قصباتک بغدادی ترلاری ، باغیر شکر زریعه لری و پورتقال ، لیون ، ویا سائر میوه اغاجلریله مزین اولدیغنی سویله . بالذات شهرده غایتله معمور اولوب درت ، بش و حتی التی قاتلی سرای احتشامنه مالک مساکن وسیعه ایله هر نوع معمولات و مصنوعات مشهر بازارلری محتوی بولمقده ایدی . کنیش میدان و سوقاقلرده چشمه و فسقیله

موجوددی . جامع اکبر مرمردن معمول شایان حیرت بر حالده منقوش
ومزین بر اثر انفس معماری حکمنده ایدی . عمومه مخصوص غایت زنکین
بر کتابخانه ایله مشهور بر مدرسه و بر کاغذ اعمالخانه سی ده بوشهرک مؤسسات
مهمه سندنندی .

طرابلسی شامک یفماسی

میلادک ۱۱۰۹ نجی سنه سنده (تانقره د) ک تحت اداره سنده بولنان
بر اهل صلیب اردوسی (پنیه) دونماسنک انضمام ماونتیله طرابلس شامی
محاصره الته آلمشدی ، بر خیلی آیلر امتداد ایدن قهرمانانه بر مدافعه دن
صوکره نهایت دشمن انه کچن بوشهرده دیکرلری کچی گرفتار غارت اولدی .
خلق قلیجدن کچرلیدیکی کچی کتابخانه ، مدرسه و اعمالخانه سی خاک ایله
یکسان ایدلمشدی .

ایشته فلسطین ایله سوریه نك بر قسمی بو صورتله فراتقلرک زیر اداره لرینه
کچمش اولویوردی . فراتقلر بویکی مملکتلرینه ده دره بکلک شکل اداره سنی
ادخال ایدیلر . بالجمله اهالی مسلمه یه اسیر و خادم معامله سی ایدلمکده ایدی .
احقاق حق یا دوئللو و یا اجتهاد منفرد اصنوللریله اجرا اولنمقده ایدی .
یوتاریخلرده اوروپاده اولدینی کچی اسرا زنجیر بند اوله رق سوقاقلرده
کزدیریلردی . امیر (اسامه) بر قاچ سنه صوکره قدسی زیارت کلدیکی
زمان بو زوالیلردن بر خیلینسی فدیئه نجات اعطاسی صورتیه ذل اسارتدن
تخلیص ایشیدی .

يكرمی برنجی فصل

عباسیله [مابعد]

مستظهر — مکتفی — مستجد

۴۹۲ — ۵۶۹ ب . ه . ؛ ۱۰۹۹ — ۱۱۷۴ ب . م

اهل صلیب محارباتی

خلیفه مستظهر — سلطانہ برکیاروق — عموجہ سی طوطوسہ و بربرادری
محمدلہ محارباتی — (برکیاروق) ک وفاتی — مقام سلطنتہ محمدک
جہوسی — راصلدہ ارانندہ افتخارف انظار — اهل صلیب مراہعمانک
زبیری — سلطانہ محمدک وفاتی — خلیفہ مستظہرک وفاتی — خلیفہ
مستزہرک جہوسی — سلطانہ سنجہ (شرق سلطانی) — عراق و سوریه
سلطانی سلطانہ محمود — عماد الدین نکیک عصبانی — محمودک وفاتی —
سلطانہ مسعودک جہوسی — مستزہرک قتلی — راسرک خلیفہ انتخابی —
مسعود طرفندہ خلیفہ — مکتفی نک خلیفہ انتخابی — (زنگی) نک صلیبیونہ
ایله محاربتی — نور الدین محمودک جہوسی — صلیبیونہ فارسی مظفر تہاری —
مکتفینک وفاتی — و خلیفہ (مستزہر) ک جہوسی — شیر کرہک مصرہ اعزامی —
مصرک اطاقی — (صلاح الدین) ک عصبانی — (مستزہر) ک وفاتی —
(مستفی) ک مقام خلافتہ جہوسی — نور الدین محمودک وفاتی .

۴۹۲ — ۵۶۹ ب . ه ؛ ۱۰۹۹ — ۱۱۷۴ ب . م

ضروری و یا تصادفی اوله زق اولسون عالم خرسستانی آسیایه داخل اوله بیلمک ایچین دهها مناسب بر فرصت بوله مازدی . دره بکک اصولی (قارلوه نژین) حکومتک اولدیغی کبی سلجوق اداره شکیمه سنک اساسلرینی کیت کیده دوچار تزلزل ایتمکک باشلامشدی .

آسیایه دره بکک

آلب ارسلان آسیای صغرائی عموجه زاده سی سلیمان ترک ایلمشدی . ملکشاهده سوریه یی برادر یی (تنش) ه [۱] تودیع ایتمشدی . بو ایکی پرنس سلطانتک نفوذ و آمریتی قبول و تصدیق ایلدیلر . فقط بو ایکی حکومتدن باشقه الجزیره ، سوریه و فلسطین داخلنده اراضیسی بی نه سایه دره بکی آراسنده منقسم ایدی که بونلرک سلطانه قارشی وظیفه لری خدمت عسکر یه دن عبارت ایدی .

نظام الملکک ده های اداریه ییله ملکشاهک نفوذ شخصیسی پایدار اولدیغی مدتیجه بوتون بو پرنس و دره بکلری سلطانه قارشی برانقیاد صمیمانه پرورده ایتمکدن خالی قالمادیلر . بو ایکی وجودک عالم حیاته وداع ایتمککری دقیقه دن اعتباراً هر طرفده کشمکشار تحدیثه باشلادی . سکون و ائتلاف جنک و نفاقه بدل اولیویردی . اک اول اوغلی (محمود) ک حق سلطنتی دعوت ایدن طرخان خاتون ایله (برکیارق) آراسنده بر مجاذله و قوعه کلدی . فقط محمود برمدت صکره وفات ایتمدیکنندن (برکیارق) سلجوقلرک حکمداری اعلان و کندیسنه خلیفه (مقتدی) طرفدن سلطان نامی احسان ایدلدی . بو مجادله یی برکیارق ایله عموجه سی تنش یاننده وقوعه کلن محاربه تعقیب ایددی . حق سلطنتی استحصاله چالیشان (تنش) نهایت مغلوب اولدیسه ده نفاق الآن دوام ایلمکده ایدی . غین داعیه ایله برکیارق و برادری محمود آراسنده آچیلان محارباتده برچوق سنه لر تمتد اولدی .

[۱] تاج الدوله نامه یله معنوندی .

اهل صلیب اردوسندن قاچان فرازیلر آقین آقین بغداده شتاب ایتمکده ایدیلر . ماه رمضان ایدی . تخلیص کریبان ایده بیلن محدودالمقدار عرب فراریلری طرفندن حکایه ایدیلن مناقب موحشه بغداد سکنه سنک تویلرینی اورپرتمشدی . خیام عادتا خاطر لر دن چیقمشدی . هر کس مسجد کیرده طویلانهرق کره بار اولویورلردی . خلیفه مستظهر بالله منفذان مأموریندن بر قاچنی (جلوان) ده بولنان برکیارق ایله محمدک نزدینه کوندره رک عقد صلح ایدرک خصم مشترکاری اولان صلیبونه قارشى متحداً حرکت ایلرینی رجا ایتدی ایسه ده اشبو تکلف ثمره سز قالمشدی . (برکیارق) ک روزیری بغته قتل ایدلرکنندن ایکی برادر ییننده محاربه اسکینندن زیاده اشتداد ایدلی . مورخر کمال تأثر لر دیرلرکه « سلطانلر ییننده کی نفاق فرانقلرک ممالک اسلامیه ده سهولته یرلشمه لرینه خدمت ایتمکده ایدی » .

سلطانة محمدک جلوسى

(برکیارق) ک هجرتک (۴۹۸) نجی سنه سننده وفاتی اوزرینه مقام سلطنته محمدجلوس ایدورسلطان عنواتی اون درت سنه محافظه ایتمشدر . [۱]
سلطان محمد مقتدر ، فاضل ، عادل ، سنی بر حکمدار اوله رق تعریف اولتورکه ایتم و معلولینه قارشى اظهار ایلدیکی شفقت و حرمت زمانک ادبا و شعرا سنه زمین مقال تشکیل ایلشدی .

یا لکز دیار اسلامدن بو صردلرده مشهود اولان وضعیت سیاسیه مسلمانلرک متحد اوله رق اهل صلیبه ته اجم ایلسنه مانعدی . سوریه و الجزیره ده بولنان رؤسادن قسم اعظمی یکدیگریله حال اختلاف و منافسه ده بولنمقده ایدیلر . حلب پرنسی (رضوان بن قش) بر خاوندی . بونلردن ماعدالری ایسه سلطانه قارشى حس اطاعت پرورده ایتمکده ایدیه لرده حرص جاه و منافع

[۱] امام ابو حامد الغزالی سلطان محمدک زمان اداره سننده بر حیاة اولوب نائل توجه و احترامی ایدی . سلطان محمدک (فاطمه) نامنده کی قیزی خلیفه مقتدینک زوجیه سی ایدی . بو قادینک تحصیل و تربیه سی مکمل و بویوک بر اقتدار سیاسیه به مالک اولدینی روایت ایدیلر .

خصوصیه لرینه اولان ارتباط شدیدلری اهل صلیب بلای مشترکانه قارشی حرکتلرینه حائل اولویوردی .

ضرافت فاطمیه

بوتاریخلرده فلسطین ایله سوریه سواحله مالک، اولان خلافت فاطمیه ده مشهور اولان سوء اداره دشمن طرفندن محاصره ایدیلن بلاد و قصبائی تخلص امکانتی براقیوردی . فاطمی خلیفه سی (مستعلی) کلیاً بی بهره هوبی اقتدار ایدی . امور اداره بی تدویر ایدن باش وکیل ده مملکتک قوای عسکریه سنی تزید ایده جک یرده قاهرده ذوق و صفا ایله دمکدار اولویوز ویا رقیبلریله اوغراشیوردی .

ایبک طبریه محاربه سی

سلطان محمدک اصراری اوزرینه برایکی دفعه رؤسای مسلمین برلشهرک اهل صلیبه قارشی چیقدیلز .

۱۴ محرم ۵۰۷ ب . هتموز ۱۱۱۳ ب . م

میلادک (۱۱۱۳) نجبی سنه سنده قدس قرالی (بالدوین) [۱] دمشق الشامه براقینجی سفری اجراسنه باشلامشدی . بو کندیسنه قارشی یالکزجه استمداد ایلدی . و (۱۱۱۳) سنه سی تموزنده سنچار ، موصل ، دمشق الشام و ماردین بککری متحداً قدس اوزرینه یورودیلز ، طبریه جوارنده واقع بر محاربه ده فراتقلر یک مدهش ضایعاته دوچار اولمشلر ، ایچلرندن بر خلیسی (اردن) کولنده غریقاً ترک جان ایتمشدی .

[۱] ابن الاثیر طرفندن (بالدوین) و دیگر مورخین عربیه جه (بردویل)

بلاة مجار برسون ؛ ۱۱۱۹ . م . مهربانه

۱۱۱۹ سنه ميلاديه سي حزينانده ماردین بکی ایلغازی یکیدن فرانقلر اورینه هجوم ایدوب البلاة نام موقعنده دشمن اسلامی هزیمت عظیمه یه کرفتار ایلشدر . برصره لرده مصر ایلرده ساحلده نائل موفقیت اولمشلردی . حیفا که بوتون بوموقیانه قارشی اوروبا قطعه سی صلیبونک استنادکاهی ایدی . ممالک خرسیتیانیه دن متصل آقین آقین مجاهدین صلیب کله رک حرب قدس اردوسنک ضایعاتی تلاق ایلش والتجاسیوندن بری معرقیله (مودود) ک قتل اولنسی خرسیتیانلرک غائب ایتدکاری اراضی یه یکیدن صاحب اولملرینه خدمت ایتشدی .

ایشته بوضورتله صلیبون شهردن شهره پانهاده تعدی اوله رق اوکلرینه کچن مسلماناری کسمک ویا اسیر ایتمک صورتیله ایلریلیوب دور سفره توسیع نفوذ ایلکده ایدیلر .

زی الحجبه ۵۱۱ . م . ه ؛ ۱۸ نیسانه ۱۱۱۸ . م . م

ربیع الاضر ۵۱۲ . م . ه

هجرتک (۵۱۱) نجی سنه سنده سلطان محمد وفات ایتش و ایتسی سنه ده خلیفه مستظهر کنديسینی تعقیب ایلشدر . بو خلیفه مقام خلافتده تقریباً یکرمی ایش سنه قدر حکمدار اولمشدی . وفاتنده اوغلی ابومنصور الفضل (المسترشد بالله) عنوانیله جالس اورنک خلافت اولدی .

۱۶ اغستوس ۱۱۱۸ . م . م

ابومنصور الفضل المسترشد بالله رک مهربوسی

سلطان محمدک کیفیت وفاتی مسامانلرله خرسیتیانلرک مقدراتنه خیلی تأثیرات اجرا ایلشدر . کنديسندن صوکره مقام سلطنتی قهرمان برخاندانک

صوك قهرمانی اولان برادری سنجرده و املاك ذاتيهك حق تصرفی اوغلی محدودی محمود اعطا اولندی . سلطان محمود زمانده اهل محارباتی شجعیان مسلمهنندن برنجیسی یعنی عمادالدین زنگی یتیشدی (۱) بوذات صلیبونه قارشى مقاومته مقتدر اولدوقدن باشقه اونلری یواش یواش تراب اسلامدن اخراجه بيله موفق اولمشدر . خرسیتیان مورخلرنجه (خونریز) لقبیه تلقیب اولنان عمادالدین ملکشاهك رؤسائندن اولوب تاریخده پك مهم روللر ایفا ایتمش اقسنقر (آق شاهین) نامنده برینك مخدومی ایدی . (اقسنقر) وفاتنده هنوز اون دوت یاشلرنده بولنان (زنگی) بی کندیسنه خلف تعیین ایتدیكى حالده زنگینك بالمله واحصاللری و معیتی بالاتحاد حدیث السن رئیسلیرینه قوت الظاهر اولدقلى كی بوضورتله محافظه موقعه مقتدر اولان (زنگی) ده دها اوچاغده اوكنه كیلمهسی متمتع بر عزم و اراده ، بی نهابه بر ملكه ایله مجهز و اداره ملكیه و عسكریهده پك بویوك و اقتداره مالك اولدیغى اثبات ایلشدی .

هجرتك (۵۱۶) نجی سنهنده عمادالدین هدیه اولهرق سلطان محمود واسط شهريله بصرهده (شحنه) مأموریتنى استحصال ایتدی .

رمضان ۵۲۱ ب . ه ، اندول ، تشرین اول ۱۱۲۷ ب . م

زنگینك موصل آتابكی تعیینی

دوت سنه صوكرده موصل و الجزیره علیانك ادارهسی آتابك نامیه کندیسنه تصدیق اولمش و اشبو توجیه خلیفه طرفندن ده تحریراً تصدیق ایلشدی .

ایشته بوضورتله عمادالدین موصلده خیلی زمان حکمران اولان آتابكلرك ایلك مؤسسى اولیوردی .

ابن الاثیر بوتاریخلرده دین اسلامدهكى ضعف ایله (كفار) دهكى قوت و مكنتى شو صورتله تصویر ایدر :

(۱) شاعر شهیر (اوارى) نك صحیب و حامیسی

(۲) بوذات گلستان صاحبی شیخ سعیدینك (آتابك سعد) ك پدری اولان

(زنجی) دن تفرق ایللیدر .

صلیبیونک عسکرلری پک چوقدی . ارتکاب ایتدکلری فضاحت
 و دهشت کوندن کونه آرتیوردی . زیراداره لرنده بولنان اراضی (ماردین) دن
 مصر حدودنده کائن (عریش) ه قدر ممتد بولمقده ایدی . (حران)
 و (رقه) شهرلری ربقه ذلت و اسارتلرینه کچمشدی . پای تخریبلری (نصیین) ه
 قدر ایراث تعدی و خسار ایلشدی .

دمشق الشامه منتهی اولان بالمله طرق و معابر طرفلرندن قطع اولدیغی
 کبی هر شهر غایت فاحش ویرکولره ریطا اولمشدی . حلب شهری وارداتنک
 بر نصفی اعطایه مجبور اولوب یالکز شهرک باغچه قیوسی قربنده کائن بر
 دکرمن ایله تأمین احتیاجاته محکوم ایدی . نه جناب حقک وحدت وجودینه
 ایمان ایدنلر و نه ده بونی انکار ایلنلر مظهر مرحمت و مساعده اولمقده
 ایدی . «

عمادالدین زنگی رأس کاره کچرکچمز اموراداره یی اصلاح و اردوینی
 تقویه خصوصنده تدابیر عاجلهیه مراجعت ایلدی و آرز بر زمان ایچنده
 فراتقلری الجزیره دن اخراجه مقتدر بر قوه عسکریه وجوده کتیرمک
 موفق اولدی .

۵۲۲ ب ، ه ، ۱۱۲۸ ب . م

(حلب) ک اشفای

حلب اهالیسی طرفندن واقع اولان دعوته اجابتله عمادالدین هجرتک
 (۵۲۲) نجی سنه سنده شهر مذکور ی یدضبطه کچردی . بلده حماییده
 فتح ایتدی . فرداسی سته اهل صلیبی (العریش) سورلرینه قدر سورکلیه رک
 کوچک بر محاصره دن صوکره نهایت شهر مذکور ی ده ضبطه موفق اولدی .
 (ندهسه) قوتی (ژوسلین) ایله عقد ایلدیکی قیصه بر متارکه سلطان
 محمودک وقوع وفاتی اوزرینه ظهیر ایدیورن بر اختلاله اشتراک ایتسنه
 میدان بر اقمشدی .

سلطان محمودك و فانی

۵۲۵ ب، ه؛ ۱۰۳۰ - ۱۰۳۱ و م

سلطان محمودك و فاندن سوكره مقامنه برادری مسعود كچدیسهده
دیكر برادری سلجوق شاه دائمی استرقایه قیام ایتمشدر .

(دمرج) محاربهسی

جب ۵۲۶ ب، ه؛ مایس ۱۱۳۲ ب . م

ایکی برادر ییئنده وقوع بولان بر ایکی کوچوك محاربه دن صكره طرفدن
ایتلاف ایدرك مشتركاً عموج لری سنجره هجوم ایشدیلرسهده (دمرج)
نام موقعنده گرفتار هزیمت اولندیلر . سنجر مهاجرله معامله نازکانهده
بولنهرق زیراداره لرنده بولان اراضی اوزرندهکی حق تفرقلرینی تصدیق
ایلدی .

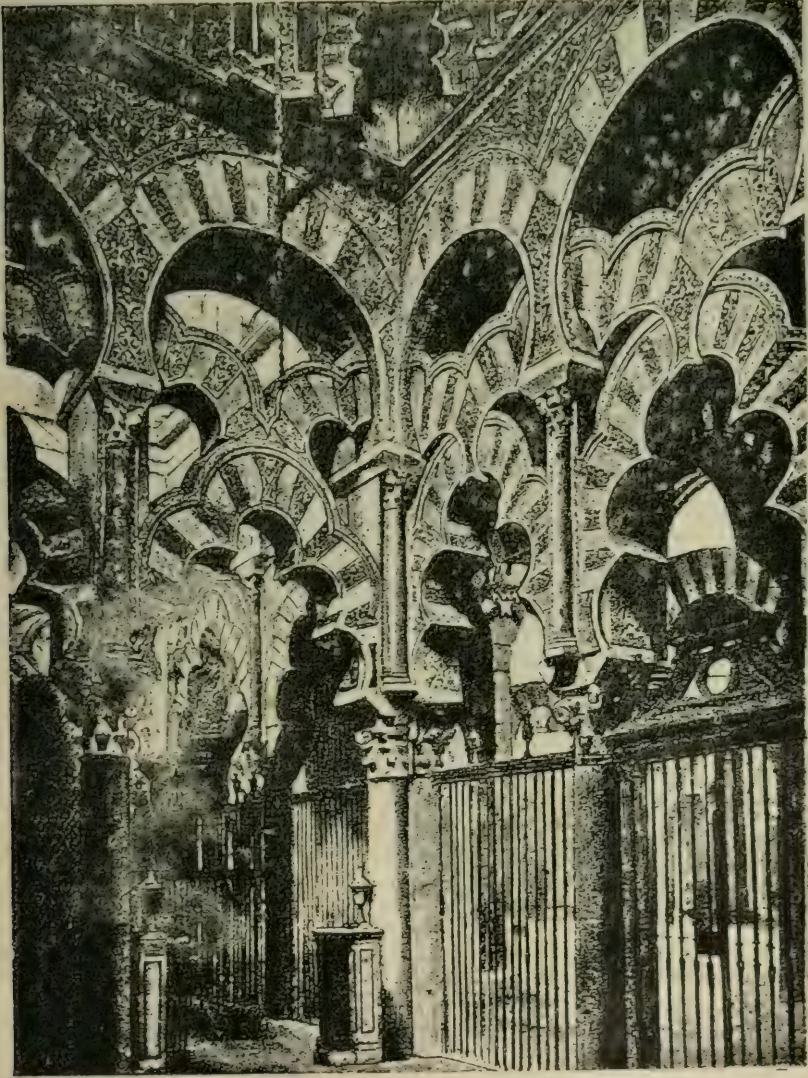
خلیفه مسترشدك ، ۱۶ زی القصره ۵۲۹ ی . م

۲۸ اغستوس ۱۱۳۵ ی . م

بونازعاتی خلیفه مسترشد ایله مسعود آراسنده بر محاربه تمقیب ایتمشدی .
بوکشمکش ائناسنده خلیفه اسیر ایدیلر ایدرك احمائیون جاسوسلر طرفدن قتل
اولدی .

خلیفه ابو جعفر منصور الراشد بالله

مسترشدك و فاندن مقامنه ابو جعفر منصور الراشد بالله لقبیه جلوس ایلدی
ایسهده خلافتی انجق بر قاچ آی دوام ایلمشدی . مسعود ایله یئنده ظهور
ایدن اختلاف لری فصل ایچین بغدادی ترك ایله موصله عزیمت تشبثنده بولندی
ایسهده بوضرهده مسعود قضاة و فقهای جمع ایدرك نقض عهد ایتمش اولان
راشدك خلعه قوی استحصال ایلدی .

اندلسه قرطبه جامعك كمرلى

ابو عبد الله محمد المقتدی لامر الممک مندی

بوصره لرده سلطنت سلجوقیه نك اهمیت سابقه سی زائل اولمایه باشلامشدی .
یوکا مقابل خلیفه مقتدینک نفوذی عراق وکلدانستان قطعه لرنده کسب
اهمیت ایلمشدی . واک نهایت باشلیجه ولایات ماده گده زیر اداره خلفایه
انتقال ایتمدی .

آتابک زنگی شرقده کی اختلافات و اغتشاشاته مداخله ایله اکتفا
ایلمدی . مطمح نظری سوریه ده ایلمدی . زیرا اهل صلیب یکی باشند حال
غلیانه کیش ، اوروپادن ورودیدن عسا کر معاونه ایله کسب قوت ایلمشدی .
ایمپراطور [ژان قومنه نوس] ک تحت اداره سنده بر روم اردوسی ده بودفعه
صلیبونه التحاق ایلمیوردی .

نعمانه ۵۳۲ . ب . ه ؛ نيسانه ، مایس ۱۱۳۸ . ب . م

صلیبون (بزاعه) شهرینی ضبط ایلوب بالجه ارککلرینی قتل ، قادین
وچوچقلرینی اسیر ایلمیلر . بعده شیزر [۱] اوزرینه هجوم ایتمیلر .
(انامه) نك مسقط رأسی اولان شیزر قلعه سی غایتله مستحکم ایلمدی .
بر قیا اوزرنده مبنی اولوب جبل طرفندن انجق دار بر حیوان یولی سایه سنده
خارجله اختلاط ایلمیلریدی . بودار یولده اساساً قیلرک ایچندن کچرک
تحت بر کوپری قورولی درین بر اوچورومه منتهی ایلمدی . بو کوپری ایلمک
تجربه ده قیریلدی . آرتق عسا کر صلیبیه بناء مستحکمه تقریه جسارت
ایلمیورلردی . بشنجی عصر هجری ابتدالرنده بوموقع مستحکم (کنانه)
قبیله عربیه سنه منسوب (بنی منقذ) خانداننه عائد اولوب بو خاندان
افرادى وراثت بوموقع ایله همجواری اولان اراضیه تصرف ایلمیلریدی .
غایت مستحکم اولمسی وکرك حمایه وکرك اهل صلیب مرکزینه یقین بولمسی
اعتباریه موقع مذکور هم مسلمانلر ، هم ده صلیبیونجه جائز اهمیتیدی .

[۱] (حما) : ن بر کونلک مسافه ده کاسندر .

بو تاریخ‌لرده شیزر صاحب اولان (ابو عسا کر سلطان بن علی) صدای استمدادی تبلیغ ایدر ایتمز (زنیکی) شهرک تخلیصنه شتابان اولدی .
 اتابکک حرکتی استخبار ایله یین صلیبیون محاصره دی رفیع ایله فراره مجبور اولدی لر . روملرده مملکتلرینه عودت ایندی لر . زنیکی ایسه بورجعتدن تأمین استفاده یه توسل ایدرک طرابلس شام قوتنه عائد اراضی داخلنده بولنان (عرقه) استحکامنه هجوم ایله استحکامی خاک ایله یکسان ایلدی ، (بعابک) شهر ی ده ضبط ای دیله رک (صلاح الدین) ک پدری (نجم الدین ایوب) اسمنده بر ذاتک تحت قومانداسنه تودیع اولندی . حلبوکه طرابلس شام پرنسلیکی مستقل بر رئیس اداریه تابع بولندقجه آتابکک فرانقلری سوریه دن اخراج ایده بیلمسی مستحیل ای دی .

۱۱۳۹ ب . م

آتابکک هجرتک (۵۳۴) نجی سنه سنده فرانقلری دوچار هزیمت ای دوب (برین) بلده سنی اله کچیردی . بو موقع صلیبیونک اک متین بر استحکامی اولدیگی کجی - یین زمانده حلب ایله حما اراننده یکانه مرکز لری دی .

(رده) نک ضبطی

جمادی الاخره ۵۳۹ ب . ه ؛ ۱۱۴۴ اول ب . م
 زنیکنک اک مهم سفر و ظفری (۵۳۹) سنه هجریه سننده در . زیرا سنه مذکورده (ژوسلین) ه تابع اولان نه ده سه (رها) قصبه سنی ضبطه موفق اولمشدی . « بومظفریاتک اک بویوکی ای دی . » ، « رها خرسیتیانلرجه اک مهم و مرغوب بر شهردی . زیرا اک مهمی قدس شریف اولان مراکز روحانیه دن بری ده (رها) ای دی . قدس شریفدن سوکره صره ایله انطاکیه ، روما ، استانبول و رها حائز اهمیتدی . الجزیره نک کوزی مثابه سنده ای دی . بو قصبه نک اله کچمسی جوارنده بولنان بر خیلی اراضی واستحکامکده ای دی مسامینه انتقالی استلزام ایلدی (۱) .

آنا بك زنىكى (رها) يه تقرب ايتديكى زمان سكينه سنك حياة وماللىرى تحت تأمينده بولمق وعديله شهرك تسليمى طلب ايلديسهده خرسيتانلر تكليف واقى كمال شدتله ردايلدكلرندن شهر، بالحاربه ضبط ايدلى .
 زنىكى بر آرائق (قدس) و (انطاكيه) قتل عاملرينك انتقامى، شمدى مدهش بر صورتده آلمق تصورنده بولنديسهده ينه حسيات انسانيتكارانه سنه مغلوب اولديغندن محاربلرله فراقلرى لايىنتطع تشويق و تشجيع ايتمش اولان رهباندى باشقه هيچ بر فرده ايراث خسار ايتدى . اسير دوشن ارلك، قادين وچوجقلر درحال حر بر اقلدقلى كچي متصرف اولدقلى املاك و اراضيه كنديلرينه ترك اولدى .

بو مظفريتدن صوكره آنا بك شهراه ظفرنده دوام ايله سروج، بيره و ساثره كچي صاييونه عائد بر خيلى استحكاماتى ضبط ايتدى .

عمار الدين زنايك اتنى

۵ ربيع الآخر ۵۴۱ هـ . ب . ۵ ؛ ايلول ۱۱۴۶ م . ب . م

(حصن جعبر) ك محاصره سيلاه مشغول ايكن (زنىكى) دشمنلرك فريقتة تشويقاتى اولان كندى بر مملوكى طرفندن اويقوده قتل ايدلمشدر . ايشته او دورك قهرمانلرندن برى ده بوضورتله افول ايتمش اولويوردى . غايت عادل، سخى و مدبر بر ذات اولان بودلير اسلام زير دستانك پدرى حكمنده ايدى . الجزيره نك اداره سنى درعهده ايتديكى زمان سوريه ده داخل اولدينى حالده بو قطعه نك قسم اعظمى غير مزروع بولمقده ايدى . كولولريله زراع، بك پريشان بر حالده ايدلر . فراقلرك پاي تخريبي آلتنده ايسه تجارات تاميله محو اولمشدى . زنىكى زراعتك يكيدين احياسنه چاليشه رق مملكتك ترقى و عمراتنه دلالت ايدلى . بونك نتيجه سى اوله رق اسكى مزارع يكيدين رونما اولدينى كچي خراب اولمش شهرلرده ابنة جديدة ايله تربين اولدى . شورش و شقاوت صورت شديده ده دوچار مجازات ايدليردى . مملكتدن فراقلرك خروجى متعاقب ايسه ازسرنو اظهار فعاليتها باشلامشدى . زنىكى

قاديئىلارك حریت سالامارینه بك اهمامكار ایدی . نساندن برینه اجرا ایدیان اك كوچوك برتجارزى اك شدتلى جزالره تجزیه ایلردی . شنتقى همان همان مفرطانه بر حالده ایدی . هر جمعہ كونی منتظماً و علناً فقرايه يوز لیرا احسان ایتدیكى كبی ایام سائرده ده مأمورین مخصوصه معرفتیه خفياً محتاجینه توزیعات نقدیه ده بولنوردی . كندیسی غایت صادق بر دوست و معینته قارشى لایق احترام بر افندی ، و عسکرینه قارشى اطاعت و انتظام عسکرى به مقتون بر قوماندان حكمنده ایدی . « زنىكنك شكل ادارهسى مأمورینك كترى ، مصالحك سرعتله تسویه ایدلسی اعتباریله (سلطان) ك اداره سنه مشاهدی . » زنىكى حائى معرفت و مشوق دانشمند ایدی . (الجواد) لقبیه معنون اولان وزیرى (جمال الدین) ده بو خصوصه كندیسنه اكه زیاده ابدال معاونته مملكتده معارفك تعالیسنه چالیشمىدی . جمال الدین [۱] زنىكنك معیتده (مشرف) و شورای حكومت رئیسى خاوماتی ایفا ایلردی . بالذات زنىكیدن ایشیدلدىكى اوزره جلال الدین بر اكرى حریرى بریتاغه ، ولوله مهادی اك سحار موسیقى به ، چكچك شمشرى اك روح نواز بر صدای جانانه ترجیح ایلردی .

نورالدین محمود

بویوك اتا بك زنىكنك وفاتنده درت مخدومی برحیاة ایدی . بونلردن بویوك اولان سیف الدین غازى موصل بكی اولدی و نورالدین محمود (حلب) بكلكنك امر اداره سنى انه آلدی .

[۱] ابو جعفر جمال الدین طرفندن احداث اولنان خیرات بك چوقدر . بونلردن بعضری ، از جمله حج كونلرنده بك اوزاق ، سافه لردن (عرفات) ه صو اساله سنه خانم جسیم بر (صو كمرى) ایله (عرفات) جیلنك اتكندن ذروه سنه قدر منتهی نردبان و مدینه نى محیط اولان دیوار (ابن خلكان) ك تاریخنده مسطرورد . بو ذات هر سنه مكه و مدینه ده ساكن فقرا و محتاجینه نقد و مابوسات ارسال ایلردی . معاش تخصیص ایش اولدینی ویا اعانانده بولندینی بیچاركانه مخصوص برحاسبه دقتى ترتیب ایتدیره شدی ، (موصل) ده وقوعه كان بویوك بر قحط ائناننده تكمیل حلكنى صرف ایدرك شهرك خلفنى آفتدن تخلص ایش اولدینی مرویدر .

كرك سيف الدين و كركه نورالدين بدرلرینك اردوسنده يتشمشردی .
مع مایه نورالدين يالكيز مكمول بر عسکر دكل فقط ، عين زمانده فقهده
يد طولاً صاحبی برذات معارف پروردی . زیر ادارهسنده بولنان ساحه نك
هر طرفنده مکتباز ، مدرسه لر وجوده کتیردی . سرانی علما وفقهانك
ملتقای دائمیسی ایدی . بو حکمدارک اجراءات مهمه سندن بری ده (دارالعدل)
نامی التندهده منتظام بر محکمه عالیه تشکیل و احداث ایلیدر .

طبع رمشورای

(صور) پستقوسی ویلیام بیله نورالدينی خرسیان نام و دینك الك بیوك
بر دشخی ديه توصیف ایلدیکی حالده کندیسنك غایت عادل بر حکمدار ،
صوكد درجه فعال ، احتیاطکار و متدین برذات اولدیغنی بیانه مجبور اولمشدر .
ملتنك سعادت و اعتلاسی مقصد یکانه حیاتی ایدی . بومقصدده واقف اولان
امتی ده مفطور اولدیغنی عدالت ، مروت و اعتدال خصائلندن طولانی
کندیسنه پرستش آمیز بر محبتله مربوط ایدی . نورالدينك حلب تختنه
قعودندن بر آرزمان صوكره (عدسه) خرسیانلری (ژوسلین) ك تحت
ادارهسنده بولمان جسم بر فرانق اردوسی ایله مشترکاً اعلان عصیان
ایدوب شهرده ساکن اهالی و عساکری قیلیدجن کچیرمکه باشلادیلر .
بوخبر فلاکتی آلان (نورالدين) درحال قوه کافیه ایله (عدسه) یه عزیمت
ایدرك متجاوزتری مغلوب ایلدیکی کبی (ژوسلین) ك عساکری ایله اونلره
معین اولمش اهانتکارلری اعدام ایتدیردی . داخلده کی خرسیانلرك اهل
صلیب ایله اختلاطده بولملرینه وساطت ایتمش اولان ارمنیلر ایسه شهردن
طرد و تبعید اولمشدی .

ایلکینی اهل صلیب سفری

۵۴۲ . ب . ه ؛ ۱۱۴۷ . ب . م

عدسه نك یکیدن مسلمانلر طرفندن ضبیطی اوروپاده پك بیوك تأثرات .

اویاندریغندن (سن برناردوقلهروو) خرسستیانلری یکیدن جهاد صلیبه دعوت ایلوردی . بونک نتیجهسی اولهرق میلادک ۱۱۴۷ نجی سنهسنده المانیا ایمراطوری اوچنجی قوزراد ایله فرانسه قرالی اون ایکنجی لوتی تدارکات حربیه قویولدی . اوزمانک تاریخلرینه نظراً بویکی حکمدارک تحت قومانداسنده (۹۰۰,۰۰۰) ی متجاوز بر صلیب اردوسی وجوده کتیلدی .

اون ایکنجی لوتیئیک زوجهسی (لهئونور دوغین) - که بالآخره انکلتره قرالی ایکنجی هازی ایله ازدواج ایلشدی - زوجنه امثالاً جهاد مقدسه اشتراک ایلدیکندن کندیسنه توفیق حرکتله برچوق قادینلرده صلیبونه التحاق ایلشردی . بالخاصه جرمانلر میانده مزراق و قالقانله مجهز قادینلردن مرکب برخیلی سواری طابورلری بولتمقدده ایدی که بوحال اردو اراسنده فساد اخلاقک ازدیادینه پک زیاده مدار اولهجدی . بویکی جسم اردو سوریه دوغرو شدرحاله باشلایهرق لایسقطع هزیمتله دوچار اولدی .

قوزرادک اردوسنک قسم کلیسی (لاودیچیا) قریبنده همان تمامیهلر محو ایلشدی . (لوتی) نک عساکری ایسه (باباطانچی) جوارنده عساکر سلجوقیه طرفدن محاصره ایلدیلهرک مدھش برصورتده خسارزده اولدی . اوحالده که فرانسه قرالی (نله اوتور) ک عموجهسی (ریمودوپواتیه) ک تحت ادارهسنده بولنان اردو انطاکیه موصلت ایتدیکی زمان قوه ابتدائیسنک اوچ ربغی ضایع ایتمش بولتیوردی . آرتق سفاهت محلی اولان انطاکیه شهرنده ملاححت اصالتلریله مشتمل خرسیتیان قادینلردن قونتس دو طولوز ، قونتس وبلوانه سیبیل دوفلاندر ، موریل ، قونتس دووماس ، تالکری ، دوشس دوپویون وسائر بولتمقدده ایدی . مع مافیہ (نله اونوردوغین) هراعتبار ایله بوتون بونسوانک فوقده ایدی .

۶ ربیع اول ؛ ۵۴۳ . ه . ۲۵ تموز ؛ ۱۱۴۸ . م .

عساکر صلیبه انطاکیهده اک ناموس شکن حرکاته اجتسار ایتشردی .

قرالجه (نهله نورا) ایسه اطوار سر بستانه سیله هر چه ره به باعث نفرت و خجالت اولویوردی . صلیبون بووجهله اکتساب تاب نوین ایلدکن صوکرده متحداً دمشق الشامه هجوم ایدوب شهری برقاچ آی تحت محاصره ده بولندیردیلر سه ده سیف الدین غازی ایله نورالدین محمودک و صواری اوزرینه رفع محاصره ایله فلسطینه چکیلمکه مجبور اولدیلر .

ایلیجی اهل صلیب سفیرنک انجاسی

بوهزیمات اوزرینه قونراد ایله لوئی جهاددن صرف نظر ایدرک اورویا به متوجهاً حرکت ایلدیلر . ایکنجی جهاد صلیب ده بوضورته عقیم قالدی . نورالدین محمود فراتقرا ایله محارباتنده دوام ایدرک سوریه ساحلنده فرانقلرک اک مستحکم موقعلرندن برینی تشکیل ایدن (العزیمه) نام بلده مستحکم بی ضبط ایلیکی کبی برقاچ آی صوکرده، (انطاکیه) قرینده کائن (یغری) نام محله فراتقرا الیم برهزیمته گرفتار ایلشدر .

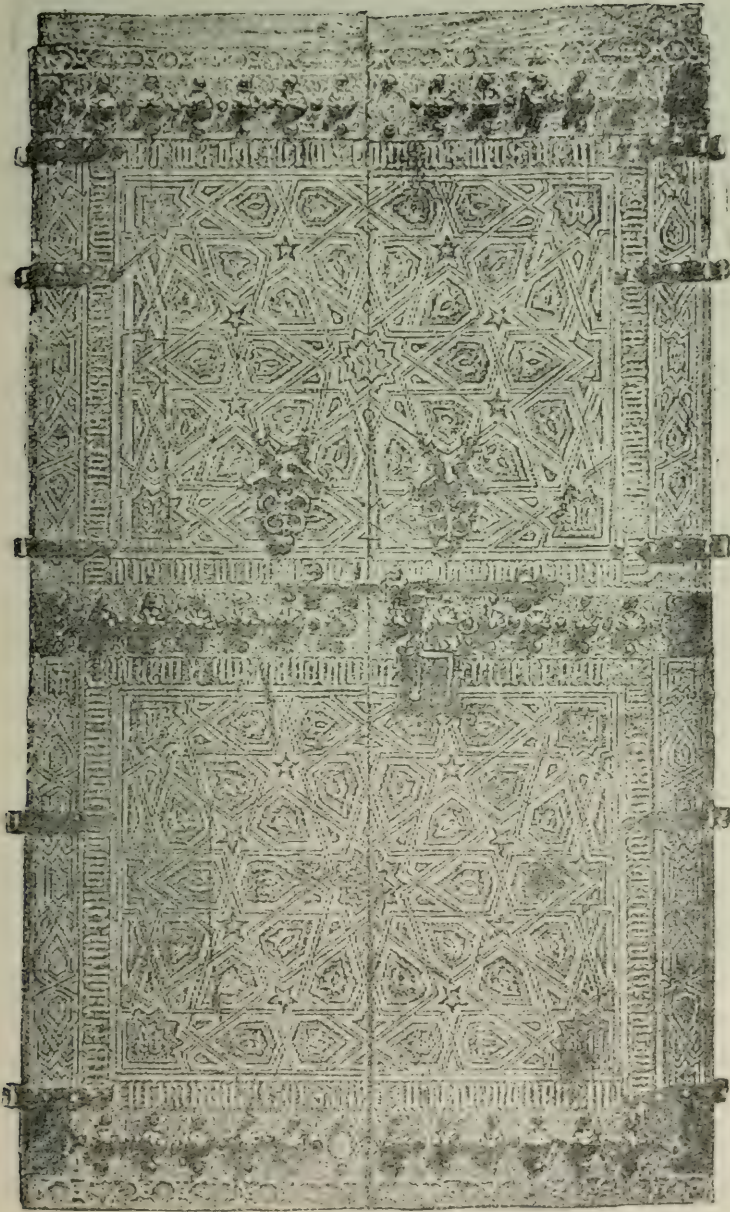
۱۱۴۸ — ۱۱۴۹ ب . م

انب (اسکی نه پا) ک سورلری جوارنده وقوعه کلن مدھش بر محاربا ده انطاکیه برنسی مغرور (ردیمون دوپواتیه) مقتول دوشدی . عسکرلرندن قسم اعظمی ایسه قتلچدن کیرلشدی . (ردیمون) ک وفاتنده مقامنه زوجه سنک تحت وصایت ونظارتنده بولنان صفرالسن مخدومی (بوهه مون) قائم اولدی . بوهه مونک طول والده سی بر مدت صوکره یکیدن ازدواج ایلدیه ده زوج اخیری ده ردیمون کبی محکوم نکبتدی . فی الحقیقه وقوعه کلن بر محاربا ده نورالدین محمودک الیه کچرک قتل ایلدیشدی .

(آپامه آس) ک ضبطی

۵۴۴ ب . م ، ۱۱۴۹ — ۵۰ ب . م

سلطان نورالدین محمود هجرتک (۵۴۵) نجینی سنه سنده (حما) دن بر کونلک مسافه ده کائن اولان (آپامه آس) « قامیا » موقع مستحکم نی یه ضبطنه کچردی .

عرب طرز معماریندن - سهویل شهرنده کی ایک بیوک کابسا جامکاهک قہوسی

نورالدین محمودك بر مغلوبینی

فقط ایکی سنه قدر صوکره سلطان غیور (ژوسلین) ایله وقوع بولان
بر محاربه ده مغلوب اولدی ایسه ده بولاکت چوق کچمه دن تلافی ایدلمشدر .

(ژوسلین) امارتی

۵۴۶ ب . ه . ، ۱۱۵۱ — ۵۲ ب م

فی الحقیقه ابن الاثیرده « فرانقلرک الک شیطنتکار بر عضوی و مسلمانلره
قارشی الک زیاده نقرت و عداوت بسلین بر فردی » اوله رق تصویر اولنان
(ژوسلین) چوق کچمه دن ایدی مسلمینه اسپر دوشدی که عربلر بو حادثه یی
پک شانلی بر ظفر عد ایدرلر . « فرانقلر هر زرده بر سفر اجراسنه لزوم
کوزسه لر قوماندای دایما (ژوسلین) ه ترک ایدرلر ، اوده بو وظیفه یی
هر زمان بویوک بر جسارت و احتیاط ایله ایفا ایلردی . « بونک ایچین درکه
بو سر کرده لقب ناشناسک اله کچمسی نورالدین محمودک مساعیدنی تمهیل
ایلدیکندن سلطان پک آز بر زمان ایچنده تل باشر ، عینتاب ، نهرالجز ،
برج الرصاص و سائره کبی صلیبونه تابع بر خیلی بلاد و مواقع مستحکمه یی
فتح ایلشدر .

دلره محاربه سی

(دلوک) ده ینه فرانقلرک هزیمتی ایله نتیجه پذیر اولان بر محاربه ایله
آرتیق انطاکیه پرنسلیکنک قسم اعظمی مسلمانلرک زیر اداره سنه کچمش
اولوبوردی .

سلطان مسعودك وفاتی

سلطان مسعود هجرتک ۵۴۷ (۱۱۵۲ — ۵۳ ب م) سنه سننده
وفات ایتدیکندن مقامنه برادری سلطان محمودک اوغلی ملکشاه جالس
اولدی که بو خاندان سلطنتک صوگ حکمداری ایدی .

دمشق لشارك ضبطنى

۱۰ صفر ۵۴۹ ب . ه ؛ ۲۶ نيسانه ۱۱۵۴ ب . م

دمشق الشام صداقتى مشكوك مستقل بر پرنسك تحت اداره سنده بولندجه نورالدين محمود صليبيون ايله وقوع بولان محارباتده دائما گرفتار مشكلات اولمغه محكوم ايدى . اهل صليب ايسه ساحلده برتقريب ضبطنه موفق اولديغى (عسقلان) دن صوكره جرأته كلهرك سوريهك مركزى اولان دمشق الشامى ده فتح ايلك سوداسنه دوشمشدى . دمشق اهاليلى درحال نورالدين محموددن استمداد ايلدكلرندن سلطان ساچوقى بودعوته همان اجابتله دمشق پرنسى اولان (مجيرالدين آتابك) مقام اداره دن اينديرهرك كنديسنه بوكا مقابل (بالس) شهرنى ترك ويرينه دمشق تحت سلطنته اهالى محليهك آقيشلىرى اراسنده بويوك زنيكينك مخدومنى اجلاس ايلدى .

خليفه (مفتحنى) نيك وغانى

۲ ربيع الاول ۵۵۵ ب . ه ؛ ۱۲ مارت ۱۱۶۰ ب . م

(ابو مظار يوسف المستنجر بالله) ك ملبوسى

نورالدين محمودك بومهم فتوحات صاحبانسى اوزرينه خليفه طرفدن كنديسنه (ملك العادل) لقب وجيبي توجيه اولدى . برمدت مسلمانلرله اهل صليب آراسنده حرب وقوعه كلديكندن بوندن بالاستفاده سلطان نورالدين سوريهده ظهورايدويون مدهش بر زلزلهك تحريبات اليه سنى تعمير وتلافى ايله مشغول اوله بيلمشدر .

خليفه مفتحنى ۱۱۶۰ سنه سنده ازتحال ايلديكندن مقامنه مخدومى يوسف (المستنجد بالله) عنوانيله جلوس ايلدى . التى سنه مدت صوكره نورالدين محمود مصره بر سفر اجرا ايتديرمشدى كه بونك كرك عمر بلر وكرك فراقلرجه بك مهم نتيجهز توليد اياشدى . بوتار يخلرده مصرده حكمران

اولان خاندان فاطمی مائل سقوط بر حالده ایدی. بو عا ئله نك صوك خلیفه سی اولان (عاضد لدین الله) امور اداره نی كاملاً وزیر ی (شاور السعدی) یه ترك ایلشدی .

جمادی الاولی ۵۵۹ ب . ه ؛ نیسانه ۱۱۶۴ ب . م

بر خدعه سایه سنده موقع اقتداردن سقوط ایدیورن (شاور السعدی) دمشق الشام پر نسنه بالمراجعه معاونتتی طلب ومقابلنده اهل صلیبه قارش ی وقوعه کله جك محارباتده مصر عسا کرینك ایدی مظاهرتی ، بعض اراضی ترکی وکلی مقدارده هدیة نقدیه اعطاسنی وعد ایتدی .

بر مدت تردددن صکره سلطان نورالدین نهایت (شاور) ك رجالرینی قبول ایدر ك کندیسنی مشهور صلاح الدینك عموجه سی (اسدالدین شیر کوه) ك تحت قومانداسنده بر قوه عسکریه ایله مصره کوندردی . حیفا که نانکور وزیر موقع اقتداره ازسرنو کچر کچمز فرانقلرله بالاشترک شیر کوهی در حال مصری تخلیه یه مجبور ایلدی . شیر کوهك زیر اداره سنده بولنان قوه قلیله (بلیس) « اسکی په لوزیوم » نام موقعده ایکی دشمن متفقله شانلی بر صورتده چارینشدقدن صوکره ناموس عسکریسنی محافظه ایدر ك مصری ترك ایلدی .

۵۵۹ ب . ه ؛ اغستوس ۱۱۶۴ ب . م

(۵۵۹) نجی سنه هجریه نك رمضاننده نورالدین محمود فرانقلرله روملرک عسا کر متحده سنه هجوم ایتدی . (حارم) نام محله وقوعه کان بو محاربه اهل صلیب سفر لرینك اك بویوکلرندن برینی تشکیل ایدر .

فرانقلر غایت مدهش برهزیمته دوچار اولدقلری کبی رئیس لرندن انطاکیه پر نسی (بوهه مون) ، ایکنجی (ژوسلین) ایله روم جنرالی دوق دو قالا مارده مسلمانلر نه اسیر دو شمشلردی . نورالدین بوموفقیقیت اوزرینه سهولتله حارم ، بانیا س ، المنیطره وسائر ه کبی برچوق مواقعی ضبط ایلدی .

ربیع الآخر ۵۶۲ ب . ه ؛ ثنونه ثانی شباط ۱۱۶۷ ب . م

شیرکوه هجرتک ۵۶۲ نجی سنه سنده یکیدن مصره داخل اولدیغدن
(شاور) ده تکرار فراتلردن استمداده باشلادی .

بابن (مخبرسی)

قدس تختنده جالس بولنان (آموری) ده مصر الکاسنی زیر اداره سنه
ادخال هوسنده بولندیغدن جسم بر اردو ایله (شاور) ک امدادینه شتابان
اولدی .

۵ ربیع الآخر ۵۰۶ ب . ه ؛ ۲۱ ثنونه اول ۱۱۷۰ ب . م

المستجبرک وفانی ؛ ابو محمد حسن المستضیٰ بامر اللہک جہوسی

۱۱۷۰ سنه میلادیه سنده خلیفه المستجد ارتحال ایتدیکندن مقامنه
مخدومی ابو محمد حسن ، المستضیٰ بامر الله لقیله قائم اولدی .
ابن الاثیره کوره مستجد زیر دستانه قارشى اتخاذ ایتدیکی خط حرکت
اعتباریله خلفانک اک ایسیدر . زمان خلافتنده امته کال عدالت و شفقتله
معامله ایدرک موجود اولان نسبتسز ویرکیلی لغو و صلاح و آشایشک
تمادیسنه خدمت ایلشدر .

هجرتک ۵۶۵ نجی (۱۱۷۰ ب . م) سنه سنده زنگینک اوچنجی اوغلی
قطب الدین مودود وفات ایتدیکندن یرینه مخدومی ایکنجی سیف الدین
غازی قائم اولدی . زماننده موصل کشمکش ایچنده قالمشدر . نورالدین
بر آراق بکنک مالکانه سنه شتاب ایله موصل وحوالیسنی اصلاح و امور
اداره یی تنظیم ایلدکن صوکره امور عسکریه تحت مراقبه سنده بولمق
شرطیله موصل تختی ینه سیف الدینه ترک ایلدی .

۵۶۷ سنه هجریه سی محرمنده صوڪ فاطمی خلیفه سنك وقوع وفاتی اوزرینه مصر دوغرودن دوغرویه بغداد خلفا سنك نفوذ مغویسنه تابع اولدی . بوتاریخدن اعتباراً صلاح الدین نورالدین محمودك وکیلی ووالی عمومیسلی صفتیله مصرده تدویر امور ایلبهرك (نورالدین) ك وفاتسنده مستقلاً اجرای حکومته باشلادی كه بوتاریخلرده هنوز اتوز بش باشلرنده ایدی . پدری نجم الدین ایوب بن شادی برادری شیرکوه کبی كرك زنگینك وكرکسه نورالدین محمودك بر معتمد وزیر ایدی . صلاح الدین بیله مصرده عموجه سنك مقامنه قائم اولمزدن اول (نورالدین) ك امراسندندی .

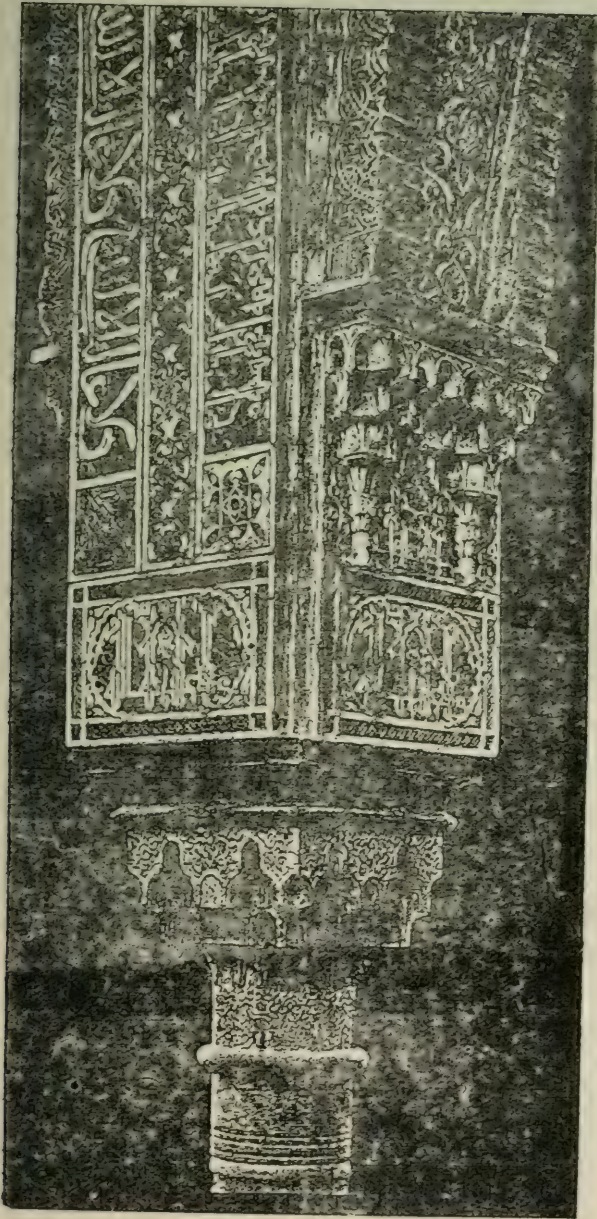
صلاح الدین کندی وقعه نویسی طرفندن [۱] غایت مرد ، شجاع ، عادل ، سمیح و بلند بر ذکا ایله متخلق بر ذات اولوب هرکسه قارشی دائماً یومشاق قلبی ، وظائف دینییه رعایتکار ورفاه امته خادم بر حکمدار ایدی .

۱۱ سُوال ۵۶۹ ب . ه . ۱۵ مایسی ۱۱۷۴ ب . م

شیر کوهك محاربه لری و اك نهایت استحصالنه موفق اولدینی شانلی مظفریت میسونك دیدیکی کبی اقتدار و بصارت عسکریه نك اك پارلاق بر مثالدر . ابن الاثیر دیرکه : « بیک قدر سوارینك مصر لیلرله فراتقلرك متفق اردوسنه قارشی اجرا ایتدیکی غلبه تاریخك اك خارق العاده بر حادثه . سیدر . ه

شیرکوه بوموقیتلرینی متعاقب اسکندریه بی ضبط ایدهرك اوراده یرلشدی . بالآخره بر طرفدن مصر لیلرله فراتقلر ونورالدین محمود بیننده بر مصالحه عقد اولمشدرکه بومصالحه موجبنجه (آموری) عساکرینی مصر دن اخراج

[۱] (قاضی بهالدین ابوالحسن یوسف) که بین الحکما ابن شداد نامیله مسمی اولوب صلاح الدینك قاضی العسکری و مشاور خصوصیبی ایدی .

الحجره سراسنك مزین بر ستون باشلیقی

وبعدما مصر اموریته عدم مداخله به مجبور ایدی . شیرکوه ایسه (۵۰۰۰۰) لیرا مقابلنده مصری ترك ایدوب سوریه به عودت ایله جکدی . حالبوکه فراتقلر (شاور) ایله صورت خفیه ده مناسباده بولنه رق سنوی یوز بیک لیرا مقابلنده بعض مصر بلادینک فراتقلر عساکری طرفندن اشغال اولمیشنی تحت تأمینه آلدیلر . بوحرکتله شیرکوه ایله عقد ایدلمش اولان مصالحه تقض ایدلمش اولویوردی ، فقط قاهره ایله بلاد سائرده اقامت ایتمکده اولان فراتقلر عساکرینک حرکات ظللانه و مستبدانه لری اودرجه ده تحمل شکن برحاله کلشدی که نهایت (العاقد) بیله (نورالدین) دن استمداده مجبور اولدی .

۷ ربیع الاخر ۵۶۴ ه . ه ؛ ۸ ثانونه ثانی ۱۱۶۹ ب . م

نورالدین محمود جواباً شیرکوهی درحال قوه کافیه ایله مصره سوق ایلدی . شیرکوهک تقریبی استخبار ایدن اهل صلیب کمال تهالکله مصری تحلیه ایتدیلر . ۵۵۴ نجی سنه هجریه نک ربیع الاخرنده شیرکوه بیکدن قاهره به کیره رک کرک خلق و کرکسه فاطمی خلیفه سی طرفندن مصرک ناجیبی صفیله استقبال اولدی . (شاور) غضبه کن حکمداری طرفندن همان اعدام اولدیفنی کبی یرینه شیرکوه باش وکیل وامیرالجیوش نصب ایدلمشدی . ایکی آی سوکره شیرکوهک وفاتی وقوع بولدیغندن مقامنه یکنی مشهور صلاح الدین یوسف (بوویوک صلاح الدین) الملک الناصر عنوانیله اقامه اولدی .

۲۲ جمادی الاخر ۵۶۴ ه . ه ؛ مارت ۱۱۶۹ ب . م

صلاح الدین فاطمی خلیفه سنک وزیری خدمتی ایفا ایتمکله برابر کندیسینی دایماً نورالدین محمودک بر قوماندانی اوله رق تلقی ایدیور ، نورالدین ایسه کندیسنه هر زمان (امیرسپهسالار) لقبیله خطاب ایله یوردی .

صلاح الدین عدالت و سماحتی سایہ سنده آزر زمان ایچنده بالجمہ قلبری
جلبہ موفق اولمشدی . وفاطمی خلیفہ سنک وفاتندن صوکرہ عباسی خلیفہ نیک
تقوٰذنی مصدرہ سہولتہ تأسیس وحنفی مذہبنی تعمیم ایلدی .

هجرتک (۵۶۹) نجی سنہ سنده صلاح الدین متبوتنک انضمام موافقتیہ
برادری (طوران) شاہی عینی استیلاہ کوندردی . (طوران) شاہ
بووظیفہ نی کمال موفقیتہ ایضا ایلمشدر . نورالدینک وفاتنده صلاح الدین
مصدرہ کاملاً وقیمآدہ نوییادہ ، حجاز ویمین قطعہ لرندہ تأمین استقلال
ایتدی .

(نورالدین) وفاتنده مخدومی اسماعیل (الملک الصالح) هنوز اون
بریاشرندہ بولتمقدہ ابدی .

يكرمي ايكنجى فصل

عبايد (مابعد)

۵۷۶ - ۵۸۹ ب . ه . ، ۱۱۸۱ - ۱۱۹۳ ب . م

اهل صليب خرابانى

ضليخه نامرد - دمشق الشام برنسى ملك صالح اسماعيل - صلاح الدينك
دمشق الشام دعوت اولينى - صلاح الدينه ابله ملك صالح آراسنده
مخاربه - سوريه حكمدارى صلاح الدين - صلاح الدينك سلطانه اعلايه
اولينسى - ملك صالحك وفانى - صلاح الدينك قدرت وشكيبى - قدسى
قرالينى - اهل صليبيك نفى عمرى - طبريه مخاربه سى - اهل صليبيك
لهزيمتى - عطا ، ناليس و سار بلودك ضبطى - قدسك محاصره سى
وضبطى - صلاح الدينك صرقات انسانيت برزانه سى - اوچينجى اهل
صليب مفرى - عطانك محاصره سى - قهر مانجه بر مردانعه - اهل
صليبيك لهزيمتى - فرده دريوه بارباروسك وفانى - فرانسه وانظطوره
قرالدينك مواصلنى - عطانك ضبطى ، ارسلوه بوركلوى رينارك نظاملى -
(عسقلونه) ك صلاح الدين طرفتمده هدمم وخرابى - رينار ابله مصالحه
صلاح الدينك وفانى - اوصاف وزياباسى

ملك صالح بن نورالدين محمود

متبوعنك خبر وقاتى آير المازصلاح الدين ملك صالحه حسيات تعزيتكارانه سنى
تبليغ و صداقت و خدمتى عرض و تكليف ايلديكى كجى مصردهده نورالدينك
وارثى اولان ملك صالح نامنه خطبه قرائت وسكه ضرب ايتديرمشدى .
اسفاكه سلطان نوجاهك صغر سنى توابعنك توسيع ملك و منفعت سوداسنه
دوشهرك كنديسنى آلت اتخاذا ايلبرى بادي اولمشدر . نهايت انتريقه لرى

اودرجه تحملشکن بر رادهیه کادی که صلاح الدین جمله سنی لسان شدتله طریق صلاح واستقامته دعوت ایدرک عکس تقدیرده ملک صالحه نظارت ایتمک اوزره دمشق الشاهه عزیمته مجبور اوله جغنی بیان ایلدی . بونک اوزرینه امرادن (کشتکین) دمشق الشامی فرانقلرک هجومه ترک ایدرک ملک صالح ايله برلکده (حلب) ه شتابان اولدی . اهل صلیب بو فرصدن بالاستفاده دمشق محاصره ایلدیلر سده اهالیدن طوبلادقلری کلی مقدارده فدیة نجات مقابلنده محاصره یی رفع ایلدیلر . بوندن صوک درجهده متأثر اولان دمشق اشرافک دعوتی اوزرینه یدی یوز سواری ايله شهری ضبط ایتدی . وداخل شهر اولنجه (نورالدین) ک سراینه کیرمیه رک پدری (نجم الدین ایوب) ک اولجه اقامت ایتدیکی براوه داخل اولدی . بوخاندن آتابکه برکتوب کوندره رک حسیات احترامکارانه سنی بعد البیان دمشق شهرینه منحصرأ متبوعنک حمایه سی مقصدیه کلش اولدیغنی اخبار ایلوردی .

بو مکتوبه وارد اولان جوابلر تئکریرینه نازکورلک واتهاماندن عبارتدی .

صلاح الدین بوه معامله غیر لایقه اوزرینه ملک صالحه بالذات کوروشه بیلمک ایچین حلهه متوجهأ حرکت ایتدی . کنج ساطان (کشتکین) ک اغوا آتته مغلوب اولدیغندن صلاح الدینک بو حرکتی ممنونیتله تلقی ایتوردی . مهماتنک شهره تقریبی حس ایدر ایتمز صغر سننه رغماً اسب سوار اوله رق بازار محلنده اهالی یی جمع ايله پدرینه مدیون شکران اولدقلری جهتله او « نانکور آدمه » قارشی کندیسنه معاونت ایتملری لازم کلدیکنی بیان ایلدی . بونک اوزرینه بالجمله حلب اهالیسی صلاح الدینه قارشو سلاحلشدیلر . ملک صالح خطاباتی اراننده : « الله شاهد مدر، دیوردی ، ایشک سلاحله حانی آرزو ایتوردوم . فقط امت بویه ایسته یور » .

حلب عسکرلری صلاح الدینه قارشی مقاومت کوسترمیه رک پریشان برخالده اوتیه برییه داغلدیلر . معاونتسز قالان (کشتکین) اسماعیلرک رئیس اولان (سنان) ی صلاح الدین علیه تشویق ایتدی . فقط اسماعیلرک هجومندن

ینه هیچ بر منفعت استحصال ایده مدیکندن اهل صلیب ایله موصل آتابکی
ایکنجی سیف الدین غازی بی دائره اتفاقه دعوت ایلدی .

دعوت واقمیه اجابت ایدن صلیبیون (حمص) ی تحت محاصره یه
آلدیلر سده صلاح الدینک تقریبی اوزرینه فراره مجبور اولدیلر . صلاح الدین
صوبک دفعه اولمق اوزرینه ملک صالحله ائتلاف تشبشه ایلدی . کندیسنه
کوندردیکی احترامکار بر نامه ده (حمص) ، (حما) نک اعاده سنه رضا
کوستریور ومقابلنده ملک صالحک برامیری صفتیه مصر ودمشق الشامک
زمام اداره سنی طاب ایدیوردی . تکلیفات واقعه کمال شدته رد اولدیغندن
بالتیجه وقوعه کلن بر محاربه ده ملک صالحک عساکری گرفتار هزیمت
اولدیغندن صلاح الدین مظفراً حاب شهرینه داخل اولدی . (کمشکین)
ایله سیف الدین غازی عقد صلحه مجبور اولمشاردی . نورالدینک هنوز صبی
اولان کریمه سنی صلاح الدینک اردوگاهنه ارسال ایدرک حس مرحمتی
تحریک وشرائط موافقه ایله مصالحه ایلسنی رجا ایلدورلردی . صلاح الدین
نورالدینک کریمه سنی کمال نزاکت وتوقیر ایله قبول وهدیه لره غرق ایلدی .
وطلبی اوزرینه فتح ایتدیکی بلده لری حلب پرنسلکنه اعاده ایلدی . عقد
اولان بر معاهده موجبنجه دمشق الشام صلاح الدینه تابع اوله جقدی .

صوبع الدینک سلطان احمد اولمسی

بو تاریخدن اعتباراً حجاز ، سوریه ومصر قطعه لرنده ملک صالح نامی
خطبه لر دن اخراج اولدیغی کبی خلیفه ده (صلاح الدین) ه سلطان عنوانی
توجیه ایدوب استقلالنی قبول وتصدیق ایلدی .

ملک صالحک وفاتی ۱۱۸۱ ب ، م — ۵۸۲ ب . ه

هجرتک ۵۷۹ نجی سنه سنده ملک صالح هنوز اون دو قوز یاشلرنده
بولسدیغی حالده ارتحال ایده رک مملکتی عموجه زاده سی اولوب موصلده
سیف الدین یرینه آتا بکلکه تعیین ایدلمش اولان (عز الدین) ه ترک ایلدی .
عز الدین برادری عماد الدین ایله ائتلاف ایدوب سنجار بکلکنی آلدی

و مقابلنده حلب بکلکنی برادرینه ترک ایتدی . برمدت سوکرده عمادالدین صلاح الدینک متبوعیتنی قبول ایتدیکندن کنديسنه بعض قیمتدار زعامتر اعطا اولمش و بوکا بدل حلبده مصر حکمدار ذیشانک زيراداره سبه داخل اولمشدی . چوق کچمدن موصلده عين طرزده (صلاح الدین)ه عرض انقياد ايديوردی .

(صلاح الدین) ک قدرت و سلطنتی

۱۱۸۲ سنه میلادیه سنک صوکارینه دوغرو صلاح الدین شاهک سلطنت و حکمرانیسی بالجه آسیای غربی ملوکی طرفدن تصدیق اولمشیدی که بومیانده کی قونیه سلطانیله کردستان پرندی داخلدی .

قرالیی

قدسده بولنان فراتی قرالیی بوتون پاره و عسکر لرینی اوروپانک هر طرفدن جلب ایديور ، صلاح الدینک شکیمته تقابل ایده جک بر قوت پیدا ایتکه چالیشیوردی .

شان و نظره تشنه اقبال پرست شوالیه لر ، ثروت تحریسنه چیقوش سرسریلر ، فوران تعصبه قودورمش حرب متحسر لر ، نچه عدالتدن قور توله رق قاچمش قاتلر و جانیلر آقین آقین آسیای صغرایه داخل اولویور و سوریه نی املا ایديوردی . بوتار یخلرده (آموری) وفات اتمشدی . وارثی بولنان مخدومی دردنجی (بالدوین) برعلت ساریه ایله معلول بولدیغندن زمام اداره کنديسنه تسلیم ایلمدی .

همشیره سی (سیبلا) (مارکی دومونترفرا) ایله بالازدواج کذلک (بالدوین) نامنده برچوجق دنیایه کتیرمشدی . بالآخره سیبلا مونترفرانک وفاتی اوزرینه (کی دولوسینان) نامنده برینک تحت زوجیتنه داخل اولمشدی که قدس نیابت حکومتنه ایشه بوذات تعیین ایلمشدر . آزر زمان سوکره بالدوین (کی دولوسینان) ی نیابتدن عزل ایله برینه طرابلس قوتی (ریمون) ی

نصب ایلیدی . عین زمانده تختندن ده صرف نظر ایدوب قرالیتی هنوز بش
یاشرنده بولنان یکنی بشنجی (بالدوین) ه ترك ایدیوردی .

کی دولوسینانه ایله سیبیلانک قردس قرال و قرالیمسی

اولملری

۱۱۸۷ ب . م

ملك نوجاهك والدهسی طرفدن ویا اثر تشویقیه قتل ایدلمش اولدیغی
مؤرخلرجه ظن ایدلمکده در . بواحتمال دوغرو ویا مصنع اولسون ، بشنجی
بالدوینک وفاتی اوزرینه (سیبلا) قدس قرالیجهسی اعلان اولمش بالذات
کندیسی زوجنک باشنه قرالیت تاجنی وضع ایلشدرکه بوصورتله ۱۱۸۷
سنه میلادیهسی ایچنده فلسطین تحتی سیبلا وکی دولوسینان طرفدن ضبط
ایدلمش اولویوردی .

دردنجی بالدوین زماننده سلطان ایله فراتقلر اراسنده بر متارکه عقد
ایدلمشدی . میسونک دیدیکی کبی « ینه مسلمانلرک عهدلرینه صادق قالملری
وخرستیانلرک یکی بر محاربه اعلانیله نقض پیمان ایتمش اولملری شایان
دقدر . »

ردیمون پوانیه دن طول قلمش اولان (قونستانس) ک ایکنجی زوجی
(رهنو) ویا (رهژینال دوشاتیون) چوقدن بری (نورالدین محمود) ک
نزدنده اسیر ایکن ملک صالح کندیسنه بخش حریت ایتشدی . رهنو
بالآخره (هومفریدی دوتورون) دن طول قالان بر قادینه بالازدواج
کندیسندن کرک و (مونزال) بکلکلرینی اله ایتشدر .

فراتقلرک نقض عرمدی

۱۱۸۶ ب . م

میلادک ۱۱۸۶ نجی سنه سنده (رهنو) مسلمانلرله خرستیانلر بیننده
منعقد معاهده صلحیه یی نقض ایله ملکی ایچندن کنار ایدن بر مسلمان
کاربانی قیلچدن کچرهرک اشیارلرینی غارت ایلدی .

بوحادثه ایله صوك درجه اغضاب ايدلمش اولان سلطان صلاح الدين متجاوزلك تأديبی قدس قرالندن طلب ايتدیسه ده آلدیغی جواب رد اوزرینه بالذات تأدیه قراروردی .

بلا افاتة زمان صلاح الدينك بويوك مخدومی (على الملك الافضل) ك تحت اداره سنده كوچوك برقوة عسكریه فرانقلره قارشى برای استكشاف (جلیل) اعزام اولنه رق (كرك) قصبه سی سلطان طرفندن محاصره ایدلدی .

فرانقلر (كرك) ك تحت محاصره ده اولدیغی و (الافضل) ك حرکت ایددیكنی استخبار ایدر ایتمز درحال قوتلریغی بالتوحید جیوش اسلامیه قارشى حرکت ایتدیله . (صلاح الدين) ده بوخبره واقف اولنجه برادرینك امدادینه شتابان اولدی .

ایکی اردو همان همان عین قوتده ایدیلر . فرانقلر صفوریه ویا (سه فورس) اوو سنده متحشد ایکن صلاح الدين هنروانه برمانوره سایه سنده طبریّه جوارنده جبال ایله محصور وطیعه مستحکم بروادیده اخذ موقع ایلشدی . فرائق عساکری یوزلری طبریّه کولنه متوجه اوله رق « متحرک طاغیر » حالنده ایلریله یوردی . جیوش سلطان ایسه فرانقلر ایله کول ییننده بولندیغندن اهل صلیبی صوسز براقه بیلیمشدی .

۲۳ - ۲۴ ربيع الاخر ۵۸۳ ب . ه

۲ - ۳ محوز ۱۱۸۷ ب . م

طبریّه محاربه سی

ایکی مدهش اردو تموزك ایکنجی کونی قارشى قارشى به کلدی . سلطان صلاح بوتون برکیجه اردوسنی کوزدن کیرمش و مکمل بروصیت حربیه اخذینه چالشمشدی .

۵۸۳ نجی سنه هجریه سی ربیع الاخرینك ۲۴ نجی جمعه کونی وقوعه کلن محاربه ده (کی دولوسنیان) قرالیتنه بر ضربه نکبت و خرابی حکمنده

ایدی . فی الواقع خونریزانه بر ملحمه‌ی متعاقب فرانکلر پک مؤلم برهزیمته گرفتار اولدیلر . اون بیک اهل صلیب عسکری مقتول دوشمشدی . رؤسارندن بر چوغی ده تلف ویا اسیر ایدلشدی که (کی دولوسینان) ایله برادری (ژوفری) ، محاربه‌نک باعث اصلیمی اولان (ره نودوشاتیون) ، (هومفره‌ی دوتورون) ک مخدومی ، قونت هوغ و سائره گرفتار اسارت اولانلر میاننده ایدی .

فراره موفق اولان باشلیجه فرائق رؤسای طرابلس قوتی (ردیمون) طبریہ پرنسی ، صیدا پرنسی (ردنو) وانطاکیه پرنسک مخدومی ایدی . بونلر معیترنده بولنان فرانکلرله ساحله قدر تعقیب اولندیلر . (کی دولوسینان) نازکانه بر معامله کوردی ایسه‌ده ردنو دوشاتیون ایله بمض همپاری نقض عهد و قتل عام حادثه لرینک مسببی اولمق تمهتیه اتلاف اولندیلر .

سلطان صلاح‌الدین دشمن منہزمک اکتساب تاب نوین ایلمسنه محل بر اقامق ایچین فتوحاتنده دوام ایدرک طبریہ یی ضبط ایلدی . شام پرنسی (ردیمون) ک زوجه‌سی ایدی مسلمینه کچدی و ایجاب ایدن معامله احترامکارانه ایله زوجنک زدیینه کوندرلدی . عساکر اسلامیه یته قادینلر و چوچقلره تمدیدن اجتناب ایلشلردی . برمدت صوکره (عکا) شهریه ده اک جسم خرسدیان اردولرینه ایکی سنه مقاومت ایتشکن ایکی کون ایچنده صلاح‌الدینه قاینلرینی کشاد ایلدی . عکایی متعاقباً نابلس ، ریم ، ربله ، قیساریه ، یافه ، بیروت و سائر یرلرده رربرر سلطانیه عرض انقیاد ایتدی . یالکزبحر سفید ساحلنده بولنان (صور) ، (طرابلس شام) و (عسقلان) الان اهل صلیب طرفندن اشغال ایدلمکده ایدی . بونلردن (عسقلان) قیصه بر محاصره‌دن صوکره باب تسلیمیتی مسلمانلره آچدی .

قدس

بو موفقیتلردن صوکره سلطان صلاح‌الدین نظرلرینی دروننده التمش بیکی متجاوز عسکرله بی نه‌ایه اهالی مسکون بولنان قدس شهرینه توجیه

ایلدی . شهره تقرب ایدنجه معتبران اعالمین بعضولیه بالخابره کندیلرینه
خطاباً :

« بنده سزک کبی قدسک بر بلده مقدسه اولدیغنی بیلورم . بونک »
« ایچین طورانغی اوزرنده قان دوکمک صورتیه قدسیتی شائبه دار ایتک »
« آرزوسنده دکلم . بناء علیه قاعه کزی بکا تسلیم ایدرسه کز . سزه ایستدیککنز »
« قدر ثروت واکه بیله جککنز قدر طوراق ویرمکه آمادهیم . »

قاهره ده اسکی بر عرب خانهک طاوانی

خاصه میزه سی تعصب مخصوصه تبعاً اهل صلیب بوتکلیف سمیحانه
وانسانیت پرورانه یی رد ایلدی .
بوندن پک زیاده متأثر اولان صلاح الدین (غود فری اودوبویون) ایله

رفقاسی طرفندن اجرا ایدیلن قتل عاملرک انتقامنی قدسدن آلمایه مجبور اولدیغنی اعتراف ایتدی .

تدمک ضبطنی

صلاح الدینک مرکات انسانیت برورانیسی

بر مدت محاصره دن سوکره اهل صلیب عساکری جسارتدن دوشدکاری ایچین صلاح الدیندن طلب امان ایلدیاز . سلطانک مرحتی آرزوی نارینه غلبه ایتدی . قدسه متمکن روملره نسوریه لی خرسیتیانلر سلطانک زیر اداره سنده بالجمله حقوق ملکیه لرینه کما کمان نائل اوله جقلری کبی صلاح الدینک تبعه سی صفتیه عین حقوقه مظهر اولمق و فلسطینه اقامت ایتمک ایستین فراتقلره ولایتلرده عین امتیاز بخش ایدیه جکدی .

صلاح الدینک انسانیت برورلکی

اسرادن هربری ایچین ارککه اون ، قادینه بش و اطناله برر سوریه لیراسی فدیة نجات تعیین اولندی . مسالغ مقررده نک عدم تأدیبه سی حالنده اسرا تخلیه ایدیلجه جکدی .

سلطان صلاح الدین کندی کیسه سندن تأدیاتده بولنه رق اون بیگ کشی بی قور تاردیغی کبی برادری (سیف الدین) ده یدی بیگ اسیری تخلیه ایلدی . برخیلی بیگ خرسیتیانده صلاح الدین طرفندن بلافدییه عفو اولندی .

رهبان ایله عوام بالجمله مهم و قیمتدار اشیرینی حامل اولدقلری حالده هیچ بر تعدیه دوچار اولمقسزین شهردن چیقدیلز . برچوق خرسیتیانلر عایل دیامسن پدر و اقربالری او موزلری اوستنده نقل ایتمکده ایدیلر . صلاح الدین مرحته کله رک مناقلاتی تسهیل و مهاجرینک اشیا سی استرله نقل ایتدیردی . قدس قرالچه سی (سیللا) معتی ارکانی وشوالیه لرله برلکده صلاح الدینه وداع ایدرکن سلطان حقنده پک چوق قادیلر باکیا کندیسینی تعقیب ایتمکده ایدیلر . بونلردن بعضیمی صلاح الدینه تقربله دیدیلر که :

— « اسیر ایتمش اولدیغکز جنک اورلرک والده ، زوجه و چوققلری یز .

کیمسه سز و یایان اوله رق بورادن مفارقت ایتک اوزره یز . ارککلریمز یکانه استناد کاهلریمزدی . اولردن محروم قالدیغمز دن آرتق جمله نومید برحالده یز . اولری بزه بخش ایتک لطفده بولنه جق اولورسه کز سفالتیزی تعدیل ایده جکسکزر . »

بوسوزلره رفته کلن سلطان صلاح الدین بیچاره لره پدر، زوج و برادرلرینی اعاده ایلدیکی کبی مملکتی داخاندہ اقامت ایتک ایسته ینلرده حسن معامله ده بولنه جغنی وعد ایتدی . بوندن ماعدا برچوق طول و بیکس قادین و چوجقلره عطایای عظیمه ده بولنش و اثنای محاربه ده علیه تحریک سلاح ایتدکری حالده خسته باقیچی شواله لک ینه شهرده اقامت ایدره ک ایلریده قدسی زیارته کله جک حجاجه معاونتده بولنلرینه مساعده ایلدی .

صلاح الدینک بوعلو جنابی ایله جوارده مقیم خرستیان پرنس لری نک حرکات بهیانه سی پک بیوک بر تضاد تشکیل ایدیوردی .
(میل) دیورکه :

« قدس دن مفارقت ایدن برچوق خرستیانلر انطالیه ده اختیار اقامت آرزوسنده بولن دیرلر سه ده (بوئه مون) کندیلرینه قارشی مکرمانه حرکت شویله دورسون بیچاره لری طرد ایشدی . حالبوکه بلاد اسلامیه داخل اولان خرستیانلر بالعکس پک مسافر پرورانه قبول ایدلشلردی .

مؤرخ (میشو) قدس دن چیقان مهاجرین عیسویه خرستیانلر طرفدن روا کورولن مظالم حقنده تفصیلات مدیده ویرر . « شرفلی برادرلری طرفدن طرد ایدلش اولان زواللی قدس خرستیانلری سوریه ده برخیلی زمان سفالت ایچنده نومیدانه دولاشدیلر . برخیلمی آچلق و یا اضطرار بدن ترک حیات ایتدی . طرابلس شام بوم افرلره قاپلرینی سد ایشدی . بو یوزدن گرفتار سفالت و ضرورت اولمش قادینلردن بری چوجغنی دکزه فیرلدارق بلند آواز خرستیانلره لعنت خوان اولمشدی . »

سلطان صلاح الدین نعلویبتک عزت نفسلرینی دها زیاده رنجیده ایتمه مک فکریله اهل صلیب شهردن تمامیه حقیقه مدجه قدسه داخل اولمق ایسته میوردی .
هجرتک ۵۸۳ هجری سنه سی رجبک ۲۷ هجری جمعه کونی ایدی که

صلاح‌الدین شاه‌کندیسینی تبریکه گلش اولان ملک‌زاده و بکلاره محاط اولدینی خالد (قدس) شهرینه داخل اولدی .

محاربه‌نک براق‌دینی آثار تخریبات پک آز برزمانده ازاله اولنهرق فراق‌لر طرفندن هدم ویا تخریب ایدنش اولان جوامع و مساجدده یکیدن انشا ویا تعمیر ایدلدی . و صلاح‌الدین خرسیتیان ادارهٔ مستبده‌سندن کلیاً باشقه برادارهٔ حکیمانہ و عادلانه ایله قدسده تمشیت اموره باشلادی . «

قدسندن سوکره صلاح‌الدین (صور) شهری اوزرینه هجوم ایتدی . اهل صلیب عساکرندن برقسیمی مظهر لطف اولهرق اسارتدن قور تولدقلری خالد (صور) ه کله‌زک شهرده کی خرسیتیان قوهٔ عسکریه‌سنه التحاق ایلشلردی . هر طرفدن شتاب ایتمش صلیبیون ایله بو وجهله کسب قوت ایتمش اولان (صور) استحکامی شدتلی بر مقاومت ابرازینه حاضر لاقدمده ایدی . (صور) صلیبیونی (مونفرا) (مارکیس) (قونزاد) اسمنده مامر و قورناز بر قوماندانک اداره‌سی آلتنده بولنمقده ایدی .

قونزاد (صلاح‌الدین) طرفندن وقوع بولان تسلیم تکلیفنه صورت قطعیه‌ده جواب رد ویردیکندن سلطان محاصره ایله اضاعهٔ زمان ایتک ایسته‌میوب سواحل شمالیه‌یه توجه ایددی و بربرینی تعقیباً (لاذقیه) ، (جبله) ، (صهون) ، (دربساک) و سائر مواقع مستحکمه‌ینی ید ضبطنه کچیردی . درحال اوروپایه عزیمت ایده‌جکی یولنده کی ناموسه تشتت پیمانی اوزرینه (کی‌ده‌نوسینیان) ی سربست بیراقدی . لکن دساس شوالیه اکتساب حریت ایدر ایتمز یمینی چیکنیه‌رک درمه چامه صلیبیون عساکرندن تشکیلی ایلدیکی جسیم براردوایله (بطلمه) یی تحت محاصره‌یه آلدی .

ارمنچی اهل صلیب سفری

قدس شریفک یکیدن ایدیٔ مسلمینه انتقالی عالم عیسویتی بتکرار صارصمشدی . رهبان یکیدن حکمدار و پرنسلیری حربیه تحریک و بوضورتله براهل صلیب سفری ده‌ا ترتیب ایتمکه چایشورلردی . بوتون بو مجاهدات تعصبکارانه موفقیت کامله ایله نتیجه‌پذیر اولدی . عکا اوکنده بولسان اردو

ایله (صور) صلیبونه آقین آقین معاونت گلمکه باشلادی. ومانک عیسویه نك اوچ بویوک حکمداری اولان آلمانیا ایمپراطوری فردریق بارباروس، فرانسه قرالی فیلیب اوغوست وانکلتره قرالی ارسلان یورکلی ریشار حربه اشتراك ایشدی.

اگر صلاح الدین کندینه خاص اولان بصیرت ممتازه ایله مصر و سوریه دونمالرینی فیکه سواحلنده توحید ایدوب خرسیتیانلر طرفدن عسکر اخراجنه مانع اولسیدی فارشیده کی تهلمکه اهمیتدن سقوط ایده جکدی. فقط سلطان هر نصلسه فیکه نك آنجق ساحلدن وقوع بوله جق تعرضلردن مصون اولدینی تقدیرده سلامتمده بولنه بیله جکی صره ده احراز ایدیله جک هیچ برغلبه نك دکز آشیری دشمنلرک یکیدن معاوتته کله بیلملرینه هیچ بر زمان مانع اوله میه جغنی خاطر دن چیقارمشدی. (صور) لیلر؛ جنویز، و وندیکلیر صورت متمادیده اهل صلیبه لوازم و مهمات حربیه تهیه ایلکده ایدیلر.

بوصورتله برقات ده اکتساب توان ایدن صلیبیون هر طرفدن کله رک (صور) ده برلشمکده ایدیلر.

دیگر طرفدن صلاح الدینک نائل احترام و التفاتی اولان قدس بطریق فرائق بلادینی کزه رک خلقی مسلمانلر علمنه تهییج ایدیور و عمر بلرک مسیحک رسمنی بیرتدقلرینی سویلیوب خرسیتیانلرک کین و عداوتلرینی بوسبوتون اشغال ایله یوردی. بوسایه ده اوده جسم بر اردو تدارکنه موفق اولمشدی. برچوق قادینلر بیله بوجهاده داخل اولمشلردی.

بر طول قادینک اوغلی بولسان کنج بر خرسیتیان اسپرینک خانه سنی صاهر ق بدلیله اشترا ایش اولدینی اساحه یی حاملاً صلیب محاربه سنه اشتراك ایلدیکی تاریخلرده مذکوردر.

عنانک اول صلیب طرفنده محاصره سی

۱۵ رهب؛ ۵۸۵؛ ۲۹ اغستوس ۱۱۸۹ م . م

قوای صلیبه (صور) شهرنده برلشنجه حرکته باشلادی. صلیبیون

ابتدا صیدایه هجوم ایتک ایستدیلر سده بالآخره تبدیل فکر ایله عکایه دوغرو یورومکه باشلا. یدر ، کیلری ایسه ساحلدن موازی راستقامتی تعقیباً اردویه تبعیت ایلکده ایدی. بوصورتله صلیبون ۵۸۵ سنه هجریه سنک رجبک ۱۵ نجی کونی عکایه واصل اوله رق شهری محاصره یه دیلر .

صلاح الدین فراتقلرک حرکتی استخبار ایدر ایتمز برارکان حرب هیئی تشکیل ایلدی . کندیمی دشمنی اثنای راهده قارشیلامق فکرنده بولندی ایسه ده سائر امرا عکا پیشکاهنده وکشاده بر محله حرب ایدلک دها مناسب اوله جنی رأینده بولنه رق سلطانی بو خصوصه اقعاهه موفق اولدیلر .

صلاح الدین اردوسیاه عکایه واصل اولدینی زمان صلیب عساکری جناحلرینی دکزه ویره رک شهری احاطه ایلشردی . مورخلره نظرآ اکر سلطان کندی فکرینه تابع اوله رق اعنای مسلمینه یولده هجوم ایتمش اولسیدی شهری قورتاره بیله جکدی .

جیوش مسلمین صلیبونه قارشی تحشد ایلدی . وصلاح الدین خیمه سنی (قیسان) جلی اوزرنده رکز ایتدیردی . صاغ جناحی (عازیه) طاغی وصول جناحی مالیئوس (نه الجاری) نهری قربنده ایدی . بوصره ده موصل ، دیار بکر ، سنجار وحران جهتلرندن شتاب ایدن عسا کر مسلمه ده صلاح الدینک اردوکاهنه واصل اولمش بولونیورلردی . عیسویلر دکزه جهتلندن مظهر معاونت ایدیلر . مسلمانلر قره طرفندن لوازم و امداد انقده ایدی .

۱ شعبانه ۵۸۵ ب . هـ ۱۴ ایلول ۱۱۹۹ ب . م

۵۸۵ نجی سنه هجریه نک ابتداسنده صلاح الدین صلیبونه هجوم ایتدی . یکنی (آقی الدین) طرفندن اجرا ایدیلن پک مدهش بر صوات قهرمانانه اوزرینه صلیبون تبدیل مکانه مجبور اولدقلرندن عکا ایله اختلاطه امکان حاصل اولمشیدی .

ابن الاثیر دیرکه :

«اگر عساکر مسلمه کیجه وقتی ده محاربه به دوام ایتمش اولسیدیلر مقصدلری تماماً حصول پذیر اوله جقدی . حیفا که صلیبون طرفندن اشغال ایدیلن نقاطک یاریسنی الده ایدنجه محاربه بی فرداسی کوننه تعلیق ایتمشلردی . سلطان صلاح الدین شهرده کائن استحکاماتی احکام ایلدی . امراسندن (حسام الدین السمین) ه بو وظیفه بی تحمیل ایتمشدی .

۱۹ اپریل ۱۱۸۹ م .

شعبانک ۶ نجی کونی فرانقار محاربه به باشلا دیلر سه ده واقع اولان مهاجمات شدیدلرینه رغماً بویوک بر هزیمتله کیری به چکیلدیلر . بو ائناده صلاح الدینک قوای عمومیه سی اطرافه دانیلمش بر حالده منظور ایدی . اردولرندن بری انطاکیه پر نسی (بوئه موند) ه قارشی سوق ایدلمشدی . ایکنجی بر اردو طرابلس شام حدودینی محافظه ایچون (حصص) ده بولتمقده ایدی . فراتقلرک دکزدن وقوع بوله جق هجوملرینه مانع اولمق مقصدیله ده (صور) ، (دمیاط) و (اسکندریه) شهرلرینه ده بر اردو اقامه اولمشدر .

حالبوکه ورود ایدن بر چوق عساکر معاونه به رغماً صلاح الدینک عساکری کیمه جیوش صلیبیه نک دوننده ایدی . فراتقلر سلطانک بوضعفندن بالاستفاده یکیدن امداد الهرق احراز تفوق ایلمسنه وقت بر اقامق ایچین شدتلی بر هجوم اجراسنه مساعده ایلدیلر . مبادی مصادمه ده بر درجیه قدر موفق اولدیلسه ده نهایت ینه مدهش بر صورتده کرتار پریشانی اولمشلردر . بو محاربه ده اتلاف ایدلمش اولان صلیبیونک مقداری (۱۰۰۰۰) عددینه بالغدی .

صلاح الدین امراض ساریه به مانع اولمق مقصدیله بو مقتولینک جسدلرینی دکزدلقا ایچین تدابیر لازمه به توسل ایلدیکی حالده ینه وقتیه نقل اولنه مامش بر خیلی اجسادک تعرضیله جیادت هوا مختل اولهرق مدهش بر وبا ظهوره کلدی .

بالذات سلطانده مرض ساریه گرفتار اولمشدی . بوندن دولایی صلاح‌الدین اطباسنک توصیه سی اوزرینه اردوسنی (الخروبه) نام قصبه‌نک جوارینه نقله مجبور اولدی .

۴ رمضان ۵۸۵ . ب . ه ؛ ۱۶ تشرین ۱۱۸۹ اول . ب . م

جیوش اسلامیه‌نک مفارقتی اوزرینه خرس‌تیانلر یکیدن ایلراییه‌رک عکایی بتکرار محاصره ایتدیلر . صلاح‌الدینک مهاجماتنه مانع اولوق ایچون اردوگاهلرینک اطرافنه دائرآمدار درین چوقورلر قازیدردقلری کچی منہزم اولدقلری تقدیرده التجا ایدہ بیلیمک ایچین یوکسک بر دیوارده انشا ایتشلردی .

صفر ۵۸۶ . ب . ه ؛ ۱۰ مارت ۱۱۹۰ . ب . م

صلاح‌الدین قیش موسمنی (الخروبه) ده کچیردی . ۱۱۹۰ سنه میلادیه سی بهارنده یکیدن عکا وادیسنه نازل اوله‌رق وضعیت سابقه‌سنی اخذ ایلدی . قرائقلر بوتون قیش چالیشه‌رق عکا خارچنده غایت رفیع اخشاب قله‌لر انشا و دروننه زرہلی چنکاورلر اقامه ایتشلردی . شهر محصور عساکری ایسه دمشق‌شاملی بر مهندسک رأی و تدبیر یله بوقله‌لره نقلی پاچاورالر و فشنکلر انداخت ایدرک بومانعلری خاک ایلہ یکسان ایلدیلر . بوسره‌ده صلاح‌الدین ده الجزیره جهندن وارد مهم بر قوه‌امدادیه سایه‌سنده شایان دقت بر حالده اکتساب قوت ایتمشدی . عین زمانده مصر دوتماسی‌ده عکا استحکاماتنه مقتضی کافی مقدارده مهمات و لوازم حربیه‌ده نقل ایتلشدی . بجزراً وقوعه کلن بر محاربه‌ده فرائق کیمیلری مغلوب اولدقلرندن مصر سفائی لیانه داخل اوله بیلدیلر .

فره در یوم بارباروس

مع مافیہ صلاح‌الدین بوسره‌ده المان ایمپراطوری (فره در یوق بارباروس) کده جهاد صلیبه اشتراک ایدرک جسم اردوسیلہ حرکتہ قویولمش اولدیغنی استخبار ایدنجہ اندیشه‌یه دوشدی .

فره دریق بارباروس کذرکاهنده (اوح) ترکمانلرینک دوچار هجومی اولدیه ده (استفان) ک اوغلی (له او) نک زیر اداره سنده بولنان (سلیسای علیا) «بلادالارمن» ه داخل اوله بیلدی .

ایمپراطورک تقریبی استخبار ایدن سلطان مسلمین درحال همجوار متفقرینه خبر کوندره رک استمداد ایلدی . (مراکش) سلطانی بولنان (یعقوب المنصور) ک نزدیکه ده عین مقصدله برهیت اعزام ایتدی . حیفا که بو صدای استمداد پک بارد و بی قید جوابلرله متابله اولمشدی . بوندن دولایی سلطان صلاح الدین قوای مجتمعه صلیبونه قارشلی یالکیزکندی قوتیه مقابله مجبوریتده قالمشدر .

فره دریوم بارباروسک رفائی

۱۱ هزارانه ۱۱۹۰ ب م

ایمپراطور فره دریق بارباروس ایسه منزل مقصودینه واصل اوله میه جقدی . فی الحقیقه اثنای راهده (سلف) «اسکی قالیقاونوس» دره سنی کذار ایلکده ایکن غریق اوله رق صلاح الدینک اندیشه سنی تخفیف ایتشدر . ایمپراطور لرینک ضیاعی اوزرینه جرمانیا عساکری کشمکش اولدی . قسم اعظمی مملکتلرینه عودت ایتدیلر . کوچک بر قسمی ایسه بارباروسک مخدومی (دوق دوسوایا) نک قومانداری آلتنده حرکتده دوام ایله ابتدا انطاکیه و اورادنده (فلسطین) ه غزیمت ایلدیلر . ونهایت اونلرده مملکتلرینه عودت فکریله کیلره راکب اولدیلر سده اثنای سیاحتده دشمنلرینک هجومه اوغرا دیلر . سفائی تخریب ایدلبکی کبی ایچلرندن برخیا یسی ده دکزده بوغولدی .

۲۰ جمادی الاخر ۵۸۶ ب . ه ۲۵۴ نموز ۱۱۹۰ ب . م

۵۸۶ سنه هجریه سی جمادی الاخراسنک ۲۰ نجی کوننده فرائقار النجا کاهلرندن ظاهر اوله رق صلاح الدینک اردوسنه هجوم ایتدیلر سده ده امشالی وجهله یه غایت مؤلم برهزیمته کرفتار ایدلیلر . تلفاتلری او قدر

چوقدی که میدان حرب مقتولین و مجروحین ایلہ مستور ایدی . بو حرب صلیونک بوسبتون انکشاف جسارتنه بادی اولدی .

قونت هانریک رروری

ایکی کون قدر صکره (قونت هانری دو شامپانی) نك تحت قومانداسنده جسیم بر اهل صلیب قوه امدادیه سی ورود ایتدی . قونت هانری انکلتره قرالنک اوکی همشیره سنک اوغلی اولدینی کبی فرانسه قرالنده مناسبتی واردی . اردوسنی بلا مشکلات عکا جوارنده قرده اخراج ایلهرک اوحوالیده متحشد اولان اهل صلیب عسا کرینه التحاق ایتدی . واردو - کاهنی ایجه تقویه ایلدکن صوکره سلطان صلاح الدینه هجوم تشبثنده بولدی .

۲۷ جمادی الاخری ۵۸۶ ب . ۱۵ اغسترس ۱۱۹۰ ب . م

تشبث مذکور استخبار ایلین صلاح الدین ، سر بستجه حرکات عسکر یه ده یولنه ییلمک مقصدیه اردوسنی یکیدن (الخروبه) یه سوق ایلدی . سلطانک کیری چکیمسی محاصرینک محاصره ده ها زیاده اثر زور و شدت اظهار ایتلمینه میدان ویردی . فقط عکا اهالیسی وقوع بولان ایلك حملات مده شهیه کال متانت و موفقیتله کوکس کردیلر . امیر لری اولان (قره قوش) ایلہ (حسام الدین) لاینقطع عسا کر و اهالی بی تشجیعه چالیشمقده ایدیلر . میشوده مذکور اولدینی اوزره بو ایکی فعال قوماندان « دائماً هر یرده حاضر اولوب فرانقلره علی الغفله هجوم ویا ایجابنده فرار ایتک ، ویا خود مهاجر لری حکمسز براقق ایچون قوت ویا تدبیر و بصیرتدن مأمول هر چاره یه توسل ایتشلردی . » محاصرینک قوردقلری آلات مخربیه یی احراقه موفق اولدقلری کبی دفعات ایلہ شهردن چیقارق اهل صلیبی تبدیل مکانه مجبور ایلدیلر . بو مدافعه مردانه قارشوسنده نومید اولان (قونت هانری) محاصره تجاویزه دن صرف نظر ایدرک شهری صیقی بر آبلوقه آلتنده آلدیسه ده سلطان صلاح الدین دکیز طریقله شهره مهمات ولوازم ارسالنه موفق اولمشدی . یوتدیرکده متمر اولمدیغنی کورن فرانقلر پاپادن استعانه یه مجبور اولدیلر .

ورئیس روحانیتك وقوع بولان دعوتی اوزرینه هر طرفدن بر خیلی قوای امدادیده اهل صلیبه التحاق ایچین حرکت کلدی .

بوتون بوقوای امدادیه قونت هازی به التحاق ایدرایتمز قونت درحال میدانه چقه رق صلاح الدینسه هجوم ایتدی . سلطانك مخدوملری علی ، خضر وغازی مرکزده ، عسا کر مصریه ایله برادری سیف الدین صاغ جناحده وحمایر نسی سنجر ایله سائر بکدر صول جناحده قوماندایتمکده ایدیلر .

یوم محاربهده صلاح الدین خسته اولدیغندن محاربه بی چادیری درونندن تماشایله اکتفایه مجبور اولمشدی . حرب ایچه زمان دوام ایتدی . نهایت فراتقار ضایعات عظیمه ایله ملجلرینه چکیلدیلر . «ا کر صلاح الدین اسیر فراس اولسه یدی هیچ شبهه یوقدرکه ظفر قطعی عینی کونده استحصالی اولنه جقدی» .

فراتقارک اردوسنده قحط حکمفرما اولمایه باشلامشدی . عین زمانده قیش موسمی ده حلول ایتمش اولدیغندن سفینه لری تالاطم دریایه قارشی برای تحفظ جوارده کی یونان اطه لرینه التجا ایلشوردی .

(احمدالمشتوب) ک مخدومی سیف الدین علی شهرک قوماندانلغنه تعیین ایدلدی . مع مافیله (صلاح الدین) ک رأینه رغماً نه امرا طرفندن محاصره ائناسنده کسب ضعف ایش اولان قوه عسکریه تک تبدیلی جهتنه کیدلمش ونهده شهر مقدار کافی مهمات حربیه ایله یکیدن تقویه واحکام ایدلمشدی . موسم بهارک حلولی اوزرینه فراتق سفاخی کلی مقدارده عودت ایتدیکندن صلاح الدین ایله عکا عسا کری آراسنده کی اختلاط یکیدن منقطع اولدی . انجق مکتوب تعاطیسی قابل اوله بیلوردی .

۹ یسانه ۱۱۹۱ ب . م

۵۸۷ سنه هجریه سی ربیع الاولک ۱۲ نجی کونی عکا اوکنده متحشد بولنان فراتقاره یکی بر قوه امدادیه کلوب التحاق ایلدی . فرانسه قرالی فیلیپ اوغوست جسیم براردوی مستصحباً قره به چیقمشدی . (شفر عام)

ده بولنان صلاح‌الدین فیلیک خبر ورودینی آنجه درحال تابعلری اولان پرنس و بکله خبر کوندره رک امداد ایسته دی .

انکلتره قرانک ورودی

۱۳ جمادی اولدی ۵۸۷ ب . ه ؛ ۸ صیرانه ۱۱۹۱ ب . م

صلاح‌الدین امداد کله دن اول فرانقلر یکی بر قوه عسکریه ایله دها زیاده اکتساب شکمیت ایلدیلر . فی الحقیقه انکلتره قرالی ده یکر می سفینه جسمینی عسکر و مهمات حربیه ایله تجهیز ایله رک یوله جیقمش و بو تاریخلرده عکایه مواصلت ایلشدی . انکلتره قرالی « شجاعت ، فعالیت و مقاومت نقطه نظرندن زمانک جالب دقت چهره لرندن بری ایدی . »

صلاح‌الدین بو یکی فلا کتی ده استخبار ایلینجه بیروتدن مهمات ایله مالی برکینک بیروتدن عکایه اعزامی امر ایتمدی [۱] کمی یولده صلیبونک مهاجمانه معروض قالدی . قوماندانی اولان یعقوب الحلبي کیمسنگ ایدی . اعدایه کچه جکنی حس ایدنجه سفینه بی مهمات ایله برابر غرق ایلدی .

آرتیق اهل صلیب عکایی قات قات شدتلی بر صورتده تحت محاصره یه آلمشلردی . عساکر محصوره خیلی زمان شایان حیرت بر اثر حماست اظهاریه واقع اولان بالجمله مهاجمت شدیدینی دفعه مقتدر اولدیلر . تابعلری طرفندن صلاح‌الدین موعود قوای امدادیه هنوز مواصلت ایتمه مشدی . سلطان ایسه قوه موجوده سیله محاصرینی رفع محاصره یه مجبور ایده جک اقتداره مالک اولدیغنی اklamشدی . حرب دائمی ایچنده کیت . کیده بی تاب ، قحط ووبانک پنجه تجریبی التده پیای زبون ، عکا عساگری ایکی سنه ثباتکبر جهاد اولدیلر . نهایت شهرک قوماندانی مشتب بالذات فیلب اوکوستک زردینه کیده رک دیدی که : « درت سنه قدر بر مدت بو شهر زراداره مزده بولندی . (بطلمه) بی ید ضبطمه کچیردیکمز زمان اهالیسنی سر بست

[۱] انکلتره و فرانسه قرالری مواصلتلرینی متعاقب صتمه ایله اسپر فراش اولشلردی . صلاح‌الدین خسته لکلرینی ایشیده رک خیلی مدتجه کندیلرینه جبل لبنان قاری ، مشروبات مبرده و تازه میوه کوندرمشدر .

میرا قه‌رق عائله و ماللریه ایستدکاری محله کیده بیللمرینه مساعده ایتشدک .
بوکون شهری سزه تسلیم ایدیور ، وخرستیانلره بخش ایش اولدیغمز
مساعدا تی ده سزدن طلب ایلورز . «

فرانسه قرالی جواباً شهرده ساکن اهالی وعسا کردن برینک بیله
صاغ قالمسنی تجویز ایده میه جکنی بیلدیرمسی اوزرینه امیرالاسلام شهره عودتله
عسکرلری صوگ نفسلرینه قدر حربه تشویق ایلدی .
مدافعه بر مدت دهام ایتدیسه ده بر طرفدن قحط محصورینی
قیریور ، دیکر طرفدن صلاح‌الدین هنوز قوه امدادیه دن محروم ونومید
بولنیوردی . نهایت شهر اهالیسندن هیچ بری تلف ایدله مک شرطیله
عکانک تسلیمه رضا ویرلدی .

مسلمانلرک قیلجوره کیرلری

جیوش مسلمه نزدنده اسیر بولنان ۱۶۰۰ صلیب عسکرینک اعاده‌سی
واهل صلیب رؤ‌ساسنه مسلمانلر طرفندن ۲۰۰,۰۰۰ لیرا اعطاسی ده
شرائط مقرره جمله‌سنددی .

تسلیمی متعاقب طلب ایدیلن فدیة نجاتک تأدیسه‌سی ایچین قیصه برمه‌ل
اعطا اولندی . انکلتره قرالی آرسلان یورکلری ریشار عکاده کی قوه
عسکریه‌یی شهردن اخراج ایله بالجمله افرادینی علناً قیلچدن کچیردی .
بوصورتله (بطلمه) نک ضبطی ایله ۶۰,۰۰۰ جانده بنیة اسلامدن ضایع
اولمش اولویوردی .

میشودیرکه :

«مظفر اولان صلیبیون سوریه‌یه مواصلترندن بری کورمدکلری راحت
نهایت عکاده نائل اولمشردی . اغدیهنک مبدولیتی ، قبریس شرابلری
وجوارده کی اطهلردن کلن قادینلر هدف حرکتلرینی برزمان صلیبیونه
اونوتدیردی . «

اهل صلیب کفای‌السابق اکتساب تاب‌نومین ایلدکدن صکره ریشارک
قومانداسی التنده (عسقلان) ه هجوم ایتدیله . صلاح‌الدین ده برای مقاومت

ایلرله مکه باشلامشدی . جیوش مسلمه و عیسویه آراسنده اون بری متجاوز
مصادمه خونریزانه وقوعه کلدی . صلاح الدین (ارسوف) محاربه سنده اک
شجیع عسکر لرندن ۸۰۰۰ کشتی بی غائب ایلدی . کندی قوتیه فلسطینک
اک مستحکم موقعدن معدود اولان (عسقلان) ک ایدی اعدایه کچمسنه
مانع اوله میه جغنی حس ایتیمی اوزرینه شهر مذکوره شتاب ایلدیرک اها لیسنی
اخراج و بلده بی خاک ایله یکسان ایلدی . او حالده که ریشار موصلت ایدنجه
مبانی واستحکاماتک غیر قابل اسکان انقاضدن باشقه هیچ برشیه مصادف
اولمامشدی . بوندن باشقه نظر دفته چاریان باشقه برشی داها واردی :
بی نهایه برعزمه ، لایفا برملک یه مالک بردشمنله حال مبارزه ده اولدیغنی کشف
ایتمشدی . صلاح الدینک بوشخصیت ممتازه سنه قارشی جساتنک منکسر
اولدیغنی حس ایدن ریشار صلحه خواهشکر بولندی .

ریشارک طلب صلح ایلدیرسی

انکلتره قرالی بو بی فائده و خونریز مجادلادن چوقدن اوصافمش
مملکته عودت ایتک ایسته یوردی .
بونک ایچین سلطانک برادری (سیف الدین الملک العادل) ه ایلچیلر
کوندره رک برملاقات اجراسنی طلب ایتدی . سلطان دعوت واقعه یه اجابت
ایلدیکی جهته ایکی پرنس بولوشدیلر . (هومفری دوتورن) ترجمان
وظیفه سنی اینا ایلکده ایدی . ریشار اثنای ملاقاته صلحه طالب اولدیغنی
بالیان بعض شرائط درمیان ایلدیرسه ده سلطان بونلری غیر قابل قبول
بولدیغدن مذاکره دن هیچ برئمه حاصل اوله مدی . (مارکی دوفررا) ،
ریشارک بوطور اختلاف جوایانه سنندن منفعل اوله رق سلطان ایله عقد
مصالحه یه قرار ویردی . و صیدا ایله بیروت شهر لرینک کندیسنه ترکی
تکلیف ایتدی . سلطان ده بوشرائطی قبول ایلدی . بونک اوزرینه انکلتره
قرالی طرفدن یکیدن طلب صلحی مشعر نازکانه نامه لر وروده باشلامشدی .
قرال ارتیق سلطان ایله برادرینه « برادر و محبم » دیه خطاب ایدی یوردی .
ریشارک شرائط جدیده صلحه سی اهل صلیک تحت اداره سنده بولنان بلاد .

وقعتك عهد لرنده قالمی و قدسك صلیبونه تسلیمی خصوصاً اتندن عبارتدی. سلطان شق اولی قبول ایلدیسه ده قدسك تسلیمی تکلیفی کال شدتله رد ایتدی. مع مافیله انکلتره قرالی (ملك العادل) ایله مذاکراته دوام ایدرک نهایت عقد صلحه موفق اولدی. شرائط مصالحه اولمق اوزره ریشارک همشیره سی (ملك العادل) ه تزویج اولنه جق، ریشارک ساحلده ید ضبطه کچیرمش اولدینی اراضی بی دوکون هدیه سی اوله رق همشیره سنه ویره جک، سلطان فتح ایتدیکی بلادی برادرینه ترک ایلدیجک، قدس شریف ایسه مسلمان وخرستیانلره کشاده سربست برشهر حالنده ملك العادلک زوجه سنک تحت تصرفنده بولنه جقدی. طرفین نزدنده بولسان اسرا ده بالطبع اعاده ایلدیله جکدی.

سلطان صلحک انعقادی ایچین بوتون بو شرائطی خواه ناخواه قبول ایتشدی. ریشارک ره بانی مصالحه، نامه نی تصدیق و تصویب ایلدکن صکره تبدیل فکر ایله برخرستیان پرنسسک سیف الدین کبی جسور و مقتدر برامیره تزویجی علیهنده فریاده باشلا دیلر. ریشاری آفاروزله تهدید ایدیورلردی. ریشارک همشیره سی ایسه متعصب و پاپادن متحاشی اولدیغندن ره بانک فریادینه حواله سمع اعتبار ایله یوردی. رؤسای روحانیه نک تهدید اتندن اندیشه یه دوچار اولان انکلتره قرالی نهایت « برادر و محب » نه مأمور مخصوص کوندره رک تبدیل دین ایلسنی رجایه مجبور اولدی. فقط تکلیف واقع بالطبع رد اولندی.

قونرادک قتل

۱ مایس ۱۱۹۲ م.

بومدت ظرفنده مارکی (دوفر راره) دنده لاینقطع خبر نامه لر کلکده ایدی. قرال ریشارک مارکینک سلطانله مصالحه سنه مانع اوله بیلدک ایچین حشاشون رؤسای ایله مذاکراته کیریشه رک ایکی فدائی واسطه سیله (فر راره) مارکیسی قونرادی اتلافه موفق اولدی. بالذات ریشارک تحت قومانداسنده اوله رق قدسه اجرا ایدیلن برسفرده تامیله عقیم قالدیغندن

قرال قدسك ضبطندن بوسوتون صرف نظر ایتمه قرار ویردی . ویکیدن سلطانہ ایلچیلر کوندره رك مطالبات قدیمه سنی کری آلدیغنی ومقصدی مودت ومحبتنی جلب ایتمک اولوب یوقسه قدسده سلطنت فکرنده بولنمدیغنی بیان ایلدی .

سوریه و بیروتده زیر اداره سنده بولنان اراضی بی همشیره زاده سی قونت هازی یه ترك ایلدیکنی و دائماً سلطانك تحت تابعیت وامرنده حرکت ایتمی ایچین قونته اوامر لازمه اعطا ایتدیکنی علاوه ایده رك یالکیز قدس شریف کلید ساسنك کندیسنه ویرلمسنی تکلیف ایدیوردی . سلطان وزراسیله بالمشاوره تکلیف واقعه موافق برجواب کوندردی . بونك اوزرینه قرال ریشار عین هیئتی سلطان تزدینه اعزام ایله قدس اوزرنده کی بالجمله علاقه لرندن صرف نظر ایلدیکنی ، یالکیز بوکا مقابل عسقلان ، داروم وغزه شهرلرینك کندیسنه ترکی لازمکلدیکنی بیلدیریوردی . سلطان جواباً انطاکیه پرنسیله آریجه عقد مصالحه ایده جکنی بیان ایله (عسقلان) رینه ریشاره (لیدا) بی ترکه راضی اوله جغنی ، فقط بوندن ماعدا هیچ برقصه بی زیر اداره سنندن اخراج ایدمه جکنی تبلیغ ایلدی .

صلاح الدین بوسرده صلیبونك بیروت اوزرینه یورومکده اولدیغنی استخبار ایده رك عسکرینی جمع ایله حرکت ایتدی ، ویاغه شهرینی محاصره ایدوب سهولته یدضبطنه کچیردی . بونك اوزرینه انکلتره قرالی ریشار (ملك العادل) امراسیله برملاقات اجراسنی طلب ایتدی .

(مصالحه)

۲۲ شعبانه ۵۸۸ . ه . اپریل ۱۱۹۲ م .

ملك العادل طرفندن مرسل ایلچیلر صلیبون اردو کاهنه واصل اولنجه ریشار سلطانك الله ایچین آرتیق حربه نهایت ویرمسنی کندیسندن رجا ایتلرینی سویلدی . سلطان بوظله جواباً قراله (صور) دن (شجره) قدر عتد تکمیل سواحلی ریشاره ترك ایلدی . ریشار ایسه ینه یاغه وعسقلانی

طلب ایلوردی . صلاح الدین یافه‌یی ترکه موافقت ایتدیسده هیچ برزمان
عسقلاندن صرف نظر ایلهمیه، جکئی بیلدیردی . قرال ریشارده نهایت
بو آرزودن فراغت ایتدیکی جهتله مصالحه انعقاد ایده بیلدی . خبر صلح
هر طرفه اعلان اولدی . اوزاق مملکتلردن حربه اشترک ایدن صلیبیون
ترخیص ایدیلر . ریشارده وطنه توجه ایلدی .

ارمنچی مفر صلیبک صوکی

اوچنجی اهل صلیب سفرینده یوز بیکلرجه حیات بشره قیدقن،
شرق وغربده بیکلرجه عالمه بیققدن صوکره ارتیق رهین ختام اولشدی .

قاهرده عرب کاری قاقه ایشلمه لی اسکی برصندوچیه

بوخونریز محاربهده المانیانک الک بویوک حکمدارلردن برینی ، فرانسه ایله
انکلتراه ایسه الک کریده وجسور شبانچی غائب ایشدی .
صلیبیونک یکانه فتوحاتی (عکا) نک ضبطندن عبارتدی .

ریشارک عزیزتی اوزرینه برمدت قدسده اقامت ایلدکن صوکره معیتده برسواری بلوکی اولدینی خالدہ ساحلده کی قلاع و مواقع عسکریہی نظر تفتیشدن امرار و خراب اولانلرک تعمیریلہ مشغول اولدی . بعدہ قدسده برخستہ خانہ ایله برمکتب انشا ایتدیردی .

صلاح الدینک وفاتی ۱۴ ، ارب ۱۱۹۳ م . م

بو اجرا آدن صوکره صلاح الدین دمشق الشامہ عودت ایدوب صوک ایام حیاتی اوراده کچیردی . و ۵۸۹ سنہ ہجریہ سی صفرینک ۲۷ سندہ حیاتہ وداع ایلدی .

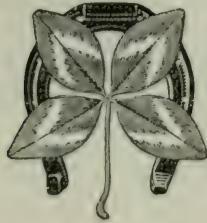
بر مسلمان مؤرخی دیورکھ :

« صلاح الدین سلطانک روز وفاتی مسلمانلر وعالم اسلام ایچین کذبوک بر فلاکت حکمنی حائز اولمشدی . سرای ومملکت خلقی ، بوتون جهان دریای ماتمہ دوشمشدی . تکمیل شہر خلقی کریہ وفریاد ایچندہ تابوتی . تعقیب ایلشدی . »

(صلاح الدین) ک فضائل رمزایاسی

صلاح الدین جهانک الذبوک واک قهرمان حکمدارلرندن بری ایدی . وفاتندن اول اہالی اراسندہ کی فرق نسی نظر اعتبارہ آلمہرق فترایہ مبالغہ عظیمہ ، توزیع ایتدیردی . معاصرلری کندیسنی رحیم ، نازک ، لطف پرور وصبور اولہرق توصیف ایدرلردی . صلاح الدین علما وفضلا ایله دوست اولور . اولنری مجلس صمیمتہ قبول وانعام والطف ، غرق ایدردی . رحیم اولدینی قدر محب معرفت اولدیغندن زیر ادارهسندہ بولنان ممالک سرتسر مکتب وخستہ خانہلرلہ تزیین ایدلشدی . وزیر بولنان القاضی - الفضل دہ امور خیرہدہ کندیسنہ ظہیر ایدی . صلاح الدینک شورای حکومتی دہ یالکز قرہ قوش ، حسام الدین ، مشتبوب کچی جنکاوران

دکل ناضی وکاتب عمادالدین ، الحکاری وسائرہ کبی علمادہ موجود
یدی [۱] .

۱ | مصالحتی متعاقب صلاح الدینی کورن سیاحین مشہورہ دن عبداللطیف
صلاح لدینک ہرچہرہ محبت واحترام الہام ابتدائی بیان ایدرک دیرکہ :
« صلاح الدین ایلہ کچر دیکم ایلک کیجہ کنندیسی شعبات مختلفہ علومہ منسوب بر
چوق ذواتک آراستہ بولشدم . مناقشات علمیہ بی بویوک بر محظوظیتلہ دیکلہ یور
وچوق دفعہ سوزہ اشترک ایدیوردی . قدسک اطرافندہ انشا ایتدیردیکی دیوار
ایچین جوقی فعداوموزندہ طاش طاشیمشدی . ہرکون طلوع شمسی متعاقب محل انشاآتہ
کیدییورہ اوکلہ طعمای اکل ایچین اویتہ عودت وایکندی بہ قدر استراحت ایلدکن
صوکرہ تکرر ایش باشنہ کیدرک کیجہ وقتنہ قدر چالیشیور وانشاآتہ نظارت
ایدییوردی . کیجہ نک قسم اعظمی دہ فرداسی کوننہ مخصوص اموری رؤیتلہ امصار
المری . »

عین مؤلف صلاح الدینک عساگری حقندہ بسلدیکی محبت وشفقته مثال اولہرق
عقرہ اردو کاهندہ احداث ایتدیردیکی چارشیدہ امتعہ مختلفہ بہ مخصوص یدی بیکی
متجاوز دکان و بیگ حمام موجود بولدیقتی حکایہ ایدر .

۲۳ نچی فصل

عباسیہ (عابد)

۵۸۹ — ۶۶۱ ب . ۱۱۹۳ هـ — ۱۲۶۸ ب . م

تاتارلرک ضرور وطفیانی

صلاح الدینک خردمیری — ملک العادلک قیزی — دردنجی صلیب
سفری — ملک العادلک خردمیری — شرق عالم اسلامه برانظر عمومی —
خزانت — خلیفه الظاهر — خلیفه مستنصر — خلیفه مستعصم — تاتارلرک
لهجومی — بغدادک سقوطی — مریخت اسلامینک تخریبی .

صلاح الدینک خردمیری

صلاح الدین قبل الوفاک کنديسنه وارث تعیین ایتمدیکندن کنديسندن
صکره دولت جسیمه سی اوچ مستقل دوله، انقسام ایلدی .

افضل ، عزیز ، ظاهر

صلاح الدینک بویوک اوغلی علی الملک الافضل (ابوالحسن نورالدین)
سوریه ، فلسطین ایله پایتخت اوله رق دمشق الشامی زیر اداره سنه آلمشدی .
عثمان الملک العزیز (ابوالفتح ، عمادالدین) پدرینک حیاتنده مصری اداره
ایتمدیکنندن وفاتنده بوقطعه یه حکمدار اولدی . غازی الملک الطاهر
(غیاث الدین) ایسه حلبده اجرای حکومته باشلادی .

صلاح الدینک برادری الملک العادل (سیف الدین ، ابوبکر) الجزیره نك

برقسنی تحت اداره سنه آلدی . شیر کوهک مخدوملری ایسه (حصص) ده
یرلشدکری کچی بو عائله نك افراد سائر سوسی ده سائر برطاقم کوچوک زعامت لرده
تدویر امورده باشلامش لردی . (یمن) قطعہ سی صلاح الدینک بر برادرینک
تحت اداره سنده ایدی .

صلاح الدینک وفاتنده اولادی مملکتی آرالرنده تقسیم ایتمکه قاهره
آرالرنده اختلاف چیقاراماش اولسه یدیلر احتمال که اودولت شکیمه یی
سقوطدن محافظه ایده بیله جکلردی . حیفاکه وارثلر اراسنده مدھش
بر نزاع سرزده ظهور اولدی . بو حاک (الملك العادل) د یواش یواش
برادرینک میراثی اله کچیره بیلمسنه خدمت ایدیوردی . افضل ایله عزیز
آراسنده ظهوره کلن مجادله نتیجه سنده افضل دمشق الشامدن چکیلمکه
مجبور اولدی . و بو حوالی (الملك العادل) ک عهدہ سنه انتقال ایتدی .
افضل (سرحد) ایله اکتفایه مجبور ایدی .

عزیزک وفاتنده وارثی صغیر اولدیغندن [۱] افضل دعوت ایدیله رک
کندیسنه وصی تعیین اولندی .

(العادل) ک مہلوسی ، ۲ ، مہاظ ۱۲۰۰ ب . م

بونک اوزرینه افضل ایله ملک العادل بیننده نزاع تکیون ایدرک
ملک العادل نہایت افضل ایله یکنی منصور ی مصردن اخراج ایلدی .
و ۵۹۶ سنه ہجریہ سی ربیع الاخرینک ۱۶ سنده قاهرده حکمدار اعلان
اولندی . آز برمدت صوکرده سوریه ، شرق الجزیره ، ارمنستان
قطعہ لرینی ممالکنه علاوه ایلدیکی کچی (۶۱۲) سنه سنده یمنی ضبط ایله
ولایتنه حقیدی یوسفی تعیین ایتدی . [۲]

۱۲۱۵ - ۱۶ ب . م

سیف الدین [الملك العادل] اهل معرفت و تدبیر ، صوکه درجه

[۱] الملك المنصور محمود

[۲] لقبی (الملك المسعود ، صلاح الدین ابوالمظفر) . در .

احتیاطکار، حرکاتنده فضیلت پرور و تشبثاتنده ثبات گیر خیر خواه بر حکمدار اوله رق تصویر ایدلشدر .

اوده برادری کبی پک زیاده محب و مشوق معارفدی . اقتداری سایه سنده زیر اداره سنده کچن مصر ، عربستان ، الجزیره علیا و سوریه قطعه لرینک هیئت مجموعه سی همان هان بویوک برادرینک مملکت جسیمه سی قدر حائز وسعت و عظمت دی . هر طرفه نامنه خطبه لر اوقوندیغی کی مسکوکات ده حکم ایتدیرلشدی . [۱]

دردنجی اهل صلیب سفری

صلاح الدینک وفاتی اوزرینه پایا اوچنجی (سلستین) یکی بر صلیب سفری ترتیبه باشلامشدی . فقط صلاح الدین ایله ریشار آراسنده کی نزاع اذتیق بر طرف اولمش و دیولر محاربه سی نهایت بولمشدی . بوتاریخدن صوکره وقوعه کان محاربات دینیه نسبة پک حقیقت و تأثیر سز ایدی . فی الحقیقه دردنجی اهل صلیب سفری ده قوای اسلامیه ده کی انقسامه رغماً کائن لم یکن حکمنده قالمشدر . سوریه ده بولنان تکمیل خرسیتیانلری طرفدن صلاح الدینه ایدیلن پیمان صورت مظننه ده تقض اولندی وینه جسیم بر صلیب اردوسی فینکه ساحلنه چیقدی و بیروتی ضبط ایتدی . بوتاریخلرده بوحوالی هنوز صلاح الدینک مخدوملرینک زیر اداره لرنده بولمقده ایدی . مع مافیه ملک العادل امرای اسلامیه نک اک مقتدر و تجربه دیده سی اولمق حسیله در حال مملکتدن چیقهرق فرانقلرله محاربه یه شتاب ایلدی .

(تینین) ک محاصره سی

ملک العادل یافهیی کمال سهولته ضبط ایدرکن صلیبیونده (تینین) ی محاصره ایدیوردی .

۵۶۴ ب . ه ؛ ۱۱۹۷ - ۹۸ ب . م

[۱] اشبو مسکوکات اوزرنده نامی (ابوالفدا) در .

(تینین) محاصرہ سی خرسٹیانلرک منکوبتیلہ ختام پذیر اولدی .
 صلیبون امشالی وجهلہ ینہ صلح استرحامندہ بولندیلر . بونک اوزرینہ
 اوچسنهک برمتارکہ عقد اولندی .
 ہر دفعہ سندنہ اولدیغی کجی اہل صلیب عساکری بوسفرده دہ ایقاع
 مظالمدن منع نفس ایدہ مہ مشلردی .

بشچی اہل صلیب سفری

متارکدن اوچسنہ قدر سوکرہ ، پاپا اوچنجی (اینوسان) اوروپالی
 بر مؤرخہ نظراً « یالکز زینت وسفاہتنہ مخصوص پارہ تدارکی مقصدیلہ »
 یکجی بر جہاد دینی دہا اعلان ایدہرک بالجملہ خرسٹیان پرنسلیری میدان
 رزمہ جاغیردی . انکلترہ قرالی ریشار پاپانک دعوتی کمال حدتہ ردایدہرک
 شویولده جواب ویردی :

« سزیم اوچ قیزیم اولان غرور ، حس و تلون مشربمدن استفادہ
 ایتمک ایستہ یورسکز . بن اولنری دہا مستحق اولانلرہ ترک ایدیورم .
 غروریمی شوالہ لریکزه ، حسمی (سیستو) پاپاسلرینہ و تلون مشربمی دہ
 رؤسای روحانیہ بہ بخش ایلہ یورم . » سائر خرسٹیان پرنسلیری ریشارکجی
 حکیمانہ جواب ویرمدکلرندن از بر زمان ایچندہ ینہ بویوک براردو تشکل
 ایدہرک شرقہ توجہ ایلدی . بوصلیبیون سورویہ ہ ہجوم ایدہجک یردہ
 استانبول اوزرینہ یورویورلردی . بوسنفر حقندہ ابن الاثیرک ویردیکی
 ایضاحات اوروپا مورخلرینک بیاناتہ شایان حیرت بر خالدہ موافقدر .

ابن الاثیر بیزانس تختی غضب ایدن ایمپراطورک برادری «ایساق انکھلوس»
 کوزلرینی اویدقدن سوکرہ کندیسنی حبسہ القا ایلدیکنی ، اوغلی الکسیوسک
 فلسطینک ضبطی مقصدیلہ مجتمع اولان اردویہ فرار والتحاق ایتدیکنی ،
 (ایساق انکھلوس) ک انتقامی آلمق ایچین صلیبیونک استانبولدن دعوت
 اولدیغنی و شہرہ داخل اولہرق غاصب دولتی تحت ایتدیردکلرینی حکایہ
 ایدرک استانبولک صلیبیون طرفدن استیلاسی اوزرینہ ایقاع ایدیلن مظالمی

صورت مجملده تصویر ایله شهرک بر ربغک صلیبون طرفدن تخریب اولدیغنی سویلر .

انکلز مؤرخلردن (جیون) دیرکه :

« صلیبون ینه یالکز بر معبوده طایلان جامع و سناغونلری کورنجه قودور یورلردی . امثالی وجهله ینه غیر معتقد (!) لره قارشلی قیلیج و سکنالرینه « قارشلی آتمله هجوم ایتمکدن منع نفس ایلدیلر . بونک نتیجه سی اوله رق « اورتودوقسلره عائد مقدس و غیر مقدس بر خیلی مبانی خراب اولدی . » صلیبون شهره داخل اولدقلری زمان اوکلرینه چیقان هر رومی کسدیلر . (ویل حارووین) دیرکه :

« قادین و چوققلرک لرزان و کریان اوتیه بری یه قوشه رق مؤلم نوحه لرله « تظلماتده بولملری پک دلسوز بر لوح ، تشکیل ای دیوردی . »

(صلیس) ایله (جیون) ه نظراً اهل صلیک بوحرکات وحشیانه سنه قارشلی پایا اوچنجی (اینوسان) طرفندن ده بیان تأسف ایلمشدی . فی الحقیقه عساکر صلیبه بر خیلی کون استانبولک داخل و خارج جدراننده اکمدهش تخریب و تعدی صحنه لرنی تمثیل ایلدیلر .

میشونک دیدیکی کبی « کویلر ، کلیسالر ، اولر کاملاً یغما ایلمشدی . سوقاقلرده بر محشر بچاره خوف ایچنده شاشقین شاشقین دولاشیور ، آجی آجی باغیریشیوردی . یزانس مؤرخنی (نیکه تاس) ده ، قیزلرینی صلیبونک پنجه تسلطندن بیک مشکلاته تخلص ایده بیلمش اولدیغندن قاتولیک عسکرلرینک باربارلقده « ترکلر » ی بیله کچدکلرینی حکایه ایدر . (میشو) ده ، قدسه مظفراً داخل اولدقلری زمان نه قادینلره ، باکرلره تسلط ونده خرستیانلری یاقق ، کسمک ویغما ایتمک صورتیه معامله ایتمهش اولان صلاح الدینک عسکرلرینه اهل صلیب امتثال ایتمه مشدی . مظفرتیلرینی متعاقب اجرای شادمانی ایدرکن عیش ونوش ایتمکلری ماصه لرک اورته سنه حضرت عیسی ایله اعزهنک رسملرینی وضع ایتمکلری حالده دین عیسویجه مقدس عد ایدلن بر خیلی اشیایی ایقلری آلتنه چیکنه یورلردی . ایاصوفیه کلیسا سنده بولنان بر خیلی اوانی وستاره

ایله غایت صنعتکارانه مزین و منقوش اولان بر کرسی تخریب ایدلمشدی .
بارکیر واسبلره قابو ورحله لردن قویاروب چیقاردقلری کوموش طوب
وحلقه لر تحمیل ایدلمشدی . طاقت شکن حموله لری التنده حرکتیه غیر قادر
اولان بیچاره حیوانلر کمال حدتله ضرب و تلف ایدیلمور ، معبدک زمین
مقدسی نجس اولان حیوان قانیله تلوث اولونیوردی . (شیطانک برهمپاسی)
ایله فوریلره [۱] منسوب بر راهبه بطریق کرسیدنده اخذ موقع ایتمش ،
(بلبال) ک قیزی کلدسانک اورتیه سنده تغنی ورقص ایدرک شرقیلیرک آیین
و دعالریله اکلنه نیوردی . »

التنجی اهل صلب سفری

۱۲۱۶ — ۱۷ ب . م .

پاپا اوچنجی اینوسان ۱۲۱۶ — ۱۷ سنه میلادیه سنده التنجی سفر صلیبی
اعلان ایلدی . « قادین ، چولوق چوجوق ، کور ، طوپال ، هرکس بو
جهاده قید اولنیوردی . مجارستان قرالی ، اوستریا و باویرا دوقله لری ایله
آلمانیای جنوبی پرنسلی قوتلرینی توحید ایدرک حرکتیه کلدیلر . « اکثری
المان اولمق اوزره ایکیوز اللی بیک کنتی ابتدا سوریه ساحلنه چیقه رق
بر خیلی مواقعی یغما ایلدکن صوکره نظر غارتلرینی مصره تحویل ایلدیلر .
ونیلک منصب شرقیسنه واصل اولونجه دمیاطی تحت محاصره یه آلدیلر .

ملك العادلک رفاى

۷ جمادی ۶۱۵ ب . ه ؛ ۲۱ اغسترس ، ۱۲۱۸ ب . م

صلیبونک بو حرکتلرینی ایشیدن ملك العادل شمالی سوریه دن مصره
شتاب ایلدیه ده دمشق الشامه موصلتنده وفاتی وقوع بولمشدر .
یکرمی سنه قدر امتداد ایدن سلطنتی شانلی بر دور ایدی . دفعات ایله

[۱] فوری (Furies) حرفانده صاچلری ییلانلردن متشکل ، آتش صاچان
بر طاقم قادیلردی که کنه کلرانی تعذیب ایله مکلفدیلر .

ایله فرانقلری مقهور ایلدیکی کبی دکزدن وقرددن مهاجمات صلیبییه دفع ایلشدی .

(ملك العارل) ك محمد رملری

سلطانك وقاتی اوزرینه ملكی اولادی آرهسنده انقسام ایلدی . اوغلرندن محمد الملك الكامل (ابوالمعالی ، نصرالدین) مصرده حکمدار اولدی . ایکنجی اوغلی عیسی الملك المعظم (شرف الدین) العریشدن (نه مه) یه قدر ممتد اولان سوریه یی زیراداره سنه آلدی . موسی الملك - الاشرف (مظفر الدین) ایسه حلبده اجرای حکومتی باشلادی .

رمباطك محاصره سی

۱۰ رمضان ۶۱۶ ب . ه ؛ ۱۹ تشرین ثانی ۱۲۱۹ ب . م

اون سکز آی محاصره دن سوکره دیماط ایدی صلیبونه کچدی . صلیب عساکری یته اسکی وحشته شهره راخل اولدیله . محاصره نك ابتداسنده دیماطده یتیمش بیک کشی بولندیغی حالده بونلر مدافعه یولنده قیریا قیریا سکانه بلده اوچ بیکه تنزل ایلشدی . اهل صلیب حس تقدیر ومرتته مغلوب اولیه رق بو اوچ بیک کشی ده قیلجندن کچردی . بعده قاهره اوزرینه یوزودی . برادرلرینک قوای معاونه سیله اولدقجه کسب اهمیت ایتمش اولان کاملک اردوسی یته صلیبون ایله جنک ایده جنک برقدرتده بولتمدیغندن کامل صلیبونه بالمراجعه دیماطی ترک ایتلمی شرطیله صلاح الدین طرفندن ضبط ایتمش اولان بلادک صلیبونه ترک واعاده اولنه جعتی بیان ایلدیسه ده دشمنلری مصرک سهل الاستیلا اولدیغنه قانع بولندقلرندن بو تکلیفی رد ایتدیله .

فرانقلرک هزبجی

۱۹ رجب ۶۰۹ ب . ه ؛ ۸ ایلول ۱۲۲۱ ب . م

بو صره لرده نیل نهری حال طغیانده بولتمقده ایدی مصر لیلر سدلری آچه رق اراضی یی صویه غرق ایتدیله . اهل صلیب خط رجعتک قطع

اولدیغنی کورده رک متحیر اولدی . دکزدن اردو کاهلرینه لوازم و ذخائر نقل ایدن برکاربان ایسه یولده توقیف اولدیغندن صلیبون آراسنده قحط حکمفرما اولمایه باشلادی . عین زمانده عسا کر مسلمده مهاجمات متوالیه اجراسنه بده ایشلردی . بو سبیلرک تحت تأثیرنده فراتقر صلح طلبنده بولندقلرندن صلیبونک آمنآ رجعتی و زائرین عیسوییه بعض امتیازات اعطاسی شرطلریله عقد صلح ایدلدی .

اهل صلیب عسا کرمی مصردن چیقار چیقماز برادرلر آره سنده مجادله باشلادی . الملك المعظم علاءالدین خوارزمشاهک مخدومی حریص اقبال جلال الدین ایله بالاتفاق کاملی سلطنتدن اسقاط فکرنده بولندی . بو اتفاقه مقابل کاملده بوضروده پایانک آرزوسنه مخالف اوله رق خود بخود بر اهل صلیب سفری تدارکاتنده بولتمقده اولان المانیا ایمپراطوری ایکنچی فرددریق ایله مخبرات اتحاد جویانه اجراسنه باشلادی .

ملك المعظمك وفاتی

زی القعهده ۶۲۴ ب . ه ؛ نشریه ثانی ۱۲۲۷ ب . م

۱۲۱۷ سننه میلادیه سننده ملك المعظم وفات ایدره ک مملکتی اولان دمشق الشامی مخدومی (ملك الناصر داود) ه ترك ایلدی . بو حادته اوزرینه کامل ایله اشرف بالاتفاق دمشق ملك الناصر دن آلمق ویرینه کندیسنه حران ، روحاورقه قریه لرینی ویرمک تشبند بولدیله . وتشبئلری آرزولری وجهله نتیجه پذیر اولدیغندن ملك الناصر عموجهلری طرفندن کندیسنه ترك ایدیلن اوچ قریه ایله اکتفایه مجبور اولدی .

۱۴ شاط ۱۲۲۸

هجرتک ۶۲۹ نجی سنه سنده (۱۲۲۹ ب . م) فرددریق سوزیه یه

مواصلت ایلدی . [۱]

[۱] عربلر فره دریه (عنبرور) ویا (عنبرتور) نامی وررلر . ابوالفدا دیرکه « فره دریق معلوماتی ، فلسفه طب و منطق ده کی بهره سی اعتباریله فراتق قرالاری » آراسنده تیز ایلشدی اکثریتله مسلمانلر له مسکون سجلیا اطه سنده تحصیل کوردیکی « جهته له مسلمانلرک صحبتندن محظوظ اولوردی . »

چوقدنبری کامل ایله جریان ایدن مخابرات نهایت بر نتیجه یه اقتران ایتدیکندن فرهدریق ملك الكامل بینده مصالحه عقد اولندی . بوسایه ده فرهدریق صلحاً قدس شریف ، ثبایم ، نظرت وسائرده کبی یافه دن عکایه قدر ممتد ساحه اوزرنده بولنان بالجه بلاد ومواقعی آله جق ، بوکا مقابل مسلمانلر قدسه کی حضرت عمرک جامعنی القویه جقلمر و دین آیینلری سر بستجه اجرا ایده بیله جکلردی . بومصالحه ده اون سنه آلتی آی واون کون قدر برمدت محاربه اجرا ایدلامسی ده شرائطن بری نی تشکیل ایدیوردی . مع مافیه بومعاهده بی نه مسلمانلر نه ده خرسیتانلر قبول ایتدی . مسلمانلر پک مغدور اوله جقلمرنده خرسیتانلر ایسه مسلمانلره حریت دینه اعطا اولندیغندن دولایی اعتراض ایلمکده ایدیلر .

فرهدریق مصالحه بی متعاقباً ملکته تجاوزده باشلامش اولان پاپانک عسکر لرلیله محاربه ایچون وطنه عودت ایلدی .

ملك الظاهرک و فانی

۲۱ رحمت ۶۳۵ س . ه

ملك الكامل ۱۲۳۸ سنه میلادیه سی مارتک سکنزنده وفات ایتدیکندن امراسی مقامنه مخدومی اولان ابوبکر الملك العادل اسمنده ضعف قلبه مالک واذواق حظوظاته منجلب برکنجی اقعاد ایدیلر .

ابوبکرک ضلهی

زی القعمره ۶۳۷ س . ه ؛ ۱۲۴۰ س . م

ابوبکر نهایت کندیسنندن ده ازیاده تدویر اموره وبالخاصه بوسره لرده مصرده براریستو قراسی تشکیل ایتمش اولان نظام ناشناسی مملوکلری اداره یه مقتدر اولان برادری ایوب الملك الصالح طرفندن خلع اولندی .

قمرک بکیمره ضبطی

هجرتک ۶۳۷ نجی (۱۲۳۹ — ۴۰ س . م) سنه سنده (حران) حکمداری ابولفر داود یکیدن قدسی ضبط ایدوب سورلرینی بیقدی .

آبانک مال

بوتاریخدرده آسیای غربی بر سحابه حالنده نمایان اولمقدمه ایدی . یالکز
 خلیفه نك تحت اداره سنده بولنان اراضی ده صلح و صلاح حکم فرما ایدی .
 بوتاریخدن صکره یکدیگری تعقیباً سر عتله جریان ایده جك اولان حادثات
 ایله مدنیت غریبه بی تخریب ایچون قریب الظهور بولنان بلیه نك اسبابی
 آ کلامق ایچون بر مدت توقف و ماضی به نكاه مجبوریتنده یز .
 مکتفی ، و مستجد زماننده خلیفه لر . عراق و الجزیره سفلی ، فارس ،
 اهواز و دلتا ولایتنده نفوذ روحانی ایله اکتفا ایتیه رك بالفعل اجرای
 حکومت ایشلردی . نفوذ روحانی ایسه واقفک و فائنه قدر هر زمانکندن
 ده اقاوتلی ایدی .

خلیفه مستضی رفائی

۱۱۷۹ — ۸۰ ب . م

هجرتك ۵۷۵ نجی سنه سنده مستضی وفات ایده رك یرینه مخدومی احمد
 قائم اولدی .

احمد ابوالعباس الناصر الدین اللرهك بهلوسی

ابوالعباس اهل و مقتدر بر حکمدار اولدیغندن ، (الذهابی) یه نظراً
 قرق یدی سنه قدر امتداد ایدن سلطنت مدیده سی شان و ظفر ایچنده شعشعه
 افشان ایدی . تدارکنه موفق اولدینی غایت جسیم برار تو سایه سنده همجوار
 بولنان بالجه پرنسره خوف و احترام تلقیننه میسر اولدیغندن مملکتنده صلح
 و رفاهت حکم فرما اولدیلمشدی .

محمد الظاهر بامر الله

۶۲۲ ب ، ۵ ؛ ۱۲۲۵ ب ، م

ابوالعباسک وفاتندن صوکره اوغلی ابوناصر محمد الظاهر بامر الله
 عنوانیه مقامنه قائم اولدی . ابن الاثیره نظراً بو حکمدار عادل ، لطف

پرور و خيرخواه بر ذات اولوب دور سلطتي عمر بن عبدالعزیزك هنگام اداره سنی یاده کتیرردی . حالبوکه یالکز بر سنه سلطتدن صوکرزه بو خلیفه عالی نهاد عالم حیاته وداع ایتشدر .

(ابوجعفر منصور المستنصر بالله) ك جلدی

۱۳ رجب ۶۲۳ ب . ه . ۱۰ : ۱۰۴ : ۱۲۲۶ ب . م .

یرینه قائم اولان مخدومی ابوجعفر منصور المستنصر بالله خلافتك قدرت وعظمتنی ادامیه موفق اولدی . مورخین بو خلیفه نی شجاع ، مرد ، عادل ، مدبر و زاهد بر ذات اوله رق تصویر ایدرلر .
دجله نهرینك ساحل شرقیسنده انشا ایتدیردیکی بر مکتب طلبه نك تحصیل ورفاهتی نقطه نظرندن فوق العاده بر مکملته مالکدی . ابوجعفر تاتارلره قارشیده غایت جسیم بر مدافعه اردوسی ترتیب واحداثه موفق اولمشدی .

تاتارلرک ظهور وطفیانی

فرغانه نهرندن آمور نهرینه قدر متمد بولنان مغولستان ویا ترکستان چینی دینلن خطه وسیعه باشقه باشقه ناملرله مسنی فقط عین مئشادن منشعب بر طاقم عشائر بدویه ایله مسکوندی . عشائر مذکورده نی بالذات کورمش اولان عبداللطیف شوصورتله تصویر ایدر .

« قادینلری ارککلری قدر جنکورددر . حرب ایدرلر . یکانه سلاحلری اوقدر . اللرینه کچن هر آتی یرلر . سلاحلرندن هیچ کیمسه قورتولماز . چوجقلری قادینلری ده اولدیر مکدن چکنمزلر . غایت درین نهر ودره لری اسبلرینک یله ویا قویورقلرینی طوته رق مرور ایدرلر . یورولمق بیلمزلر . اولومدن قورقازلر . آخره قارشی مرحمت حسی دویمازلر . »

هنلیزك ظهوری

اون ایکنجی عصر میلادینک نهایتلرینه دوغری بوتون قبائل وحشیه (جنکیز) اسمنده برینک تحت اداره سنده اجتماع ایلدی . نام حقیقیسی

(تموجین) اولان بو مونغول رئیس ۱۱۵۵ سنه میلادیه سنده تولد ایتمش و ۱۱۸۹ ده خاقان اعلان اولمشدی . بونامی اکتساب ایدر ایتمز جنکیز جنوب و غربه دوغرو یورومکه باشلامشدر .

۱۲۱۹ سنه سنده تکمیل تاتارستان ایله چینی ید ضبطنه کچیردی . بوتاریخچرده عالم اسلام برچوق یکی سالالهر طرفدن اداره اولتمقده ایدی . ایرانده کی سلچوق ایمپراطورلغی زوال بولمشدی . یاریم عصره قریب ششعه دار برسلطنتدن سوکره سلطان سنجار مغلوب اولمش و زوجته سی طرفخان خاتون ایله برلکده اوغوز دینلن ترکان قبائل عاصیه سنه اسیر دوشمشدی . بوقیله لر زیر اداره سنده بولندقلری حکمداری مقهور ایتدکن سوکره (مرو) و (نیشاپور) شهرلرینی یغما و تخریب ایتدیلر . بالاخره تانارلر میدانه چیقاران بو امر تخریبی آتام ایلیه جکلردی .

سلطان مبارک غیاثیه سی

سلطان سنجار درت سنه قدر اوغوزلرده اسیرقالدی . زوجته سی یالکز براقامق اندیشه سیله فراره موفق اوله مدیغندن طرفخان خاتونک وفاتنده ظالم لک الندن تخلیص کربانه موفق اولدی . فقط پایختی اولان (نیشاپور) ه واصل اولنجه شهری برخرابه زار حالنده کورمش اولدیغندن شدت تأثرله آز برمدت صکره ترک حیا ایتدی .

خانراہ سلجوقینک صوکی

۵۵۲ . ب . ه ؛ ۱۱۵۷ . ب . م

وفاتنده یکنی (طغرل) تخته اجلاس اولندیسه ده چوق کچمه دن قتل ایدیلدیکندن مملکتی سرایی ارکانندن برینک ید غصبنه اشغال ایلدی .

عماد الدین حسین صبیح (غوری)

۵۵۵ . ب . ه ؛ ۱۱۶۰ . ب . م

۱۱۵۰ سنه میلادیه سنده شرقی افغانستانده یکی برخانندان توریه رک غزنوی سلاله سی طرف و تخریب ایلدی .

سلطه غوریہ

بوسالہ نك مؤسی اولان علاء الدین حسین ۵۵۰ سنہ ہجریہ سندھ (غزنہ) بی یغما ایدہ رك (سبکتکین) خاندانی بقایاسنی (لاہور) ہ چکیلمکہ مجبور ایلدی .

علاء الدین حسینك آمال استیلا کارانه سی غرباً سلطان سنجار طرفندن تحدید اولندیغندن هندستانده ساحه تطمین بولدی . ۱۱۵۶ سنہ میلادیہ سندھ علاء الدین وفات ایتمکله یرینه مخدومی سیف الدین قائم اولدیسده اوده قیصه برمدت صکره ترك حیاة ایلدیکندن تختی عمزاده سی غیاث الدینہ انتقال ایدیوردی .

۱۱۶۳ ب . م

هجرتك ۵۶۹ نجی سنه سندھ (غزنہ) صورت قطعیه ده ممالک غوریہ یه الحاق اولندی . و ۵۷۱ نجی سنہ ہجریده (غیاث الدین) ك برادری اولوب باش قوماندان وظیفه سیله شرقده حرکات عسکریہ ده بولنان شهاب الدین (مولتان) ی ضبط ایتمکی کچي ۵۸۲ سنه سندھ صوك حکمدار غزنوی اولان خسرو ملک حیلہ ایله در دست واعدام اولمشدی .

۱۱۹۳ ب . م

شهاب الدین ۵۸۹ سنه ہجریہ سندھ هند متفق اردولرینی (ساراسواتی) نہری قریبده مغلوب ایلدیکی جہتله بو مظفرتی متعاقب تکمیل هندستان مسلمانلرک الہ کچدی . ۵۹۹ نجی سنہ ہجریہ ده شهاب الدین وفات ایدن برادرینک تختہ جالس اولدی .

۱۲۰۶ ب . م

۶۰۲ سنہ ہجریہ سندھ قتل ایلدیکی و وارثی ده بولمندینی جہتله

شهاب‌الدینک ممالکی دوچار انقسام اولمش ، مملوکارندن قطب‌الدین (آی‌بک) هندستانی ، (ایل دوز) غزنه‌یی زیر اداره‌لرینه آملشردر .

(آی‌بک) ک وفاتنده اوغلی ابوالمظفر آرام جالس اورنکی اولدیسه‌ده برسنه‌قدر برمدت سلطنتدن صکره قائم برادری (التمش) « شمس‌الدین » طرفندن خلع ایدلدی وشمس‌الدین یکریمی بش سنه‌قدر برزمان هندستانده حکمران اولدی .

۱۲۱۰ — ۳۵ ب . م

بو حکمدار بغداد خلفاسی طرفندن سلطنت‌عنوانی توجیه ایدلمش ایلك مسلمان هندسلطانی ایدی . دواتی ۱۲۶۵ سنه میلادی‌سنه قدر اولادی طرفندن اداره اولندی .

مشهور هند سلطانی راضیه (التمش قیزی) پدرینک آرزوسنه توفیقاً ۶۳۴ سنه‌بندده مستقلاً هندستان تختنه اجلال اولندی . بو صورتله شرق ایلك دفعه حامل تقاب و تاجدار برقادینی تماشا ایتمش اولویوردی .

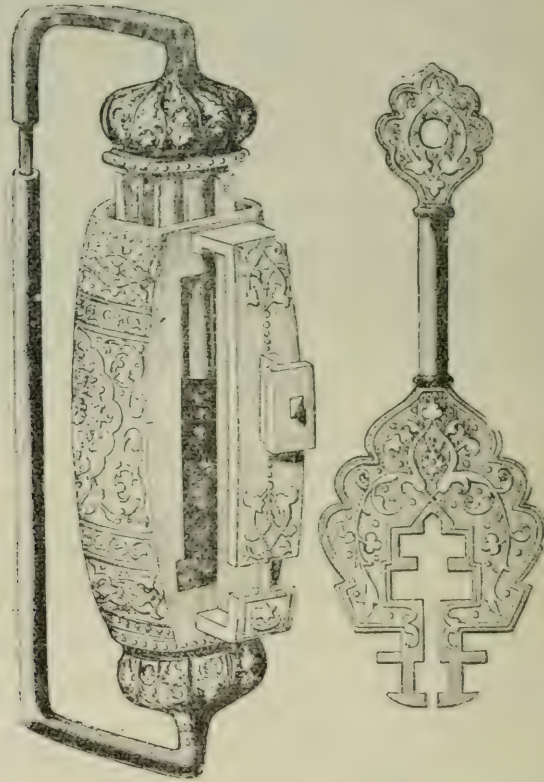
۱۲۳۶ -- ۳۹

راضیه‌نک مبدء سلطنتی مهالك و مشکلات عدیده‌یه معروض قالمشدی . برطاقم ولایة عصیان ایدرک حکمدار جدیده عرض انقیاد اینک ایسته‌میورلردی . فقط راضیه نهایت بوتون شورشرك اوکی آلدرق مملکتینده تقرر آسایشه موفق اولمش و سلطنتی هر طرفه تصدیق ایتدیرمشدی . مع مافیة بو سلطانک خاتم‌سی الیم اولمشدر . راضیه برعصیانی اطفا ایله مشغول ایکن دشمنلری طرفندن دردست و اعدام ایدلمشدی .

خوارزم مملکتی

خوارزم الکاسی (بوکونکی خیوه حوالیسی) سلطان ملک‌شاه طرفندن منسوبیندن (نشتکین) ه زعامت اوله‌رق ویرلمشدی .

وفاتنده اوغلی قطب‌الدین محمود مقامنه قاعد اولدینی کی سلطان سنجاردن خوارزم شاه لقبی ده استحصال ایتشدی . خلنی اولان مخدومی (اتسز) متبوعنه قارشى اعلان عصیان ایدرک سلطان سنجارك ختام سلطته دوغرو کسب استقلال ایلدی اتسزک بر حفیدی عراق عجمی ده بملکته الحاق ایتدیکی کی سنجارك یکنی اولان صوک ساجوق حکمداری طغرک

عرب کلیدی

قتلندن صوکره خلیفه طرفندن ایران ، خوارزم وخراسان سلطانی لقبیه توسیم اولسدی . (تکیش) اوغلی علاءالدین محمود طرفندن استیخلاف ایلدی . علاءالدین ساحهٔ اداره‌سنی دها زیاده توسیعه چالیشرق (بلخ) و (هرات) شهرلرینک ضبطی صورتیه خراسانک امر تسخیرینی اکیال

ومرازندران ، کرمان وغزنیہ وک نہایت قرہ خطای قیلسہ سی جایکرنندن
برینک تحت اداره لرندہ بولنان ماورای النہری اقیادینہ ضم وادخال ایتمشدر .
۱۲۱۴ سنہ میلادیہ سندن دولای ہمدان قربندہ ، اسد آباددہ توقفہ مجبور اولدی .
وبعدہ پایتختہ عودت ایلدی . درت سنہ سوکرده مونغوللرک استیلاسنہ
دوچار اولدی ..

موصل

مونغوللرک تاریخ طغیانندہ زنگی خاندان شہری موصل حکمدار لغندن
سقوط ایتمشدی . صوک آتابک (نورالدین آرسلان شاہ) ک وفاتندہ
مملوکلرندن (بدرالدین لؤلؤ) ک تحت وصایتندہ اولہرق مخدوم صغیری
(مسعود) ادارہ حکومتہ باشلادی . ۱۲۱۸ سنہ سندن ویک آرزمان سوکرہ
وارثی اولان مخدومی دہ ترک حیات ایتدکلرندن (بدرالدین لؤلؤ) موصل
آتابکی اولدی . وموصلدہ مونغوللرک استیلاسنہ قدر یعنی اوتوز یدی سنہ
اجرای حکومت ایلدی .

روم

۱۲۴۳ - ۱۲۴۴ م . م

مونغوللر آسیای صغرایہ پانہادہ استیلا اولدقلری زمان (ئی قونیوم)
تحتی سلطان سلیمانک یدنجی حنفیدی اولان « علاءالدین کی قباد » طرفندن
اشغال اولنمقدہ ایدی . مونغوللر ۶۴۱ نجی سنہ ہجریہدہ (کی قباد) ک خانی
اولان مخدومی غیاث الدین کی خسروی مغلوب ایدوب کندیسنی جزیریہ ربط
و (پروانہ) نامی آلتندہ کوندردکلری بر ایلچی سی سراینہ قبولہ مجبور
ایلدیلر .

مصر

۱۲۴۰ - ۱۲۴۱ م . م

ملک الصالح ایوبک نہ صورتہ ۶۳۸ سنہ ہجریہ سندن مصری الہیکردیکنی
اولجہ ایضاح ایتمشدم ملک الصالح پیدرپی تفوذینی سوریه یہ تشمیل ایدرک

بوحوالی ده اجرای حکم ایدن خاندان ایوبی پرنسلیخی متبوعیتی طانیمایه
مجبور ایلدی . بوصورتیه توسیع ایش اولدینی الکا سنده آسایش وانتظامی
تأسیس ایله مشغول ایکن مونغوللارک هجومندن قاچان محمد خوارزم شاهک
عساکری سوریه ده داخل اوله رق هر طرفنی کشمکش ایچنده بیراقدی .
کاد بر پرتسه وکاه دیکرینه تابع اولمقده ایدیلر . نهایت ایوبی پرنسارندن
صورت قطعیه ده آریله رق بغما و قتل عامه قویولدرسه ده برسلسله مصادماتدن
صکره ۶۴۴ سنه هجریه سنده محو وافنا اولوندیلر .

سکزنجی اهل صلیب سفری

۶۴۷ ب . ه . ؛ ۱۲۴۹ — ۵۰ ب . م

ملك الصالح سوریه ده مشغول جدال ایکن فرانقلرده سکزنجی صلیب
سفرینی احضار ایتمکده ایدیلر . بو سفره فرانسه قرالی یدنجی لوی ریاست
ایدیوردی . لوئی مسلمانلر طرفندن تخلیه اولنان دیماطه داخل اولنجه
جوامعی کلیسایه تحویل ایلدی . صلیبون بومظفریت اوزرینه برمعتاد
اکلنجه یه قویولدرلر . اصلزادکان غایت مدیدب و محتشم ضیافتلر ترتیله
دمکذار اولویورلر ، عوام صلیبون ایسه اک منفور رذائله وقف نفس
ایلیورلردی .

«اخلاقسزلق اودرجه رذیه وه وارمشدی که آرتیق قرال بیله بوسفاهت
جریانلرینک اوکنی آلمایه موفق اوله میوردی .»
میشودیرکه : «قار صلیبونک باجمله افراد ورؤسانی استیلا ایشدی .
ایوبنده اولانجه ثروتلرینی ، ترک وفدا ایدنجه اسبلرینی ، سلاحلرینی بیله
کوزدن چیقاریورلردی . لوای عیسویت آرقه سنده صلیبون سفاهتک اک
مفرط مثل ایدیلر .

(ایوب) ک وفاتنده طوران شاه (الملك المعظم) سوریه ده دکلدی .
ایوبک زوجه سی (شجرالدر) طوران شاهه امرا طرفندن بیعت واقع
اولنجه یه قدر زوجنک وفاتی صاقلادی .

ایوبک ارتحالی اوزرینه فرانقر مصری . تسخیر املیه دمیاطدن
خروج ایتدیله سه ده پک بویوک ضایعاته کرفنار اوله رق یکیلدیله و (لوی)
ایله باشلیجه رجالی ایدی مسلمینه اسیر دوشدیله .

طوران شاهک بحری مملوکلرینک رقیبلی اولان (برجی) عساکرینه
قارشلی لطفکار والتزامکار بولنسی بحریله طرفدن قتل اولنسنه بادی
اولدی . عاصیلر سلطانی اعدام ایدرهک (شجرالدر) ی اورنک سلطنته
اجلاس ایلدیله . نامه خطبه او قوندینی کی سکه ده ضرب ایلدی که مسکوکاتی
اوزرنده شو عباره محکوکدی : المستعصمیه الصالحه الملكة المسلمین ، ام
ملك المنصور خلیل .

وزرادن معزالدین آغابک باش قوماندان تعیین اولمشدی . بر مدت
صوکره معزالدین پرنسی خلع ایدرهک مقام سلطنتی تامیله اله کچیرمک
ایستدی .

۱۲۵۰ ب . م .

فقط امرا همه حال خاندان سلطنت اعضاسندن برینک اجلاسنده اصرار
ایتدکلرندن ملک الکاملک احفادنن موسی اسمنده برکنج (شجرالدر) ک
خلفی اولدی .

۵ اغستوس ۱۰۵۰ ب . م .

موسی (الملك الاشرف) لقبی طاقینه رق آغابک ایله تشریک مساعی
ایلدی . بوتاریخده الناصر یوسف دمشق و حلب و تکمیل سوریه ده سلطنت
ایتمکده ایدی .

۶۵۱ ب . ه . ۱۲۵۳ — ۵۴ ب . م .

خلیفه نک توسطیله ناصر یوسف ایله آغابک اراسنده بر مصالحه عقد
وامضا اولندی .

ایرتسی سنه آغابک سلطنتی اعلان ایدرهک (الملك الاشرف) ی
اقرباسنک تزدینه ، یمنه کوندردی .

صوک ایوبی صلحنامه

موسیٰ مصرده ناملرنده خطبه او قونیلان ایوبی حکمدارلرینک
صوکنجینی ایدی . آغابک بحری مملوکلرینی تعذیب ایلدیکندن کندیسنه
مغبر اولان بو عسکرلر سوریه یه فرار ایتدیلر والنصر ایله آغابک آراسنده
یکیدن محاربه باشلادی . خلیفه یه آرایه کیره رک مصالحه لرینه توسط
ایلدی . عقد اولان ائتلاف موجنججه الناصر العریشه قدر ملکنی تمدید
ایدیوردی .

ایکی سنه صکره آغابک قتل اواندیغندن مخدومی (نورالدین علی)
الملک المنصور عنوانیله مقامنه اقعاد ایلدی . آغابک وفاتی اوزرینه
ملک الناصر یوسف طرفندن خلیفه دن چوقدن بری طلب ایدیلن برات
سلطنت نهایت کندیسنه بخش واحسان اولمشدر .

سوریه

ملک الناصر یوسف فراتدن مصر حدودینه قدر تکمیل سوریه ده سلطان
بولمقده ایدیسه ده بو خطه نك بعض جهتلری ایوبی عائله سنه منسوب بعض
پرنس لر زیر اداره سنده ایدی . از جمله (نه مسه) شیر کوهک خفیدی
(الملک الاشرف موسی) نك عهده سنده بولمقده ایدی . بو پرنس ۱۲۴۸
سنه سنده ناصر طرفندن (نه مسه) دن محروم براقیله رق کندیسنه
(تل باشر) پرنس لکی بخش اولندی . (حما) الکاسی بویوک صلاح الدینک
یکنی تقی الدین عمرک احفادی طرفندن اداره ایدیلیوردی . وقته صلاح الدین
طرفندن حما بکی نصب ایدلمش اولان تقی الدینک مخدومی اولوب اهل صلیب
ایله وقوع بولان محارباتده ومعارف پرورلکده بویوک بر شهرت قزائمش اولان
(محمد الملک المنصور اول) ک خفیدی ایکنجی منصور تانارلرک استیلاسی
هنکامنده حما پرنس لکنده بولمقده ایدی . کرک وشویک جهتلری صلاح الدینک
برادری عادل (سیف الدین ابوبکر) ک احفادینه تابعدی . عادلک خفید
زاده سی تقی الدین مونغوللرک اوان طغیاننده بو حوالیده پرنس بولمقده

ایدی . ایوبیلر سوریه ده کی مالکانه لرندن ماعدا صلاح الدینک الجزیره ده کی مالکندنده برقمسه آن مالک بولمقده ایدیلیرکه بو خطیه (میاه فارقین) برنسکی دنیلیردی . بو مملکت ده (عادل) ک دیگر بربر ادرینه منسوب بر سالله طرفندن اداره اولتمقده ایدی . هلاکونک زمان هجومنده ایسه بشنجی حکمداری اولان ملک کامله تابع ایدی . ملک کامله مونغول طرفندن قتل اولمشدر .

خوارزم شاهک جنت رحمت لارانه سی

ایشته مونغوللر استیلای جهانیه باشلادقلری زمان ملوک اسلامیه وضعیات مشروحه ده بولتمقده ایدیلیر .

۱۲۱۸ ب . م

میلادک ۱۲۱۸ نجی سنه سنده جنکیزک زیر اداره سنده بولنان ممالک خوارزم شاهی (محمد) ک ملکنه قدر اتساع ایدرک شاهی اندیشه دار ایشیدی . بر قاچ میلیون مسلح تاتاره مالک اولان مونغول حکمداریله ماورای النهرک مغرور پادشاهی آراسنده چوق کچمه دن مجادله باشلادی . محمد شاه مسلمانلر حقنده او قدر دهشت بخش بر حرکت ظالمانه اجراسنه تصدی ایلدی که بر ایکی سنه ظرفنده آسیای غربی بر مذبحه حالی آلدی . مونغولستاندن ورود ایدن بر تجار کاربانی حدودی تجاوز ایدر ایتمز حقیه لکه اتهام اولنهرق خوارزم والیرلی طرفندن قتل وماللری مصادره اولمشدی . مونغول حکمداری بو حرکت وجدان شکنانه ده بولنان والینک کندیسنه تسلیمی طلب ایتدیسده خوارزم شاهک برای مذاکره زدینه اعزام اولنان تاتار ایلیچیلیرنی قتل ایتمک صورتیه طلب واقعه جواب ویردی .

استیلوی تاتار

۱۲۱۸ ب . م

انسانیت و تزاکت بین الملله مغایر بولنان بو معامله محقرانه بی ایشدیبر ایشتمز مونغول پادشاهی بر ملیونی متجاوز مسلح تاتارله حرکت کله رک

(فرغانه) به هجوم ایلدی. بو تاریخلرده ماورای النهر صحاریسی ایله خراسان و ایران قطعه لرلی، سینهلرنده وقوعه کیش برچوق محارباته رغماً، اک زیاده حائز عمران خطهلرندن معدود بولمقده ایدی. اهلایلری رفاه ایچنده ایدی. علوم و ادبیات، صنایع قیسه خرافت هر طرفده ترقی ایتمکده، تشویق و حمایه کورمکده ایدی. شهرلر غلبه لک، خصوصی و عمومی برچوق مانی ظریفه ایله مزیندی. هرات و بلخ شهرلری برملیون نفوسه مالکدیلر. (بخارا) ایله (سمرقند) ده ایسه نفوس بو مقداری متجاوزدی.

خوارزم شاهک عسکرلری تاتارلرک اوکنده بر طوقاته معروض کچی سینیوردی. تاتار هجومنک کوچک شهر و قصبه لرده کی بر اقدینی ایزلردن صرف نظر ایدهرک مراکز مدنیته ده ایقاع ایتمدیکی تخریباتدن بحث ایدلم.

بخارانک سیرل رمار اارلسی

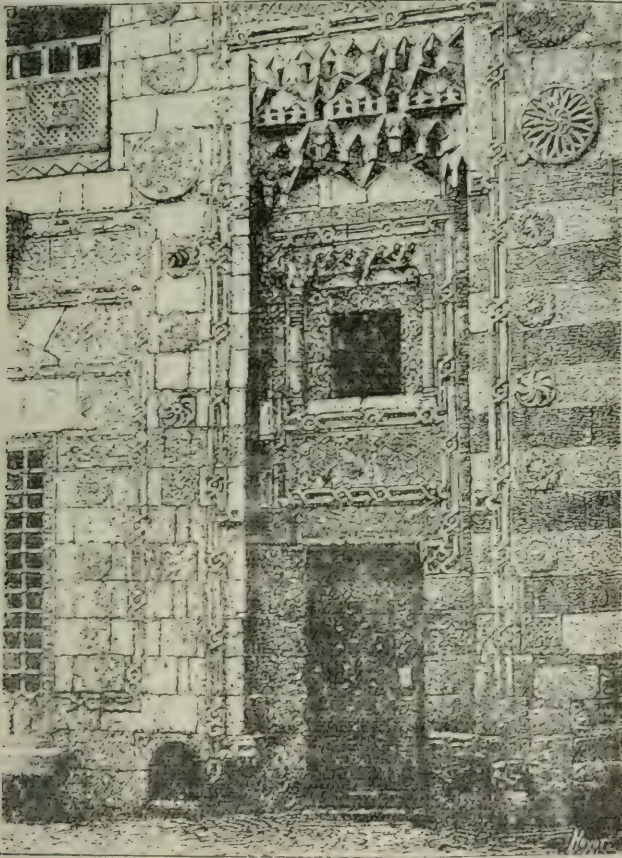
(خوجند) خاک ایله یکسان ایدیه رک خلقی قیلیدجن کچیرلکدن سوکره (بخارا) ده بر توده انتاض حاله کتیربلدی. ابن الاثیر بومرکز عرفانک تاتارلر طرفندن نه صورتله محو و تخریب ایدلدیکنی، اها لیسنک نه مدهش مظالم روا کورلدیکنی کال تفصیل و حرارتله اکلادیر. بو تفرعانه کتابمک جمعی مساعد دکلدر.

عزیرانه ۱۲۲۹ ب. م

تاتارلر بخارادن سوکره یا لکنز ماورای النهرک مرکزی دکل، کره ارضک اک بویوک بر تجارت انباری حکمنده بولنان (سمرقند)ه واصل اولدیلر. شهر دائر امدار اوچ میل مساحه سنده اولوب اطرافنده متعدد دیرقاپیلر و قله لرله مجهز برسور جسیم بولمقده ایدی. عساکر محافظه سی (۱۱۰۰۰۰) راده سنده اولوب بویکونک (۶۰۰۰۰) ی ترکن و قنقلی، (۵۰۰۰۰) ی ایسه تاجر و عجم ایدی. ترک تاجرلری وطنداشلیری اولان مونغوللردن حسن معامله کوره جکلرینی امید ایله شهردن چیقیدیلر سه ده جمله سی بردن تاتارلر طرفندن همان قتل اولندی. بونک اوزرینه شهرده بولنان ائمه و اشراف خارجه چیقارق بلده بی تسلیم ایتدیلر.

سمرقندك تخریبی

سمرقند ، تسلیم اولدینی حالده ینه تخریب ایدلدی . سکنه سندن قسم اعظمی قیلیچدن کیزلدی . (۳۰۰۰۰) ی متجاوز ارباب صنعت اسیر اوله رق

قهرده عتیق برخانك قبوسی

جنکیز طرفندن مخدوملرینه ویرلدی . بر اوقدری ده خدمات عسکریه ونقلیه ده استخدام اولدی . شهرک ملیونلرجه نفوسی ایچندن فلا کتلینی حکایه ایدهبیله جک (۵۰۰۰۰) کشی قدر قالمشدی .

(بخارا) ایله (سمرقند)ك بوعاقبتلرني ایشیدن (بلخ) شهری سکنه سی تاتارلره هدایا اعزامیله جنکیزه عرض تسامیت ایتدیلسده مونغول حکمداری بوشهری بلا تخریب پسندده براقمدن قورقیدی ونفوسنی تعداد وسیله سیله قصبه ده داخل اولدقن صکره سکانی قیلچدن کچیردی . (بلخ) ده دیگرلری کچی خاک ایله یکسان اولدی .

۱۲۲۰ ب . م

میلادك بيك ايكي يوزيكرمي سنه سنده تاتارلر شدتلی بر محاربه دن صوکرده (خیوه) شهرینی ده ضبط ایدوب خلقنی قتل عام ایلدکری (اوقوس) نهرینک سدلرینی آچهرق قصبه نی تخریب ایتدیله . (نسه) قصبه سنده ۷۰۰,۰۰۰ کشی قتل اولندی . ۱۲۲۱ سنه میلادیه سنده ظاهریلرله ایران سلجوقیلرینک پایتختی اولان نیشاپورده خراب ایدلدی . سکنه سندن ۴۰۰ کشی اسیرنامیله تملک اولندی . (میرخوانده) نظرآ (نیشابور) ایله جوارنده اجرا اولنان قتل عامده ۱۷۴۷۰۰ کشی تلف ایدلمشدی .

هرات قتل عامی

تاتارلر هرات وجوارنده بر هفته ظرفنده ۱,۶۰۰,۰۰۰ کشی نی قتل عام ایددرک بلده لری تخریب واحراق ایلدیله .

ری وهمدانک یغما ونخریبی

ری ، دیناور وهمدان شهرلری ده یغما ایدیلوب سکنه سنک برقم مهمی قیلچدن کچیرلدی . بعده مونغوللز خلیقه نك زیر اداره سنده بولنان قطعۀ عراقه هجوم ایلدیلسده مستصرك عساکری طرفندن مغلوب ایلدیله . ممالکی بوضورتله ضبط وتخریب ایدلمش اولان محمد شاه بوتون بوفلا کتلك مسبب ابتداییسی اولدیغندن تاتارلر طرفندن سوبسو تخری ایدلدی . ارکان

عائله‌سی لایق قطع تعقیب اولنه رق نهایت برر برر اله کچیر یلوب اولاد ذکوری
اعدام اولندی .

خوارزم شاهک رفائی

۲۲ زی الحجیر ۶۱۷ ب ، ه . م ؛ ۱۲۲۰ ب . م

خوارزم شاهک مخادیمندن اوچی تاتارلرک پنجه تعذیتندن فراره موفق
اولمشلردی که بولردن بریسی بر درجه یه قدر مونغوللره مقاومت کوستره جک
بر حالده بولتمقده ایدی . محمد شاه دشمنلرندن اختفا ایچون بحر حزرده
بر کوچک جزیره ده صوک زمانلرینی کچیر کدن صوکره اجل موعودیه حیاته
وداع ایتدی . قهرمان اوغلی جلال‌الدین یکیدن عسکر جمعیله اولدجه قوی
بر اردو ترتیبندن صوکره ایکی دفعه مونغوللره ضایعات عظیمه ویردیرمکه
موفق اولدی . جنکیز بالذات قوماندا ایدرک جلال‌الدینک تعقیبنه قویولدی .
(بامیان) و (کابل) ه قدر آرقه سندن کیتدی .

مجبور رجعت اولان جلال‌الدین شرقه دوغرو فرار ایدرک (اندوس)
نهرینک سواحل غریبه سنده بر صولت نومیدانه ایله جنکیزه هجوم ایلدی .
مفضور اولدینی شجاعت خارق‌العاده ایله طول مدت تاتارلره پنجه لشدکدن
صوکره بر کوشه یه صیقیشدیرلدی . محوی مقرر کیدی . آلتنده ایکی
آت‌تلف اولدی . اوچنجیسنه آتلا دقن صوکره اسب سوار اوله رق اوتوز
قدم ارتفاعنده بولنان ساحلدن کندینی اندوس نهرینه آتوب قارشى ساحلنه
مرور ایتدی . هندستانده اجرای حکومت ایدن سلطان (بلبان) ک اردوسی
میدان حربه شتاب ایلدیکندن جنکیز اندوس نهرینی کچمکدن صرف نظرله
عساکرینی غریبه چکمکه مجبور اولدی .

ماوراءالنهر ایله خراسان قطعه لرنده اثر اعصار اولان بوتون بر مدنیت
خراب اولمش ، سکنه لری باربارلقله دمکندار اولمایه باشلامشدی . آسیای
وسطانک چین و هند امتعه تجاریه سنی آسیای غربیه ویا آوروپایه سوق ایدن
طریق جسمی تمی و بیکس قالدینی کبی تجارت و خرافت تا ابد مهمل

وزائل اولمشدی . شهر لر ، قصبه لر بر خرابه زار حالنده مشهود ایدی .
سکائی ایسه یا اعدام ایدیور ویا جبراً مونغول اردوسنه عسکر قید
اولنیوردی .

تاتارلرک هجومی آسیای وسطاده کی حیاة فکریه یه خاتمه چکمش اولویوردی .
زیرا ، ایران ایله قطعات غربیه بالاخره تلافی مافاته موفق اولدیلسه ده -
بخارا ایله سمرقند هیچ بر زمان فعالیت فکریه لری نی استرداده نائل .
اوله میه جقلردی .

جنکیز آسیای وسطا ایله ایرانی بر خرابه زاره چویردکن صکره .
صحاری شرقیه یه عودت ایدوب بر مدت صکره ترک حیاة ایلدی .

میرال الدینک رفائی

جلال الدین خوازم جنکیزک افولندن بالاستفاده وطنی قسماً اولسون .
یکیدن اله کچیره بیلردی . فقط بر اردو ترتینه زمان بولمقسزین تاتارلر
یکیدن حقیقه کلدیکندن کردستان داغلیرینه التجایه مجبور اولدی . و برمدت
صوکره سکنه محلیه دن بری معرفتیه خائنه بر صورتده اتلاف ایلدی .

خلیفه مستنصرک رفائی

۱۰ جمادی الاخره ۶۴۰ ه . ۵ نوره اول ۱۲۴۲ م . م

خلیفه مستنصر ۱۲۴۲ سنه میلادیه سننده کرک بخاندانک و کرکسه
مدنیت عربیه نک پک مشکل بر موقعده بولندیفی صروده عالم حیاة وداع
ایتدی .

(ابراهم عبرالله المستنصر بالله) ک مبروسی

مستنصرک وفاتنده مقامنه ابو احمد عبدالله المستنصر بالله جالس اولدی .
بوخلیفه خلقه ضعیف البال ، متردد و متلون ، حظوظاته منہمک بولندیغندن
زمان خلافتی داخل و خارجاً بر سلسله کشمکشه مرور ایتشدر . بغدادده .

من القديم شورش تواید ایدن خنبلی وحنفی ، سنی وشیعی منازعاتی کسب شدت ایتدی، بالخاصه سنی وشیعیلر اراسنده ظهوره کلن بر مجادله یی متعاقب مستعصم خدومی ابوبکری بالعموم شیعیلرک دردسته مأمور ایلدیکندن شیعی اولان وزیر مؤیدالدین بو تدبیردن منفعل اوله رق روایته کوره تاتارلری بغداده دعوت ایتدی . عرب مؤرخیندن ابن خلدون ابوالفدا و سیوطی یه نظراً وزیر بو اهاتی ارتکاب ایلشدی . مونغول حکمدارلردن بری زماننده یاشامش اولان (میرخواند) و (وصاف) بونی تأیید ایدرلر .

هلاکونک بغداد: هجرمی

ربیع الاول ۵۵۵ ب . ه

بو تاریخلرده منکو خانک قوماندانی صفتیه ایرانده حرکات عسکر یه ده بولمقده اولان هلاکو حسنیلری قتل ایلدکن و سیرایلرینی قلعه لرینی خاک ایله یکسان ایتدکن سوکره (تبریز) ه متوجه حرکت ایدوب خلیفه (مستعصم) ه شو یولده بر نامه کوندردی :

« (رودبار) ایله حرب ایده جگم زمان سکا ایلچیلر کوندره رک معاونتکی طلب ایلشدک . سن ایسه بر آدم بیله اعزام ایله مه مشدک . شمدی بو طور و حرکتکی تبدیل ایدره رک آرزومنی قبول ایتکه ایچین ینه مراجعتده بولنیورز حرکتکی دکشیدیر منزه سهک دولتکده خزائنکده محو و نابود اوله جقدر . »

بر چوق فنا مشاورلرک تحت تأثیرنده بولنان خلیفه مستعصم ، کوچوک بو یوک بر اردویه مالک اولدینی، معیتنده اهلیتلی هیچ بر قوماندان بولمدینی وزیر اداره سنده کی ممالک منازعات داخلیه ایله بر چهره کشمشک عرض ایلدیکی حالده غرورینه منقلب اوله رق تاتارلر طوفاننه اتقیاد ایده جک یرده، هلاکویه پک زیاده متعظمانه بر جواب کوندروب تاتارلری تحقیر ایتدی . بوندن سوک درجه ده اوفکله ن هلاکو پک بو یوک بر اردو ایله عباسیلرک پای تختی اولان بغداده دوغرو حرکتیه باشلادی . خلیفه نک عساکری

تاتارلری بغداده مواصلتدن اول یولدن آلیقویق هوسیله قارشیلرینه شتاب ایتدیلسده تدابیر و آرا اراسنده کی تفاوت و مابیت سببیه وقوعه کلن بر محاربه بویوک برهزیمت و بی فائده بر ضیاع دم ایله نتیجه لندی .
 بو حرکت اوزرینه مونغوللر بغدادی ضبط املنه داها قوی روابط ایله باغلامشلردی . نهایت شهری محاصره ایتدیله . درت طرفده جسم قله و اینیه لره وضع ایلدیکاری مانجینگنلر واسطه سیله درون بلده یه بویوک قیالر وقتیللی پاچاورالر انداختی صورتیه شهرک جدار و بنالرینی هدم و احراقه باشلادیله . قرق کون قدر مقاومتدن سوکره خلیفه هلاکو ایله مذاکره اجراسنی طلب ایلدیسه ده شرایط تسلیمیه سی قبول ایدلهمش و ایلیچیلری هلاکو طرفدن قتل اولمشدی .

مستعصمک تسلیمی

۴ صفر ، ۵۶۵ ب . ه

آرتیق مستعصم پک زیاده نومید برحاله بولنیوزدی . نهایت کرک کندیسنک و کرکسه اتباعنک حیاتلرینه قصد ایدلهمک شرطیه تسلیمنه موافقت ایلمسی اوزرینه خلیفه برادری و ایکی مخدومی ایله برلکده و معیتده قضاه ، شیوخ ، ائمه و اشرافدن مرکب اوچ بیک کشی بولندینی حالده تاتارارد و کاهنه عزیمت ایلدی .

بالکمز مستعصم ایله اوچ شهزاده معیتلرندن اوچ کشی ایله برلکده هلاکونک حضورینه قبول اولندیله . تاتارلرک امیری آمال وحشیه سنی پک جاذب بر پرده التفات و مسافر پروری ایچننده اخفایه موفق اولدی . و لاجل التعداد شهرده بولنان عساکر مسلحه نک سلاحلرینی براقه رق شهرک قاپیلری اوکننده تجمع ایتلملی ایچین شهره امر اعطا ایلسنی خلیفه یه سویلیدی .

بغدادک بغماسی

خلیفه نک امری اوزرینه بغدادک مدافعلری سلاحسز اوله رق خارجه

چیق‌دقلری زمان در حال قتل ایدلیدلر . فرداسی کونی طلوع شمسده هلاکو شهر ایچنده قتل عام اجراسنی اعلان ایتدی .

بغدادده قتل عام

بغدادك صورت تخریبی تصویر ایچون (جیبون) کبی بر مؤرخ استادك قلمی لازمدر . اللرنده مصحف شریف بولندیفی حالده اولرندن دیشاری چیقهرق طلب آمان ایتمش اولان قادین و چوققلر هدف شمشیر اولویوردی . بر خسیلی کبار قادینلر سوقاق اورتهلرینه جر ایدیلهرک اک ایکنج معاملات بهیمانیه آلت اولویورلردی . بونجه حکمدار معرفتیله وعصرلرجه برمدت ظرفنده جمع ایدیلن خزان صنعت ومعرفت ایله اسکی ایران مدینتک بقایاسی بر ایکی ساعت ایچنده تمامیه محو وازاله ایدلدی . اوچ کون قدر بغدادك سوقاقلرنده قان جاری اولدی . دجله بر قاچ میل مسافیه قدر قیرمزی یه بویانمشدی . یغما ، قتل وتعدی فضاحی آلتی هفته قدر امتداد ایتدی . جسم سرای ، جامع وتربهلر یا بوسبوتون اخراق اولونیور ویا حامل اولدقلری مذهب قبه لرندن دولانی ییقیلیوردی . خسته خاننده یاتان مریضان ایله مدارسده بولنان علما وشاگردان بیله اولومدن قورتولمامشردی . اله کچن کتابلر یا یاقیلیور یا نهر قربندم ایسه صویه آتیلیوردی . ایشته بش عصرده دولدیریلن قیمتدار بر خزینه ایله بویوک بر ملتک اک کزیده لهجهلری بو صورتله ابدیاً نابود اولمشدر .

مستعصمك رضای

۲۰ محرم ۶۵۱ ب . ه ؛ ۲۷ ژانویه ۱۲۵۸ ب . م

تاتارلر قتل عامك دردنجی کونی مستعصم ایله اوغللرینی وباشلیجه ارکان عائله سنی ده اعدام ایدیلر . عباسی خاندانندن هان هان اثر قالماشدی . مرکز عرفان ، مهد مدینت حالنده وعالم عربك فؤادی مثابه سنده حائز اهمیت بولنان اسکی بغداد ابدیاً روی عالمدن سیلنمشدی .

تاتارلرک هجومندن اول بغداد شهزنده تقريباً ايکي مليون قدر نفوس موجود ايکن ، ابن خلدونه نظراً قتل عامده و آلتی هفته ظرفنده ير مليون التی یوز بيک کشی تلف ايدلمشدی .

ابن الاثير ديرکه :

« تاتارلرک هجومي عالم بشریتک دوچار اولدینی مصائبک اک بويوک ایدی . زیرا بوقدر بويوک بريله نك تاريخ خلقت آدمدن بری کوروله مش اولدینی ادعا ايديليرسه تاريخ بشر بو ادعايه شهادت ايدر . »

عبداللطيفده مونغوللرک هجومنی « بالجملة آفاتی هيچ مرتبه سنه تنزيل ايدمک قدر مدعش بر آفت عظيمه » اوله رق توصيف ايلمشدر .

جنکيزک زماننده خدمتنده بولمش اولان (جهان کشا) مؤلفی « جوانی » ده « عالمه استيلا ایدن اختلال عظيم ير يوزندن وبالخاصه محراب معرفت و ملتقای معرفتمندان اولان خراسانندن علم ايله عالمی قالدیرمشدی . تاتارلر بغدادی تخریب ايلدکدن صوکره فرات نهري نی بلرور ، کذرکاهلرنده غارت و قتل عام ايله دمکذار اوله رق الجزيره واصل اولدیلر . حران ونصيبين سکده سنی قیلچدن کچيردیلر . حلبده الی بيک کشی اتلاف ايدلمش ، بيکلرجه قادين وچوجق اسير آلمشدی .

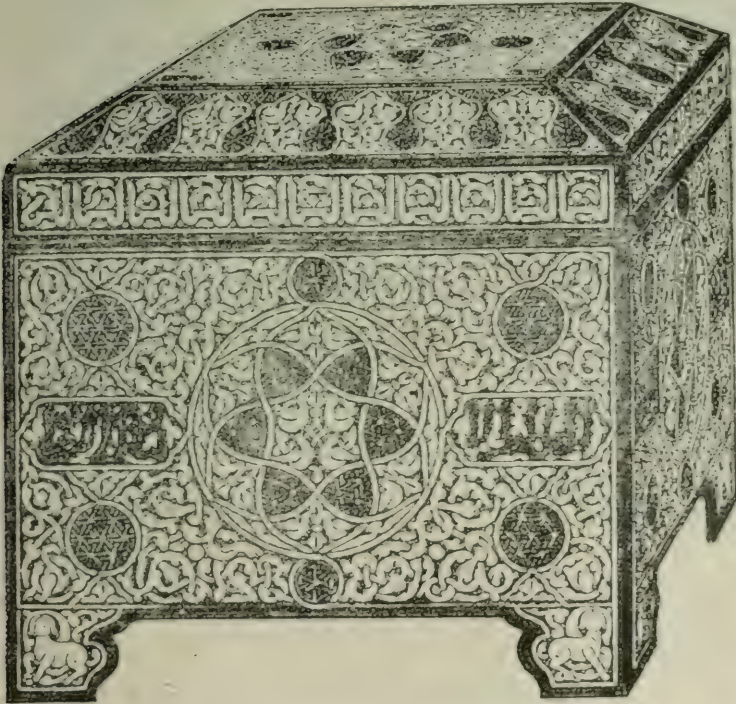
۵ صفر ، ۶۵۸ . ب . ه . ؛ ۲۵ نونوره نالی ۱۲۶۰

مونغوللر بووجهله تخریبات اجرا ایده غربه طوغرو ايلريه ديلر . مسلمانلر آراسنده ظهوره کلن انقسام وتشتت افکارده تاتارلرک ترقیسنی تسهیل ایتمکده ایدی .

نهایت فلسطینده جلوت سلطان (بیبرس) مونغوللرک قارشيسنه چيقه رق جمله سنی حلب ، سنوریه و الجزیره دن اخراجه موفق اولدی .

۲۵ رمضان ۶۵۸ هـ . ۳ ایلول ۱۲۶۰ م . م

بوتاریخلرده آی بکک مخدومی سیف‌الدین (قوتوز) اسمنده کی قوماندانی
معرفتیله خلع اولمش و مقام سلطنته سیف‌الدین کچمشدی .
(عین جلوت) محاربه‌سندن بر آز صوکره (قوتوز) قتل اولدیغندن
(بیبرس) (الملك الظاهر) عنوانیله تحت سلطنته جالس اولدی .

سلطان قلاوونک برصندی

ضرفنک اعیاسی

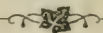
ایکی سنه قدر عالم سنیت بررئیس روحانیدن محروم قالمشدی . (بیبرس)
خلافتک یکیدن اعیاسنه لزوم کوره‌رک عباسی خانداننه منسوب اولوب قتل
عامدن قورتولان احمد ابو القاسمی قاهره‌یه دعوت ایتدی .

کنج شهزاده نك قاهره جوارينه موصلتی استخبار ایدن سلطان
 قضاء و مأمورینی ایله برلکده استقباله شتابان اولدی . رئیس القضاء
 طرفندن خاندان عباسیه یه منسوبیتی اثبات ایدلدکن صوکره احمد
 (المستصر باه) عنوانیه خلیفه نصب اولوندی .
 کندیسنه ایلك بیعت ایدن سلطان ایدی . آندن صوکره رئیس القضاء
 تاج الدین ایله باشلیجه مشایخ و علی مراتبهم اشرف خلیفه نوجاهه عرض
 تبعیت ایشلردر .

۱۳ رجب ۶۵۹ ب . ه . مابسی ۱۲۶۱ ب . م

یکی خلیفه نامنه خطبه قرائت و سکه ضرب اولندی . و یوم جلوسک
 فرداسی جمعه کونی احمد ابوالقاسم بیاض خلعتی بالا کتسا آلائی ایله اسبسوار
 اوله رق جاهه عزیمت ایدوب خلافت خطبه سنی اوقودی .
 آرتیق مقام خلافتی اصولی دائر دهنده اکتساب ایش اولدیغندن
 مراسم معتاده ایله سلطان (بیبرس) ده خلعت سلطنتی کیدردی .
 ایشته بوجنگاور سلطان سایه سنده قاهرده خلافت عباسیه یکیدن احیا
 ایدلشدی .

اون التنجی عصرده یاوز سلطان سلیم بوخاندانک موافقت و تکلیفی ایله
 خلافتی کندیسندن آلمش و او تاریخدن اعتباراً ریاست روحانیه عثمانلی
 حکمداراننه انتقال ایشلدر .

يکرمی دردنجی فصل

(نظر عمومی)

ضرافت — صورت انتخاب — عمر بیعت — ماهیبنی و الهیبنی —
حکومت — جهاز سیاست — انضباط، اداره — اداره و ریایات تقسیمات
اداریه — رزرا — امور عمریه — زراعت — صنایع و واردات دولت —
اردو — قوه بریه — قوه بحریه

ایکنجی عمرک زمان خلافتی بالاستثناء، حجاجدن بری مناصب حکومتک
سوریه عربانک تحت انحصارنده قالمش اولدیغنی و باشقه لرینک نه صورتله
جاه و منصبدن محروم ایدلیکنی اولجه بیان ایشدک. قدرت مادهیه استناد
ایدن بو اداره کیفیه ملل محکومه انتباه ایدرک قوت و اهمیتلرینه مطلع
اولنجیه قدر موفقیتله تطبیق ایدلی .

زمام اقتداری امویلردن نزع ایدن اختلال ایله او انحصارده اورتدن
قالقدی . آرتیق عربی الاصل اولان هر برفرده دولتک بر رکنی اولمق
صنعتیه خدمات صغیره و کیردهده استخدام ایدیلیر. وعین حقوقه، نائل
اولویوردی . ازمنه ماضیه و حالدهده بوقدر بویوک براختلاله تصادف ایدلمز.
بو انقلاب ممالک عربیه اراسنده مساوات و اخوت حسلرینک تطبیق فعلی سنه
بادی اولشدی . هیچ شهیه یوق که بوموقیتک استحصانه مدار اسبابک
اک مهمی ده عباسی خلافتده کی قوت و نفوذدر .

ضرافت عباسیه

عناصر مختلفه بیننده مساوات اساسک قبولی سایه سنده درکه عباسیلر

غایت شکیم بر خاندان سلطنت تأسیس ایدرک بش عصر قدر بر مدت رقیسز پایدار اولمشلر و آنحق خارجدن کان بردشمن قارشیدنده سقووط ایشلردی .

ولی عمره تمینی

خلفای عباسیه ، امویلر زماننده اولدینی کبی ، حال حیاتلرنده ولی عهد نصب ایدرلردی . طرفلرندن کیمک وارث تعیین اولندینی اکللاشدقدن صوکره اشراف و مأمورین یعنی قضاة ، اردو قوماندانلری ، رؤسای ملکیه و عسکریه ولی عهدک حضورینه کلهرک کندیسنه پیمان بیعت و صداقتده بولونورلردی . مناصب عالیده بولنانلر بالذات و برر برر بیعت ایدرلردی . خلیفه نك وقتنده ایسه رسم بیعت تکرار اجرا اولونوردی . مؤرخلردن بری قرطبهده بالذات مشاهده ایتدیکی بر رسم بیعتی تصویر ایدرکه رسم مذکور بغداد سرایلرنده کی مراسمه پک زیاده آکدیرر : خلیفه تاج تسمیه ایدیلان سالونده تحت نشین انتظار اولور . مراسمده حق حضوری بولنان اشراف و مأمورین ایله سرای ارکانی مجاور دأره لرده بولنورلر . مراسم شهنزاده لر کشاد ایلر . برر برر تحت خلافته یا قلاشه رق بر خطابه افتتاحیه قرائتدن صوکره یمین ایدرلر . اولنلری وزرا ایله مخدوملری و سرای ارکانی تعقیب ایلر . بومعامله نك ختامندن صوکره خلیفه نك برادرلری ایله وزرا و اشراف تحتک ایکی جهتده دیزیلرلر . وصالونک برکوشه سنده اخذ موقع ایدن باش ماینجی اوطه یه داخل اولان خلقک پیمانی تبلیغ ایدر .

بیعتک اهمیت مخصوصه سی

رسم بیعت خلفانک اجماع امتله انتخاب ایدملرینه دلالت ایتدیکندن عربلرجه پک بیوک براهیتی حائزدی . انحق کندیلرینه وجه منوال اوزره بیعت وقوع بولان حکمداران امیر نصب و تعیین وجوامعهده عباداته ریاست ایده جک ائمه انتخابنه صلاحیتداردی . بیعتله تعیین اولنان بر خلیفه رضای الهی ایله دین اسلامک ریاسته منتخب کبی تلقی اولونوردی . بونک

ایچین در که خلفای عباسیه نك نفوذ و اهمیت لری ماده سقوت ایتدکن صکره بیله محمود غزنوی کبی بر چوق بیوک حکمدار و جنکاور لر معاونت لری نه مراجعت ایتشلر و سلطنت لری نك خلیفه لر طرفندن تصدیقی ایسته مشلردی . خلیفه نك تصدیقنه نائل اولان ملوک مملکت لری نك صاحب مشروعی اوله رق تاقی ایدیلیر و علیهلر نده وقوعه کن قیام و اغتاشلره معصیت نظریله باقیلردی . خلفا تصدیق سلطنتی مشعر بر شهادت نامه ایله تشریف تسمیه ایدیلن اکثریا مجوهراته مزین صاریق و قیلیچ کبی بعض هدایا کوندر مک صورتیله مراجعت ایدن ملوکی سلطان نصب ایدر لردی .

جهاز سیاست

خلفای عباسیه زماننده مشهور اولان جهاز سیاست منصور طرفندن احداث اولمش و عباسیلردن سوکردهده مقاملرینه قائم بالجمله حکمدار طرفندن دستور حرکت اتخاذ ایدلشدر .

امویلر زمانده شکل اداره تحفه بیابان اولان حریت کلام ایله آزیجق معدل بر نوع (اوتوقراسی) ایدی . ایلك بش خلیفه عباسیه نك هنگام سلطنت لرندهده شکل اداره آز چوق (اوتوقراسی) یه مستددی : خلیفه بالجمله قوتلرک فوقنده اولوب اداره حکومته عائد تکمیل اوامر اوندن صادر اولوردی . وزیر ایسه معاوفی حالنده اولوب نامنه اوله رق مأمور لری نصب و عزل واردات و مصارف دولتی اداره ایدر ، امور ملکیه و عسکریه یه باقار و بونلردن ماعدا خلیفه یه مستشارلق خدمتی کوروردی .

مأموره زماننده اداره مشروطیه

بویوک مأمونک زمان خلافتنده کندیسنه بیعت ایدن الکاتک قطعات و اقسام مختلفه سندن مبعوث بر طاقم اعضادن مرکب منتظم بر شورای حکومت تشکیل ایدلشدر . بو ملت و کیلبری حریت تامه لسانیه مالک اولوب فکر و مظالمه لری نی پروا سویلر لردی . بالاخره خلافتک نفوذ

مادیسى غائب اولنجه بو شورا فقهادان مرکب بر انجمن شرعى حکمنده قالدی . مع مافیه بویلر ، سامانیلر ، سلجوقیلر و ایوبیلر زماننده بیله بوقیلل شورالر موجود و جهلهسنده ملت آز چوق مثل ایدی .

صلاح الدینک مجلس استشارهسی وزیرى (القاضى الفاضل) ک ریاستی التنده منتظماً مجتمع اولوب اثنای حریده سلطانه رفاقت ایدردی .

طالعمرز (امین) بالاستنا خاندان عباسی یه منسوب ایلک سکنر خلیفه بویوک بر فطانت اداریه یه مالک اولدقلرندن و الیزینی نظارت متادیه التنده بولندیردیلر . تعقیب ایتدکلری سیاست موجبجه هیچ بروالی بی طول مدت بر ولایتده استخدام ایتزلردی . هر ولایت مرکزنده وقوعات جاریه بی بالاستخبار شورای حکومتیه عرض ایله مکلف مأمورین خصوصیه بولنمقده ایدی . پوسته نظارتی ایفا ایدن صاحب البرید و یاصاحب الخبر اکثریا خلیفه یه حوادث آجنتهسی خدمتی ایفا ایدردی . بو رسمی مأمورلردن ماعدا مملکتک هر طرفنده ، طرز اداره بی ، و خلقک حالت اجتماعیه سنی تفتیش و تحقیق ایله مکلف بی نهایت پولیس و خفیه مأمورینی استخدام ایدیلردی . بو سیاست بالاخره توسیع اولندی . مهدی ، رشید ، مأمون و معتصم خلیفه لرک زمانلرنده (یزانس) دده مأمورین خفیه ارسال ایدلمشدی . بو خفیه لرکاه ارککلردن و کاه قادینلردن انتخاب اولنورلر و وظیفه لری بی دائماً بویوک بر صداقت و موفقیتله ایفا ایدرلردی .

(الناصر لدین الله) مملکتی داخل و خارجنده جریان ایدن حادثاتدن او قدر مکمللاً خبردار ایدیلردی که خلق (طائفه جن ایله مخبره ایلدیکنه ذاهب اولوردی) . [۱]

زمان حاضرده اولدیغی کبی حفیة هر صنف خلقدن وترجیحاً تجار واصناف آراسندن انتخاب اولنوردی.

بالآخره خلافت نفوذن آز چوق ساقط اوله رق ولایتلر زعامت طرزنده والیرلر ترك ایدلمکة باشلادقدن صوکره ضابطه حفیة اصولی شکلنی تبدیل ایتمش ونیشابور ، مرو ، موصل ، دمشق الشام والی اخره کبی بویوک شهرلرده بولنان حفیة مأمورلری خلیفه نك نوعمارسمی ایلچیلری حالی اکتساب ایلشوردی. خلفانك نفوذ معنویلری التنده بولنان بالجمله سلطانهده یکدیگرینك تدقیق احوالی وهانکیسنك بغدادده تزیید نفوذ ایدوب ایتدیکنك تحقیقی کبی خصوصات ایله مکلف (شهنه) نامی آلتنده پایتخت قریبنده واسط وبصره کبی شهرلرده مأمورین مخصوصه استخدام ایدرلردی.

انضباط

ایلك عباسیلرک مطمح نظرلری مملکتک حکومه قویاً مربوط بولنمسیدی. اولئر بوغایه وصول مقصدیه تشبثات متجاوزده واسفار اجنبیه دن صرف نظر ایتشوردی. مصر علیا ایله دیلم وکابل جهتلرینه وقوع بولان تجاوز بو قطعه لرده ساکن اهالینک حرکات متعدیانه سنك نتیجه سی اولدیغی کبی بیزانسلیلره دفعات ایله وقوعه کلن محاربات ده روملرک لاینقطع تقض عهد ایلمزدن منبعث اولمشدی.

اداره

عباسیلر زماننده اتخاذ اولنان طرز اداره زمان حاضرده قبول وتطبیق ایدیلن اساسات اداریه به بر چوق نقطه نظر دن بکزه دیکی کبی حتی بعض اعتبارلرله ده اولئر مرچیدر. اول امرده بالجمله خدمات دولت ، دولت عثمانیه ده اولدیغی کبی مسلمان ، موسوی ، عیسوی وهندلی عنصرلرینه سیاناً کشاده ایدی که اموی و عباسی اداره لری آراسنده کی اک مهم فرق

بودر . عباسیلردن سوکره تأسس ایدن بالجمله دول اسلامیہ بو اصوله
تمامیله تبعیت ایتشلردر .

والیلر

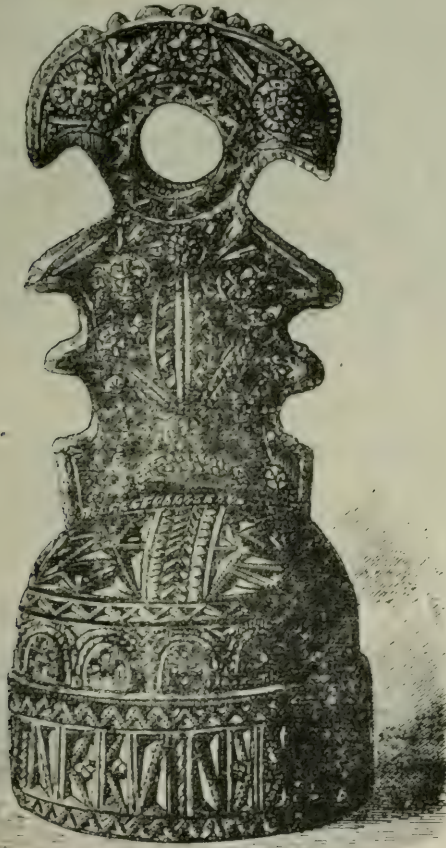
عباسی سلاله سنک دور سلطنتنده ولایتلر خلفا طرفندن منتخب
وصلاحتیلری بویوک مقیاسده مقید والیلر طرفندن اداره ایدیلردی .
منصور هیج بر والیسنی اوزون مدت عین ولایتده استخدا م ایله مشدر .
هرهانکی بر والی صوگ بولدینی مأموریتدن انفصال ایدنجه طرز اداره سی
حقنده خلیفه یه صورت مفصله ده حساب ویرمه که مجبور اولدیغندن علیهنده
حاصل اوله جقاک کوچک برسوءظن ایله املاکی حجز و مصادره ایدیلردی .
منصورک اخلافی زماننده ده ولایه هر زمان خلفانک امرلریله عامل
وایستدکلری زمان معزول برطاقم رؤسای اداره و عسکریه ایدیلر . امور
عدلیه قاضیلره مفوض اولوب بلاد مختلفه ده بر ویا متعدد وکیل ویا معاونلری
بولونوردی .

ولایات مختلفه

افریقای غربی ایله سجلیا بر ولایت حالنده اولوب سفاح زماننده
عبدالرحمن بن حبیك زیر اداره سننده ایدی . مصرده آیری بر ولایت
اوله رق (ابو عیون) ، تودیع ایدلشدی . (الجزیره ، اذریحجان وارمنستان) ،
(مدینه ، مکه ویمامه قطعہ سی) ، یمن الکاسی ، کوفه وحوالیسی ، بصره ،
بحرین و عمان ، عراق عجم ، خراسان و ماورای النهر ، سندیا و پنجاب ،
اهواز و ایران جنوبی موصل ، سوریه و فنیکه سواحلی آیری آیری ولایتلر
تشکیل ایتمکده ایدی .

بالآخره سفاح فلسطین ایله سوریه یی یکدیگرندن تفریق ایله بو ایکی
ولایتی باشقه باشقه والیلره تودیع ایلشدر . هارون الرشیدده سوریه و سلیسیا
ایله الجزیره و قنسرین حدودی اوزرنده (عواسم) نامی آلتنده بر ولایت
دها احداث ایتدی .

خاندان خلافت، منسوب برذاتک بر ولایتہ تعینی تقدیرندہ تردینہ رتبہ
 عالیہ صاحبی برضابط مشاور و معاون تعیین ایدیلردی .
 (عواسم) والیلری حدودی تقویہ ومدافعہ وظیفہ سیاه مکلفدیلر .

برا مکجینک تخته دن اعمال اولونعش جامکانی

هارون الرشید طرفندن تأسیس قلمش اولان (طرسوس) شهری بوولایتہ
 مرکز اتخاذا قلمشدی. رشیدده بیوک پدری کبی برانی ایدی. (مسسیا)
 شهری بنا ایدن منصوره تبعاً اوده طرسوس، اطنه و مرعش شهریه
 برحقوق مواقع مستحکمه تأسیس ایشدی .

وزیر

وزیر منصبی ایرانیلرده من القدیم موجود وعربلرجهده معلوم ایدیلسهده عباسیلرک زمانه قدر دولت عربیهده او نام آلتنه مأمور استخدام ایدلمه مشدی .

خلفانک ضیاع نفوذندن سوکره وزارت یرینه امیرالامرا مرتبهسی قائم اولدی . بالآخره خلافت سلجوقی سلاطنهسی طرفندن یکیدن استحصال ایدیلنجه خلفا ینه وزیر نصبنه باشلادیلر .

استادالدار

سرای ناظری حکمنده اولان استادالدار منصبهده اک مهم مناصبدن بری ایدی . بعض خلفا زماننده امیرالامرالر عین زمانده استادالدار ایدیلر . خلیفه مستجد زماننده عبدالله ابن المظفر واوندن سوکره مخدومی عبدالفارغ محمد یالکیز استادالدار منصبنده بولمیشلردی .

عنوانه سلطنت

ایلك اوکجه سلطان عنوانی (واثق) طرفندن ترك عساکری قوماندانی (اشناس) ه ویرلمشدی . سلطنت مراسمی پک دبدبهلی بر صورتده اجرا ایدیلیردی . سلطان عنوانی بخش ایدیلن پرنس باشنه مجوهرلی بر تاج ، کردننه برکردنک ، قوله بر بیلهزیک وبلنه بر قلیچ طاقار و خلعت سلطنتی اکتسا ایدردی . خلیفه ، کندی ایله سلطانه ریاست ملکیه وعسکریهیه علامت اوله رقابکی عصا ویریردی که بونلردن بری اشراف اهلینک قولاندیغی طرزده کوموشدن و دیگرکی ولی عهدک مراسمنده خلفا طرفندن ولی عهدلره ویریلن عصارل شکلنده التوندن معمول ایدی .

حاضر و ن مواجهه سنده برات سلطنت او قوندقندن صکره سلطان خلیفه نک التی اوپردی .

عنوان سلطنت بر کره استحصال ایدلدکن صوکره ارثی بر حاله کیرر ، اولاددن اولاده انتقال ایدردی .

ملك عنوانى

بالآخره احداث ايديلن ملك عنوانى ده بعضاً سلطان لقبيله برلكده
وبعضاً مستقلاً حكمدارلره ويريليردى . بو لقبه ايلك نائل اولان حكمدار
بويوك نورالدين محمود اولوب (الملك العادل) ديه توسيم ايدلمشدى .

وزارت

عباسيلر دورنده ايكي نوع وزارت واردى : (۱) وزارت التفويض
(۲) وزارت التنفيذ ، برنجي صنفه منسوب وزرا خلفانك تكميل صلاحيتلريني
تمتل ايدردي . سفاح ، منصور ومهدى زمانلرنده بوقيل وزرا يوق ايديسه ده
مأمونك دور سلطنتنده فضل بن سهل بوجاهي اشغال ايلمشدى .

ايكنجى صنف وزرا اوقدر واسع بر صلاحيته مالك دكلديلر . بونلر
مستقلاً هيچ برتشبده بولمز لر ويالكنز خلفانك اوامريني تنفيذ ايدرلردي .
عناصر غير منلمه ده بو منصب اشغال ايدم بيلردي ، امر تعينلري فقهاى .
سنيه طرفلرندن تصويب ايدلمديكي حالده عضدالدوله ايله فاطمير زماننده
غير مسلم وزيرلر استخدام اولنمشدى .

وزيرلك صورت تعينلري ده جالب نظر تدقيقدر . خليفه نك وزارتده
مناسب كورديكى ذات الك مهم امرادن ايكي ذاتك وداعتيله كوندريلن نامه
(مطالع) ايله سرايه دعوت اولنوردى . حجره سلطانده واصل اولان
وزير باش ماينجى نك دلالتيله خليفه نك حضورينه چيقار وكنديسييله قيصه
بر محاورده بولندقدن ، اوامريني تبليغ ايلدكدن صوكره باشقه بر اوطينه
كيدرك كسوؤ وزارت (تشریف) ي كير ، بعده بتكرار خليفه نك ياننه
كيدر واللريني اوپدكدن صوكره چكيليردي . سرايك خروج قايسنه
واصل اولنجه ركوبي ايچين استحضار اولنش مزين بر اسبه بيندرك الك
الك بويوك امرا ومأمورين حكومت وسراى اركانى اوكننده اولدغيني حالده
(ديوان) ه عزيمت ايدردي .

اورايه موصلتنده ايسه مراسم ايله آتدن ايندرك ديوانده كي موقعي
اشغال ايلدكدن صوكره برات وزراتى قرائت اولنوردى .

حکومت سسذیه باب عالی دنیلدیکی کبی خلیفه لرك حکومتلرینه ده
(دیوان عزیز) نامی ویریلردی .

(دیوانه العزیز)

صدر اعظم ویاوزیز دیوان العزیره ریاست ایدردی . عباسیلر زماننده کی
جهاز اداری برچوق وجوه ایله تشکیلات حاضره اداریه قدر مهم ومنتظمدر .
باشلیجه نظارتلر شونلردن عبارتدی :

دیوان الحراج : مالیه نظارتی ؛ املاک سلطانی نظارتی ؛ دیوان الذمام :
اقراض واستقرضات نظارتی ؛ دیوان الجند : حریبه نظارتی ؛ دیوان الموالی
والعلمان : حمایه اسرا نظارتی ؛ دیوان البرید ، پوسته نظارتی ؛ دیوان
الرسائل : تخریرات حکومت دائره سی ؛ دیوان التقیه ؛ مراجعت واستدعا
دائره سی ؛ دیوان النظر فی المظالم ؛ دیوان الشرطه : ضابطه نظارتی ؛ دیوان
العطا : اعانه نظارتی .

عناصر غیر مسلمه نك حقوق منافعی کوزتمک وظیفه سیله بر دائره
مخصوصه ده موجود اولوب رئیسنه (کاتب الجهبازه) [۱] نامی ویریلردی .
بومهم نظارات ودواژردن صوکره ایکنجی درجه ده داها بر چوق
دواژر اداریه ، سیاسییه وعدلیه موجود ایدی که دیوان المقاطعات ایله قال .
کمرک احدائی واروا واسقا کبی خصوصاته نظارته مکلف (دیوان الاقرحه)
بونلرک اک مهملرندندر .

بوتون بوداژره لره رغماً حکومت عباسیه ده بورو قراسی بیزانسه نسبه
غایتله جزئیدی . هر قصبه هر کوی کندیسی بالذات اداره ایدر ، حکومت
یالکز اغتشاش وقاریشیقلق ظهورنده ویا ویرکولرک عدم تأدیسه سی تقدیرنده
مداخله ایلردی . یالکز زراعت وترقیات زراعیه حقنده حکومت اهالی پی
صیق برتفتیش ونظارت التنده بولندیرر ، ایجاب ایدن محللره قباللر آچق
خصوصنده جبر اجرا ایلردی . رشید زماننده رئیس القضاة ابویوسف
خلیفه یه خطاباً قلمه آدیغی بر مکتوبده یکی قناللز حفری وموجودلرینک .

[۱] اسپانیاده عین مأموره (کاتب الذمام) لئی ویریلردی .

حسن محافظه سی و صو مجرالی احدائی و نهرلرده ، بالخاصه دجله و فراتده
سیرسفاشی اشکال ایدن موانعک ازاله سی خصوصاتک ترقی مملکت اعتباریه
حکومه ترتب ایدن ایلک وظیفه اولدیغی بیان ایتشدی .

دیوانه الزمام

مهدی خلیفه طرفدن وضع ایدلمش اولان دیوان الزمام نامی التنده کی
دیوان محاسبات پک زیاده حائز اهمیت اولوب امویلرک احداث کرده لری اولان
(دیوان الحراج) ه مائلدی . وظیفه سی مملکتک الکنین قطعه سی اولان خطه
عراقیه دن ویرکو طرح و تحصیل اتمک و ولایات سائر نکر رسوم مخلصه سی
توزین و تفتیش ایتکدی .

(دیوان الرسائل) تسمیه ایدیلن خلافت باش کتابتی ده غایت مهمدی .
دائرة مذکورده نکر رئیس خلیفایه عائد برات ، فرمان ، مکاتب و علی الاطلاق
مخابرات رسمیه صورتلرینی خلیفیه و یا باش و کیله عرض ایلدکن صوکره
قرمزی مهر موميله قاپیوب مهر خلافتله تحتم و توشیح ایتکدن
عبارتدی . مکاتب رسمیه نکر ده تصحیح و تحتمی اونک طرفدن اجرا
اولنوردی .

پوسته نظارتی

هر ولایت مرکزنده (صاحب البرید) نامی حامل بر پوسته مدیری
مخابرات و مراسلات امورینه نظارتله مکلفدی . بالکمز وظیفه یکانه سی
پوسته نکر انتظامی تأمیندن عبارت اولیوب بحسب الوظیفه مطلع اوله جنی
بالجمله حادثات مهمه دن خلیفیه یی خبردار ایلک خصوصی ده عهده سنه مودوع
ایدی . بو وظیفه نکر ماهیتندن ده اکلاشیله جنی اوزره صاحب البریدلر
حکومت مرکزیه نکر ولایاتده کی المحرم و خصوصی مأمورلری ایدی . صورت
موقوته و منتظمه ده ولایاتک احوال عمومیه سنه ، امر اداره سنه ، حالت
زراعیه سنه ، مأمورینک اهالییه قارشلی معاملاتنه و مسکوکات بیاسه سنه دائر
لوایح خصوصیه بالترتیب خلیفایه ارسال ایدرلردی . اردو و عساکره معاش
توزیعنده ده حاضر بولمق مجبوریتنده ایدیلر .

مکاتیب خصوصیه حکومت واسطه سیله نقل و بلاضیاع مرسل الیه لینه توزیع ایتدیز بیلردی . احساب محرراتک نه قدر اجرت ویردک لرینی تعیین مشکلدر . ایران داخلنده پوسته نقلیاتی اسب ، استر و عمر بستانه سوریه ده دوه واسطه سیله اجرا ایدیلردی . وتکمیل مملکت داخلنده (۹۳۰) منزل موجود ایدی . خلفایه مخصوص اولان پوسته مواشینی دیکر لرندن لاجل التفریق علامت مخصوصه ایله تزین اولنوردی . پوسته حیواناتنک مصارف غذائی سیله ، یکیدن اشتر ایدیلن مواشی بدلی و پوسته مأمورینی معاشاتی یالکز عراق قطعه سنده (۱۵۴۰۰۰) دینار یعنی $۲\frac{1}{3}$ ملیون فرائق طوتاردی .

خلفای امویه دن هشام زماننده عراق قطعه سنده پوسته وارداتی درت ملیون درهمه بالغ اولمشدی . صاحب البرید مختلف مرا کزده بولنان پوسته مأمورینی تفتیش ، تبدیل و انتخاب ایله مکلفدی . پوسته نقلی ایچون کوکرجین استعمالک اسکی یونانیلر و رومالیلرجه معلوم اولدیغی ادعا اولتمقده ایسه ده بواصولک موثوق برصورتده اسکی تاریخ تطبیقی معتصم زماننده در . بابک ضبطی خبری کوکرجینلر واسطه سیله بغداده اخبار اولمشدی . بالاخره ناصرالدین الله خلیفه نك زماننده بواصول خیلی تعمیم ایدلدی . نورالدین محمود ایسه مخبرات عسکرینه نك تأمین مقصدیه بالجمله مهم استاسیونلرده پوسته کوکرجینلری ایچین مرا کز انشا ایتدیلردی .

تفتیشات عسکریه نظریاتی

حربیه نظارتنه متفرع اوله رق (دیوان العرض) نامیه برتفتیش دائرده سی موجود ایدی . اعمالخانلری (مشرف الصنایة بالمخزن) لقبی حامل بر مأمور مخصوصک تحت نظارت و اداره سنده بولنوردی .

هر حکومت دائرده سی بر (رئیس) ویا (صدر) طرفدن اداره اولتور . هر یرده امور تفتیشیه (مشرف) ویا (ناظر) نامی اتنده کی مفتش لر معرفتیه اجرا قیلنوردی . بو قیلدن اولمق اوزره زراعت و اسقای اراضی مفتشی : مشرف الاقرحه ؛ رسوم عینیه مفتشی : مشرف الاقامة المخزنیه ، دکا کین امیریه مفتشی مشرف المخزن و ناظر دیوان المقاطعات واردی .

مالیه و محاسبات نظارتی معاونت (نائب دیوان‌الذمام) تسمیه
ایدیلریدی .

بوتون بوماموریتلردن داها عمومی وشامل اولوق اوزره (مشرف‌المملکة)
عنوانی‌التنه برمفتش عمومیک خدمتی موجود اولوب وظیفه‌سی دواړ حکومتی
بالتفتیش انلر حقیقه خلیفه‌یه مفصلاً معلومات و ایضاحات ویرمکدن عبارتدی.
مأمورین بیننده تشریفات شو صورتله جاری ایدی: الکتماز موقی وزیر اشغال
ایلر، اوندن سوکره رئیس القضاة و کتبه اخذ موقع ایدرلردی. حاجب [۱] یعنی
باش ماینچی اجنبی ایلچیلریله پرنسار و اشرافی خلفانک حضورینه چیقارمق
وظیفه‌سیله مکلف اولدیغندن طبیعتله بویوک برتقوزه مالکدی .

ضابطه

هر شهرک امور ضابطه‌سی (صاحب‌الشرطه) نامیله مسمی بر مأموره
مودوع ایدی. امویلرک زماننده اولدیغی کبی شرطلر صاحب‌الشرطه‌نک
معینده مستخدم اولوب صنوف و اقسام مختلفه‌یه منقسمدی. اهلینک جان
ومالی اونلرک تحت حمایت سنده بولندیغندن صورت متبادیه‌ده تفتیش‌انده بونورلر
وکیجه طاقم نوبت کز لرلردی. شرطلر صنوف عسکریه‌یه منسوب
اولوب دائماً دولغون معاشلرله مستخدم بولندقلرندن وظیفه‌لرینی مقدمانه
ومدقانه ایفا ایدرلردی. بغدادده پولیس قومیسراکی خدمتی بر والیلک
درجه‌سنده حائز اهمیتدی. مأمونک زماننده سردارلردن طاهر بر مدت
مذکور قومیسرلکده بولندقدن سوکره خراسان والیلکنه تعیین ایدلمشدی.
داها سوکره‌لری (صاحب‌الشرطه) منصبی بر آراق مرتبه و زراته قدر
یوکسلمشدر .

محتسب

محتسب تسمیه ایدیلن ضابطه‌ بلدیله مأمورینی خلیفه مهدی طرفندن
احداث ایدلمشدی. محتسبلرک وظیفه‌سی دادوستد محللرینی تحت مراقبه‌ده

[۱] اسپانیاده حاجب فهلاً وزیر مقامنه قائم‌دی .

بوندی رازق پیاسه ذخاثری نظر تدقیقندن کچیرمک ، ارباب صنعتجه مستعمل وزن و اولچو مقیاسلرینی معاینه ایتمکدن عبارتدی .

اصناف لرنجه لری

تجارتک حسن صورتله جریاتی تأمین وحیله و احتسکاری منع ایلك مقصدیله بینالتجار سندیقهلر تأسیس ایداشدی .

بو سندیقهلرک ریاستی اعضالردن اک زیاده حائز نفوذ و حرمت اولان بر ذاته مودوع ایدی . سندیقهلرک ریاستی (رئیسالتجار) و اعضاسی (امین) نامیله یاد اولنورلردی .

بالجمله مراکز تجاریهده بو قبیل لرنجه لری بولنبدینی کچی بویوک و مهم شهرلرده (دیوانالشوری) اسمنده بر تجارت اولطهسی واردی که اشرف محلیدن متشکل وبالانتخاب تعیین اولنان بر (صدر) ک تحت ریاستنده منعقد ایدی .

عدم مرکزیت دولت عربیه نیک هر طرفنده جاری اولوب هر ولایت کندی کندیسینی اداره ایدردی . اهالی طرفندن وجوده کتیربلن مؤسسات دایما مظهر تشویق و حمایه اولوردی . (خلفا دورنده معارف) عنوانلی اثر مؤلفنک دیدیکی وجهله « دولت اسلامیهده نظرقریب بر (بوروقراسی) موجود دکلدی . جهاز اداره ممکن اولدینی قدر ساده اولوب امر تدویری همان تامیله اهالی ونواحییه مودوع ایدی . حکومتک وظیفه مهمه یکانهسی ویرکولرک صورت منتظمه ومستحسنهده طرح وجبابتدن عبارتدی » بو وظیفهیه برده اروا و اسقای اراضی مادهسی علاوه ایندرم . حکومتک امر ادارهیه عدم مداخلهسنه مثال اولهرق ایرانده تطبیق ایدلمش اولان شکل حکومتی ایضاح ایده جکم .

قطعه مذکوردهده هر شهر مع مصلحتات کندی ایشلرینی کندی تدویر ایدر ، ویرکولری بالذات طرح ایله ریک حکومتیه اعطا ایله مکلف اولدینی واردات معینیهی بالاافراز خزینیهیه ارسال ایلردی . والیر ایسه آنجق یکی بر ویرکو طرحی ایجاب ایتدیککی ویا همجزار شهرلر ایله نزاع تحدث ایلدیککی تقدیرده بیان رای و مطالعهیه دعوت ایدیلردی . بو صورتله اداره اولسان

شهر لر زمان حاضرده اوروپانك سربست شهرلری قیلندن بر نیم پرنسلك حكمنده ایدیلر . از جمله (بلخ) شهری ملحقاتیله غایت جسم بر ساحه اشغال ایدوب دائراً مادار دیوار و سورلك تحت مدافعه‌سنده بولنوردی .

بوشهرلرده کی مختاریت اداره سكانك اعتلای فكريسنه بك زیاده اجرای تأثیر ایدردی . حكومت مركزیه یالكز اهالی محلیه دن والی و حكام تعیین و انتخابیه اكنفا ایلردی . بوضورتاه منتخب ولایه قرال خاندانه منسوب پرنسلر كبی خلقك مظهر حرمت و رعایتی اولور ، امر اداره یه قاریشازدی .

بغداد ایله مکه و مواقع سائرّه مهمه آراسنده مناعت هوا و صوسزلغه قارشی حجاجه پناه تأمینی مقصدیه خلفا طرفندن بر خیلی كاروانسرای و خانلر انشا ایتدیرلمش اولدیغنی بیان ایلشدم .

امیر الحج

خلفای مذکورده حجاجك بدویلرك هجومندن مصون قالمیرنی تأمیناده (ابوالحج) مأموریتی احداث ایلشردی . (امیرالحج) لر اثنای حجه قوه كافیة عسكریه نی مستصحباً حجاجی تعقیب ایدر و جان و مالیرنی تحت نظارتده بولندیرردی . عشاثر بدویهنك نيك و بدندن مسؤل اولمق و بوبابده خلفایه معلومات ویرمكه مكلف و امیرالعرب لقبیه معنون بر طاقم رؤسای عشاثر خلفانك تحت خدمتده ایدیلر .

امور عدلیه

دولت عرییه نك تشكیلات عدلیه سی بك زیاده جالب دقت و اهمیتدی . حقوق شخصیه یه متعلق بالجمله مسائل و دعاوی عناصر غیر مسلمه ایچین منحصرأ رؤسای روحانیه و مسلملر ایچین قضاة معرفتیله فصل و رؤیت اولنوردی . هر بلده و قصبه نك بر قاضیسی موجود اولوب بعض بلاد مشهورده نایب نامی آلتنده متعدد قاضی وکیللری بولنوردی . بغدادده اقامت كزین اولان رئیس القضاة ، قاضی القضاة لقبیه معنون اولوب تكمیل دولتك الك

بو بوك رئيس عدليسى حكمنده ايدى. قضااته معاونت وظيفه سياه مكلف
(عدل) نامى التنده بر صنف ديكر مأمورين ده موجود ايدى .

امور جزائيه (صاحب المظالم) تسميه ايديلن حكام معرفتيه حل و رؤيت
ايديلدى . مع مافيه محاكمك ان يوكسك درجه سى (ديوان نظر فى المظالم)
نامى التنده متشكل محكمه فوق العاده اولوب رئيسى بالذات خليفه ويا
توكيل ايتديكى بر ممثلى ايدى . بو محكمه مك اعضائى سائر هسى قاضى التضاة
حاجب و باشليجه نظار ايله صورت مخصوصه مدعو فقيه و مفتيلردن

اندلس عربلرينك سه غووى شهرنده كى الازهر خرابه لرى

عبارتدى . بو هيئت فوق العاده مك سبب تشكيلى مظونينك مراتب عاليه
صاحب ويا خدمت حكومتده مستخدم بولندقلرى تقديرده قاضيلر طرفندن
معطى قرارلرك تطبيقده كوروان مشكلات ايدى . حلبوكه خليفه ويا
وكيلك رياستى التنده بولنان (ديوان النظر فى المظالم) ده هيچ كيمسه اطاعتدن
آير يلاماز و شدت احكامنى تقصيص وازاليه موفق اوله مازدى .

نورالدين محمودك زمانه قدر صورت منتظمه ده منعقد بر محكمه عاليه

یوق کیدی. نورالدین محاکم مختلفه بی توحید و تألیف مقصدیه (دارالعدل) نامی التنده زمانمزه کی تمیز محکمه لرینه معادل برهئت عدلیه احداث ایلشد.

زراعت

مملکتک اک زنکین و اداره اک مهم اولان قسمی دجله ایله فرات بینده کی خطه اولدیغدن ترقیات زراعیه سنه صورت مخصوصده صرف غیرت و دقت ایدیلردی. بر چوقی محملرده حفر اولنان قنالر واسطه سیله بو طوپراغک قوه انبایه سی تزید اولدیغی کبی اوزرنده بولنان بطاقللرده ازاله ایدلمشدی. مهدی طرفندن واسطه اچدیریلان بر قنال مجازی میاهک اک جسیملرندن معدود ایدیلر. منصورک بر عمی طرفندن حفر ایتدیریلان مشهور (عیسی) قنالی ایسه فراتدن بغداده قدر منتهی شهرک جهت غربیه سندنده دجله یه مربوط بولنوب اوزرنده صور متادیه ده سفن جسیمه تجاریه آموشد ایدردی. (دجیل ا) سمنده کی قنالده بغدادک شمالنده بولنان حوالی بی اروا مقصدیه حفر ایدلمشدی. دجله نك شرقده واقع اولان اراضی ده عین تسهیلات زراعیه دن نصیبه دار ایدی. مع مافیہ قنال حفریاتی ایله سبزه، میوه و چیچک یتشدرمک خصوصاتی مملکتک اقبام سائرهنده بویوک بر وظیفه دینه کبی تلقی و تطبیق اولنوردی.

اوتارینخلرده خطه عراقیه ایله ایران جنوبینک هر طرفی، مورخینه نظراً سراپا بر مزرهه حالنده نمایان اولوب بالخاصه کوفه ایله بغداد آراسنده بی نمایه بلاد معموره و قصبات لطیفه ایله حیات بخشا صیفیه لر کورلمکده ایدی.

مملکتک منابع معدنیه سی ده اهمال ایدلمه مشدی. خراسانک تیمور معدنی ایله کرمانک قورشون و نحاس معدنلری نظارت متادیه التنده ایشله دیلردی. تبریزده پورسلن و مرمر، شمالی ایرانده قیا طوزی و کوکرد و کرjestانده (بی توم) و (نفت) استحصال اولنوردی.

صرافت و صناعت

صناعتک هر شعبه سی مظهر تشویق و ترقی ایدی. بصره نك صابون و اوانی زجاجیه سی مشهور عالمدی. معتصم زماننده بومعمولات غایه ترقیه

واصل اولدیغندن بغداد ، سامرا و سائر شهرلرده جسم صنعت خانهلر احداث ایدلمشدی .

معتم عین زمانده کاغد فابریقه سی ده تأسیس ایدوب عمله سنی ازمئه قدیمه دنبری کاغد اعمالیه مشهور اولان مصدرن جلب ایلدی . صیرمه فابریقه لری ایرانک هر مشهور شهرنده منظور اولوب اییک ، اطلس ، کچه و خالی کبی منسوجات اعماله اتخانه لری امتعه نفیسه اخراجیه معروف ایدی . کوفه شهری صافی ویا مخلوط ایپکدن معمول (کفیہ) لریه ، خوزستان (اسکی سوزیانا) منسوجات فابریقه لریه کرکوب خالی لریه ، سوز ایسه اییک و اطلسیه مشهردی . ولایات سائرده صنعت همان همان عین درجه ده مرغوب و مترقی ایدی . از جمله (سوزانجرد) بر صیرمه و خالی اعمالخانه حکمداریسی حاوی ایدی که بوفابریقه ده عین زمانده خلفا و سلاطیه مخصوص اییک اوزرینه صرمه ایشلملی پردلر اعمال اولنور و وجوده کتیردیکی ایپک مشاحلر شیرازک یوکللی مشاحلرینه فائق عد ایدیلردی . خراسانک زنکین شهرلرنده کال فعالیتله خالی ، کچه ، کلیم ، دیوار خالیسی یصدیق یوزی نسج اولنور و هر نوع یوک فابریقه لری هر طرفه لای تقطع ایشلردی . خلاصه هر ولایت ویا مشهور شهر جام ، یوک ، ایپک ویا کتان اعمالانه مخصوص معمولات فارقه لریه معروف ایدی . سوریه مصنوعات زجاجیه سیله مشهور اولوب هجرتک ایکنجی عصرندن اعتباراً حوالی مذکورده رنگلی وینا کاری جام و قدح اعمال ایدلمکه باشلامشدی . مصنوعات مذکورده نك التون ویا سائر الوان ایله تزینی ایسه غایه کاله ایصال ایدلمشدی . فاطمیلرک خزینه سننده بولتان مزین برقدح (۳۶۰) دیناره صایله شد .

هر بویوک سرای ویا جامع مینادن بیاض ویا مائی نقوش ایله مزین بلور آویزه لرله حلیه دار اولوب اشکال مختلفه ده معمول بلور چنقلرده هر طرفه اک مرغوب تزینات حکمنده عد ایدیلردی .

مملکت مزروعات اعتباریه ده بویوک بر ثروته مالکدی . هر طرفه آریه ، بغدادی ، پرنج ، خرما هر نوع میوه محصول شایان حیرت بر کثرت

و مبدولیتده مشاهد ایدی . اهواز ایله فارس شکر ذریعه و اعمالخانانلیه مشهوردی . بو قبریقلر یالکنز آسیاچه دکل اوروپاچهده معروف ایدی . (جندسپور) بوتاریخلرده جهان شهرت برعلوم طبیعیه مکتبنه مالک اولوب زمانک اک بویوک طبیعونی اوراده مجتمع بولونوردی . بو مکتبک تجارت و صنعتک ترقیسنه بویوک خدمتله ایتمش اولسی محتملدر . شکر تصفیه سی فی بی شبهه بوشهرده تأسیس ایدیلهرک خوز شباهده عالم تجارتک دائره استفاده سنه کیرمش و بو طریق ایله اسپانیاه نقل اولمشدی .

ملکتک باشلیجه اخراجاتی آرپه ، بغدادی ، پرنج ، میوه ، مازندرانک مشهور چیچکلری ، شکر ، مصنوعات زجاجیه ، خردوات ، ایپک ، کتان قاشلر ، زیوت و عطریات ، ازجهه کل ، زعفران و زنبق صوی ، خورما چکرکندن معمول برنوع ماء معطر ، قوقولی پوماتالر ، اوزومدن معمول مشروبات ، منکشه یاغی و سائرهدن عبارتدر .

(فرسستان) ک معادنی پک زنکیندی : ازجهه قطعهُ مذکورده حاصل اولان طوز ، کوموش ، دمیر ، قورشون ، کوکرد و نفت غایت زنکیندی . (یزد) جوارندهده کوموش معادنی بولمشدی .

واردات دولت

واردات دولتک منابعی باشلیجه شونلردی : (۱) اراضی ویرکوسی (۲) عشر ، زکاة و صدقات ؛ (۳) معادن و مراعی حاصلاتنک خمس (۴) خدمت عسکریه بدل عناصر غیر مسلمهدن آنان بدل نقدی (۵) کمرک رسومی (۶) طوز و بالی رسومی (۷) مغازه و دکان صاحبیلرندن البان ویرکو (۸) دکرمن و فابریقلردن البان ویرکو ، (۹) نقلیات و تزینات ویرکوسی (۱۰) ادخالات ویرکوسی . و ائق تجارت بحریه نک احیا و ترقیسی مقصدیه ادخالات ویرکوسی لغو ایلشدی .

عباسیلر زماننده کویلو صنفی پک زیاده مظهر تعزیر اولور ، حکومته قارشلی اولان قیود مالیه سنک ممکن اولدیغی قدر تحفیضی التزام ایدیلردی . منصور بغدادی و یولاف رسمنک نقداً تأدیسه سی اصولنی لغو ایدوب یرینه

مقاسمه نامی التنده محصول اوزرندن عیناً استیفاسنی تأمین ایدر بر اصول وضع ایلمشدی . یالکز دون اهمیتده بولسان مزروعات ایله خرما ومیوه اغاجلری محصولاتی اوزرندن تقدماً اخذ رسم قاعده ایفا ایلمشدی . اراضی بک زیاده منبت اولدیغی وزرعی ایچون اختیار کلمته احتیاج بولندیغی تقدیرده حکومت محصولک نصفنی وامر اسقا مشکلات ایله اجرا ایدیله بیان وسیع اراضیده ثلثی و آرمبنت اولان اراضیده ربعی و بعضاً خمسنی جبات ایدردی . باغ خرما لاق ومیوه باغچهلری محصولاتنک قیمتی تقدیر اولنه رق بدل منجی اوزرندن نصفی و یاثلثی تقدماً استیفا ایلبیردی که اولجه جاری اولوب اولچویه استاد ایدن (محاسبه) اصولنی رینه اقامه ایديلن بواصوله (مقاسمه) تعبیر اولنوردی .

هجرتک ۲۰۴ نجی سنه سنده مأمون اراضی ویرکوسنی دهاها زیاده تعدیل وتزیل ایدرک انک منبت اراضی دهده شامل اولمق اوزره علی الاطلاق اراضی محصولاتنک ایکی خمسینک ویرکو اوله رق آلمسنی امر ایلمشدی . مع مافیله بابلستان ، کلدانستان ، فرات والجزیره قطعه لرنده برچوق اصحاب اراضی استیلا زماننده دون ویرکولره ربط ایلدکلرندن یوقاریده بیان ایديلن اصول اولنره اشمال ایدیله مه مشدی . عین امتیازدن ایران شمالی وخراسان الکالری ده مستفید اولمشدی . اراضی ویرکوسنی استیفاسنی ایچون اوچ اصول واردی : (۱) کیل (محاسبه) که عیناً ویا نقداً ویا مختلطاً قیمت مجموعه اوزرندن بالا فراز آلمقدن (۲) مقاسمه که عیناً ویرکو جباتدن ، (۳) مکاتبه که بعض امتیازاته مستنداً بعض اها ایدن ثابت بر ویرکو استیفاسندن عبارتدی . مملکتک ثروتی حقه ده برفکر پیدا ایتک ایچون شونی ذکر ایده لم که هارون الرشیدک واردات سنویه سی ۲۶۲ ملیون درهم یعنی درت بچق ملیون دیناره بالغ اولوردی . مأمونک ایسه مصارف یومیه سی (۶۰۰۰) لیرایی تجاوز ایدردی .

تسکیمهت عسکریه

سوریه نک الحاقنی متعاقب ضبط ایديلن ممالکک بیزانس مهاجرتندن محافظه سی ایچین مملکتک حدود شالیه سنده مهم قره غول موقعلری تأسیس

ایتمک ایجاب ایلشدی. یو تدبیره حضرت عمر زماننده بده ایدیلهرک سلطنت امویهده دوام اولمش و منصور مقام خلافته کچجه بوتشبهه بویوک بر اهمیت عطف ایدلمشدر. سوق الجیش اعتباریه حائز اهمیت بولتان طرسوس، اطنه، مسیس (موبسوئیته تا)، مرعش (جرمانجیسا)، ملاطیه (ملیتهن) کبی جسم یوللرک محل تالاقینسنده ویا طاغ کیدلرینک منتهاسنده بولنق صورتیه جسم قوای عسکریه نك امنیتیه مرورینه مساعد مواقع مهمه یه قوای کلیه عسکریه اقامه اولندی.

هجرتک ۱۳۳ نجی سنه سنده ملاطیه یزانسلیلر طرفدن خاک ايله یکسان ایدلدی. ۱۳۶ ده منصور شهری یکیدن احداث ايله دروننه درت بیك عسکر اقامه ایدلدی. بو عسکرلردن هر بری تخصیصات عادیه سنویه سی اولان یوز دیناردن ماعدا اون دینار داها ضم معاش آلردی. منصور ههدت (سلیسیاده) زینتره، ولائودیسیا ايله فیریکیسا و قاپودوسیانک مواقع مختلفه سنده قلعه و استحکاملر وجوده کتیرمشدی. هارون الرشید ایسه مرعش شهرنی احکام ایدوب طرسوس شهرینک انقاضی اوزرینه یکیدن بنا و دروننه عسا کر و فیره اقامه ایدلدی. مرعش جوارنده ایسه هارونیه نامنده بر موقع مستحکم انشا ایتدیرمشدی. عین زمانده زوجه سی زبیده ده یکیدن اسکندرون شهرنی احیا ایدیوردی. حدودک محافظه سنی تأمیناً هارون الرشید طرفدن توسل ایدیلن تدابیردن بری اولجه ذکر ایدلمشدی. حدودده بولتان انطاکیه بمبج (بامیاس و یا هیهرا پولیس)، دلوق (دوله که)، قریصی (سیر هوس) وسائره کبی بر خیلی مواقع مهمه ده قلعه لر و قلعه لرده کلی مقدرده عسا کر بولونور، بونلر نضله تخصیصات و مکافانه نائل اولورلر. وعلی الاکثر کندیلرینه حکومت طرفندن ویریلن اراضی اوزرنده عائله لر یله برلکده زراعت و فلاحته بولونورلردی. بو اصول مأمون و معتصم طرفندنده تطبیق ایدلدی. ماورای النهر ايله کر جستان جهتلرنده عین قاعده یه اتباع اولنقده ایدی.

اردو

اردو ایکی صنف عسکر دن متشکلدی : (۱) معاش مخصصله خادم عسا کر منتظمه ؛ (۲) یالکز محاربه ائساننده نائل اجرت و مکافاة اولان کوکلی عسکری حکومت بو عسا کرک اولردن غیوبترلنده زوجه وچوچقارینه مالا ویا نقدا تبرعاتده بولنوردی .

عسا کر منتظمه صنف مخلفه یی احتوا ایدردی . پیاده یی تشکیل ایدن (حربیه) مزارق ، قلیج و قالقان ایله تیراندازی تشکیل ایدن (رامیه) قلیج و قالقاندن ماعدا اوق و یای ایله مسلح ایدی . هر اردویه برده (نفتین) نامی تنده دشمنه نفتدن معمول آتشین طوپلر انداختیله مکلف برالای ترفیق ایدلمشدی . بو آلایه منسوب عسا کر آتسه قارشى مقاوم البسه اکتسا ایدرک یا عمده اولان دشمن استحکاماته داخل اوله بیلرلردی .

هر اردو علی العاده ۱۰۰۰۰ کشیدن مرکب اولوب بر (امیر) ک تحت قومانداننده بولنوردی . ۱۰۰۰ عسکر دن مرکب بر طابورک قومانداسی بر قائده ، ۱۰۰ عسکر دن مرکب بر بلوک قومانداسی بر نقیبه ، ۱۰ عسکرک قومانداسی ایسه بر عارفه مودوع ایدی . عسکرلر منسوب اولدقلری اردو و مجهز بولندقلری اسلحه یه کوره تلبس ایدرلردی . متوکل زماننده بالجه عسا کر منتظمه قویو رنگلی خفیف مابوسات کییرلر و قلیج لری عجملرکی بلرینه طاقارلردی . [۱]

عناصر اجنبیه دن مرکب بر خصوصی اردوده موجود اولوب خلفانک خاصه عسا کرینی تشکیل ایدردی . بو عسکرلر پک دولغون تخصیصات آلیرلر و پک مزین اونیفورمه لر اکتسا ایدرلردی . معتم شامده عسا کر خاصه سنه التون قوشاق طاقدرمشدی .

[۱] مقدما قلیجک اوموزه طاقلمسی عادات عرباندندی .

عساگر خاصه دن باشقه اونلرک دوننده اولهرق سرای خدمتده مستخدم بر ایکنجی طاقم عساگر دها موجود ایدی. صوک زمانلرده خاصه اردوسی (جاندار) لقبی اکتسایلمشدی.

یاورلره (الغلمان الحجریه) نامی ویریلردی [۲] بونلر خلفانک خدمات خصوصیه بنده بولنورلر ویاشلیلری یاور وظیفه سنی ایفا ایدرلردی. جمله سی سرایده پرورشیاپ اولهرق تعلیم عسگری کوردکن صوکره خلیفه نك خدمته ادخال اولنوردی. هر برینک دائره سی آری اولوب جدی برانتظام عسگری ایچنده حیاتکنذار اولورلردی.

منجیقین

اردوده (منجیقین) نامی التنده برخیلی ماکنه جی نفرات وضاباطان بولنوردی که بونلردن بر چونخی قلعه واستحکاملرده ایفای خدمت ایدرلردی. قوماندانلرینه (امیر المنجیقین) نامی ویریلردی. بونلر (جند) یعنی عساگر نظامیه میانته علی العاده بر نفر کبی داخل اولهرق بالاخره (منجیقین) آلاینه تعیین ولازمکن محالره سوق ایدیلرلردی. یعقوب بن صابر المنجیقی بو عساگرک اک مامر ومقتدزی اولهرق شهرتشار اولمشدی. یعقوبده عساگر سائره کبی فقر اولهرق اردویه داخل اولمش ودرجه بدرجه یوکسله رک بغداده آرامساز منجیقین آلاینه امیر تعیین ایدلمشدی. کندیسى صاحب السیف والقلمدی. (منجیق) استعمالی حقهده (عمده المسالك فی سیاست الممالک) عنوانی بر اثر تألیف کرده سیدر. ابن خلیقانه نظراً بو اثر فن ستریه متدائر اولوب تشکیلات حربیه دن، استحکاماتک صورت ضبط وانشاسدن، سواریلکدن، منجیق آتمقدن، محاصره دن، اسلحه مختلفه نك صورت استعمالدن عسگری ماکنه لر اعمالدن، جنس فرسدن بحث ایدردی.

[۳] فاطمیلر زماننده (صیدان الحجار) دنیلردی.

حرب ضمه طاهری

حرب اتناسنده اردونك رفاقتده کلی مقدارده اطبا ایله مکمل بر خسته خانه بولنوردی. مجروحینه مخصوص بر چوق سدیلهرده موجود اولوب دوه ایله نقل ایدیلدی. هارون الرشید ایله مأمونك حرب خسته خانهرینه مخصوص چادیرلرله لوازمات و اجزای طیهینی نقل ایچین بر چوق دوه و استرلر استخدام اولنوردی. صوڪ زمانلرده بیله ، سلطان محمود سلجوقی کبی اولنردن آز خاخر اهمیت بر خلیفهك دور سلطنتده حرب خسته خانهسی مواشینی قرق دوهیه بالغ اولمشدی .

هر مهم استاسیونده حرب اعمالاتخانه لریله سلاح ده بولری موجود اولوب (ناظر) نامی التده بر طاقم ضابطان معرفتیه صورت دائمده تفتیش ایدیلدی. سواریلر ، امویلر زماننده اولدینی کبی قلیچ تیر و مزراقه مجهز اولوب دمیر زره اکتسا ایدرلردی. هر اردویه کرک خراسانه و کرکسه شمالی ایرانه منسوب و اس اوزرنده اوق آتمده ماهر بر سواری آلابی ترفیق اولنوردی. دمیر اوزنکی استعالمی عبدالملک زماننده وضع اولمشدی. یوقاریده بیسان ایلدیکم وجهله هر الی سلاح طوتا بیلن عرب خدمت عسکریهیه مدعو ایدی. ایجابی تقدیرده علی الاکثر هر کس طوعاً و حتی کمال ارزو ایله منسوب اولدقلری سنجاغه شتاب ایدرلردی. امتناع و تراخی و قوعیله حکومت طرفندن دعوته لزوم کورلدیکی نادر در . خجاج بر دنعه بصرده بو تدبیره مراجعت مجبوریتده قالمشدی .

اردونك قمرت و انتظام عسکریسی

دولت عربیهك شکیمت عسکریه سنده کی انحطاط (مقتدر) زماننده باشلامش و باشلیجه عسکر معاشاتنك امر تأدیه سنده وقوعه کتیریلن تبدل اصولدن نشأ ایشدر . او تاریخدن صوکره عسا کر مخصوصاتلرینی دوغریدن دوغریوه خزینه دن دکل ، منسوب و مقیم بولندقلری ولایات والی و یا قوماندانلرندن اخذ اتمک باشلامشردی . بو تبدله سبب ایسه احوال مالیه ده کی تشتتدن باشقه برشی دکلدی . حالبوکه ولایاتدن بعضلرینک

پك از وارداتی واردی . بر قسمنك ایسه همان همان هیچ یوقدی . مقتدر کبی مسرف و طنطه پرست بر حکمدارک واردات منتظمه دولته مصارفک . قبادلمسی قابل اوله میوردی . بوندن دولایی مقتدر ولایتربنی اتباعی اولان اصیلزادکانه تودیع ایدوب امور ادارهیه متعلق صرفیاتی اجرا و معاشات عسکریه اعطا و کوچک بر حصه سنویهده بغداد خزینه سنه اسرا قلمق شرطیه واردات محلیه بی ایدی اختیارلرینه ترک ایلمدی که بوغیر مستحسن سیاستک نتایج آلمهسی ظهورده کچیکمیهرک دولتک انحطاط و تجزیسه باعث اولدی . بالاخره بویه عسکره پاره رینه اراضی اعطاسنه باشلادیلر که بوقیل اراضی هر درلو تسکالیفدن معاف اولوب محصولاتی تمامیه صاحببری اولان ضابطان ویا عسا کره عاند بولنوردی .

بونک نتیجهسی اولهرق اک زنگین و محصولدار ولایتلر کرک ثروت و کرکسه نفوس اعتباریه تدنیه باشلادی .

اهل صلیب محارباتنک بدئندن اول آسیای غریبک حالت سیاسیه و اجتماعیهسی بر چوق تقاط نظردن اوروپاده کی حالی آکدیرمقده ایدی . فی الحقیقه مملکت قاتولیکلرک پاپالرینه نظیر اولهرق خلیفه بی رئیس روحانی طانیان کوچوک دره بکک و پرنسسالکره منقسم ایدی که بو ادارات صغیره آرالرنده کی رقابت شخصییه و مناقشات واهیه ایله مملکتی وهن وضعفه . دوشورمکدن خالی قالمیورلری .

زعامت عسکریه اصولی

سلجوقلر زماننده زعامت عسکریه اصولی دهآ زیاده پیدای اهمیت . ایلکه باشلادی . عاٹله حکمدارییه منسوب هر پرنس ، هر امیر بر شهر ویا بر قطعه اراضیه صاحب اولهرق اوراده ، دره بکی لقبه معادل (صاحب المعقل) نامی التنده مستقلاً تدویر امور ایدردی . صاحب المعقل سلطانه سنوی بر ویرکو ویرر ، و محاربه اثناسنده کندی وارداتیه تجهیز و تسلیح ایلبیکی مقدار معین عسا کرله سلطانه رفاقت مجبوریتنده بولنوردی . یالکنز عراق قطعه سننده بوقیل دره بکلکلر قرقی متجاوزدی که بولنردن . کوچوک بر قسمی عرب عاٹله لرینک تحت اداره سننده ایدی .

معاشات عسکرینک صورت تأدیسی

امویله زماننده بر پیاده نفرینک معاش سنویسی (۱۰۰) درهم یعنی تقریباً قرق لیردن عبارتدی. سفاح بو مقداری بالتقیص ماهیه سکسان درهمه ارجاع ایلمشدی. سواری عسکری بو مقدارک ضعفی آلیر وبالجمله عسکر ارقداشلیری کبی آن بان عطایا و مکافاتدن مستفید اولوردی. مع مافیہ تأدیات عسکریه جیوشک بولندقلری ولایانه کوره تبدل ایدردی. مثلاً مأمون عراقده کی پیاده نفراتنه [۱] تخصیصاتدن ماعدا شهری بکرمیشر و سواریله قرق درهم معاش ویرردی. دمشق الشامده ایسه بو معاشات قرق و یوزر درهم نسبتنده ایدی. بالآخره بو معاشاتده تنقیحات اجرا ایدلمسی ایکی سبیدن نشأت ایتشدر. (۱) التونک کسب قیمت ایتسی (۲) مملکتک پک زیاده توسع ایلسی.

دین اسلامی قبول ایدنلره هر خصوصده عربی الاصل اولانلرکی معامله ایدلمک اصول ده موقراتیکیه سی ده عسکره داخل اولانلرک مقدارینی تزید و اختلاف دین و مذهبی تنقیص ایدردی. ملل محکومه نك ملت حاکمه یه ارتباطی تأمین ایدر دیگر بر عادتک ده بو خصوصده مداری اولمشدی که بوده (ولا) اصولی ایدی.

ولا اصولی

بر عجم، بر روم، ویا بر بربری دین اسلامی قبول ایدر ایتمز درخال عشائر کیره عربیه دن بری میسانه ادخال اولنور، یاخود بعض رجال وحتی علی الاکثر عالمه حکمداری اعضاسنک زردینه چراغ ایدیلر و (ولا) اصولنه تبعاً اولنرله مناسبت قریبه و دائمه ده بولنوردی. (وارانجین لر، فرائقلر، عجملر، روملر، آفریقایلر، بربریلر پاره یه طمعاً اردوی اسلامه داخل اولمایه شتاب ایدرلردی. بونک نتیجسی اوله رق عسکرک مقداری تزاید ایتمکده ایدیسده اردو اسکی حالت روحیه سنی کیت کیده ضایع

[۱] مأمون زماننده عراقده بولسان اشغال اردوسی (۱۲۵۰۰۰) کشی.

ایله یوردی . بو پاره سودا کارلرینه اعتماد مشکل اولدینی کبی وجودلری اردویه سوء تأثیر حاصل ایلدیکندن بونک نتایج وخیمهسی عاجز خلفا زماننده مشاهده اولمشدر. منصورک زماننده اردو اوچ بویوک قسمدن متشکلدی: مضاری، حمیری، وعجم. معتصم بوتقسیماته ترکمنلرله افریقایلردن مرکب دردنجی بر صنف داها علاوه ایلشدی .

تشکیلات عسکریه

اولدن بری اردو سکون ویا حرکت حالنده بش فرقهیه منقسمدی :

(۱) مرکز (قلب) فرقهسی اولوب باش قوماندان اوراده بولتوردی .

(۲) صاغ جناح فرقهسی (میمنه) ، (۳) صول جناح فرقهسی (میسره)

(۴) پیشدار فرقهسی (طلیعه) (۵) دمدار فرقهسی (ساقه) .

ائثای سفرده حقیف سواریلردن مرکب اولان پیشدار فرقهسی تابدار زرهلری و دوه قوشی توپلریله مزین مزراق وقارغیلریله اصل اردونک بر قاج میل ایلریسنده کیدردی . عربلر کشف عسکری فننه بحق واقف ایدیلر . (قتیبه) کشف مفرزه لردن استکشافادن ماعدا کیریله جک اراضینک خریطهسنی تنظیم خصوصنده استفاده ایدردی . بو حال او تاریخدن اعتباراً عادت حکمنه کیرمشدی . هر امیر خریطهسنی کاشفلر دلائیله بالذات تنظیم ایدر ویا پیشدار قوماندانلرینه ایتدیرردی .

بی نهایت صفوف حالنده عرب اردوسنک دشمن ملکنده ایلریلسی پک محتمم بر منظره تشکیل ایدردی . باشده آغیر سواریلر ، ایکی طرفلرنده تیز رفتار یایا تیر اندازان ، اونلرک ارقهسندهده پیاده طاقمی کشف بر سحاب حالنده منظمأ طی مسافه ایدرلردی . پیادهنک اورتهمسنده ایسه چادیر ، مهمات و لوازمات حربیه تخریبیهی حامل دوهلرک صفوفی مشهور ایدی . خسته خانه اشیاسیله سدیلهر و آلات مختلفه تخریبیهده دوه ، قاطر وبارکیر صرتنده اردونک ارقهسندن کلیردی . هله بر خلیفه ویا عائله حکمدارییه منسوب بر سلطانزادهنک سفره اشتراکی حالنده بو منظره قات قات دها مهیب و مطمئن اولوردی . خاصه اردوسنک پارلاق و مزین اونفورمهسی ،

التون صرمه دن علامت سلطانی بی حامل سنجاق لر ، مشعشع کسود لر یله امرا ورؤسا پک شایان دقت بر لوحه وجوده کتیر بردی .

پیشدار فرقه سی مقرر اولان محنه واصل اولور اولماز درحال سپر لر انشا ایدردی . زیرا اثنای حربده عرب اردوسی آنی مهاجماته قارشى تداییر احتیاطیه توستل ایلمکسزین هیچ بر زمان هیچ بر برده آرامساز اولمازدی . اصل اردوده محل مذکورده رسیده اولنجه درحال چادیر لر وضع ایدیلهرک بر شهرده کبی یول لر ، چارشیلر وجوده کتیر یلردی . اردو ایچنده هیچ بر قاریشقلق وعدم انتظام نمایان اولمازدی . اردو قورولدقدن سوکره تعینات عسکریه توزیع ایدیلر ، آتشلر یاقیلیر ، قزغانلر قاینادیلیر ، اقسام طعامندن سوکره خلیفه نك غیبوبنده قاضی العسکرک امامتله صلاة عشا ادا ایدیلردی . بعده خلق خاقه لر تشکیلیله منساقب جنسکاورانه دیکلر وکان ویانی ایله ترنم ایدیلن اسکی شعرلره وقف صماخ ایلردی .

صورت حرب و تهمیه

اسکی عرب تعیه جیشیه سی وجهله عسکر لر کرک مدافعه و کرکسه هجوم انناسنده یکدیگرینه قریب تک ویا چفت صفوف حالنده حرب ایدر لردی . ایکنجی مروان زماننده بو خصوصده بر خیلی تعدیلات اجرا ایدلدی . عسکر لر متین بر کتله متجانسه حالنده هیئت مجموعه سیله بردن هجوم ویا مدافعه ده بولورردی ، زاب محاربه سنده طرفین محاصمین عین اصولی اختیار ایلشلردی . (نصیبین) ده ابو مسلم ایله عبدالله ابن علی اراسنده وقوعه کلن عظیم بر محاربه حقیقده ابن الاثیرده تفصیلات لازمه موجوددر . بو جنگ انناسنده خراسانی امیرینک کوستردیکی اقتدار تعیموی ایله عسکرینه ویرمش اولدینی وضعیت حربیه عمر بلرک قابلیت عسکریه یه مالک اولدقلرینی اثبات ایدر . امیر مومالیه یوکسک بر تپه دن محاربه یه نظارت ایدیور ، اوامر لازمی یه ویریور ، بعض بوزغونقلره چاره ساز اولویور ، یاورلری واسطه سیله

ضابطان و نفرات ایله مخبرات دائمه ده بولنه رق تدابیر عاجله اتخاذ ایله یوردی [۱].

دشمنك هجومه معروض قالدقلرنده عرب پیاده سی مربع الشكل قطع لر حالده بالاجتماع اوزون مزراقلرینی اوجلری دشمنه متوجه بر وضعیتده یره استناد ایتدیره رك بر دیزلرینی یره وضع ایدرلر و طور اغه دایلی دوران قالدقلرینك آرقه سنده دشمنی بکلرلردی. تیر اندازانك موقعی بو آغیر پیاده نك آرقه سنده ایدی. ده آرقه ده و پیاده نك ایکی جناحنده ده سواریلر اخذ موقع ایدرلردی. دشمنك تقر بنده تیر اندازلر کمال شدله اوق یا غدر لرلر، پیاده لر ایسه یرلرنده ثابت قالدق فرصت بولنجه مزراقلرینی استعمال ایدرلردی. عین زمانده سواریلر ییده بوش قالان محالردن خصمه آتیلر رق حربه اشتراك ایلرلردی. عربلرک مظفریاتی اکثریا بوضورتله استحصال اوانوردی. تعقیبات دائماً سواریلر ویا اسبسوار تیر اندازلر طرفدن اجرا ایدیلردی. عربلرک همجوار ملتله قارشی اکتساب ایتدیکی تفوق عظیمه سبب یالکنز تشکیلات حبشیه لرلی اولیوب حرکات عسکریه لرلنده کی سرعتك ده بو خصوصه دخل کلیدی واردی. مثلاً روملر لوازمات و مهماتلرینی استر، مرکب و بارکیله مجرور ارا به لرله نقل ایلدکاری حالده عربلر نقلیات عسکریه ایچین دوه استعمال ایدرلردی. فی الحقیقه معاصریمزدن بر مؤرخ سوریه نك دوه سایه سنده آلدیغنی ادعا ایدر. اوزون مسافه لرک قطعنه لزوم بولندیغنی زمان پیاده لر بیله اسب ویا دوه ایله طی مسافه ایدرلردی. علی الاکثر جبری ویا مستعجل یورویشلرده هر سواری ارقه سنه بر پیاده ارکاب ایدردی. عربلرک بر دشمنی، التنجی لئون طرز تعبیه لرلی حقنده ایضاحات و یره رك تقدیراتده بولنور: معتمد، معتضد، مکتفی و مقتدرک معاصری اولوب ده بعد المیلاد ۹۱۲ سنه سنده وفات ایدن موما الیهک تصویری وجهله (باربار) لرك انسانی حربده اخذ ایلدکاری شکل و وضعیت دائماً اوزون بر مر یعدن عبارت اولدیغندن اردولرینه هجوم پك مشکل اولدیغنی کی شکل مذکور مدافعه نقطه [۱] سعد بن وقاص قادسیه محاربه سنده او امر تخریبه ایله حرکت عسکریه به ریاست اتمشدی.

نظر زدن حائز محسنات ایدی. بوشکل یالکز حال حربده دکل حرکتده بولنان قطعات عسکریه یه ده خاص ایدی. حربده عربلر دائماً بو وضعی تیرینی محافظه ایدرلر و بونک نتیجه سی اوله رق نه سرعتله مهاجمانده بولنورلر، نه ده باشلا دقلری بر حربی سریمه بتیررلردی. هجوم ایچین دائماً فرصت مناسبه قولایه رق دشمن طرفدن اجرا ایدیلن ایلمک هجومک دفعه ایدلدیکنی کورور کورمز تکمیل قولرلیله ایلرویه آتیلرلردی. بو طرز هجوم بریده اولدیغی قدر بحریده ده تطبیق ایدیلردی. عرب عساکری دشمنه ابتدا ازق ومزراقه صوت ایلدکن صوکره قائلانلرینی بتیشدیررک برصره حالنده ایلری حرکتی یاپارلردی. بوتدابیرک اهمیتندن ماعدا حسیات جنکاورانه اعتباریله ده عربلرک ملل سائرده تفوق آشکار ایدی. فی الحقیقه بالجمله عربان محاربه یه جبراً دکل فقط آرزو ومطاولعت قلیله لرلیله شتابان اولورلردی. زنکینلر مملکتلری ومالکانه لری ایچین فقرا ایسه غنیمت حرصیله جنک ایدردی. بو ایکنجی صنف خلقی تسلیم ایچین اغیا ونسوان بذل ماحصل غیرت ایدرلردی. «

(خلفا زماننده تربیه فکریه) نام اثرک مؤلفی (فون قرده مر) لئونک بویاناتی تنقید ایدرک دیرک: امپراطورک باربارلیغله توسیم ایتدیکی عربلرک مدنی بیزانسلرک قات قات فوقده نصیبه دار عرفان اولدیغی وزمانک ترقی ومدنیاتی تمثیل ایتدیکنی ادراک ایدمه مشدی. بعض خصوصات عربلرک باربار عنوانندن نه درجه لرده اوزاق بولندیغی اثباته کافیدر. لئوندن اوکرندیکز وجهله روملر عربلره بالخاصه سواریلرینه زهرلی اوقلر انداخت ایدرلرמש.

عربلر اسیرلرینی کندی جانلرندن زیاده سودکلرندن چوق دفعه رجعتی اتلرینک زهرلیمسه ترجیح ایلرلردی. دشمنک بلاد و قصباتی احراق ویغما ایتمک بیزانسلرجه نظام حکمنده ایدی. عربلر ایسه بوکی خصوصاتی بی نهایته قیود و شرائط محفزه تحتنده اجرا ایدرلردی. غارتنه کلنجه بیزانسلرلر بوبابده هیچ نظام وانتظام کوزتمزلردی. عربلر ایسه اثنای غارتنه عنف و شدت استعمالندن دیناً ممنوع ایدیلر. بومذوعیت احکام قدیمه دینه نیک مرعی اولدیغی مدتیجه حکمفرما ایدی. عربلرک معنأ روملره تفوق خدمت عسکریه ده کی آرزو ومطاولعتلریله درجه کافیه ده ا کلاشله بیلیر. «

جبل محارباتنده عربلرک بویوک برملکه واقتداره مالک اولدقلری
اکلاشیلور. (بابک) محاربه‌سنده (آفشین) طرفدن ترتیب واجرا اولنان
حرکات عسکریه بوکا دلالت ایدر. بوحریده عصاة جسم سور وحائلر انشا
ایدوب مرتفع تپهلردن دشمنلری اوزرینه بویوک قیالر یووارلادقلرندن
(آفشین) ابتدا تیرا اندازلری واسطه‌سیله بوتپهلری تخلیه ایتدیردکن
صوکره یواش یواش پیاده‌سنی ایلری سوریور وقلب دشمنه صورت تدریجیده
ایلرله یوردی .

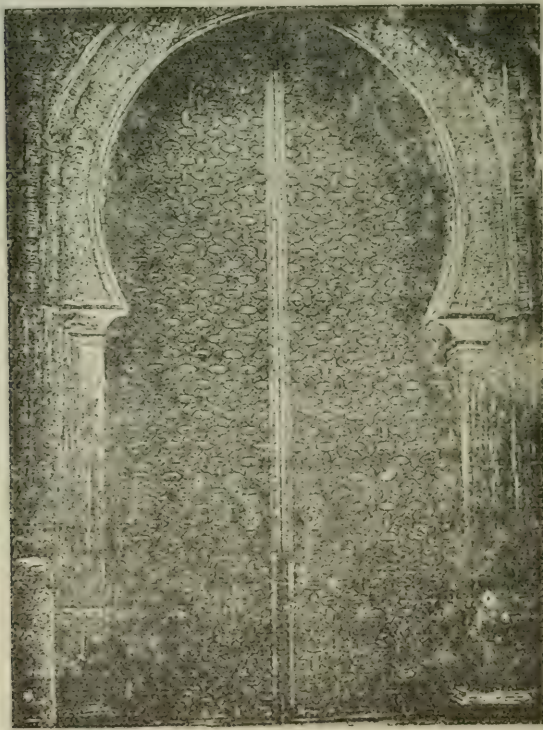
عربلرک محاصره آلاقی (بالیست) تسمیه ایدیلن آتشمز طوپ ایله
منجیق و دیوارلرک هدمنده مستعمل (دیابه) دن عیارتدی . بو هجوم
ماکنهلری اوقدر قوتلی ایدی که عرب اردوسندن آتیلان غایت جسم قیا
پارچه‌لری حائل اولان سور ویا دیواره قدر واریر واونلره نفوذ ایدردی .
اون اوچنجی عصرک واسطنده عربلر باروت استعمالنی ده اردولرینه
ادخال ایشلردی. سلطان (بیرس) (عین جالوت) ده تاتارلرله حرب ایدرکن
اردوسنده (آرکوز) تفنکیله مجهز بر بلوک عسکر بولمقده ایدی .

بحریه

سوریه ایله مصرک تسخیرندن صوکره الکاى عرب مدید بر ساحله
مالک اولمش اولویوردی . بوساحلی تجاوز اعدادن محافظه ایچین بر دونما
تدارکی بر مسأله حیاتیه حکمنی اکتساب ایتدی. بودقیقه بئاء عربلر
کیلرک مراتبات ومجهزاتنه پک بویوک بر اهمیت عطفنه باشلادیلر . ابتداری
سفن حربیه لرینک طاقهلری اوزون سیاحتلرده ماهر بولنان فیکه شهرلری
اهالیسندن تشکیل اولنوردی . بالاخره سوریه ، مصر واسیای صغری
سواحلندن ده عساکر بحریه قید اولنمایه باشلادی .

هجرتک ۲۸ نجی سنه‌سنده قبریسه یاناشان عرب دونماسی عسکر
چیقاراق بوآطه‌یی اشغال ایلدی . ۳۴۰ نجی سنه‌سنده ایسه مصر والیسی
(۲۰۰) کمیدن مرکب بر دونمایله (۶۰۰) سنینه دن عبارت اولان

بر بیزانس دو نمانی مغلوب ایتشدی. بو محاربه ده عربلر ایستمکسزین هجومه مجبور اولمشلردر. کیلیرینک یکان یکان فراره تشبئی حالنده جهل سنک محو اوله جفتی تأمل ایلدکلرندن هر چه باد آباد دشمن سفائنه رامپه ایدوب روملاره بوغزلاشمايه قرار ویردیلر و روم کیلیرینی چاپالرله چکهرک قلییح و مزراقله دروننه آتلا یوب قانی بر مجادله دن سو کره بارلاق بر ظفر استحصانه موفق اولدیلر.

اندلسده قرطبه شهرنده کی باب مناجات

بودکز محاربه سنده بیزانس کیلیری پارچه پارچه اولمش دو نمانیه قوماندا ایدن بر برنس بی نهاییه مشکلاته جانی قورتارایلمشدی. بو تاریخنن اعتباراً عرب دو نمانلری وجه تعیبه لیرینی ده کیشدیره رک دائماً مانوره لر ایله مشغول اولمقسزین ایلك فرصده سفائن اعدایه یناشمق اصولنی رهبر حرکت اتخاذا

ایشلردی . همان بالجه سوریه ومصر لیماندریه بصره کورفزی ساحلنده
(اوبولا) وبوشیده سفائن اعمالاتخانه لری موجود ایدی . عرب کیلری
بیزانس سفائنندن دها جسم اولوب بلکه اونار قدر چالاک وسهل الاداره
دکلدی .

عربلرک سفن تجاریه سی ده حائز اهمیت اولوب تجارت بحریه تشویق
دائمی کورمکده ایدی . هر لیمانده (خشاب) دینلن قنار قله لری انشا ایدلمشدی .
حرب دونمسی یالکز حکومتک انشا ایتدیردیکی کیلردن عبارت دکلدی .
هر ولایت ویا لیمان حکومتک امریه مقدار معین کمی انشاسنه مجبوردی .
بواصول بالخاصه مصرده فاطمیلر زماننده مرعی اولوب صلاح الدین
طرفندن ده تطبیق ایدلمشدی . اپانیاخلقاسنک سفن حربیه سی ده عین صورته
مملکتک تکمیل لیمانلرندن جمع وتدارک اولنوردی . هر حرب سفینه سی
(قائد) ویا (مقدم) نامی التنده برینک قومانداسی التنده بولنوردی .
مقدملرک وظیفه سی کمی مرتباتنک تعلیم وتربیه سی وتسلیح وتجهیزندن عبارت
اولوب معینده بولنان (رئیس) لر سفینه نک اداره سیله مکلفدیلر . دونمانک
باش قومانداننه (امیرالماء) ویا (امیرالبحر) نامی ویریلردی .

يکرمی بشنجی فصل

نظر عمومی (مابعد)

بغداد شهری — طرز انشائی — الملوب معمارسی — ضلعانک ساری —
صیات اجتماعیه سی — طرز تلبس — نسوانه — وضعیت اجتماعیه لری —
موسیقی — اربابان — فلسفه فنونه و صنایع — راسیونالیزم — اضواء الصفا.
بغداد شهری اولکی صحیفه لرده ایضاح اولنان تشکیلات و مؤسسات
ملکیه و عسکریه نک مرکزیدی. شهاب الدین ابو عبدالله یاقوتک دیدیکی کبی
« اسلامک پایتختی ، عراقک کوزی ، خلافت و سلطنتک مقری و معرفت
و صنایعک مرکزی ایدی. »

مدینه المنصور

یاقوتک (مجم البلدان) نامنده کی محیط کبیر جغرافیسنده کوسترلدیکنه
نظراً منصور بغداد شهرینی دائره وی اوله رق انشا ایتدیرمش و اطرافه دائراً
مادار قالین و متین بر دیوار وزیرنه خندق یابدیرمشدی. بوسورک قالین
صوم دمیردن معمول درت. بویوک قایسی واردی. بوقایلر هر مزارغیله
برابر بسوارینک کچه بیله جکی قدریوکسک و کتیش اولوب هر برینک اوزرنده
مذهب برطاق موجود ایدی. بودیواردن شهره کیریلنجه آز بر مسافه
صوکره شهرک سور داخلینسه تصادف ایدیلر و درونندن مذهب قایلیریه
(خلد) سرای سلطانیسی مشهور اولوردی. بوسرایه اولدقجه یقین بر محله
بلده نک جامع اکبریله پرنسیرک و اشرافک اقامتگاهلری ، ترسیخانه
خزینه و سائر دوائر دولت منی ایدی. ایشته بغداد شهری ایچنده ایکنجی
بر بلده تشکیل ایدن بو قطعۀ محصوره مدینه المنصور نامی ویریلدی.
(مهدیه) نک اکالندن صوکره شهر دجله نک ساحل یمن و یسارنده یکرمی
میل قطرنده ایکی نصف دائره تشکیل ایدیوردی. شهر خارچنده اشجار

و مشاجر ایله محاط ، باغچهلر ، صیفیلر ، تزهکاهلرله مزین و زنکین بازارلرله ظریف جامع و حماملری محتوی بر چوق قصبه جقلر دجله نك ایکی ساحلندن بر چوق مسافه لره قدر متمد ایدی . بغداد شهری آن شوکت و عظمتده ایکی ملیونی متجاوز نفوسه مالکدی . مهدیه نك دجله نك ساحل غریبسنده واقع شهر دن داها معمور و محتشم بولدیغی ظن ایدلمشدر . خلفانك سرای (قصر الخلافه) بر قاچ ساعت امتدادنده دائروی بر مشجره داخلنده مینی اولوب بر حیوانات باغچه سیله طیور تربیه خانه سنی و حیوانات غیر اهلیه صیدینه مخصوص بر قطعاً اراضی تماندندی . سرایك مینی بولدیغی محل دلبر باغچه لره محاط و بر ترتیب ظریفانه ایله مغروس ازهار و اشجار ایله ، حوضلر ، فسقیلر و هیکلرله پربایه دار ایدی که سرایك بر جهتده ظاهر یلره مخصوص سرایلرله اکابر اشرافك اقامتگاهلری بولمقده ایدی . شهرك ، دجله نك ساحلینده مینی اولان ایکی قسمی ده الك اشاغی قرق کویت (یاریم متره) عرضنده اقسام مذکورده دن هر برینی بر باشند دیگر باشه قطع ایدن جسم سوقاقلر موجود اولوب شهری بر طاقم محلاته تقسیم ایدردی . هر محله ده بلدیه رئیس و وظیفه سنی ایفا ایدن بر مأمور مخصوص نظافت و صحت بلدییه نظارت ایدر و خلقك استراحتی استکماله چالیشیردی . هر سوقاقلک گوشه سنده (اصحاب الاربع) نامنده نوبتچیلر بولونوردی . بوسوقاقلرک الك مهملرندن برینه (مأمونیه) تسمیه ایدیلردی که بویوک بر جسماته مالک اولوب (المعلا) قالنندن (ازج) قاپیسنه قدر متمد ایدی .

شهرک قاپیلری

- بلده غریبیه نك الك مهم قاپیلری شونلردی : (۱) باب الشامیه (۲) .
 باب القز (۳) بصره قاپیسی (۴) باب الدیر (۵) باب الشام (۶) باب البستان
 (۷) باب الطاق (۸) شیراز قاپیسی (۹) خیزران قاپیسی (۱۰) باب الصیدیان
 (۱۱) باب التین (۱۲) باب الازج
 مهدیه ده بش باب موجود ایدی : (۱) باب الغرابه (۲) باب سوق التمر
 (۳) باب النوبی (۴) باب العامه (۵) باب المراتب .

صو مجرالی روز شب عسکری نوبتچیلرک تحت نظارتنده بولندیریلردی. شهر داخلنده متعدد بولان صو کمرلری سایه‌سندده هر خانه‌ده هر موسم صو مبذول ایدی. سوقاقلر، بانچه‌لر، قورولر منتظماً سوپورولور وصولانیردی. قصر الحادک اولیسی (ایوان) اوزرنده سکسان کوییت (برکوییت یارم مترو) ارتفاعنده یشیل برکنبد موجود اولوب «بغدادک تاجی، شهرک اتموذجی و خاندان عباسک آبدسی حکمنده» ایدی.

بو قبه‌نک اوزرنده النده مزراق طوتان بر سواری هیکلی واردی. بو هیکلک کونک برنده مزراققی برجهته توجیه ایدرک ظهور ایدرک اولان بر عصیاندن خلیفه‌ینی خبردار ایلیش اولدیغی ادعا ایدرلردی. (یا قوت) ک دیدیکی کبی بو بر اعتقاد باطلدر. بو کنبد متقینک دور سلطنتده فورطنه‌لی ویاغمورلی بر کیجده هیکل ایله برابر ییقلمشدر. (۳۲۹) ب ۵. ۱۹۰ سنه پایدار اوله بیلمشدی.

میراندر

قصر خلفانک قارشیننده (مربع) تسمیه ایدیلن ضایت جسم بر میدان واردی که اوزرنده رسم کچیلر، عسکری تعلیملر و قوشولر اجرا ایدیلردی. کرک بو میدان و کرکسه سوقاقلر کیجه لامبه ایله تنویر اولنوردی. منصور کسوه عسکریه‌ینی لابس و تحت نشین اولدیغی حالده عسکرک رسم کچیدینه نظارت ایدردی.

هارون الرشید، مأمون و معتصم ایسه دائماً اسبسوار اولورلر و مراسمه فعلاً اشتراک ایدرلردی. آت قوشوسی عر بلر آراسنده کرک بغدادده و کرکسه شامده هر زمان مرغوب بر عادت حکمنده ایدی. هارون الرشید طرفندن عرب اوپونلری آراسنه ادخال اولان (چوکان) نام عجم اوپونی‌ده (مربع) اوزرنده اجرا ایدیلردی. شوقان عجمجه (چوکان) دن معربدر. خلفایه مخصوص اولان (چوکان) محلی شوفاندار اسمنده کی بر مأمورک تحت نظارتنده بولنوردی. بیزانسلیلرک بو اوپونه (Tsihanion) دیلملری بو کلمه‌نک زردن مقببس اولدیغی ایضاح ایدر. فرانسلزده اوئی قرطبه‌ده اندلس‌ایلردن اقتباس ایلدکلرندن (چوقان) اوپونه Chicane تسمیه ایدرلر.

مهدیه جهتندده واسع بر میدان موجود اولوب قشله لری شهرک ساحل یسارنده بولنان عساکر هر کون اوراده تعلیم و ممارسه ده بولنورلردی . اساساً هر شهرده بو قبیل بر میدانه مالک ایدی . اهالی شهرک مختلف قاییلری اوکنه موضوع کنیش تحتہ سديرلره اوطوره رق یکدیگريله همبزم صحبت اولور و پاخته آقین آقین داخل اولان اهالی محلیه ایله سیاحینی تامشا ایدرلردی . بغدادده عناصر مختلفه بی حکومت نزدنده تمثیل ایدر و هر عنصرک منافعی کوزه دیر برر وکیل امور واردی که شهره داخل اولان بر اجنبی دلالت و یامعاونتیرینه مراجعت ایده بیلیردی . بو وکیلار وطنداشیرینک نیک و بدلرندنده مسئول ایدیلر .

بغدادک سرایلیری

بغداد بر سرای مملکتی ایدی . سرایلی خرج ویا مرمر تقابلیدی مخلوطاندن دکل بلکه خالص مرمردن معمولدی . بو بنالر اسلوب معماریلری اعتباریله دمشق الشام سرایلیرینه مشابه اولوب متعدد قاتلری واردی . تزینات و ترمجانلرنده ایسه عجم ذوق سلیمنک تأثیراتی مشاهد ایدی . شهرک بالعموم سرای و کاشانه لری پک شمعشعه دار بر حالده مذهب و مزین ، داخللری ایسه آغیر و ظریف خالی و کلیم پرده لرله مستور و مفروش ایدی . اوطه لر ساده و ظرافت پرورانه بر ترتیب ایله توزیع ایدلمش صنعتکارانه دیوانلر ، قیمتدار ماصه لر ، نادر چین کاری و اوزولر و سائر سیم و زر تزینات ایله آراسته ایدی .

خلفایه مخصوص قصرلر قاقه مجوهرات ایله زینتدار اولوب طرز تزیناتیرینه نظر آبی نه ایله اوطه لرینک آری آری اسملری واردی . بو تزیناتدن بریسی کاملاً آلتوندن معمول بر آغاج و دالیرینه موضوع مجوهراتی حاوی کذلک آلتوندن معمول قوشلردن عبارتدی . ایوان الفردوس تسمیه ایدیلن بر سالون ایسه محتوی بولندیغی تاب انشان شمعدانلری ، دیوار و طوائنه قاقلی قیمتدار طاشلری و تلونیات و تزیناتی ایله بر بری منظره سنی پیش خیاله کتیرردی . شهرک هر ایکی ساحلی اوزرنده بر قاچ میل مسافیه قدر رجال

دولت واکا بره مخصوص سرایلر ، کوشکلر ، باغچه وقورولر مینی ایدی . سواحلدن نهره مرمر زردبانلرله اینلیردی . نهر اوزرنده ایسه (زورق) تعمیر ایدیلن ، کوچوک بیراقلرله مزین بیکلرجه غوندول شعاعات شمسیه کبی صولرک اوستنده چیرینه رقیف پرست بغدادیلری نهرک براوجندن دیکرینه سوق ایدردی . ساحل نهر امتدادنجه بر خیلی میل اوزایان ریختیمه موازی اوله رقی چین قایقلارندن شیشرلمش دریدن معمول اسکی آتوری صالدرینه وارنجه یه قدر کوچوک بویوک هر جسمات و شکلده نهر ودریا مراکبی لنکرانداز دورردی که خلفانک دوتماسی ایله (شزوات) دنیلن پولیس قایقلری بونلر میاننده داخدی .

جامعہ

بغدادک بویوک جوامعی شعشعه پاش بر اثر نفیس معماری ایدی . ملاحظت شکلیلری ، وسعت و عظمتلریله معماریلرنده کی کمال اعتباریله ولیدک دمشق الشامده کی جامع کیرینه تفوق ایتسه لر بیله هر حالده اونکله رقابت ایده جک بر دکره مالکدیلر . (مسجدالجامع) دنیلن بویوک عبادتخانه لردن ماعدا شهرک هر محله سی خلقه مخصوص آیری بر مسجده مالک اولوب مملکتک بلاد سائرهنده بر بویوک و محتمم جامع مشهود ایدی .

مدارس و خستہ خانہ

کرک یا تختده و کرکسه مملکتک سائر بلاد مشهورهنده متعدد مکاتب ایله جنسینه مخصوص بر جوق خسته خانه و دارالشفا لر واردی . هر مکتب آیری بر اصول و نظامه تابعدی . حکومته عابد بولنان خسته خانلر (دیر) تسمیه ایدیلن مشهور بر طیبیک تحت نظارتنده بولنوردی که (مکتفی) نک زمان سلطنتده بر حیاة بولنان مشهور ابوبکر الرازی بومأمورتی اشغال ایلشدی . هر خسته خانهده (قاضی المارستان) نامی اتنده بر قانچک موجودیتی محقق ایسه ده وظیفه لرینک نه دن عبارت اولدینی کسدریله میور .

۱۶۰۷ سنه میلادیه سنده نظام الملک طرفندن تأسیس ایدیلن نظامیه ، ۶۲۳ سنه هجریه سنده مستنصر بالله طرفندن احداث اولنان مستنصریه مکتبی

تواریخ اسلامیہ میں مؤسسات مشہورہ دن عد ایلیہ گلشدر۔ ہومکتبلردن ماعدا
اسکی مدرسہ لردہ بویوک بر یگونہ بالغدی۔ ویکی ویاسکی بالجملہ مکاتب عربیہ یہ
دنیا تک ہر طرفدن طالبین عرفان آقین آقین شتاب ایدرلردی۔ عمومی ویا خصوصی
مکتبلر مملکتک ہر طرفندہ بی شمار اولوب جملہ سی عظمت و اہمیت اعتباریہ
پایتخت مؤسساتیلہ رقابت ایدردی۔ بوقیلدن اولہرق (ہرات) ایلیہ (نیشاپور)
دہ نظام الملک طرفندن احداث اولنان ایکی (نظامیہ) مکتبی، صلاح الدین
طرفندن قدسندہ تأسیس ایدیلن نامریہ مکتبی، صلاح الدینک ہمیشیردسی
طرفندن دمشق الشامدہ انشا اولنان (رواحیہ) و (مدرسہ ست الشام)
وسائر نامرلہ بر خیلی بویوک مکتبلر وموصلدہ کی (نوریہ)، عزیزیہ، زینیہ،
وفیسہ وعلیہ نام مدرسہ لر تعداد ایدہ بیلر۔

عباسی خلفاسنہ خاص دبدبہ دمشق الشامدہ کورولن نظیرندن دہا
بویوکدی۔ خلیفہ لر نرہ یہ کیتسہ لر غایت روتقدار اونیفورمہ لر لابس بر
خاصہ بلوکی رفاقتلرنده کیدردی۔ ہادی طرفندن موضوع اصولہ کورہ بوخاصہ
عسا کری اثنای حرکتدہ یالکز قلیجلرینی چکرلر ومزراقلری ایلیہ اوقلری
یان و آرقہ لرندہ مربوط ومعلق دورردی۔

یالکز ہارون الرشید ایلیہ مأمونک شہر داخلندہ برویا ایکی معیت عسکریہ
دولاشدقلری کثیر اولوقوع ایدی۔ مع مافیہ جمعہ مراسمیلہ [۱] ایام رسمیدہ
خلفانک معیتی حیرت بخش بر حل مہیب عرض ایدردی۔

بوکی مراسم انسانندہ موکب خلافتک اوکندہ بر خیلی عسا کرالرنندہ
بیراقلر طوتہرق دفنر و بوریزنلر چالہرق ایلیہ لر ، ارقہ لرندن فوق العادہ
مزین اسبلر اوزرنندہ شہزادہ لر و دہا صوکرہ سوڈ بیاض بر آتہ راکب
اولہرق خلیفہ و ارقہ سنندہ برر برر رجال دولت رونما اولولر ، اونلردن
صوکرہ دہ عسا کر خاصہ نک متباقیسی آلائی تعقیب ایدردی۔ [۲]

[۱] عباسیلرک امولردن زیادہ بہر مند معرفت اولدقلری شونندن دہ مستدلرکہ
عباسی خلفاسی پک آزی استثناء ایلیہ جمعہ نمازلرینک بالذات امامت ایدرلر اکثریا خطبہ بی
بالذات او قورلردی۔

[۲] خلفانک موزبقہ سنہ (طبل خانہ) نامی ویریلدی، کہ از جملہ بوریزن
نفیر، دف، طاوول (طبل) قلازیانا (رمار) ودودوک (شبابہ) لردن متشکل
اولوب مدیرلرینہ (مہتر) ویا (رئیس) نامی ویریلدی۔

بوکبی مراسمده خلیفه دیزلری اورتجک قدر اوزون سیاه ویا مور رنگلی برکه کیر ، بر شال ویا مجوهرلی بر کمر طاقار ، اوموزلرینه آغیر بر سیاه مانتو وباشنه قلیسوه نامیله مسجی یوکسک بر سرپوش وضع ایدرلردی . بو باشلقک شکل و جنسی (دوزی) ، (لهین) و (دوسلهین) ناملرنده کی مستشرقلری خیلی مشغول ایشدر . حقیقت حالده (قلنسوه) (پلان تازنه) لر زماننده انکلترده قوللانیلان شابقهاره مائل یوک ویا کچدن معمول یوکسک و سیاه رنگلی بر سرپوش اولوب منصور طرفندن اسکی ایران سرپوشلرندن مقبسدی . (مستعین) ه قدر جسامتی متحول ایدی ؛ بو خلیفه (قلنسوه) نک بوخی تحدید و تنیث ایشدی . زمحشری به نظراً (قلنسوه) کلاھک مرادفی اولوب عین کله دن آلمشدی .

خلافت سرپوشی اوزرنده دائماً بویوک بر قیمت مالک نادر تک برطاش بولنوردی . حضرت پیغمبرک خاتمیله عصابی خلیفه نک اک مهم ترینانندن معدود ایدی . اکثریا خلیفه نک بویننده مجوهرلی برالتون زنجیر بولندیغی کبی بابوشلری اوزرنده جواهر دن ترینات موجود ایدی . دیز آلتنه قدر نمتد اولان (کبه) ایسه کردن حذاسنده ، آلتنده کی صیرمه لی خفتانی اظهار ایده جک وجهله حقیفجه کشاده اولوب قوللری منصورک زماننه قدر دوکمه لی واوندن سوکره دوکمه سز و آچقیدی . (کبه) نک قوللرینک اوچ کویت (بر بچق متره) کیشلکننده اولدیغی مرویدر .

رسم قبول و تشریفات

خلفا طرفندن اجرا ایدیلوب کرک رجال حکومت و کرکسه هر تاریخده وهر یرده ملوک اسلامیه نمونه تقلید تشکیل ایلیش اولان مراسم پک زیاده مظنن و شعشعه پیرا ایدی . امویلر زماننده اولدیغی کبی ایکی درلو رسم قبول واردی (۱) عام (۲) خاص . بربری ایچنده اوچ بویوک صالون سرای ارکانی و اصحاب مراتب ایله دولاردی . قاپیلر آغیر صیرمه ایله مزین پرده لرله مستور اولوب بولنردن هر بری حاجب (باتش ماینجی) ک معینته منسوب برر خدمتکار طرفندن رفع اولنوردی . خلیفه تحتنده اخذ موقع

ایدر وشعشه دار اونیفورمه لری لابس یوز کشی برهنه - سیف اوله رقی اونک اطرافنده دیزیلرلر ، اکابر رجال دولت ایله شهزاده لر نشین؛ ملوکانه نک صاغ وصول طرفنده صفتسته تعظیم اولورلردی . انک نهایت صوکنجی پرده رفع ایدلدکن صوکره عرض وجود ایدن ذاتک اسمی حاجب طرفندن چاغیریلیر ، اوده خلیفه بی سلامه دقدن صوکره اوطده موجود بولانلارک یاننده اخذ موقع ایدردی . عربلر باشلرینی خلیفه جه اکرک صاغ اللرینی سینهلرینه وضع ایدوب بعده آللرینه کوتورمک صورتیه خلیفه بی سلاملارلردی . عجملرجه متخذیره قاپانمق ویری اوپمک اصولی عربلرده هیچ بر زمان جاری اولمامشدی . بوسر آزاد وعظمت پرور ملت بویله برعادی بالطبع قبول ایده مزدی . مراسم خصوصیه ده خلفا صاغ اللرینی اوزادرق اوپدیرلردی . پرنسسلر طرفندن یاییلان مراسمه اتکلری پوس ایدیلردی .

مراسم خصوصیه آنجق اعظم رجال دولت ایله اکابر علما وصنعتکاران وموسیقی شناسان حقدن جاری اولوب دها ساده برمنظره عرض ایدر وبوکی مراسمه مسلح عساکر خاصدن اثر کورلمزدی . بویله بر رسم اتناسنده ولی عهد خلیفه نک یانی باشنده ، سرای ارکانی ایسه « علی قدر اتسابهم ومراتبهم » (ابن خلدون) ایکی طرفنده وایکی صف حالتده اخذ موقع ایدرلردی . بوکی اجتماعده خلیفه حاضرین ایله تکلیفسز وغیر رسمی کوروشور ، حکما ، اطبا وهیئت شناسان کشفیات اخیره قیه دن بحث ایدرلر ، شاعرلر شعرلری اوقورلر ، سیاحلر ایسه خارق العاده سرگذشتلر نقل ایلرلردی .

خلفا رمضان آیلرنده نادراً کندی سراینده وعلی الاکثر سر وزیرنک خانه سنده (تبک) نامی التنده بر ضیافت کشیده ایدر وسفرده هر کس رتبه سنه کوره اخذ موقع ایلردی . عیدالغظرده خلیفه لر اشرف واعظمه ضیافت چکرلردی . وبوانتاده یمک سالوننک متناسنده بولنان سدر سلطانی به خلیفه بی تمثیل ایدن بر بویوک مأمور اوطوروردی . بالذات خلیفه نک ضیافته ریاست ایلدیکی تقدیرده وزیر ایله شهزاده لرده سفرده اوطورلردی .

طرز تلبس

اعاظم ورجال دولتک البسه لری لباس خلفایه شبیه ایدی. یالکز علما ،
 فقها و حکام (طیلسان) نامنده و حضرت پیغمبرنکنه نمائل حمائی حاوی
 صاریق طافاردی. (طیلسان) بعضاًده^۱ اوموزه اورتولوردی. طریق علمی به
 منسوب اولیانلر ایسه (قانسوه) کییرلردی. بیاض ایپکن معمول حقیف
 برتاقیه ده مراسمده سیاه قانسوه نك ایچنه کییلردی. او داخلنده مور بر باشلق
 قوللانیلردی. بالاخره (قانسوه) بوکونکی فس (طربوش) ه مبدل
 اولمشدر. عباسیلرک زماننده کبار بر آدمک ملبوساتی پانطولون ، قیص ،
 حفتان ، یلک ، کبه ایله سوقاقده البسه اوزرینه کییان عبا ، جبه و قانسوه دن
 عبارتدی. بعضاًده کبه اوزرینه عبا یرینه توز رنکنده بر باشقه کسوه اکتسا
 اولنوردی چوراب عربلرک مجهولی دکلدی : زنکیلری کییرلردی. ایپک ،
 یوک ویا دریدن اعمال ایلدکلری بوچورابلر موزج تعبیر اولنوردی [۱]

مع مافیه مسالک و مشاغل مختلفه یه کوره ملبوسات اراسنده آز چوق
 فرقلر حاصل اولوردی. مثلا : امویلر زماننده اولدینی کبی ارککلر سیاحتده ،
 اسبسوار اولدقده ویا عسکری تعلیمنده ؛ باشقه درلو کسوله کییرلردی. کیجه لک
 لباسنه (قماش النوم) تسمیه ایدیلردی . کوچک قریه و محله لرده علی العاده
 مستعمل ملبوسات پانطولون (ازار) ، کوملاک (قیص) ، یلک ایله اوزرینه
 برکمر بند (مذصر) مربوط اوزون بر ژا کتدن عبارتدی. عربلر چیزمه
 قوندره کییرلردی. عسکرلر بالخاصه چیزمه ایله کزردی. علی الاکثر هم چیزمه
 (چرموق) وهم قوندره کییلر وجامع ویاسر ایله دخول ائناسنده قوندره لر
 حیقاریلردی .

لباس نسوانه

قادینلرک کسوه سی امویلردن سوکره خیلی تبدلاته معروض قالمشدی .
 زبیده سلطان زوجی کبی زماننک موداسنه بویوک تأثیرات القا ایتدی. تحت
 [۱] فارسی (موزه) دن مقتبس اولوب بالاخره لسان رومی یه ده داخل
 اولمشدر .

روان ایجاد کرده‌سی اولدیغی کبی دورنده قادینلر اراسنده مجوه‌رلی قوشاق وقوندره استعمالی ده دلالتیه وقوعبولمشدی .

صاحب جاه ویا ثروت بر قادین مجوه‌رات ایله مزین یوکسک اوزون بر سرپوش اکتسا ایدردی . بویاشلغک تپه‌سنده جواهرله منقوش اتوندن معمول بریووارلاق موجود ایدی . بوموده هارون الرشیدک اوکی هشیره‌سی (علیه) طرفندن وضع ایدلمشدی . علی الاکثر اوزرنده حروف عتیقه ایله خطوط محکوک بر نوع طوقه زمانمزده کی تزینات زنجیرلری قیلندن کمره معلق بولنوردی . صنف متوسطه منسوب قادینلر عمومیتله باشلرینی علی الاکثر ایچی وزمرد ایله مزین یاصی برنوع التون قورده‌له ایله سوسلرلردی . نظره پک خوش کورونن بوزینت الان نسوان عرب طرفندن قوللانیلمقددر . (خلاخل) دینلین حلقه‌لر و بیلزیکلرده عرب قادینلرینک باشیجه زینتلرندن معدود ایدی . نسوان عرب وسائط صناعیه تجملیه یه ده بیکانه دکلدیلر . یناق و دوداقلری تلون اصولی بوکا اسکی زمانلردن بری مألوف اولان ایرانیلردن المشلردی . برعرب قیزی کوزل عد ایدیه ییلمک ایچین اوزون بویلی ، رقیق چهره‌لی ، موزون الاعضا و آچیق رنگلی اولمی و بویوک و اوزون قره کوزله مالک بولمیلیدی .

قادینلرک حالت اجتماعی

عباسیلر زماننده حالت اجتماعی نسوان امویلر دورنده کنک عینی ایدی . فی الحقیقه قادینلرک ارککلردن بوسبتون آیری یشاملری اصولی قادر باللهک زمانه قدر تعمیم ایده‌مه‌مشدی . بو خلیفه بو اصولی وضع ایلمک صورتیه هر حکمداردن زیاده عالم اسلامک ترقیسنه مانع اولمشدر . منصورک زمان سلطنتده ، ایچی عمزاده‌سی بیژانس ایله وقوعبولان بر محاربه‌یه اشتراک ایتمش وزره طاقینه‌رق کیتمشدی . هارون الرشیدک زماننده ایسه قادینلرک آتیه ینهرک جنسک کیتدکلری وعسکره قوماندا ایتدکلری معلومدر . مقتدرک والده‌سی استیناف محکمه‌سی حکمنده اولان بر دیوان عالی‌یه ریاست ایدر ، رجال دولته مشاورانده بولنور و ایلچیلری حضورینه آلیردی . متوکلک

زمانه قدر معارف پرور کبار قادینلری خانه لرنده نافع اجتماعلر و سوارده لر ترتیب ایدرلردی. رشید و مأمون دورلرنده ایسه قادینلر عرفان و ذکا اعتباریله ارككلره رقابت خوان اولورلر ، شعر مسابقه لینه اشتراك ایدرك حاضرونی کمال و جمالریله مسحور ایدرلردی .

سلطان زبیده ذکی بز قادین و مکمل بر شاعر ایدی . هارون الرشیده دائماً منظوم مکتوبلر یازاردی . اوغلی امینک و فاتندن صوکره مأمونه خطاباً قلمه آلدینی بر مکتوب منظوم بویوک بر قدرت شاعرانه ایله واسع بر تحسسه شاهد ایدی . (بوران) دن اولجه بحث ایشدم . طنبوریه عیبده - که معتصم و مأمون دوریلرنده بر حیاة ایدی - (کتاب الاغانی) مؤلفک تصورینه کوره غایت حسنا برملیکه صنعت و موسیقی ایدی . بویوک بر مهارتله طنبور چالیدیگی کبی بالذات شرقی بسته لردی . (فضل) اسمنده بر شاعره ده متوکلک سراینده یتشمشدی . بو قادین متوکل طرفندن ازاد ایدلکدن صوکره اولنرک بغدادده حیاتکنذار اولمشدر . اشعاری زمانک اک بویوک شعراسنک اثرلری درجه سنده بلند عد اولنوردی .

هجرتک النجی عصرنده یتیشن (شیخه شهده) بغدادده تاریخ و بلاغت تدریس ایدردی . حسن خطده ید طولی صاحبی ایدی . هجرتک اون ایکنجی عصرنده بر حیات بولنان (زینب ام مؤید) ده فقهده جدی بر اخصاصه مالک اولوب زماننک اک بویوک فقهاسندن واستحصال ایلدیکی برات ایله فقه تدریس ایدردی .

صلاح الدینک معاصری بولنسان (نقیه بنت ابی الفراج) ایسه تاریخ تدریس ایلدیکی کبی بویوک بر شاعر اوله رقده طانمشدی .

امیر (اسامه) بر اثرنده عربلر اراسنده قادینلرک اشغال ایلدیکی موقع بلند احترامی پک کوزل تصویر ایدر . اون ایکنجی عصرک اواسطنده آسیای غریبنک چرخ سیاسی و اجتماعی بوزولمایه باشلادیگی بر زمانده بیله قادینلر بر وسیله تقدیس و تعزیز ایدی . ازدواج بر عقد مقدس ، عائله اوجاغی بر معبد عد اولنور و اولادک بالخاصه ذکورک تولدی بر نعمت الهیه دیه تلقی ایدیلردی . اركك و قیز چوجقلمک تربیه سی والديه عائده بر

وظیفه ایدی. ارکاک چو جقلمر معلم و مر بیله تودیع ایدیلنججه قدر مادر لرندن درس تربیه آلیر ، قیزلر ایسه انالرینک تحت تربیتنده فضیلت پرور و تمیز قلبی بر « مادر مستقبل » [۱] اوله رق یتیشر لر دی .

موسیقی

موسیقی هنوز فقهای اسلام طرفندن (آفروز) ایدلمدیکندن یوکسک طبقاته منسوب قادین وارکلمر صنایع نفیسه نك بو شعبه سنده بر چوق ترقیات وجوده کتیر لر دی . سلطان علیه زماننک اک عابد وزاهد مخدراتندن معدود اولدیغی حالده عصرینک اک بویوک موسیقی شناسانندن بری ایدی .

بسته له مش اولدیغی اثرلر ابو الفرج الاصفهانی نك (کتاب الاغانی) سنده تقدیرات عظیمه ایله مذکور در . عالی نك برادری ده موسیعیده بویوک بر بهره مالکدی . خلیفه و ائق بیله بویوک بر بسته کار و صنعتکار ایدی . پرنسسلرله اصیلزاده قادینلر صورت دائمده موسیقی اجتماعی (نوبه الخاتون) ترتیب ایدر لر دی . بو سووارده لرده آهنگساز اولان یوزه بالغ سازنده النده بردکنک ایله اصول طوتان بر رهبرک تحت ریاستنده اجرای هنرایدر لر دی .

اشیای یتیه

اسکمه و یوکسک سدیرلر استعمالنه امویلر زماننده باشلامشدی . هر اوده او طه لرك اوچ طرفلرینه موضوع (دیوان) نامنده کی مندر لر عباسیلر زماننده رونما اولمشدر . بو قیل دیوانلرك پیشنه موضوع ماصه لر اوزرنده طعام ایدیلر دی . ماصه لر تحته دن معمول صدف ، ابانوز و یا قیلومیغه قابوغندن نقوش ایله مزیندی . و ائق سراپا التوندن معمول بر طعام ماصه سی موجود ایدی .

طرز طعام

هر طعام ماصه سنک اوزرینه کموش ، قلابی باقر و یا پرنجدن یایلمش بویوک بر یو ا ر لاق تپسی و بونک دروننه کموش و یا چینندن (عوام اراسنده

[۱] کتاب الاعتراب

قلایلی باقردن) معمول صحانلر وضع اولنوردی . هر صحانک یانسه پورسلن ویا آبانوزدن اعمال ایدلمش ایکی قاشیق قونیلور وهر تپسی به متمد دیلم اتمک توزیع ایدیلردی . ایکی دیشلی چتال (جنغال) اکابر خانهلرنده مستعملدی . هر کسک آری حولیسی موجود اولوب بعدالطعام بر خدمتکار لکن و ابریق کتیره رک طعامدن قالقانلرک اللرینه صو دو کردی . اصحاب ثروتک خانهلرنده مسافره اکرام ایدیلن مشروبات قبالی جام قدحله موضوع وکل ، منکشه ، دوت ویا ویشنه طعمنه مالک شکرلی صودن عبارتدی .

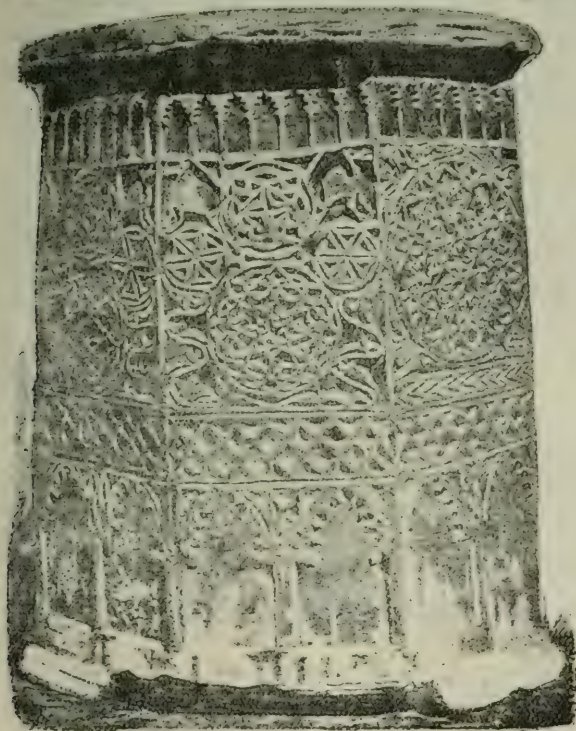
اوزوم ویا خرمادن معمول (نیز) ایله بالده مرغوب و مستعملدی . مشروبات ده عربله مجهول دکلدی . حتی وزرا خانهلرنده وقوعبولان اجتماعلرده قضاة و فتهانک ده بو ماء کئولداردن ایچهرک ذوقیاب اولدقلری نقل ایدیلر [۱] .

قهوه هجرتک ۶۵۶ نجی سنه سننده شیخ عمر نامنده بری طرفندن مکه قریبنده کشف ایدلمش اولدیغی مرویدر . معنایه قهوه نیک شیوع استعمالی ایرتسی عصر طرفنده تأسس ایلمشدر . ندیم استخدای اصولی رشید دورنده محدثدر . ندیملرک وظیفه سی ظرافت ذکاسیله افندیلرینی اکلندیرمک و قابلیت شعریه سی اولدیغی تقدیرده اولره شعر تألیف وانشاد ایلمکدن عبارتدی .

لعیبات

خانه لعیباتی ایچنده اک زیاده مرغوب اولان اویون شطرنج ایدی که رشید زماننده آسیای غربی به داخل اوله رق بویوک بر سرعتله عربلر اراسنده انتشار ایتش و کاغد و زار اویونلرینی اونوتدیرمشدی . اوق آتیمق و صوک زمانلرده ارکه بوس تفکیله آو اولامق ، پولو (چوکان) ، جرید و (سلجان) اوینامق ، آت قوشدیرمق ، کولش ایتک ، یایان ویا اسبسوار اوله رق قلیج مبارزه سی یا ییمق عربلرک باشلیجه اکلنجه لرینی تشکیل ایدردی . آت اوستنده زره پوش اوله رق قارغی مبارزه سی (رهان) ده ارا صره

بویوک شهرلرده اجرا اولنوردی. (قریبکت) اویونیده مجهول عربان دکلدی. راکت و ته نیس (لب القره) اویونلریده اركك و قادینلرجه مرغوب ایدی. نسوان عربده اوق آتارلردی. ابتدالری رقص صنوف اسیره منحصر دکلدی. کبار قادینلریده اکنجه لری ایچین چوق دفعه

اندلس عربلرینک قرطبه شهرنده کی طاشدن معمول برقویو بیله زیکی

رقص ایدرلردی. بالاخره فقها و علمانک تأثیر مشکل پسندیسی ایله رقص اعتباردن ساقط اولمشدی.

صید و شکار ملوک و امرانک باشلیجه حظوظندن برینی تشکیل ایدردی. یک آزا استنا ایله بالجه عباسی حکمداران بوا کنجه یه بویوک برعلاقه ایله مربوط ایدیلیر. (مستجد) ک زمانده منتظم صید و شکار پارتیلری ترتیب ایدلدیکی مقولدر. صلاح الدین مخدملری ایله برلکده صیق صیق آوه کیدردی. صیده اولان ابتلای شدیدی بر دفعه صلیبون طرفندن همان همان اسیر اولسنه سبب

اوله جقدی. آرسلان، پانتەر وله توبار ایله هر نوع ذات القرن حیوانات و طیور صید اولتوردی. شاهینجیلک ده عربار آراسنده مرغوب ایدی.

تجمعات علمیہ

اجتماعی ماهیتی حائر تجمعات علی الاکثر کبرا خانہ لرنده و قوعبولور، شعبات مختلفه فنونه منسوب علما و متفنین بواجتماعلره داخل اوله رق مباحثاتده و مناقشاتده بولتوردی. علمی قلوبلر ایسه مأمون دورندن اعتباراً رونما اولمشدی که بالخاصه متوکل و معتضد دورلرنده بوقلوبلرده علما برلشهرک مسائل فلسفیه ایله مشغول اولورلردی. بالآخره بونلرک لغوی ایچین خیلی چالیشلدی ایسه ده مذکور قلوبلر بغدادک تخریبینه قدر برابر پایدار اولمشدر. عباسیلر زماننده کتاب باعلری مهم بر موقع اجتماعی بی حائر دیلر. دکاتنری علما و طلاب علوم اجتماعکاه حکمنده ایدی. ایشته بوکبی مجمعلرده درکه معتزله ایله اشعلیلر آراسنده اراده جزئیه، تقدیر ازلی، رؤیت خالق، حشر جسمانی و سائره حقنده مناقشات مدیده جریان ایلشدی. کتابیحیلر کتاب صائمقله اکنفا اتمیرهک علی الاکثر کتابلرینی بالذات تألیف ایدرلردی. ال یازیسی اودرجه لرده تکمیل ایلشدی که کتابیحیلر وسطی جسمامنده بهر کتابی بر دینار اجرته فروخت ایده بیلیرلردی.

عربلرک ترقیات فکریه لری

بر ملتک فکریه سی حقنده ترقیات کافی بر فکر اعطا ایده بیلمک بر قاچ صحیفه ایله ممکن اوله مازسه ده بوبابده ساده بر قروکی تنظیم ایتدن کچه جک اولورسه ق بخدمزی تشکیل ایدن نظر عمومی ناقص قالمش اولور. رشید و مأمون زماننده علوم و فنون و صنایعک نه درجه تشویق و حمایه مظهر اولدیغندن اولجه بحث ایتشدم. بوندن بویله ده ای عربک اشکال مهمه و فارقه سنی تعداد و ایضاح ایده جکم.

پوصله بخری

عربلر کمی پوصله سنی ایجاد ایده رک تخری عرفان ویا کسب کار مقصدیه

هرسوی جهانہ سیاحتلر اجرا ایشلردر. بوسایده آفریقاده ، هندستانک منتهای جنوببنده ، هند سواحلنده ومالاقه شبه جزیرهسی اوزرنده بر خیلی مستملکات احداث ایشلردی. (چین) قطعہسی بیلہ ابواب استفادہسی مسلمان مستملک وتاجرلرینه کشادایشلردی. بصرہ هندستانایله (قالکوتہ) اراسندہ مبادلہ تجاریہ مرکزی ایشلک بر لیماندی .

عربلرک ترقیات تجاریہ لری

عربلرک تجارتی دکوزه منحصر دکلدی. شمالی افریقاده کائن مملکتلر بویجه بویوک بر کاربان یولی موجود اولوب دیگر بر یولده صحرائی کذار ایدرک جنوبہ منتهی ایدی. بحرسفید ساحلنده واقع متعدد لیمانلر واسطہسیله افریقای شمالی تجارتی اسپانیا سجالیا ، ایتالیا وفرانسہیہ داخل اولدی . طرزون بیزانسیلرله عربلر اراسندہ مبادلہ تجاریہ مرکزی غایت ایشلک بر لیماندی. آسیای وسطی ایله هندستان شمالی وبصرہ کورفزی سواحلندهده روش تجارتی تأمین ایدرک بر خیلی طریق موجود ایدی . بغداددن بحر حزرہ منتهی دیگر بر کاربان یولی ده واردی که بویول سایه سنده و کمیلرله عربلر منتهای شمال اھالیسیلهده مناسبندار اولورلردی. روسیہ واسوج مملکتلرنده عرب مسکو کاتی بولنمسی اوتاریخلرده تجارت عربک نہ بویوک بر وسعتی حائز بولندیغی اثبات ایدر .

کشفیات عربیہ

عربلر (آصور) جزائرک کاشفی اولدقلری کبی امریقایہ قدر کیتدکلری ادما اولنور. ذات پیغمبری سعی بر وطیفہ کبی تدوین بیورمشلر ، بالخاصہ تجارت وزراعتی نظر کاه ربانیده ممدوح ومقبول بر مشغلہ اوله رق کوسترمشلردی. بواساسات مهمہ نک نتایجی آز وقندہ ظاهر اولدی . ارباب تجارت و صنعت هرکس طرفندن مظهر احترام اولدیغی کبی ولایة ، امرا وعلما بعض صنعتلرہ خاص لقبیلرله مسمی اولمقدن چکنمز لردی [۱].

بو دور مدید اثناسندہ یتیشن ادبا وعلما فکرلرینی بالجمله شعبات معرفتہ [۱] (خلال) وسائره کبی

اشمال ایٹلسر ، صرف ، نحو ، بلاغت ، علم اللسان ، کتابت ، جغرافیا ، تاریخ و سیاحت حقیقه بر جوق اثر لر وقاموسلر ، تراجم احوال کتابلری یازمشلر و کتابخانه جهانی زنکین و قیمتدار تاریخلری لطیف و سحر شعرلیله ترین ایٹلسلردر . ایجاد و اختراعلری سایه سنده بر طرفدن خزینة فنونی املا ایدرکن دیگر طرفدن مناقشات فلسفیه ایله بشرک حرکت فکریه سنه قوت و سرعت بخش ایلیورلردی . تقویم عیسانک سکزنجی عصرندن اون اوچنجی عصرینه قدر کچن بودور رفعت و عظمت طرفده دهای عربک نه بویوک بر حوضه تأثیر و شموله مالک اولدیغی دوشونیهلرک اولورسه اکثریا اثر و فکریلری سرد ایلدیکم مؤرخ (سه دیو) نک بوموضوعه عاڈ بیاناتی مبالغیه حمل ایتمه مک ایجاب ایدر . «عباسی دورنده کورولن معرفت بی پایان ، او قیمتدار کشفیات و اختراعات ، خارق العاده فعالیت فکریه یه دلالت ایدن بوتون آثار دهاکاری نظر امانه آلنیرسه عربلرک هر خصوصه بزه استاد اولدقلری حقیقه کی فکری قبول ایجاب ایدر . بر طرفدن دکری بیچلمز بی نهایت تألیفلری سیاحتنامه لری و تراجم احواله متعلق اثرلری ایله قرون وسطایی بزه مکملاً تعلیم و تدوین ایلدکلی کبی دیگر طرفندن بی نظیر صناعتلری ، محتشم معماریلری و صنایعه کی اختراعات مهمه لری ایله بزی مستفید ایتدیلر .»

دور مذکور طرفنده علوم طبیعی و حکمی و بالخاصه کیمیا ، نباتات علم الارض ، تاریخ طبیعی و الخ کبی فنون بویوک بر ابتلا و اعتنا ایله هر کس طرفندن تعلم و تتبع ایدیلردی . کوفه لی ابو موسی جعفر (خرسیتیان مورخلرنجه : کبر) بوکونکی کیمیانک والدیدر . بو ذاتی دهاکر جوق کیمیا کر تعقیب ایتشدی که بوتون بو ارباب فن وسعت معلومات و عمق محاکمه لر و افکار و نظریات بی نهایته لریله زمامزده کی متفیننی حیرتله غرق ایٹلسلردر . فن طب و بیطری ده پک یوکسک بر مرتبه ترقیه ایصال اولتمشدی عربلر کیموی اجزایلیغک مخترعی ایدیلر . زمامزده فقرا یه مخصوص احداث ایدیلن مجانی مغاینه خانه لرده اونلرک احداث کرده لری ایدی . بونلردن ماعدا هر شهرده مصارفی حکومت طرفندن تسویه ایدیلر دارالشفا و مارستان (بیمارستان) لر موجود ایدی . نباتات تحصیل و تتبعی تسهیل مقصدیه بغداد

وساثر شهرلرده منتظم بانچه ومزهره لر وجوده کتیریشدی . بوریاض دروننده اعظم ارباب فن طرفدن نطقلر اوقونور ، قونفرانس لر ویریلردی . طقوزنجی عصرک ابدالزنده فون صنایعه ترقیات عظیمه تولید ایش اولان بو حرکت فکریه جغرافیه وسیاحت وادیسندده نواذر یتشدیرمشدر . مسلم بن خیر ، جعفر بن احمد المرووی (مرولی) ، ابن فضلان ، معتضد دورنده (۹۱۲ ب . م) یاشایان ابن خردابه ، جهانی ، مسعودی ، الاستخری (۹۵۱ ب . م) .

ابن خوقل (۹۷۶ ب . م) ، البیرونی (غزنه ده وفاتی ۱۰۳۸ ب . م) یاقوت (محم البلدان صاحبی اولوب (۱۱۶۵ ب . م) ده تولد و (۱۲۲۹ ب . م) ده وفات ایشدر) ابو عیبه عبدالله البقری (اسپانیالی اولوب (۱۰۹۴) سنه میلادیه سنده وفات ایشدر) ، المقدس ، ادیس (تاریخ وفاتی (۱۱۶۴ ب . م) اک مشهور جغرافیا علماسنددر .

البیرونی (ابوریمان محمد بن احمد که خوارزمده یتشمش ومحمود غزنوی ایله مسعود دورلرنده یاشامشدی) هندستانده سیاحت ایدرهک هندلیلرک لسانلری ، علوم وفنون ، فلسفه وادیبائی ، اخلاق وعادائی ، قانونلری ، دینلری واعتقادات غریبهلری ایله جزیره نك احوال طبعیه وجغرافیسی حقهده اجرا ایله یکی تبعات عمیقنهک محصولتی هومر ، افلاطون وساثر محررین وفلاسفه یونانیدن مقتبس بر چوق سطرلرله تزیین ایش وبوبوک بر اثر وجوده کتیرمشدی . هندستاندن باحث اولان بو کتابدن ماعدا هیئت ، ریاضیات ، جغرافیای ریاضی ، تقویم وقایع ، حکمت وکیما حقهده تألیفات یاشمشدی . بیرونیدن آز بر زمان سوکره مشهور ادیب وسیاح (ناصر خسرو) یتشمشدر . بو ذات (قبادیان) نام شهرده تولد ایدرهک (مرو) ده اقامت کزین اولمشدی . (۱۰۴۶) سنه میلادیه سنده مسقط رأسندن آیر بله رق نیشابور ، قوم ، تبریز ، هلات ، میافارقین ، حلب شهرلرنده سیاحت ایتدکدن سوکره سوریه یه کلوب تیر ، صیدا ، بیروت ، قدس شهرلرینی سوکره مصری ودها سوکرا بلاد مقدسه بی کورمش والاحصا طریقله بصره یه واورادنده (بلخ) ه عودت ایشمشدی . تألیفاتی

بك چوق اولوب بالاخره فرانسزلر طرفدن لسانرینه نقل ایدلمش اولان (سفرنامه سی) بالجمله لسانلرده بو وادیده قلمه آلمش اثرلك اك مكمل واكنجه ایسی ایدی .

تاریخ

علم آثار عتیقه ایله علم انسال بشر تاریخده داخل اولوب بوشعبه فنونده بویوک بر کرمی ایله تحصیل وتنبع ایدیلیدی . ۲۷۹ سنه هجریه سنده وفات ایتمش اولان (بلازری) نام مؤرخ بغدادده یاشامش وتالیف آثار ایلشدی . (فتوح البلدان) عنوانلی اثری کرک اسلوب حیرتبخش وکرک ممتاز بر قیمت تاریخیه مالک اولان مندرجاتیله مشهوردی . اوچنجی عصر هجرینک صوکیله دردنجی عصرک ابتدالرینه یتشمش اولان مؤرخ شهر (همدانی) ده وجوده کتیردیکی عربستان جنوبی تاریخنده شبه جزیره نك عشائرنن ، متعدد خرابات مهمه سندن بوخرابات اوزرنده کی خطوطدن ونیمک احوال جغرافیه واتوغرافیه سندن دور دراز بحث ایلشدر . مع مافیة عربلك دوره شکوهنه دائر تفصیلات مکمله یی بزهر مؤرخدن زیاده مسعودی ، طبری ایله ابن الاثیرک آثار مخلده لرنده بولورز . بویوک چهره لر ابن خلدون ، ابوالفدا وسائر خلفلری کبی مؤرخ اولدقلری قدر محیط المعارف ، حکیم ، ریاضی وجغرافیا علماسی ایدیلر . مسعودی بغدادده متولد ایدسه ده حوالی شمالیه منسوب بر عائله نك صلبندن دنیایه ککشدی . اوان شباننده تکمیل عالم اسلامی کوردی . ابتدا هندستانه کیده رک (ملتن) و (منصوره) ری زیارت ایلدکن صوکره عجبستان و کرمانه و اورادنده تکرار هندستانه عزیمت ایلدی . (کبساچه) و (دقان) ده بر مدت اقامت کزین اولدقن صوکره سیلان اطه سنه وبعده کمالو (ماداغاسقار) ده صوکره عمانه ، اورادنده بلکه هند چینی یه وحتی چینه قدر ایلروله دی .

مسعودی

آسیای وسطا ده ده طول مدت سیاحتدن صوکره بحر حزره رسیده اولدی بوسیاحتک ختامنده بر مدت (طبری) و (انطاکیه) شهر لرنده واک نهایت

بصره ده ساکن اولدی. اک بویوک اثری اولان (مروج الذهب) بصره ده تألیف ایدلمشدی. بصره دن صوکره فسطاط (اسکی قاهره) یه کیدوب شهر مذکورده ده (کتاب النبیه) ، (مرآت الزمان) نام اثر لری ا کمال ایلدی . بونلردن ایکنجیسی جسیم بر اثر اولوب آنجق قسماً حفظ ایدیه یلمشدر. مسعودی مروج الذهبده جاذب و لطیف بر ادا ایله حیاتنده کی تجاربندن بحث ایدر و قارشی هم محظوظ و همده مستفید قیلار دائماً زائد اسملر تعدادندن ، صحیفه لر درلو مزعج ایضا حاتدن صرف نظر ایدرک نظرنده خارق العاده ، نادر و جالب دقت و علاقه کورون شیری ذکر ایتمک ایستر. اقوامک طبایع و عاداتی تصویرده ایسه بویوک بر بهره و مهارت تصویریه سی واردی .

طبری

ابو جعفر محمد بن جریر ۹۲۲ سنه میلادیه سنده بغدادده وفات ایتشدی. تألیفاتی ا کمال ایدر مدیکندن اثر لری آنجق اون ایکنجی عصرده المکیین طرفندن امام اولندی .

ابن الاثیر

عزالدین لقیبه معنون اولان ابن الاثیر عراقده واقع (جزیره بن عمر) ده دوغدی ایسه ده محل اقامتی موصل جوارنده ایدی. ظریف خانه سی زمانک اک بویوک علما و فقها سنه تالاقیکاه ایدی. (الکامل) عنوانی التنده کی تاریخ عمومیسی ۱۲۳۱ نجی سنه میلادیه سیله ختام بولورکه بو اثر اوروپانک اک بلند تألیفاتیله همعیار عد اولنه بیلر. ابن الاثیر موصل آتابکلرینه دأثر بر تاریخده قلمه آلمشدی .

فنون مثنیه

فنون مثنیه نک شعبات مختلفه سندن تجلی ایدن ترقیاتندن ده قیسه جه بحث ایتمک ایجاب ایدر. (ماشالله) ایله (احمد بن محمد الهاوندی) عرب هیئت شناسانک اک اسکیلری اولوب منصورک زماننده معمر اولمشلردی .

مأمونك هنگام سلطنتده ایسه (سند بن علی)، (یحیی بن ابی منصور) و (خالد ابن عبدالملك) کبی مشهور هیئت شناسلر یتیشدی که بو متفکرلرک تساوی لیل ونهار، خسوف وکسوف، قویروقلی بیلدیزلر و سائر اجرام و حادثات جوویه حقنده کی ترصدات و تبعاتلری معرفت بشریه یی پک زیاده اعلا ایشدر.

هیت

محمد بن موسی الخوارزمی (مأمون) ک زماننده بر حیات اولوب هندایلره مخصوص جدول افلاکی عربجه یرجه ایدهرک افکار و ملاحظات شخصییه سنیده بسط و علاوه ایتدی. (الکندی) حساب، هندسه، فلسفه، علم هوا، مبحث ضیا، طب و سائر حقنده یوزی متجاوز اثر تألیف ایشدی، (ابو معشر) ایسه حادثات حربیه یی موضوع تتبع اتخاذا ایدوب بو یابده کتابلر یازدی. ترتیب ایش اولدیغی جدول ساوی علم هیئتک اک مهم منابعدن برینی تشکیل ایشدر.

(موسی بن شکیب) هارون الرشید زماننده یاشامش بر ماکنه عاملی ایدی. مأمون معتصم و واثق دورلرینه یتیشمش اولان مخدملری حادثات جوویه یی ترصد ایدهرک شمش و اجرامک حرکتلری حقنده برچوق کشفیات مهمه یر دسترس اولدیلر. از جمله کره ارضک جسماتی وضعیت قمرک تبدیلی و تساوی لیل ونهار حقنده مطالعات صحیحه میدانه قویدیلر: (ابوالحسن) نامنده بر ذات تلسقوبک موجدیدر. (النظری) و (محمد بن عیسی ابو عبدالله) موسی بن شکیبک مخادیمی طرفندن بده ایدیلان تبعات جوویه دوام ایتدیلر. ۹۲۹ سنه میلادیه سنده وفات ایدن (البطانی) ده بو یوک بر هیئت شناسی ایدی.

هیئه دائر وجوده کتیردیکی جداول لانتجه یر نقل اولنهرق بر خیلی عصر اوروپایه هیئت تبعاتی ایچین زمین تشکیل ایشدی.

بغدادده یاشامش وچالیشمش اولان هیئت شناسان آراسنده بالخاصه حرکت قمریه حقنده کی حسابلری ایله مشهور اولان ایکی ذات، علی بن اجمور ایله ابوالحسن علی ابن اجمور شایان تذکاردر. بو یلر زماننده کی منجم

حکمتشناس و ریاضیبر آراسنده الکوهی ایله ابوالوفا مشهوردرکه بونلردن برنجیسنک حرکت اجرام ایله اسباب تساوی لیل ونهار وسائر حقهده کی افکار ونظریاتی غایت مهمدی . ابوالوفا ۹۳۹ سنه میلادیهسنده خراسانده واقع (بزجان) ده دوغورق ۹۵۹ ده عراقه کیتمش واوراده یرلشهرک ریاضیات وفلکات تحصیلته حصر وقت ایلمشدی .

مثلاث ایله ترصدا ت جویوده (تماس) و (قاطع) لرك استعمالنی وضع ایدن ابوالوفا ایدی .

(ابن یونس) نامنده بویوک برهیت شناس و ریاضی ده ۱۰۰۹ سنهسنده وفات ایتمشدرکه هیئت و ریاضیات حقهده کی کشفیاتی بالاخره (۱۰۴۰) سنهسنده قاهرده وفات ایدن (ابن البیدی) و (حسن بن خیم) (بوذات هوای نسیمیده کی انکسار ضیا حادثاتی ایضاح ایلمشدی) طرفلردن اکمال اولمشدر .

بوذات اون برنجی عصرک نهایتلرنده بر حیاة اولوب هم هیئنده همده مبحث ضیاده ید طولی صاحبی ایدی . محل تولدی اسپانیا اولوب اک زیاده مصدره اقامت ایلمشدی . مبحث ضیابه متعلق اثرلیله اوروپاچه معلوم ایدی . بو اثرلردن بری السنه غریبیه مترجمدی . (ابن طولون) ک زمانه مصادف اولان (ابن شاشر) ایله شاعرلکده داها بویوک برشهرته مالک اولان (عمر خیام) ده ممتاز ریاضیون وهیئت شناسانن معدود ایدیله .

فلسفه

فلسفه و متافیزیک ده قنون مثبتقدر کرمی ایله تتبع ایدیلهردی . (کندی) ، (فارابی) و (علی بن سینا) [۱] فلاسفه عربک اعظمنن معدود ایدیله . [۲]

(الکندی) نام دیکرله (یعقوب ابن اسحق) (۸۶۱ سنه میلادیهسنده وفات ایتمشدر) جامع کل بر (اونیورسالیست) ایدی . [۳]

[۱] اوروپالیرجه (Avicenna) نامیله مسادر .

[۲] « (Alhendius) نامیله مسادر .

[۳] « (Alfarabius) نامیله مسادر .

ابونصر فارابی (۹۵۰ ده وفات ایشدر) ایسه عربلرجه اریستطالیس ثانی دیه یاد ایدیلردی . بوذات ابن سینانک معلم ووالد علمیمی اولمشدی .
(ابن سینا) هیچ شبهه یوق که بوتون جهاننک یتشدریدی علما ومفکریننک اکابرندن بری ایدی .

شعرا و ادبیات

عربلرک بودور عظمتنده یتشمش اولان بی نهیاه شعرا وادبا آراسنده کیملرک انتخاب وذکری ایجاب ایده جکنی تعیین مشکل اولور . شعرای عربک اسامیمی (اصفهانی) ایله (ابن خلیقان) ک قیمتدار صحیفه لرنده مسطوردر . بوراده ذکر ایده جکمز اسامی انجق دهای عربک نه قدر محصولدار اولدیغی حقدنه بر فکر اعطاسنه خدمت ایدر .

ابونواز (تولدی ۷۶۳ ب . م) (امین) ک زماننده یاشامش اولوب شعرده قبل الاسلام برحیاه اولان مشهور (امرأ القیس) ایله هم عیار عد ایدیلر . (عتی) (وفاتی ۸۴۲ ب . م) و ابوتام حیب (وفاتی ۸۴۵ ب . م) ابونواز صوکره اک بویوک شعرای عربدر . ابن خلیقان (ابوتام) حقدنه شو مطالعهده بولنور : « سلاست اسلوب ، علویت الهام وادای تصویر و تحکیه اعتباریله معاصرلرندن هیچ بری اونک سویه سنه یوکسله مه - مشدی ، ابوتام کبی دو قوزنجی عصر شعرا سندن اولان (البحتری) حماسه نام اثرک مؤلفیدر .

شاعر شهرمتنی (اشقیاطرقدن اتلاف ایدلمشدر . (۹۰۵ ب . م) همان بالجله اسلافنی منحصف ایشدی . موصله حکمران همدانی پرنسپلرندن سیف الدوله حامیمی ایدی . (الثامی) نام شاعرده بنام اولوب ۱۰۰۸ سنه سنده وفات ایشدر .

عجم شعراسی میاننده شایان تذکار اولان فردوسی (سلطان محمود دورنده بر حیات ایدی) ، عنصری (سلطان مسعودک زمانه یتیشمشدر) انوری (سلطان سنجرک معاصریدر) ، فریدالدین ، جلال الدین رومی (سلطان علاءالدینک معاصر) ، ثنایی (سلطان ابراهیم غزنوی زماننده ایدی) وسأره در .

بغدادلی ابوالفرج محمد بن اسحق (ندیم لقیله معنودی) عربلرایچنده هر کسدن اول قاموس طرزنده کتبنامه تالیفی فکری بولمشدی. ۹۸۷ ده ا کال اولنان (کتاب الفهرس) نام اثرنده هر شعبه معرفتن بحث ایتمش وبر خیلی آثار و مؤلفین تعداد ایدرک عربلرک وسعت وعظمت قریمحسنی اثبات ایشدر. (۱۲۱۱) سنه میلادیهسنده تولد و (۱۲۸۲) ده وفات ایتمش اولان (ابن خلیقان) ک تالیف کیری ده بویوله بر کتبنامه در .

سيف الدوله (کتاب الاغانی) صاحبي ابوالفرج علی بن حسین الاصفهانی . (۹۶۷ ده وفات ایتمشدر) نک ده حامی ومشوقی ایدی . بو اثر اسمک دلالت ایتدیکی کبی یالکز بر شرقی مجموعه سی دکلدی . محتوی بولندیغی نشیده وترانهلرک مؤلف وناظملری و قیمت صرفیه ونحویهلری حقنده ایضاحاتی جامع وواجبا تاریخ وقونونده باحثدی .

خطاطلر

صنعت خط عربی ظهور اسلامدن پک آز اول قریش قبیله سی اراننده تأسس ایتمشدی . موجدی خیره قربنده واقع (انبار) اهالیسندن مرامر بن مراسمه [۱] در . ابو سفیانک پدری (حرب) (منذر) لرک پایتختی زیارت ایتدیکی وقت خط مذکورى او کوره نهرک مکیه ادخال ایتمش وبویازی قریشلر اراننده سرعتله انتشار ایشدی .

یمن خمیرلرینک باشقه بر خطه مالک اولدقلری منقول و مضموندر . ابن خلیقان دیرکه : « المسند تسمیه ایدیلن خطوط خمیره ده حرفلر خط عربیده اولدیغی کبی متصل اولیوب منفصلدی . خمیر خطی خلقی تعلمدن منع ایدیلدیکندن هیچ کیمسه رخصتلری اولمقسزین یازیلری استعمال ایده مزدی . « ظهور اسلام زماننده یمنده اوقویوب یازمق ییلن فرد واحد یوقدی . »

امویلرک صوک زمانلرنده قدیم خط کوفی اشکال مختلفه اکتساب ایشدی که بونلرک اک مستعملی (نسخ) ایدی . اونجی عصر میلادینک نهایتله اون برنجی عصرک ابتداسنده (۴-۵ عصر هجری) خط نسخی

[۱] خواجه سنک اسلام بن سدره اولدیغی مرویدر .

(ابو حسن ابن بواب) ایله (ابوطالب المبارک) ناملرنده ایکی بویوک صنعتکار یتشدرمشدر .

(صلاح الدین) ک زمان سلطنتده ایسه (نسخ) ایله (تعلیق) خطوطنک . امتزاجیله ثلث وجوده گلشدی .

طریق و مذهب

موضوع بمحتمز اولان دورده مذاهبده تعدد ایلشدی . حکومتک مذهب رسمیمی (حنفی) ویا او تاریخلرده دنیلدیکی وجه ایله (اشعری) ایدی . معافیله حنبلیلرکده بغدادده حنفیلر قدر اهمیت ونفوذلری واردی . مذهب شافعی ایسه علما اراننده ظهور وانتشار ایش اک زیاده سوریه بلادیله فیکه سواحلنده رغبت بولمشدی .

دردنجی عصر هجریده تکاملات دینه نیک اک بویوک تجلیسی راسیونالیزم (اعتزال) ک یکیدن حیات بولسی اولمشدر .

معتزله مذهبی

بوتجدک اک بویوک عواملی شبهه یوق که مسعودی ، زحشری ، الکندی . وفارابی کبی اعظم متفکرینک اثرلری ایدی . احباب اعتزال اعتقادی محاکمه ، دینی فلسفه ایله تألیف غیرتنده بولندقلرندن طبیعتیله مراق و علاقہ بی جلب ایدیورلردی . برچوق خصوصاًنده کندی اساسلرینه تابع اولان حنفیلر بیله مسائل فلسفیده معتزله نظریاتی قبول ایشلردر . مع هذا دردنجی عصرک نهایتنده ینه جریان ومیلان عمومی حنفیلره راجع ایدی . ومذهب معتزله تمامیله انکشاف ایدمه مشدی . ایشته شهره معرفتده خطومزن اولمایه باشلابان ایلک عرب هیئت اجتماعیسی بویله بر حالت روحیه ایچنده میدانه چیقدی . علمائک دسانیر حریت کریزانه سی ، زنکینک هوسات خود اندیشانه سی واک نهایت فقیرک تعصب جاهلانسی اسلامده تجدد حصوله کتیرمک و مسلمانلرک جهالته دوغری آتمده اولدقلری خطوائی توقیف ایتمک املیله مجهز پک محدود بر زمره ناجیه نیک ظهورینه مساعد اولمشدی .

اضواء الصفا

بصره ده تشکل ایدن بو فرقه اهالی بی جلب ایچین اعضاسی بیننده بر فکر اخوت تأسیس ایدرک « اخوان الصفا » نامنی اکتساب ایلدی که اوکا انتساب ایده جککرا نجق صفوت فکریه و اخلاقیه سنی تمامیه محافظه ایده بیلمش اولانلردی . بو فرقه نك اعضا لری رئیس لری اولان (زین بن رفع) ك خانه سنده کمال راحت و سکونتله اجتماع ایدوب بو یوک بر اصابت فکر و محاکمه ایله مناقشات دینه و فلسفه ده بولنورلردی . فکر لرینه طر ندر تدار کندن امین اولدقلری هر شهر ده شعبه لر احداث ایلش لردی . زمین تفکر ده خط حرکت لری قیاسی اولوب مذاهب و مسالک مختلفه جه متخذ افکار و نظریاتک اک معقول بولدقلرینی اقتباس و قبول ایدرلردی .

نظریات و اساسات اجتماعیه و سیاسیه لری ایسه غایت تطبیق و انسانی بر ماهیته ایدی . محصول مساعیلری اولان رسائل اخوان الصفا نام عمومی سی التنده کی اثر لر عصر لر نده کی عرفانک بر زبده و تاریخچه سی حکمنده ایدی . بو رساله لر ریاضیات ، هیئت و جغرافیایی ، موسیقی بی ، میخانیک ، علوم حکمیه و کیمیه بی ، علم الهوا ، علم الارض ، بیولوژی و فیزیولوژی بی ، حیوانات و نباتاتی ، منطق و صرفی ، متافزیک و حیات اخرویه نظریاتی و الحاصل معرفت بشریه نك بالجمله شعبات و اقسامی شامل عمومی بر محیط المعارف تشکیل اتمکده ایدی .

صوک ضریء مقوط

زهره ابن سینا مدنیت غریبه نك افق احتشامنده طالع اولدینی زمان محیطی اوننی ادراک ایده بیله جک بر چاغ معرفته واصل بولنوردی . اون برنجی عصرک بدایتلرنده عالم اسلامده مشاهد اولان چهره تجدد آمیزده بر چوق امیدلر بخش ایدیوردی . حیفا که بوسره لرده کتله اسلام ایله جریان صلیب ارا سنده ظهوره باشلایان مصادمات تکمیل ملکاتی یالکز بر نقطه ده جمع ایلکه باشلامشدر که اوده (بقای نفس) ایدی . نهایت زنجی ، نورالدین و صلاح الدینک پک مشکلاته خطه اسلامی فرانق مهاجمتدن تخلیص و تجریده موفق اولدقلری بر زمانده جسیم بر تانار دالغه سیله شرقک بوتون او معرفت و مدنیتی سوپورلدی ، کیتدی .

يكرمي التنجى فصل

اسپانيا عربلىرى — امويلىرى

۱۳۸ — ۳۰۰ ب. هـ ، ۶۵۶ — ۹۱۲ م

عبدالرحمن اول — هشام — حاكم — عبدالرحمن ثانی (الاولى) —

محمد — منصور — عبدالله

عبدالرحمنك اسپانيا به قىمىسى — مساره محاربه سى — اشراقك عصبىانى
 فرانكك اتريقه لرى — سارطانك لهجومى — روندى وال محاربه سى —
 عبدالرحمنك دفانى — اضراقى — هشام اولك جيلوسى — مشوار واضراقى —
 سلطنت عادلانه و مديعت پروران سى — فرانكك و قبائل خريستىانيه اليه
 محاربه — مذهب مالكنيك اسپانيه دىخولى — هشامك دفانى — برنجى
 حكمتك جيلوسى — مشور واضراقى — فقرايه فارسى وضعيتى — قرطبه
 عصبانى — نسكىنى — عاصيلك دفع وازانسى — طولدو — حكمتك
 دفانى — عبدالرحمن ثاينك جيلوسى — دور مسعودى — قبائل خريستىانيه
 لهجومى — انقياد و مطاوعتملىرى — نورمانلك ظهورى — قرطبه ده خريستىانه
 تحريقاتى — عبدالرحمنك دفانى — محمدك جيلوسى — مشوار واضراقى —
 بر خريستىانه عصبانك دفع و نسكىنى — نورمانلك لهجومى — هزيتملىرى —
 عصبانك — محمدك دفانى — منترك جيلوسى و دفانى — عبدالرحمنك جيلوسى
 دور اغتنامه آلوى — دفانى — عربلك صادوا ، پيرموده ، ليقوربه
 واسويجه ربه دىخولملىرى .

عبدالرحمن الراضل اول

(زاب) محاربه سندن هنوز اتى سنه كذار ايلمشدى كه غربده يكي بر
 دولت امويه ميدانه چيقيوردى . سقوط ايدن اموى عائله سى اركاندن
 هشامك حفيدى عبدالرحمن سوريه دن فاسه فرار ايتمش و بر مدت بر بريلر

آراسنده حياتكذار اولمشدى . عبدالرحمن بونيجا كاهندن اسپانيايه نكاه
حسرتلر عطف ايدرك بروقتلر اجدادينه تابع اولان اسپانياك الدن كيتمش
اولسنه تحمل ايدميوردي . نهايت بو قطعه نك استحصالنه قرار ويرهرك
طرفدار قيدي ايجين اسپانياده كي قبائل و عشائره هيئت مخصوصه اعزام
ايلدي . بو هيئت هر طرفده حسن قبول كورمش وعبدالرحمن عشائره عريبه
طرفدن اسپانيايه دعوت ايدلمشدر .

اسپانيايه دغورلي

ربيع الاخر ۱۳۸ ب . ه . ۷۵۵ ب . م

۷۵۵ هجری سنه ميلاديه نك المول آينده عبدالرحمن اسپانيا سواحلنده
واقع (المنكب) نام محله قريه چي قديلر . صوك زمانلرده عنصر حاكم
بولنان مضاريلرك حقسنر معامله لرني كورمش اولان بالجله يميلر
(عبدالرحمن) ك رايته شتابان اولدق لردن كنچ اموي شهزاده سي عباسيلره
يالكز لفظاً تابع و حقيقت حالده مستقلاً حكمران بولنان اسپانيا واليسي
يوسف ايله روبرو حرب ايدم جك بر قوت جمع ايدم ييلمشدى .

مساره محاربه سي

۱۳ مایس ۷۵۶ ب . م

مسارده ييلرنده وقوعه كلن بر محاربه ده يوسف مغلوب اوله رق عرض
ايقاد ايلدي . بالاخره ۱۴۱ هجری سنه هجره ده تکرار قیامه تصدی
ايلديسه ده بو دفعه حياتي غائب ايتمش وسلطنتي تماميله (عبدالرحمن) ه ترك
ايلمشدى . آرتق عبدالرحمن اسپانيا نك حكمداري بولنيوردي . آرتق غايه
آمانله واصل اولمشدى . يالكز درايث و مهارتي سايه سنده اله كچيرديكي بر
غنيتمدن قولاي قولاي ده مستفيد اولسنه مساعده ايدنيه جكدی . دائماً
قونتروله مفتون اولان عرب اصيلزادكاني شخصي اداره لردن نفرت ايدرلردی .
بو حسن نفرتده بربريلرده مشتركديلر . بو ايكي عنصر تمايلات جمهوريت

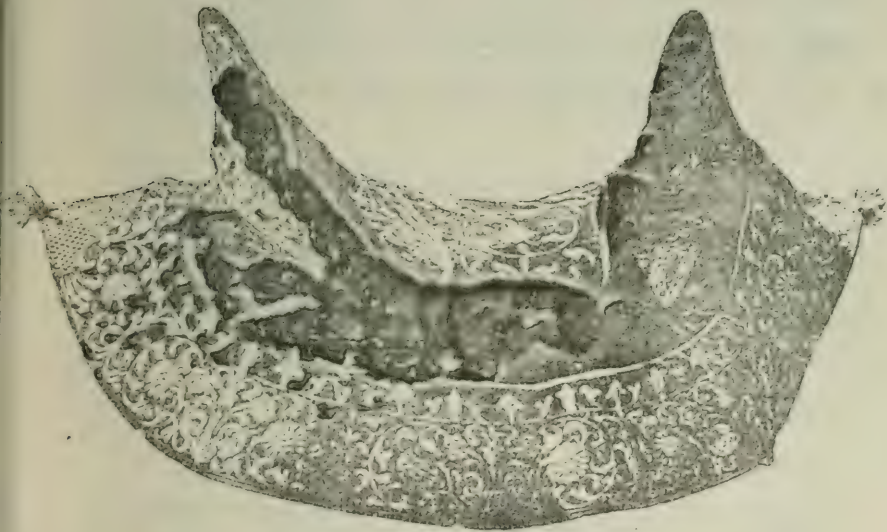
پرورانه لرینه تبعاً اسپانیایی لزومنده آرالرنده حرب ایدیه بیه جک و فقط دشمن خارجی اولان عیسویلرک مهاجمانه قارشی هم دست وفاق حرکت ایدیه جک بر طاقم کوچوک حکومتلره تقسیم ایتک سوداسنده ایدیلر. بوندن دولاییدرکه (عبدالرحمن) ک سکون و آسایش و وفاق و بجانست حصولنه مصروف اولان بی نهاییه امکلری دائماً اشرف طرفندن سکتهدار ایدیلرور ، اصلزادکان آن بان علیهنه قیام ایله بوردی. عرب عصائی (لیون) ، (قاتالونیا) و (ناوار) خرسیتانلری کبی (په پن) دن و اوندن سوکره اوغلی شارماندن معاونت و مظاهرت کورمکده ایدیلر . بو ایکی حکمدارک تعقیب ایتدکلری سیاست اسپانیاده کی والیرک قرطبه حکومتدن آریلوب کسب استقلال ایللری ایچین هیچ برتدیر و تشبیدن فارغ اولماقدن عبارتدی .

فراقدرک انتریقدری

ولایه و امرای عرب طرفندن اجرا ایدیلان عصیان و شورشلرعلی الاکثر مذکور حکمدارلرک ضربات تشویقی ایدی. فقط عبدالرحمن بوتون بو عصیانلره بی نظیر بر ملکه ایله کوکس کردی. عین زمانده هم سلطتی و همده ملکک صلح و آسایشی ایچین حرب ایتک مجبوریتده بولونوبوردی . بو جدال مونارشینک دره بکلکله محاربه سندن باشقه برشی دکلدر. عرب رؤسائی آراسنده اتفاق بولنماسی عبدالرحمنک موفقیتنی تسهیل ایدیوبوردی. جمله سی ده یوقاریده مذکور جواهر متفقه حالنده تشکل ایتک طرفدار بولدقلری حالده هیچ بری بو غایه یه وصول ایچین نه طرزده معاً چالیشمق لازم کلدیکنی کشف و تقدیر ایده میوردی . بونک نتیجه سی اوله رق ملک اموی بر ایکی سنه ظرفنده شهره سلامتتی دشمنلرندن پاک ایتکده موفق اولدی . آرتق عصیان تخملمری ازاله ایدلمش ، طبقه اصالتک بورنی قیریلش و امیر عبدالرحمن شبه جزیره ده نفوذ مطلق صاحبی اولمشدی .

شوقدر و ارکه طلعت و اقبالی پاره ایله اطماع ایلدیکی بر زمره محدودده یه تابعدی . وارتیق آن مواصلتنده اولدینگی کبی ملتیه تماس ایده میور ، و قرطبه سوقاقلرنده عساکر خاصه سنک تحت محافظه سنده اولمقسزین کشت

وگذار ایده میوردی . دیگر طرفدن او اسیلزادگان ایله جنک ایتکده ایکن اسپانیاده متمکن مسلمانلر عیسوی قومشولردن پک چوق بیزار و متضرر اولمشلردی . بر چوقلرینک خانهلری احراق ، طوبراقلری یغما ایدلمش ، بر چوقلریده اتلاف ویا ذل اسارته ادخال اولنمشدی . بو مدهش آنارشی دورنده عربلر مالکانهلرینک شمال طرفسندن بر چوق حوالی بی اللردن چیقاردیلر . (آلفونسو) نک اوغلی (غروئللا) لوغو ، اوپورتو ، سالامانکا (قشتاله) ، قاستیلا ، (شلمنگه) زامورا وسهغوویایی ضبط ایتدی .

عرب آثار عتیقهسندن بر سمر

۷۷۷سنه میلادیهسنده سلیمان بن یقظان الکلبی (عبدالرحمن) ه عصیان ایله کدن سوکره مسلحآپیره نه طاغلرینی آشهرق شارلمانه ملاقی اولمش معاونتی طلب ایلشدی .

شارلمانک لهجومی

فرانکلرک ایمپراطوری توسیع ملکدن باشقه برشی دوشونمدیکندن بو فرصتی غنیمت بیلهرک اسپانیایی تسخیر سوداسنه دوشدی . جسم بر اردو تدارکیله طاغلری آشدی . اوکنه کلن بالجه موافقی سیلوب سوپوره رک

حسین بن یحیی الانصاریک تحت مدافعه‌سندہ بولتان (سرقسطہ) سورلرینہ
 واصل اولدی ایسده اوراده بویوک برہزیمتہ دوچار اولدی. مغلوبیتک بر
 اہانتدن متبعث اولدیغنی ظن ایدرک رئیس عصائی توقیف ایتدیردی و عملکتنہ
 چکلمکہ باشلادی ایسده (پیرنہ) جبل برتات طاغریغی مرور ایدرکن
 (رونسہ وال) کچیدنہ سلیمانک مخدوملری (مطروح) و (عیشون) ک
 هجومنہ معروض قالدی. عسا کر و امراسندن بر چوغی بو محاربہدہ تلف
 اولدی. بونک اوزرینہ شارلمان ایہ عبدالرحمن آراسندہ صلح عقد ایدلدی.
 بو وقایعدن سوکرہ اسپانیادہ ملک امونیک نفوذی تمامیلہ تأسس
 ایلشدی. کرچہ سلطنتک ختامنہ قدر عائلسی آراسندہ بیلہ شورش و قیاملر
 دوام ایلدی ایسده عبدالرحمن جملہسندہ کمال سہولتہ مظاہر اولہ یلمشدر،
 بو حکمدار اتوز اوچ سنہ سلطنتدن سوکرہ ۱۷۳ سنہ ہجریہسندہ
 حیاتہ وداع ایلدی. معروض بولندیغی احوال و شرائط سیاسیہ الجآتیلہ
 اکثریا تدابیرشدیدہ و غیفہ اجرانسنہ مجبوریت کورمش اولغلہ برابر عبدالرحمن
 خلقتہ ملامت پرور محب ادبیات و صنایع ایدی. ابن الاثیر کندیسنی اوزون
 بویلی، محدب بورونلی اہل معرفت و کمال، شعردہ بہرہ کاملہ صاحبی
 یورولماز بر ملکویہ مالک اینجہ فکر و محاکمہلی، بصیرتکار، سخنی و حریت
 پرور برذات اولہرق توصیف ایدر.

صنایع و ادارہدہ کی غیرت و اقتداری اعتباریلہ منصورہ قیاس ایدہ بیلر.
 زمان سلطنتدہ قرطبہدہ محتشم ابنہ و مزین قورو و باغچہلرلہ تزیین ایتدی.
 کندیسنی طرفندن غایت جسم برجامعک انشاسندہ توسل ایدلایسہدہ عمری
 وفا ایتمش، بنا بالآخرہ اکمال اولمشدر.

عبدالرحمن ۱۵۶ سنہ ہجریہسیدہ منصور نامنہ خطبہ قرائتی عادتتی رفع
 ایلدایسہدہ الان قبائل و عشائر عربیہنک زیارتکاهی اولان مقر خلافتہ
 حرمتہ ہیچ بر زمان امیرالمؤمنین لقبی طاقباش و امیر عنوانیلہ اکتفا
 ایتشدی.

ہشامک مہرسی

عبدالرحمنک وفاتندہ یرینہ اوغلی ہشام تختہ جالس اولدی. بو حکمدار

عادل ، رفیق ، و عالیجناب بر ملک ، دیندار و فضیلت پرور بر ذات ایدی .
غایت ساده بر کسوه ایله قرطبه سوقاقلرنده یالکزجه کشت و کذار ایدرک
اهالینک شکایاتی استماع ایدر و خالق ایله تماسده بولنوردی . چوق دفعه
خستگانی يتاقاقلرنده زیارت ایتدیکی کبی فقرا خانهرینه داخل اولور و عجزه نك
دردینی کندی لسانلردن دیکلردی .

یاغور و قارده کیجه وقتی بالذات اغدییهی حامللاً بیواهلر نزدینه قدر
کیدرک تطیب خاطرلرینه چالیشدیغی کثیرالوقوع ایدی . شفقتنه پایان
یوقدی . کندیسنه مراجعت ایدن برفقیر ویا بر ظلمدیدنک مظهر حمایهسی
اولدیغی واقع دکلدی . عین زمانده ادارهسی ده قوی و متین ایدی . زمانده
وقوعه کلن شورشلر کمال شدله ازاله اولدیغی کبی تبعهسی طرفندن ارتکاب
ایدیان هیچ بر سوء حرکت جزاسز قالمامشدی . دور سلطنتده زیردستانی
تائل رفاه اولدیله .

هشام (السمح) جسر کیرینی یکیدن انشا ایلدیکی کبی پدری طرفندن
انشاسنه بدء ایدلمش اولان جامع کیری ده ا کمال ایتدیردی . زمانده مملکتی
بر چوق ابنیه ظریفه ایله تیزن ایتمشدی .

بونکله برابر اداره نه متینانهسی و نه ده طبع ملایمت پرورسی امرانک
قیامنه مانع اوله مامشدی . آن جلوسنی متعاقب برادرلری طرفندن وقوعه
کلن بر عصیانی دفع ایتک مجبوریتنده قالدی . اولنری انقیاده مجبور ایتدکن
صوکره سایمانک مخدومی (مطروح) ک قیامنی باصدیرمق ایچین (نه برو) به
شتابان اولدی . شارلمانی اسپانیاه دعوت اهانتده بولنمش اولان مطروح
وقوعه کلان مصادمه ده مقتول اولدیغندن (ساراغوزا) و (برشلونه)
یکیدن هشامک دائره نفوذ و تابعیتنه داخل اولدی .

داخلده تأید سکون هشامک نظر دقتی شماله توجیه ایتمشدی . زیرا
قبائل عیسویه طرفندن اجرا ایدیلن آقینلر تحمل فرور بر راده کمشدی .
آرتق متجاوزلرک حدینی بیلیدیرمک زمانی کمشدی . هر یرده قتل عام و احراق
مساکن کبی فضایل ارتکاب ایتمکده ایدیلر . بوکونکی کبی ینه مدینتله باربارلق
حال حربده ایدی .

فرانقلردن محاربه

۷۹۲ ب ، م

هشام شبه جزیره سکنه سنه فتنه و فساد تخمیری اکه رک دائماً عصیانلره سبیت و یرمش اولان فرانقلردن انتقامه قرار و یردی. و بو مقصده وصول ایچین ایکی اردو احضار ایلدیکه بونلردن بری (قاتالونیا) یه یورویه رک فرانسه یه کیردی ، (سروانیا) یی کذار ایدوب یکیدن (زبونه) یی وسائر بعض موافقی ضبط ایلدی. (اوربیه نا) نهری کتسارنده واقع (ویل دنی) نام محله شارلمانک مخدومی نامنه (سپتیمانیا) یی مدافعه ایدن (قونت) دو طولوز) یی مدهش بر هزیمته کرفتار اولدی .

ایکنجی اردوده حرکاتنده موفق اولمشدی. قارشینسه چیقان (برمونا) نک ریاستی اتنده کی غالیچیا عشاری بویوک بر هزیمته کرفتار اوله رق عقد صالح مجبوریتده قالمشدی .

مذهب مالکینک اسپانیا یه دضولی

هشام امام مالکی حفته درین بر حرمت پرورده ایلدیکندن احداث کرده سی اولان مذهب مالکی یی اسپانیا شبه جزیره سنه ادخال ایلشدی که بوتاریخدن اعتباراً مذهب مذکور اندلسک مذهب رسمینی اعتبار ایلشدی .

هشامک رفائی ۶۹۶ ب . م

حکیم المنتصرک مبلوسی

هشام ۱۸۰ سنه هجریه سنده وفات ایلدیکندن مقامنه اوغلی حکیم المنتصر قائم اولدی. ابن الاثیر بومالکی عاقل ، جسور ، صاحب کمال برذات اوله رق تصویر ایدر. اندلس حکمداران یی ایچنده ابتدا دبدبه ودارات ایله یاشایان حکمدی. دور سلطتی متمادی شورشر ایچنده کذران اولدی. طبعی نشئلی و ذوق پرست اولدیندن حظوظات حیاتیه یه مجلوب ایدی. علما

وقفها مجلسندن پك اوقدر خوشالامز آوی زیاده سور ، شعرا و موسیقی شناسان ایله همبزم اولوردی، که بو حال فقهانك انكسار توجه و حرمتی مستلزم ایدی. مع مافیله بو اغبرار ك اسباب سائرده سی ده واردی. هشامك سخاوتكارانه و بلکده غفلت پرورانه سیاستی سایه سنده فقهای اندلس پك بویوك بر نفوذه مالك اولمشلردی. حکم ایسه کندیلرینه ایجاب ایدن حرمتی اظهارده قصور اتمه مکه برابر امور حکومته مداخله لرینه قطعاً ممانعت اینك ایسته بوردی. بوضورتله نفوذ لرینك ضیاعنی کورن فقها آرزوی ناره قاپیلهر رق کرسیلرده حکمی خلقه عاصی دین اوله رق طایقیه باشلادیلر .

بو صورتله کندیلرینه بویوك بر مر بو طیتله باغلی اولان اسپانیالی مسلمانلری سلطان علینه اغوا ایدیورلردی. شبه جزیره سکنه سنك اکثری دین اسلام ایله مباحی مهتدیلردن مرکبیدی. (قرطبه) ، (اشبیلیه) (طلیطله) و مجریت (مادرید) کبی بلاد مشهوره ده کی مهتدیلر ایسه اك عالی قاملیلری ایدیلر .

منافرت ملیه

بالخاصه حوالی شالیه ده عرب و بربریلره اسپانیا یرلیری آراسنده ازدواج عمومی ایدی. بو کبی روابطدن متولد اولانلره (مولد) تسمیه اولتوردی. علی الاطلاق عربی الاصل اولان سکنه بلادیون ایله مولدلره مغرورانه معامله اتمکده و امویلر زماننده ایرانده تطبیق ایدلدیکی وجهله اونلری مناصب عالیة حکومتدن محروم براققده ایدیلر که بونك نتیجه سی اوله رق عربلر بلادیون ایله مولدینك نفرتلرینی قازانمشلردی. اسپانیا مسلمانلری کرات ایله قیام ایتدیلر. فقها ایسه بو منافرت ملیه یی ازاله ایدمک یرده یرلیرله اتفاق ایدرک اونلری حکمدار لرینه قارشى اغوادن خالی قالمیورلردی. بو عوامل نفاق اندلسک سلب حضورینه چالیشیرکن حکمک عموجهلری سلیمان ایله عبدالله (هشام زماننده عصیان ایتدکاری عفو ایدلشلردی) یکیدن سلاح عصیانه صارلیدیلر. عبدالله (اکس لاشاپل) ده شارمانه ملاقی اوله رق بو حریص جاه و شهرت حکمدارک معاونتی

طلب ایلدی . فراتقلرک مظاهرتی سایه‌سنده عبدالله سلیمان ایسه والانسیایی ضبط ایتدیلر .

فرانق مرابجائی

عین زمانده شارلمانک اوغللری (لوتی) ایله (شارل) ولایات شمالیهیه هجوم ایلدیلر . (غالیجیا) لی الفونس ده (آراغون) ی تسخیره شتابان اولدی . بو وضعیت مشکله قارشیسنده حکم اولانجه غیرت و ملکه‌سنی صرف ایلدی .

فراتقلرک هزیمتی

اردوسنک بر جزء قیلینی (طولهدو) نک محافظه‌سنه براقهرق غالیجیایه هجوم ایتدی . وقوعه کلن بر محاربه‌ده غالیجیا لیری مغلوب ایدرک مملکتلرینی نهب و تخریب ایلدکن صوکره فراتقلرده (نهر) ک و پیره‌نه طاغرینک اوته‌سنه قدر سوروب کوتوردی . کندیسنه (المظفر) عنواتی قازاندیران بو مووقیتلردن صوکره (طولهدو) یه عودت ایتدی . سلیمان بو محاربه‌ده مقتول اولمشدی . عبدالله ایسه عرض انقیاد ایلدیکندن مظهر عفو اولدی .

برشلونه (بارسلونه) نک ضیاعی

۱۸۵ ب . ۵ ؛ ۸۰۱ ب . م

حکم کوچوک عصیانلرله مشغول ایکن فراتقلر بارسلونی ضبط ایتدیلر . بو قدر مهم بر شهرک الدن کیتسی والیسنک اهاتندن نشأت ایشدی . بارسلونده مستقلاً حکمران اولق ایچین شارلماندن مساعده استحصالی امید ایدن مذکور والی فراتق حکمدارینی مملکتنه دعوت ایتمشدی . بارسلونک ضبطله شارلمان اسپانیاده قوی بر نقطه استناد الده ایتمش اولیوردی .

اسپانیاده کی ملکی ایکی قسمه منقسم اولوب برنجیسی بارسلون مرکزی اولق اوزره قاتالونسیایی حاوی بولسان (سپتایما) و دیکری (ناوار) و (آراغون) فراتق شهرلرینی محتوی اولان (غاسقونیا) دن عبارتدی .

قرطبه ره عصیان

۹۰۹ سنه میلادیه سنده غاسقونیا یکیدن حکمک انه کچدی . ۸۰۵ سنه سنده قرطبه ده بر قیام ظهوره کله رک باصدرلدیسه ده فرداسی سنه ، حکم (مریده) اهلینک تسکین عصیانیه مشغول ایکن قرطبه لیلر یکیدن سلاح عصیانہ صارلدیلر . اموی حکمداری بودفعه شورشی پک بویوک بر شدت وجادتله ازاله ایلدی که بو حالده خلقک اغبرارینی تزیده خادم اولمشدی . ۸۰۷ سنه سنده (تورتوزه) شهری شارلمانک اوغلی (لودویغ) طرفندن ضبط ایلدی ایسه ده بر مدت صوکره (حکم) ک مخدومی (عبدالرحمن) معرفتیه استرداد اولندی . (۸۱۱) ده حکم بالذات بر سفر اجرا ایدرک موفقیات عظیمه یه دسترس اولمشدی .

طلطیه (طولهدو)

طولهدو اهالیسی وقیله شهرلرینک اسپانیا پایتختی اولدینی خاطرلرندن چیقارهدقلرندن یاد اقبال ماضیلری عر بلره قارشنی نفرت وخصومتلرینی تزیدد ایدیوردی . ثروت واهمیت عددیه لرینه ، وزنکینلره کوه نهرک کندیلرینه ناخوش کورینن والیری قبول ایتمکده تمرد کوسترلردی . ایقاع ایلدکری ایلک عصیان (۱۸۱ ب . ۵) قولایلقه اطفاولندی . (تلوره) قوماندانی اولوب صلباً مولد بولنان امروس بن یوسف تقریر آسایشه مأمورایدلمشدی . بو ذات شهر سکنه سندن بعضلرینی طرفنه جلب ایلک صورتیه (طولهدو) یه نفوذ حکمداری طانمایه موفق اولدی ایسه ده اون سنه صکره عین عصیان تکرر ایلدیکندن او تاریخده شمالده حرکات عسکریه ده بولنمده اولان (امروس) (طولهدو) یه والی تعیین اولندی . بو شهرک اهالیسی یکی والی یی ملک علمنده ظن ایدرک امر تعینه اعتراض ایتمکری کبی (امروس) ک شهرلری دروننده مستحکم بر بنا انشا ایلسنده مساعده ایتملردی . بو فرصتی فوت ایتمک ایسته مین امروس کونک برنده (۱۹۱ ب . ۵) شهرک باشلیجه اشراف ورؤسانی بنای مستحکمی داخلنه دعوت ایدرک جمله سنی

قلیجدن کچیردی. اک مهم سرکارلرندن محروم قالمش اولان (طولهدو) اهاالیسه ده حادثه‌بی تعقیب ایدن یدی سنه ظرفنده بر وضع اتقیاد اخذینه مجبور اولدیلر.

قرطبه ده اغتشاشه

۸۱۴ ب. م

هجرتک ۱۹۸ نجی سنه سنده (قرطبه) اغتشاشاتی آرتق بر نتیجه قطعیه اقران ایدیوردی. کونک برنده جامعه احاد ناسدن بری حکمداری یوزینه قارشلی تحقیره جرأت ایتدی وحقنده مجازات شدیده اجراسندن دلکیر اولان خلق عصیان ایدهرک ملکک سراینی قوشاندیلر. تهلهکه غایت بویوک اولمله برابر حکم منلی غیر سابق بر متانت و اعتدال دم صرفیله متجاوزین رؤساسندن بر قسمی حرباً قتل و قسم دیکرینی اعدام ایتدیکی کبی افراد عصاتی ده دفع و تنکیل ایتدی. بونلردن بر زمره فاسه کیده رک یرلشدیلر؛ دیکر بر زمره ده اسکندریه و اورادن (کرید) ه عزیمتله آطه‌نک یونانیلر طرفندن ضبطنه قدر اوراده توطن ایتدیلر.

۸۱۶ ب. م سنه سنده شارلمانک اخلاقی ایله حکم اراسنده صلح عقد

ایدلیسه ده حکمی چوق سورمدی.

ملکک زفانی - عبر الرحمن ناینک مبرسی

۸۲۲ ب. م. ه ذی الحجه ۲۰۶ ب. م

هجرتک ۲۰۶ نجی سنه سنده حکم یکرمی الی سنه سلطنتدن صکره وفات ایتمله یرینه اوغلی عبدالرحمن الاوسط جالس اورنک حکمداری اولدی. بو ملکک زمان سلطنتی صلح و آسایش و عظمت ایچنده کچدی. زماننده زیر دستانی نائل رفاهت اولدقلمری کبی واردات دولتده ازدیاد ایلشدی. کندیسینی محب علم و ادب اولوب علما و متفینک مجلسندن خوشلانیردی. دعوت و اصرارای اوزرینه موسیقی شناس شهیر (زریاب) بغداددن قرطبه‌یه کله رک سرای و شهر خلقنک محبوب قلوبی اولدی. بو

تاریخدن اعتباراً اسپانیا عربلرینک سجاای میلهلری صرہسنه کچن موسیقی محبتی هر صنف خلق اراسنده دائماً انکشافده دوام ایتمشدر. سراینک عظمت و دبدهسی نقطه نظرندن عبدالرحمن ثانی تکمیل اسلافنی کچمشدی. اسپانیا عربلرنده مشاهد اولوب بالاخره اوروپالیر طرفسندن تقلید ایدیلن اصالت و ظرافت مشوارایله رقت اطوار و ترقی علوم و فنون بوتاریخدن سوکره رونما اولمایه باشلامشدی.

قبائل عیسویرنک مرابعمانی

عبدالرحمنک جلوسندن براز سوکره (لیون) رئیس ادارهسی ایکنجی الفونس آراغونده کائن (مدینه سالم) ولایتنه بر آقین اجرا ایلدیکی کبی اثرینه اقتفا ایدن قبائل سائرده ملک عربانه تجاوزه باشلادیلر. تجزیهلری ایچین سوق اولنان قوه عظیمه جمله سنک قلاع و استحکاماتی خاک ایله یکسان ایلدیکی کبی (لیون) ی تخریبه موفق اولدی. بونک اوزرینه دشمنلر طاب صلح ایلدکلرندن حکومته مقنن المقدار جزیه سنویه ویرمک، اسرای مسلمینی اعاده ایلک و حرکت آتیهلری ایچنده کفالت ویرمک شروطیله طلبلری قبول اولندی.

فرانکلرده بو صرهلرده حدود عربیه بی تجاواز ایتدکلرندن بویوک بر هزیمته کرفتار ایدیلهرک مملکتلرینه دفع و تنکیل اولندیلر.

نورمانلرک ایلک ظهوری

عربلرجه (مجویسی) تسمیه اولنان نورمانلرک اسپانیاسواحلنه چیقملری بو تاریخلره مصادفدر. بو قبیله افرادی شبه جزیره سواحانک مواقع مختلفه سنی اله کچیردیلسده قرطبه حکومتی طرفندن کوندیلن بر اردو و دونمانک تقریبی اوزرینه فراره مجبور اولدیلر. فرانسه قرالی (لوی ده بوز) ک اغوا آتیه قیامه جرأت ایدن (مریده) خرسیتانلری ده سهولته دائره انقیاده ارجاع ایدلمشلردر. (طوله دو) ده عیسوی و موسنویلرک اشتراکیله ظهوره کلن یکی بر شورشده ۸۳۷ سنه میلادیه سنده تسکین اولندی.

فرطه خرسیتیانلرک قیامی

عبدالرحمنک ختام سلطنتنه دوغرو قرطبه نك متعصب خرسیتیانلری مهلك و مهیدیکار بر وضعیت اخذینه باشلامشاردی . حالبوکه سکنه عیسویه نك اکثریتی تشکیل ایدن کتله عوام ایله پایتخت و جوارنده کی منورالفکر خرسیتیانلر اداره عرباندن مشتکی اولمدقلری کی بالعمکس پک زیاده ممنون ایدیلر . زیرا دین و مذهبلیری ایچین هیچ بر زمان قتل و ا تعذیب ایدلمدکلری کی سربستهجه اجرای آینه و قوانین دینه لرینی ایستدکلری کی تطبیقه مآذوندیلر . بونلردن برچوغنی اردوده بولونویوردی . اک یوکسک ، اک قزانجلی مناصب ملکیه و عسکریه ملت حاکمه کی اولنرده کشاده اولوب بالخاصه بر چوقلری مأموراً ممالک اجنیه یه کوندرلمکده ایدی . ادبیات عربیه نك حشمت و فروغیله مسحور اولان منور عیسویلر لسان رسمی اولان عربی شیوه سیله اوقویوب یازیورلردی . خط عربی ایله عادات و اطوار عربده طبیعتیله آزارینه داخل اولویوردی . بومتعرب خرسیتیانلر متعصب عیسویلر طرفدن روی نفرت کورویورلر و دینسز تسمیه ایدیلورلردی . رهبان ایسه بونار منافرتی تشدیددن خالی قالمیورلردی .

عیسوی تعصب پرورانی ملت حاکمه نك بالکنز دینی دکل فقط تفوق تربیویسنیده چکه میورلردی . بو بغض ملی و دینی عبدالرحمن زماننده فتنه یه مبدل اولدی . متعصبلر طاغله چکیله رکه اشقیالق ایتمکه باشلادیلر . بر طاقلری حضرت پیغمبر ایله دین اسلامی علناً تحقیره جرات ایدیور ، بعضیلری انای صالنده جوامعه کیره رکه زباندانلرده بولتیور و اهالی مسلمعه یه تعذبات اجرا ایلمیورلردی . دین اسلامده خلیفه یه سب و شتم ایلمک ، بالخاصه قتل عام و اختلاله نادی اولوق مالبسه سیله پک آغیر برجرم عد اولندیغندن بو کی فضاحی ارتکاب ایدنلر حضور قضاته چیقاریلرلر و فقط اورادده زباندانلرینده دوام ایلمدکلرندن نهایت اعدام اولتورلردی . حقلرنده ویریلن حکم لره شورای حکومت طرفدن تصدیقی صره سنده عدالت و اناسایت نامنه سوزلرینی کیری آلملری مأمورین مخصوصه طرفدن کندیلرینه

رجا ایدیلیردی . اولئر ایسه قباحترلی تعمیر ایده جک یرده اقوال فضیحه لرینی ینه تکریرده اصرار ایدرلردی . بونک اوزرینه حکم قانون اجرا اولنوردی . عبدالرحمن بو حالک اهمیت ووخامتینی کوره رک ممالکته رؤسای روحانیهدن مرکب ریاستی آلتنده بر مجلس تأسیس ایلدی . فقط بو مجلسک اجتماعنده حاضر بولنه میه جغندن ریاست فعلیه کنیدیسی تمشل ایدن بیوک مأموریندن (غومه ز) نامنده بر عیسوی بی تعیین ایتدی . رؤسای مذکورده حضرت پیغمبر علمینده تفوهات اجرایی مانع بر بیاننامه نشر ایده رک عدم اطاعتده بولنانلر حقتده شدتلی جزالر تعیین ایلدی . حیفا که هیچ بر غیرت او متعصبلرک تعدیل احتیصاصاته خدمت ایده میوردی . ایچلرندن بعض کستاخان مسجد کیره داخل اوله رق یوکسک سسله : « حیاة سرمیده دیندارلر ایچوندر . سز لر ایسه ای کافر لر جهنمه شایسته سکز » کبی تعریضانده بولندیلر . اهالی بوتختیرایله اولدر غیظه گلشیدی که همان متعرضلری طوتوب اولدیمرک ایسته دیسه ده قضاة مداخله ایده رک مقاتله یه مانع اولدیلر . مع مافیة حکمدار متین و حکومتده حائز قدرت اولدیقندن وقعه یی احداث ایدن متعصبلردن بر خیلیسی توقیف وحبس ایدلدی . حالبوکه عصیان ینه خاتمه پذیر اولمیوردی . (عبدالرحمن) ک وفاتنه قدر دوام ایده جکدی .

عبدالرحمنک رفائی — محمدک مهوسى

۸۵۲ ب . م

ملك عبدالرحمن ۸۵۲ سنه ميلاديه سنده وفات ايتديكىندن مقامنه اوغلى محمد قائم اولدى . ابن الاثير بو حکمدارک زمين عبدالته اثر پدری تعقيب ايتديکینی بيان ايدر . محمد اندلسک اداره سنی اصلاح وتنسيق ایدن جدی اساسلر اوزرینه قوانین ونظامات اداره وضع اياين ايلک اندلس حکمداريدرکه بو اجرا آتی اعتباريله (ولید بن عبدالملك) ه قیاس ایديله بیلیر .

عبدالرحمنک وفاتی متعاقب (طولهدو) اهالیسی (لهئون) رئیس اداره سی طرفندن مرسل بر اردونک تحت معاونته اوله رق عصیان ایلدکلرندن محمد بالذات تأدیبلرینه کیده رک وادی السلط (غواداسات) قربنده (طولهدو)

و (لیون) قوای متحدہ سیلہ قارشیلاشدی۔ عاصیلر عددلرینه کوه نهرک چلغین بر صولتله عر بلره هجوم ایتدیلر سده مدھش بر پوصویه دوشهرک هان هان تمامیله محو و مقتول اولدیلر۔ بونک اوزرینه (طولهدو) یلیر شهرلرینک مختاریتله ادارهسی شرطیله انقیادی قبول ایلدیلر۔ بوسرهده قرطبهده یکیدن تحریکات باشدیغندن پایتخته تدایرشدیده آنخازینه مجبوریت حاصل اولمشدی۔ خلقی عصیانہ سوق ایدن ویا حدود خارجنده کی اعدا ایله مخبرات اهانتکارانهده بولنان متعصبلر اتلاف ایلدی۔ بوسورتله مشوقلری اورته دن قالقان سکنه عیسویه قانون حکومتہ سرفرو ایلدیلر۔ و آزر زمان ایچنده ماضی خون آلوددن یالکز بر خاطرہ قالدی۔

نورمانلر ۸۵۹ ب . م

فراقلر منازعات داخله دن بالاستفاده صورت دائمه و منتظمهده تجاوزاتده بولنقمده اولدقلرندن محمد هجوملرینه قارشی شمالده بر اردوی دائمی اقامه سنه مجبوریت کوردی۔ ۲۴۵ نجی سنه هجریهده نورمانلر (پرووانس) قطعهنی صویقدن صوکره یکیدن اسپانیا سواحلنده رونما اولشلر و خسارات عظیمه ایقاعنه باشلامشردی۔ تعقیب و تأدیبلری ایچین کوندریلن بردونما نورمانلرله بویوک بر محاربه یه کیریشه رک اونلری تنکیله موفق اولمش و فقط بعض کیمیلرینی ضایع ایشدر۔

(غالیچیا) (لیون) و (ناوار) ده حکم سورن عیسوی پرنس لرینک

حدلرینی بیلدیرمک ایچین ده اوزرلرینه دفعات ایله قوای کلیه کوندردی۔

۸۶۱ سنه میلادیه سنده (باسقون) لرک مملکتی (ناوار) تسخیر اولنهرق۔

پایتختی اولان (پابلونا) اله کچیلدی۔ درت سنه صوکره لیون پرنسی طالب

صلح اولمغه ارزوسی بلا شرط اولهرق قبول ایلدی۔

محمدک اواخر سلطنته دوعرو اندلسک مواقع مختلفه سنده مهم قاریشقلقلر

ظهوره کلشدر۔ بوقیلدن اولهرق «آراغونده» متمکن اولوب اسپانیا و بزغوتلرندن

نشأت ایدن موسی اسمنده بر مسلمان سر قسطه (ساراغوزا)، (توودلا) و (هوه سقا)۔

شهرلرنده اعلان استقلال و سلطنت ایلدیکی کچی غر بده (مهریده) سکنه سندن

ابن مروان ليون پرنسى اوچنچى الفونسونك معاونتيله رفع رايث عصيان ايتمشدى. دها بويوك برعصيان ده (بوباتروده) ده ظهوره كلدى. (روندا) ايله (مالاغا) اراسنده واقع سلسله جبال من القديم اشقيايه ملاذ ايدى .

صوك زمانلرده ناپوليونك جنراللرى بيله اوراده پك مهم مقاومتلره معروض قالمشلدردر. ايشته بومحل امين (عمر بن حفصون) نامنده برفرارى يه تحضنكاه اولمشدى. عمر معيته بر چوق اشقيا چته لرى الهرق اوراده اعلان استقلال ايتدى. بوسوء مثال هر طرفه سرايت ايتديكندن كاه فرائق قرالى وكاه خرستيان پرنسلر طرفدن اشعال اولنان نيران فتنه وشورش مملكتك هر جهته نمانان اولمايه باشلادى. او درجه كه بو قدر قاريشقلمره معروض قالان اندلس دولتك ناصل محو ومندرس اولمديغى شايان حيرت بر مسأله تشكيل ايدر. بونهايه عصيان وشورشلره قارشى اله ايدلان موفقيتار اندلسده كى مات حاكمده پك بويوك بر قوه حياتيه ، مدوران اداره سنده جالب دقت بردرايت ومهارت بولنديغى اثبات ايدر. محاربه يه كيده ميه جك قدر مسن بولنان حكمدار باغيلرك تاديب وتنكيلى خصوصى اوغلى وولى عهدى منذره توديع ايلدى. اوده ابتدا شماله توجهله (ساراغوزا) ، (روطه) ، (قارطازنا) و (له ريدا) جهتلرني دائرة انقياده الهرق « زمانك اك جسورى » ديه تصوير اولنان عبدالواحد روطى بي اسير ايتدى. و آراغونك بر قسمنده حكم سورن (اسماعيل بن موسى) ني اطاعته مجبور ايلدكدن صوكره ۲۷۱ سنه هجره سنده ابن مروانه هجوم ايله طرفكيراتنى مغلوب وبروج واستحكاماتى خاك ايله يكسان ايلدى. فقط بودورلده (ساراغوزا) يكيدين بوباسترو اشقياسيله عقد وفاق ايدن موسانك حفيدى و (لوزنك) اوغلى محمدك رياستى التنده كى (آراغون) عاصيلرى اله كچدى . مع مافيه قيصه و منتظم محاصره يه متعاقب شهرك استردادى قابل اولمش ومحمد ايله متفقى عمر بن حفصون طاغله فراره مجبور ايدلمشدى . لكن اردوى سلطانى چكيلي چكيلمز عاصيلر يكيدين ياتملىكه باشلاديلر . ۸۸۶ سنه ميلاديه سنده منذر تكرر اوزرلرينه كيمكه مجبور اولدى . و (الحما) نام محله عاصيلرى قوشاتدى ايسه ده بوسره لده اختيار سلطانك خبروفاتى منذرك اردوكاهنه واصل اولمشدى .

محمدك زفانی — منذر ك مېلوسی

۴ اگستوس ۸۸۶ ب ، م صفر ۲۷۳ ب ، ه

منذر پدربنك خبر وفاتی آلبر الماز در حال محاصره بی رفع ایله تحت سلطتی اله ایتمك ایچین قرطبه یه شتابان اولدی که بوفرصتدن بالاستفاده عمرینه میدانه چیقهرق بر قاج موقع مستحکمی اشغال ایلشدر . ملك محمد حامی و محب علوم و فنون بر حکمدار اولوب طبعاً مدبر و کتوم بر ذات ایدی . امر اداره ده صاحب اهلیت و اقتداری « یرینه کچن منذر بویوک بر عزم و ملکیه صاحب ، احتیاط و جسارتله متمیزدی . چوق زمان حکمران بولنسهیدی ملکنده صلح و آسایشی صورت قطعیه ده تقریر و تأمین ایده چکنه شبهه یوقدی . تحت پدربی به جالس اولور اولمازینه بالذات تأدیب عصاته شتاب ایلدی . و (آرشیدونا) بی ضبط ایتدکن صوکره عمرک تحصنکاهی اولان (بوباسترو) بی تحت محاصره یه آلدی . عصاته نهایت طلب آمانده مضطر قالدقلرندن پیمان صداقتده بولنهرق مظهر عفو اولدیلسه ده بر مدت تقض عهدده کچکمیدلر .

(منذر) ك زفانی — عبداللہك مېلوسی

صفر ۲۷۵ ب . ه ، تموز ۸۸۸ ب . م

منذرک وفاتنده برادری عبدالله تحتہ جالس اولمشدر . ابن الاثیره نظراً « بو حکمدارک زماننده اندلس » نأرؤ فساد و عصیان ایله دولمش و ختام سلطته قدر بو حال دوام ایلشدر . « فی الحقیقه عبدالله يك فبا بر زمانده مقام حکومتی اشغال ایدیوردی . مدت مدیده منافرات ملیه و بیته اتنده بی تاب قالان دولت انحلال و اضمحلاله دوغرو سور و کله نیور کیدی . قرطبه امیری یالکز اسپانیا جبلیریله دکل فقط داعیه استقلاله قیام ایدن عرب اصیلزدا کانیله ده پنجه لسه چکدی . جلوسنی متعاقب هر طرفده اغتشاشلر یوز کوستردی . اشبیلیه (سهویل) و (بلویرا) ده عربلرله بلادیون آراسنده قنلی

مصادمات وقوعه کلدی. برچوق رؤسای بربریه ده بعض مواقع مستحکمه ده برلشهرک نفوذ حکمداری بی طانیایوردی . (منتسه) ، مدینه بن سالم ، لورقا و سراغوزا عرب اصالتک ایدی اداره سنه کچدی .

اسبیلیه (سریل)

غوت پرنسی سارانک احفاندن ابراهیم بن حجاج ایسه جده سی طرفدن موروث برچوق املاک و اراضیسنی حاوی اولان (سهویل) الکانده پرنس ایدی . اداره سی قوی و متین اولوب برقرالیت اهمیتی حائزدی . منطقه سی داخلنده اثر شقاوت و عصیان کمال شدتله احما واطفا ایدلمش ، صنعت ، تجارت و صنایع مظهر ترغیب اولمشدی الفارو ، بهیا ، سان استه ون ، یانه ، مورسیا و سائر برچوق مواقع ده رؤسای مسلمه نك تحت تصرفده ایدی . (بادایوز) ابن مروانک آراغون ایسه لوکیز مخدومی محمدک اداره مستقله لری التنده بولونویوردی .

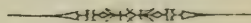
عمر بن حفصونک قرطبه هجرمی

عمر بن حفصون بوجال کشمکشدن بالاستفاده هر طرفدن نفوذنی توسیعه قیام ایتدیکی کبی قرطبه بی بیله ید ضبطه قالمشدی . شمدی به قدر مساحه کار برسیاست تعقیب ایلش اولان سلطان نهایت تحت اجدادینک تملکده کیردیکنی کورنجه حربه قرار ویردی .

عمرک هزیمتی ۱۵ نیسانه ۸۹۱ ب . م

قوماندانی عیدالله (پولهی) قربنده عمر بن حفصونی مغلوب ایتدی که بومظفریت سلطنتی قورتارمش و ملکک طالعه ده بر وسیله تبدل اولمشدر . فی الحقیقه بو غلبه بی متعاقب پولهی ، اسپیا ، آرشیدونا ، الیرا و یانه جهتلری یکیدن حوضه نفوذینه داخل اولدیی کبی وزیر صادقی (بدر) ک ابرام و اصراریه ابن حجاج ده طابعاً عرض انقیاد و مطاوعت ایلشدی . ابن حجاج رهن اوله رق الزیاده سویدیکی بر مخدومی حکمدارک نزدیکه کوندرمشدی . ملک عبدالله ایسه بو مسافری کمال احترامله پدرینه اعاده ایلک صورتیه

ابن حجاجك محبت واحترامی جلب ایتدی. حکمدارک بوشکیمتلی سر کرده ایله عقد ایتلاف ایتدی سلطنتده یکی بر دور آچور ، نفوذ حکمداری یواش یواش حوالی سارنده ده طایتیاه باشلا یوردی . (الجزیره) ایله (نیه بلا) آراسنده کی منطقه بلا حرب دائره اقیاده داخل اولدینی کبی بر چوق بلاد وقصبات ده اوکا امثال ایلدیلر . (اراغون) مغلی (ابن قاصی) بیله اقیاده تمایل ایتمشدی . حال مملکت بویله ایکن اختیار ملک ، یکرمی الی سنه سلطنتدن صوکره آلتش سکز یاشنده عالم حیاته وداع ایلدی . (ربیع الاول ۳۰۰ ب . ۵) سیاح مدقق لیغوریا سواحدله آب طاغلرنده وپیه مون ایله دوفینه الکلرنده عرب لهجه سنه تصادف ایدرک وجه وجودی خصوصده مراقه دوشرلر . نقل و تصویر ایتدیکم بودورده (۸۸۹ ب . م) عربلر یکیدن (سن ترویز) کورفزی طریقاه جنونی فرانسه یه داخل اولمشلر و (پروانس) ، (دوفینی) جهتلیینه یایلمشلردی . بو جهتلرده انشا ایتدکلری باشلیجه موقع مستحکمتری (فراقینه نوم) تسمیه اولمشدی . ۱۹۰۶ سنه میلادی سنده دوفینی قطعه سنیه ده کذار ایله رک (پیه مون) و (لیغوریا) وقسماً اسویچردی قطع ایتدکلری کبی قونستانس کولنه قدر وارهرق جوارنده بر مستملکه احداث ایتمشلردی . فرانسه ده (قره ژوس) ، (مارسلیا) ، (غره نوبل) ی اشغال ایلدکلری کبی نیس شهری طول مدت الکرنده قالمشدی . بوندن دولاییدرکه شهرک بر قسمی فرانسزلرجه عرب بلده سی نامیله یاد اولنور .

يكرمي يدنجي فصل

اسپانيا عشر بلوي

(مابعد)

۳۰۰ — ۳۶۶ ب ۵ ، ۹۱۲ ، ۹۷۶ ب . م
عبدالرحمن الثالث (الناصر) — حکم ثانی (المنصر)

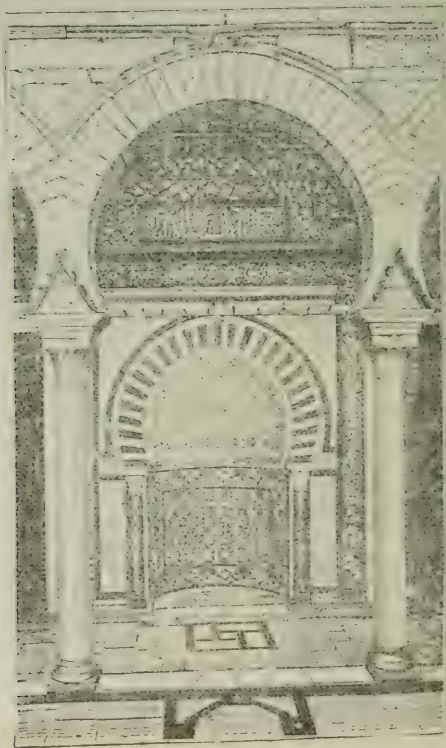
عبدالرحمن ثالث جلاوسی — عصائبک تکلیبی — شمال فرستیا بلر بله
مخاربات — غلبانی — امیر المؤمنین لقبی اکتساب الیومی — غالیجی الیبرک
لهجومی — سلاوراک خدمت حکومت آلنسی — المندوب محاربه سی — قبائیک
طلب صلح و آمانه الیومی — متفکرک (ابرو) یه هیکیلیمیری — آفریقاده
محاربه — غالیجی الیبرله محاربه — سبجول (انجو) نیک نوری طرفنده طرد الیومی —
(قونا) — (انجو) نیک هبدر رحمنک معازنی طلب الیومی — ایوره ، قاسنبیا
و نارار ایالتیری — هبدر رحمنک و فانی — اضلاع و مسکلی — حکم ثانیک
جلاوسی — درر مسعودی — غالیجی الیبرله نوار الیبرله قارشی موققیمیر
آفریقاده سفر — حکمک معارف برور لکی — قرطبه — عظمت و اجمت نامی —
و سنی — الزهرا — نسوانه کوستر بلون خدمت و محبت .

عبدالرحمن ثالث (الناصر الدین الله)

عبداللهک و فائنده تختنه حفیدی عبدالرحمن جلوس ایتدی . آن جلوسنده
هنوز یکرمی ایکی یا شلرنده اولنقله برابر مقام سلطنته کچمی کنديسندن دها
مسن و تجربهدیده اولان عموجه لرلیه سائر اقربا و تعلقاتی طرفندن مملکتک
سلامتی ایچین بر فال خیر عد ایدلمشدی .

ملک نوجاه عاصیلر حقتده جدی طرفندن تعقیب ایدلمش اولان اعوجاجلی
سیاستی براقه رق عصاتی آچیقندن آچیغه راه انقیاده دعوت ایتدی . دولماجلی

وسائطه مراجعت اینکسزین بالجمانه اسپانیول ، بربری و عرب متغلبارینه خطاباً یکنانه مطمح نظارینک ثروت و جزیره لرینک دکل فقط بلاد و پروچندن عبارت اولدیفنی و اتقیادلری خائنده عموماً عفو اولمه جقلمی و عکس خالده شدیداً تعقیب و تجزیه راه عصیانده پویان اولان بلاد مستقله دن بر چوغنی بو بیاننامه اوزرینه درحال عرض مطاوعت ایلدیلر . ۹۱۳ نجی سنه میلادیده

جزا برده سیدالحیب جامعسنگ محرابی

عبدالرحمن عساکری اراسنده اظهار وجود ایتدیکی جهتله اردونک قوه معنویه سی خارق العاده برخالده تزیاید ایتدی . بونک نتیجه سی اوله رق اوچ آیدن آرز بر زمان ظرفنده (الویرا) و (یانن) ولایتلری داخل دائره اتقیاد اولدی . آرتق انک مهم مواقع مستحکمه انده ایدمش اولدیفندن بو جوارده بولنان اشقیامحو و آثار شقاوت تمامیه ازاله ایدلمشدر . (سیرانه

وادا (جبالنده متحصن اولان عصاّده کوردکاری مهاجمات شدیده اوزرینه قسماً مقتول دوشمشلر وقسماً عرض تسلیمیه مجبور اولمشلردی. ابراهیم بن حجاجک مخدومی محمد - که پدزینک وفاتنده سهویل پرنسی اولمشدی - عبدالرحمنی زیارته کلهزک کندیسنه عرض خدمت ایلدی. (سهویل) شهری سکنه سی ابتدالری آراد تمرده سالک اولدیلسهده شهرلینک قیسه بر مدت محاصره سندن سوکره قاپیلرینی آچمایه مجبور اولدقلرندن ابراهیم عصاّده رؤّاسندن برینک دلالتیله اقیادلرینه دسترس اولدی. اندلس حکمدارانک اک بویوک دشمنی اولان اسپانیا خرسیتیانلری بیله عبدالرحمنک متانت وسماحتی کورهزک تسلیم سلاحه باشلامشلردی .

میلادک ۹۱۷ نجی سنه سنده (عمر بن حفصون) وفات ایلدیسهده وفاتیله (سرانیه) ده محاربه ختامه رسیده اولمدی. ده اون سنه نی متجاوز بر مدت اندلس حکمداری بو حوالی جلیبه ده مهم بر قوه عسکریه بولندیرمق مجبوریتنده قالمشدی .

۹۲۸ نجی سنه میلادی ده (بو باستره) ضبط اولنه رق قلاع واستحکاماتی تخریب اولندیغندن نهایت (سرانیه) حوالیمی دائرة صلح وآسایشه ادخال ایدیله یاماشدی. عر بده کی عاصیلرده بو صورتله اقیاده مجبور اولندیلر. آرتق شبه جزیره نك جنوبنده احتراز ایده جک هیچ بر دشمنی قالماش اولان ملک عبدالرحمن بوتون قوتیله شرق وشمالده کی عصبانلری تأدیبه کیتدی. (به دایوز) برسنه دوام ایدن بر محاصره نتیجه سنده ضبط ایلدی. (۹۳۰ ب . م) . بو صره لرده (طولهدو) ده لیون پرنسک اثر تشویقی اوله رق عصبان ایشدی. ملک عبدالرحمن بلده باغیه نی راه مطاوخته دعوت ایچین سکنه سی نژدینه علمادن مرکب بر هیئت اعزام ایلدیسهده عاصیلر کندیسنه درشانه جواب ویردیلر . نهایت قوتدن باشقه هیچ بر چاره نك متمر اوله میه جنی ادراک ایدن حکمدار (طولهدو) یه بر اردو کوندردی. وشهر ایکی سنه محاصره دن سوکره بلا شرط تسلیم اولدی. (۹۳۲ ب . م) . بو موفقیت اوزرنده اندلسک هیچ بر طرفنده اثر عصبان قالماش ، ملک (عبدالرحمن) ک نفوذی شبه جزیره نك هر طرفنده طاینمشدی .

اندلس حکمداری بو عیسانلری اطفا ایله مشغول ایکن ایکی بویوک دشمنله حال حربده ایدی که بونلرک بری شمالده متمکن قبائل خرسیتانیه و دیگرلری افریقا فاطمیلری ایدی. سکزنجی عصرک اواسطده بش سنه قدر بر مدت اسپانیایی احاطه ایدن قحیط مدھش اسپانیانک استیلا سندن سو کره شمال طرفلرنده توظن ایتمش اولان عربلرک افریقا قطع سنه هجرت ایلرینه سبب اولمشدی. بومهاجرتدن بالاستفاده، غالیچیلر قیام ایدرک برچوق عربانی قیلیدن کچیردکن سو کره (آفونسو) بی قرال آتخاب ایلدیلر. بر قاق سنه سو کرده اوحوالیده اقامت ایتمکده اولان بربریلر (آستوریه)، (لهئون) (زموره)، (سالامانقا)، (سه غوویا) و (میراندایا) کبی بلاد مهمه بی ترک ایدوب کتیدیلر. آفونسو تخلیه ایدیلن بوحوالیده برلشمیه رک هجرت ایتمه ین عربلری قتل ایله اکتفا ایدوب طاغله چکیدی. اخلافی ایسه شبه جزیره داخلنده کی اغتشاشاتدن بالاستفاده لیونی پاتخت آتخاذا ایلدیلر. دو قوزنجی عصرک اواسطده ایسه حدودلرینی توسیع ایله درت موقع مستحکم ضبطه موفق اولدیلر. و مواقع مذکورده دن اراضی اسلامییه تجاوزانده بولنه رق قلیج و آتشله اوحوالیده قوه مدافعه دن محروم قالان بی کنه مسلمانلری محوه باشلادیلر. فقیر اولدقلری قدر باربار، ظالم و متعصب بولنان بوخونخوارلر هر داخل اولدقلری شهر و یا قصبه ده بلاتفریق جنسین قتل عاملر اجراسندن منع نفس ایده میورلردی، عربلر طرفندن تأسیس ایدیلن پارلاق مدینتک خصم بی آمانی ایدیلر، ملک عبدالرحمن هم مملکتک و همده مدینت عربیه نک تهلکده بولندیغی اکلایه رق تبعه سی آراسنده دفع تفاق و عیسان ایچین اولانجه مذکده واقدارینی صرف ایدی.

اندلس حکمداری شمال باربارلرینه توجیه سلاح آرزوسنده بولندیغی حالده اولنرکن دینسی حربه مجبور ایتدیلر. ۹۱۴ نجی سنه میلادیه ده لیونیلر رئیسلی بولنان ایکنجی (اوردونو) نک تحت اداره سنده (مربده) یه داخل اوله رق ایقاع مظالم و تخریباته باشلادیلر. آلاثر (الحث) ی ضبط ایدوب نفوس ذکورینی قیلیدن کچیردکاری کبی نسوان واطفالی ده اسیر آلدیلر، والارینه کچیردکاری بی نه یه اسرا و غنائم ایله (دورو) بی کچوب عودت

ایلدیلر . بو صره لرده فاطمیلرله حال حربده ملك عبدالرحمن تأدییلرینه احمد بن ابی عیبه نامنده کی امیرنی اعزام ایلدی . احمد عاصیلری شدیداً جزالندیردی ایسه ده بالاخره (سان نسته وان) نام محله دوچار اولدیغی هزیمدن غیرته کلن (اوردونو) متفق اولان (ناوار) پرئسی (سانچو) (توده لا) و (والینه را) جهتلریده نهب و تخریبات اجرانسه باشلا دیلر . بونک اوزرینه عبدالرحمن بو قبائل عیسوییه اونودوله میه جق بردرس عبرت ویرمه که قرار ویره رک ۹۱۸ نجی سنه میلادیه سنده اوزرلرینه (حاجب بدر) ک قومانداسی التنده مهم بر قوه عسکریه سوق ایلدی . حاجب دشمنلرینی تحضنکاهلری اولان جبالده بوله رق جمله سنی محو و مضمحل ایتدی . عبدالرحمن له ثونیلارک کرفسار اولدیغی بو مجازاتی ده استصغار ایدرک ۹۲۰ سنه سی جزیراننده بالذات قوماندایلدیکی اردوسیله اوردونویه هجوم واونی مغلوب ایتدکن صوکره سهولته (اوسما) ، (سان نسته وان) ، (قلونیا) و سائر بلاد مهمه یی ضبط ایلدی . وبعده اوردونویه قارشى کوچوک بر قوت براققدن . صوکره نظر دقتنی (ناوار) ه چویردی ، (ناوار) پرئسی سانچوده عبدالرحمنک پیشدار قولنه قوماندایدن محمد بن لوپ طرفندن مدهش برهزیمته کرفسار ایلدی . یالکز باشنه عربلره مقاومت ایدمه جکنی حس ایدن (سانچو) (له ثون) پرئسی اولان برادری ایله بالاتفاق غرب عساکرینک پیره نه نک دار کچیدلرندن مرورلری ائناسنده اوزرلرینه هجوم ایچین یوکسک تپه لرده اخذ موقع ایلدی . عبدالرحمن اردوسیله بولندقنری محله واصل اولنجه دشمنلری طرفندن اوزرینه نجیم طاش وقیالر آتدیغی کوروب وضعیتک تهلکه ده بولندینی کشف ایلدیکندن کچیدک کنیش بر وادی حالده اتساع ایلدیکی برنقطه ده عسکرلرینه توقف امرینی ویردی . خریستانلر ایسه بویوک بر بصیرتسزلق اختیاریه شواحق جبلدن وادییه اینسوب عربلره حرب ایتک جرأتنده بولندیلر سه ده مدهش بر بوزغونلغه دوچار اوله رق بوجرأتک جزاسنی کوردیلر . جیوش مسلمه دشمنی ظلمت لیل ایله سچیه میه جک برحاله کلنجه یه قدر تعقیب ایلدیلر . دردست ایلدکاری اسرا سنده برخیلی رؤسای قبیله ایله ایکی زره پوش راهب

موجود ایدی . بوپارلاق مظفریت اوزرینه ملک عبدالرحمن ناوارلیلر طرفندن هیچ مقاومتی معروض قالمقسنزین ناوار قطعہ سنی گذار ایدی . وعصاتک قلاع و بروجنی خک ایله یکسان ایتدکن صوکره ، ۲۴ ایلولده پایتختی عودت ایتدی . ۹۲۱ سنه میلادیه سنده (اوردونو) ایله (سانچو) بتکرار میدان جنگه آتیلمشلردی . ناکهان (نهجرا) و (ویغرا) اراضیسنه نازل اوله رق عرب عائله لرینی قتل و اتلاف ایشدیلرکه بونلر میانده اندلسک اک مشهور خاندانلری موجود ایدی . حکمدار حربدن صرف نظر بیله ایتمش اولسه ایدی خلق ، بوتحقیرک انتقامنی بالذات آلمایه قرار ویرمشدی . مع مافیہ ملک ده قتل عام خبریله پک زیاده غضبه کله رک ایلمک بهاری بکلمکسنزین عسکریله ناواره شتابان اولدی . حزیرانک اوننده ناواره داخل اولدیغی زمان تقریبی استخبار ایدن ناوارلیلر دهشتدن قلعه ورجلرینی راقوب فرار ایتدیلر . سانچو بر ایکی محله مقاومتی چالیشدی ایسه ده هر دفعه سنده مغلوب اولدی . بونک اوزرینه (عبدالرحمن) ک اردوسی کمال سهولته (سانچو) نک پایتختی اولان پامپولونا (البیلونه) یه رسیده اولدیلر . سانچویه مجازاة بلده سی داخلنده بونان ابنیه مستحکمه و سرائلر هدم ایدلمکه اکتفا ایدلدی . (باسق) لرك رئیس بوضورتله اولدجیه اوزون برمدت ایقاع ستر ایده میه جک برحاله قونولمش اولویوردی . (لهئون) ده وقوعه کان حرکت عسکریه ده ده ملک عبدالرحمن نائن موفقیت اولمشیدی . بوضره لرده بوالکا داخنده اوردونک اوغللری آراسنده تحدث ایدیورن منازعات ایسه بوموفقیتک تزایدینه خادم ایدی . لهئونلیر یکدیگرینی بوغازلامقده ایکن ملک اوحوالیده دهها زیاده مکته لزوم کوره مدیکندن اصل زیر اداره سنده بولنان النکایه عودت ایدرک ، یوقاریده ذکر ایدلایکی وجهله شبه جزیره نک نقاط مختلفه سنده کی عصیانلری تسکین ایتدی . ۹۲۹ سنه میلادیه سنده ایسه مملکتنده امن و آسایش صورت قطعیه ده تقرر ایلشدی .

امیر المؤمنین لقبی

بوتاریخلره قدر اندلس ملوک امویه سی یالکز امیر لقبیله معنون ایدیلر .

اميرالمؤمنين عنوانك بلاد مقدسه (مكه و مدينه) صاحبي اولان حكمداران
خاص طائيدق لرندن عباسي خاندانك بلاد مذكورهبه دوغرو دن دوغرويه
صاحب اولدق لري مدتجه عنوان مذكوري حامل اولمق ايسته مه مشلردى .

فقط ملك عبدالرحمن دورنده سلطنت عباسيه وهن وضعفك اك صوك
قدمه سنده ، بلاد مقدسه ايسه ملوك فاطميه دن (المعز) ك زير اداره سنده
بولونيوردى . قرقطبه حكمدارى اندلس ملوكى طرفندن بغداد خلفاسنه
قارشى اظهار ايديله كن حرمت و اعتبارك آرتيق نامجمل اولديغنى كوردرك
(اميرالمؤمنين) عنواتى طاقيندى . وهر صنفه منسوب تبعه سنندن برجم
غفيرك اورته سنده الناصر الدين الله لقبيله خلعت خلافتى ا كتسا ايلدى .

۹۳۳ سنه ميلاديه سنده ايكنجى (رامير) برادرى دردنجى آلفونسو ايله
تعلقات سائر سنندن بعضيلرينك كوزلرينى اويديرارق (له ئون) پرنسلكينى
الده ايتدكن صوكره عربلره قارشى بر وضع خصمانه و متجاوزانه آلدى .
وملك اسلامه هجومه باشلادى .

يونك اوزرينه عبدالرحمن تاديينه كيدرك كنديسى حربه مجبور ايتمه
چايشدى ايسه ده رامير احتياطله حركت ايدرك سورلرى داخلنده محصور
قالمايى ترجيح ايلديكندن خليفه اوكا قارشى كوچوك برقوت براققدن صكره
شماله دوغرو ايلربله دى . غاليچيالربله (له ئون) ليلر ، بوتايخرده ناوار ليلره
برلشمشردى . سانچو وفات ايلش اولديغندن ناوار ، والدهسى (تونا) نك
تحت وصايتنده ، اوغلى (غارجيا) طرفندن اداره اولتمقده ايدى . خليفه
(قاستيل) و (الوا) اراضيسنده كى قلعه و قله لرى كاملا بيقدى . رامير
(قاستيل) قطعه سنك پايتختى اولان (بورغوس) تجريبه بيله ممانعت
ايدمه مشدى . فقط بوضره لرده تكميل بوقبائل عيسويه اثر توهمى اولان
برحقسز لقدن دولايى خليفه علمبنده اعلان عصيان ايدن (ساراغوزا)
واليسى (محمد بن هشام) ايله اتفاق ايلدكلرندن عبدالرحمن سراپا مملكته
اقسام شماليه سيله محاربه مجوريتنده قالمشدى . تهلكه بك بيوك اولديغنى خالد
ملك عبدالرحمن مفظور اولديغنى عزم و متاتى سايه سنده اونى اقتحام ايلدى .
وكلال سرعت و شدتله (ساراغوزا) نى محاصره ايدوب عصاتى رئيسلربله

برابر اسیر آید. محمد بن هشام عفو ساطانی به نائل اوله رق یکیدن مأموریتنه نصب ایدلدی . فقط قبائل عیسویه عین النفاثه مظهر اوله مه مشلردی . (باسق) لرك مملکتی یکیدن تسخیر اولنه رق بلاد وقصبات جزیه به ربط اولئدی . (توشا) ده دفعات ایله اظهار عصیان ومقاومتدن صوکره نهایت طلب عفو ایدله رك ناوارده نفوذ خلافتی طانیایه مجبور اولدی . رامیر دفعات ایله دوچار مغلوب اولدیه ده تکرار طاعنرینه التجا ایدله رك حشم خلیفه دن قورتولدی . آرتیق ، فرانسه به تابع اولان (قاتالونیا) برقسیمله لهئون پرنسکی بالاستئنا تکمیل اسپانیا ابویوک حکمدارک ولازیر حکم وانقیادنده ایدی .

سارلرک ضرافت حکومت قبولی

عرب طبقه اصلاننده کوردیکی طبع مرأیانه وولوله جویانه دن بیزار اولان ملک عبدالرحمن مهم خدمتلرندن برچونخی ایدی . اجانبه ترکه مجبور اولدی که بونلرک قسم اعظمی آن شهابلرنده وندیك ، جنویز تاجرلری طرفسندن مملکتلرندن اسیر اوله رق نقل فروخت ایدیلن فرائق ، ایتالیان ، اسقاندیناویاو وارائزیدن ، روس وسائر ملتلر افراندنن مرکیدی . بونلر دین اسلامی قبول ایدرک مسلمانلرک لسان وعاداتی ده قبول ایتمش اولیورلردی . خانه ایچنده کندیلرینه عاٹه ارکانی کبی معامله کورورلردی . الناصرده محیطی عرق اسکلابی (سلاو) نام عمومیسیمله مسمی اولان بو عناصر اجنیه ایله دولدیرمشدی . کندیلرینه ملکی وعسکری برطاقم خدمات عالیه احسان ایتدیکندن آبا واجدادی آراسنده اک مشهور قهرمانلر بولنان عالی خاندانلره منسوب عربلر بو اجنیلره تعظیمده بولتمق مجبوریتنده ایدی . (عبدالرحمن) ک اک معتمد عسکرلری ده سلاولردن متشکلدی . بو خلیفه نك بو حرکت طرفکیرانه سی اصالت عربانی بوسوتون دلکیر ایدیوردی .

ضرفه محاربه سی

۹۳۹ سنه میلادیه سننده غالیچیا لیرله باسقلر یکیدن عصیان ایلدکلری جهته تجزیه لری ایجاب ایتدیکندن خلیفه اوزرلرینه سوق ایلدیکی اردونک

باش قوماندانانغی (تجد) اسمنده کی بر سالوده تودیع ایتک خطا-سندہ بولندی.
عرب امراسی بو توجهدن پک زیاده اوفیکه انهرک اک تهاسکلی بر دقیقه ده

الحجره سراينده آثار عتيقة عربيه دن برلامبه

سالولری يالکیز براقايه قرار ويردیلرکه بو حال عرب ازديسنک هزيمته
بادی اولدی . بو بوزغونلغی مؤرخين مختلفه باشه باشقه حکايه ايدرلر .

(مسعودی) یہ نظراً عرب بلر هیچ بر مقاومت کورمکمزین (زموره) یہ واروب شهر مذکوری محاصره ایتدیلر . شهر مذکور یکدیگری ایچنده بر چوق سورلرله محاط اولوب داخلده کی سورک دروننده ایچی صوایله مالی بویوک برخندق موجود ایدی . جیوش مسلمه خارجی دیوارلی آشهرق بو خندق وکنه واصل اولدقلری زمان شاشیروب قالدیلر . بردنبره مدهش بر اوق ومزراق بارانی یاغمايه باشلادی . ایلرلهین عربلر کیری چکیلکه موفق اولدیلر سده بک چوق ضایعات ویردیلر .

قدیم عرب حکمداراننک اصالت تزییناتندن برنمونه

ایچلرندن برخیلیسی ، خندق اوکنده کی هزیمته رغماً هجومه دوام ایله وطنداشلرینک جسدلری اوزریته باصهرق خندق کچدیلر . وخرستیانلره صوات ایلدیلر . عیسویلر ایسه دشمنلرینک صدمات مدهشهسنه تحمل ایدمیهرك شهر ایچنه فراره باشلادیلر . برمدت صوکره بلدهنک درونی برصحنه خونین قتال حالنی آلمشدی . قادین وچوچقلردن ماعدا هرکس قانه غرق اولمشدی . بو محاربهیه خندق محاربهسی تسمیه اولنور . اسپانیا مؤرخلرندن نقلاً (دوزی) بوحرابی بوسبتون باشقهدرلو تصویر ایدر .

روایتجه عرب اردوسی (سالامانقا) قربنده واقع (الحندق) نام محله دشمنلرینک دوچار هجومی اولمشدی. وقوعه کلن مصادمهده عربلر سالولری ترك ایدوب کیتدیله. ایکی جناحی بوش قالان سالولر کال شدتله مقاومت کوسرتدیله سهده (لهئون) لیلرله ناواریلر همان جمله سنی قلیجدن کچردیلر.

(زموره) سورلری اوکنده وقوعه کلن بو انهمزام خلیفه نك جسارت و متانتی کسر ایتمه مشدر. ملک عبدالرحمن درحال ایکنجی براردو حاضرلدی. ۹۴۰ سنه میلادیه سی تشرین نایسی ایچنده (به دایوز) والیسی (احمد بن علا) رامیری حرباً تلف واردوسنی پک الیم بر بوزغونلغه کرفنار ایلبیکی کبی مملکتی ده سراپا قلیج و آتش ایله خرابه زاره چوریدی، ۹۵۵ سنه سنده (رامیرک) ک اوغلی و خلفی اولان اوچنجی اوردونو طلب صلح ایلبیکندن هر ایکی طرفه مساعد شرائطاه عقد صاح ایلدی. غالیچیا رئیس خلیفه نك متبوعیتی طانیه جق، اندلسده کی مسلمانلر ویا ملوک و قبائل اجنیه ایله انترقه لر چوریمه جک و بر مدت معینه ظرفده قرطبه منطقه سی حدودنده کی باشلیجه است حکاملری بیقه جق و برده اراضی مسلمه یه تعدیانه بولیمه جقدی. خلیفه ده متقابلاً (ناوار) و (لهئون) ک استقلالنی طانیه جق و مقنن بر جزیه اخذیه اکتفا ایده جکدی.

بو معاهده موجبنجه حدود مسلمه (ابر) نهرینه قدر چکیلمشدی. بعدما اندلسلیرک حدود شالیه سی بحر سفید ساحلنده واقع (طورطوزا) دن باشلیه رق مکمل بر خط مدافعه تشکیل ایدن (ابر) نهرینی بالتعقیب (افراغا) موقع مستحکمنه و اورادن بحر محیط اطلاسی ساحلنده کی (لهردا) یه منتهی ایدی.

افریقاده محاربه

عبدالرحمن قبائل عیسویه ایله محارب ایکن افریقاده ده حرکات عسکریه اجراسنه مجبور اولمشدی. فاطمیرک تهدیدنن قور تولوق و موریتانیا (فاس) ده حکمران اولان مهدینک توسیع ملک و نفوذینه مانع اولوق مقصدیه

غربی افریقاده کی حکومت صغیریه معاوتده بولونویوردی . عمر بن حفصون ایله مخابره ایدن مهدینک اسپانیاه قارشی آمال تجاوزکارانه بسلیدیکنده اشتباه ایله میوردی . آمال مذکوریه حائل اوله یلمک ایچین افریقای غربینک تسخیرینه قرار ویردی .

بوتشبتنده ابتدالری موفق اولمایه باشلادیسهده فاطمی حکمداری (المعز) ک جلوسندن صوکره عساکری یوقاریده ذکر ایدلیجی وجهله اعدای عیسویه ایله مشغول حرب اولدیغندن افریقاده کی قوه عسکریه بو قطعدهن اخراج اولنشدی . یالکز موریتانیانک مفتاحی حکمنده اولان (سینه) عرب برك الله قالمشدی . فقط اوچنجی اوردو ایله عقد صلح ایدر ایتمز ارتق یورولوق بیلمهین خلیفه نظر دقتی تمامیله افریقایه توجیه ایدهبیلدی .

غالیجیا لیلره مخابره

حیفا که اردونونک وفات ناکهانیسی بوتصورینه مانع اولمشدی . اوردونون صوکره (غالیجیا) و (لهئون) ه پرنس اولان (سانشو) برادرینه منعقد مقاوله نك احکامنی طانیق ایسته مدیکندن خلیفه فاطمی اراضیسی تسخیر ایچین تدارک و احضار ایتمش اولدیجی اردوی سانشوی تأدیبه کوندره رک قومانداسنی (طوله دو) والیکنده بولنان امیر شجعی احمد بن علایه تودیع ایلدی . احمد ایسه ۹۵۷ سنه میلادیه سی تموزنده دشمنلری اولان غالیجیا لیلره لهئونلیره قارشی پک پارلاق بر مظفریت قازاندی . بومظفریتدن اول سانشو تبعه سیله (قاسیل) قوتی (فردیناند غوزالز) ک غیرت مشترک سیله مملکتندن طرد اولنمش و (لهئون) ه عززاده سی اوردونو پرنس تعیین ایدلمشدی .

سانشو (سنجول) (پامپه لونا) ده مقیم بویوک والده سی (طونا) نك نزدیکه کیدوب معاوتی طلب ایتدی . (طونا) ایسه حفیدینه معاوت ایده جک اقتداره مالک اولدیجی جهته خلیفه دن استعانه ایلدیکندن هر ایکسی ده مکرمأ قرطبه یه جلب و کندیلرینه ترفیق ایدیلن بر عرب اردو سیله مملکتلرینه اعاده ایدیلدی . جیوش خلافت (اوردونو) ایله اتباعنی مغلوب ایدوب

طاغله فراره مجبور ایلیکندن ۵۵۹ سنه میلادی سنده (سانشو) پرنسلیکی یکیدن الهه ایله بیلمشدی که بو وقعینی متعاقب (غالیجیا) و (ناوار) آرتق فعالده قرطبه حکمدارینک زیر تابعیتنه کیرمش اولویوردی .

عبدالرحمن الناصرک رفاقی

رمضان ۳۵۰ ب . ه . ؛ ۱۹ تشرین اول ۹۶۱ ب . م

بویوک خلیفه بو مظفریتدن آنحق ایکی سنه استفاده ایله بیلدی . زیرا ۹۶۱ سنه میلادی سی تشرین اولنده ، یمش اوچ یاشلرلنده بولدیغی حالده یاریم عصرلق بر سلطنتدن سوکره عالم هستی به وداع ایدیوردی .

هیچ شبهه یوق که عبدالرحمن الناصر اندلس حکمداراننک ال فطین و مقتدری ایدی . اثنای جلوسنده ملل مختلفهیه منسوب برخیلی دره بکلری طرفندن چاک چاک ایدلمش کشف بر سحابه بی ، شمال قبائل خرسیتانیه نیک مهاجمات دائمی التده زبون ، آنارشی و اختلال ایچنده ولوله بار بر صحنه کشمکی بویوک بر دولت حاله قوموشدی . فی الحقیقه زماننده اسپانیا هر زمانکدن ها جسم و شکیم اولدیغی کبی هر طرفده انتظام و رفاه تأسس ایتمشدی . تشکیلات ضابطه سی او قدر مکملدی که بر اجنبی ویا بر سیاح ال ایصمز محللرلنده بیله اندیشه سزجه کشت و کنار ایله بیلردی . بازار تجارتنده کی اوجوزلق ، کویلولرینک ملبوساتنده کی ظرافت ، ال فقیرینه وارنجه یه قدر باجمله سکنه سنده کی اسبسوارلق شبه جزیره اهلینک بودورده نه مرفه یاشامش اولدیغی مثبت اولدیغی کبی او مکمل مزروع و مغروس باغ و باغچهلر ، او زنکین و بی پایان میوه لقلرده بوخیر خواه و حریت پرور حکمدارک زراعتنه نه درجه لرده عطف اهمیت ایتمش اولدیغی کوسترردی . آچدیردیغی صوقانالریله اروای اراضی خصوصنده تعقیب ایلیکی فنی سیستم دائما سیاحینه وسیله حیرت و تعجب اولمشدر .

مع مافیله الناصر یالکنز زراعتنه حصر وقت ایلمه مشدی . زماننده تجارت ، صنایع و علوم قنون تشویق دیده اولمش ، ترقی ایتمشدی . قرطبه ، المریه ،

سه ویل کبی برچوق بلاد مشهوره نك هر برینه خاص برچوق صناعتلر اسپانیا سکنه سنی زنکینلشدیر بیور، واندلسک ثروتی آرتیریوردی. تجارت و صناعت اودر جهده مترقی ایدی که یالکز کمرک ویرکولری الناصر زماننده یکرمی ملیون دیناره بالغ اولان واردات دولتک قسم اعظمی تشکیل ایدیوردی [۱]

الناصرک قوه عسکریه سی ده پک مهیب و شکیم ایدی. مالک اولدینی مکمل بردونما بحر سفیده فاطمیلره قارشى تفوق بحری قزاقمانسه آلت ایکن جسم، منتظم و بلکه زماننده بوتون دنیاده یکانه براردوایله شمال خرسیانلرینه قارشى احراز تفوق ایده بیلیوردی. اوروپانک بویوک حکمدارلری اتقاقه خواهشکر اولوب استانبول ایمپراطوری، جرمانیا، فرانسه و ایتالیا قرالری نزدینه سفرا اعزام ایشلردی. بر اوروپا مؤرخى عبدالرحمن ایچین دیرکه: «کرك سلطنتده و کرك ملتی آره سنده وحدت تأسیسنه موفق اوله رق سیاسی اتفاقلرینه بر موازنت پولتیقه احداث ایدن خدمت حکومته هر دینه منسوب اولان تبعه سنی سیاناً قبول ایلین بو حکمدار قرون وسطان زیاده زمانمزه یاقیشیر بر ملکدی.» بو حرارتلی تقدیرک یاننده عرب مؤرخلرینک تصویراتی غائب سونوک و صولوق قالیر [۲].

حکیم ثانی (المستنصر بالله) نك مبلوسى

عبدالرحمن صوکره مقامنه اوغلی (حکیم) المستنصر بالله لقبیه قائم اولدی. بو خلیفه پدیرینک وفاتندن بر قاق سنه اول امر اداره ده مهم روللر

[۱] بو وارداتک بر ثلثی جهت عسکریه یه، بر ثلثی امر اداره ایله تجارت و صنایع، علوم و فنونک ترقیسنه صرف اولنور، بر ثلثی ده اقتصاد ایدیلردی.

[۲] «بو حکمدار بحائف حیاتیسنده انجیق درت کونلک بر سعادت کورد بکنی سولشدر. اوغللرندن بری کونک برنده کندیسنه عصیان ایدرک اعدامه محکوم اولمشدی. برادری اولان ولی عهد سلطنت کوز یاشلری ایچنده پدیرینک آباغنه قبانه رق قرده شنک عقوبتی طلب ایتدکه خلیفه شو جوانی و بردی: «بر پدر صفتیه بوتون حیاتیجه قانلی یاشلر دوکمه که محکوم اوله جعی بیلیورم. فقط بر حکمدار اوله رق دوشونیورم که مسأله یه مداخله ایدرک اولورسم دولت صدپاره اوله جقدر. او کوندن اعتباراً عبدالرحمن کولدیکی کورله مشدر.»

آلمش وعدالت وفضیلتله شهرتشار اولمشدی. (لهئون) و (ناوار) پرنسیری کندیلرینه بو قدر خدمت و لطفده بولان (عبدالرحمن) ك وفاتی بر فلاکت عدایده جک رده بالعکس مسلمانلره منعقد معاهداتک نقضی و صفت تابعیتک اوز لرندن رفی ایچین بروسيله مناسبه اوله رق تلی ایلدیلر .

(لهئون) لیدرک نقضه عمری

حکمک طبع ملایمانه و فیلسوفانه سنی بیلدکاری ایچین طرفسندن اولجه منعقد معاهده نك تنفيذاً حکامنه مجبور ایدلیه جکلرینی و (حکمک) ك بر محاربه تقدیرنده پدیری قدر موفقیّت احراز ایدمه جکنی ظن ایدرک (سانشو) ایله (غارچیا) بر وضع تجاوز کارانه اخذیله حدودده بولمان استحکاماتک هدمنی تأخیر ایلدیلر . عین زمانده قاستیل قوتی (فردیناند غونزالز) ده اراضی مسلمانیه تجاوزه باشلادی. نانکور پرنسیر آرزوقنده تبدیل فکره مجبور اوله رق حکمدارک علم و حکمت قدر شدت و جلادته ده صاحب اولدیغنی کوردیلر. (غونزالز) ه قارشی بالذات حکمک قومانداسنده ایلرله این براردو دشمنلری مهزیم و (غونزالز) ی حدودی داخلنه فراره مجبور ایتدی . حکمک بو سفردن عودت ایتدکن صوکره مقدما سانقونک تلطفی ایچین پرنسیرلکدن اسقاط ایدلمش اولان (اوردونو) زیارتنه کلدی . و نائل عزت واکرام اولدی . خلیفه ایله آرالرنده بر معاهده امضا ایدلی که شرائطی موجبجه (اوردونو) مسلمانلره قارشی دائماً صلح پرورانه حرکت ایدمه جک ، رهن اوله رق اوغلی غارچیا یی قرطبه ده بیراقه جق و هیچ بر زمان عاصی (غونزالز) ه ایتحق ایله میه جکدی . بو مقاوله نك عقدندن صوکره غالب اسمنده بر امیرک تحت قومانداسنده بر اردو رفاقنه ویریلرک (لهئون) ایله (غایچیا) دن سانشویی اخراج ایدوب مقامنه (اوردونو) یی اجلاس وظیفه سییله مکلف قیلندی . بو حرکتدن پک زیاده تلاشه دوشن سانشو در حال قرطبه یه مملکتده کی باشلیجه اشراف و رؤسای روحانیه دن مرکب بر هیئت مخصوصه کونده ره رک خلیفه دن استعفا ی قصور ایتدی و معاهده نك احکامی در حال اجرا اوله جغنی و عدا ایدلی . فقط بر قاپ آی صوکره ، ۹۶۲ سنه میلادیه سنه دوغرو (اوردونو)

وفات ایدووردیکندن سانشویکیدن ترمده باشلایه رق ناوار پرنسی ایله (قاستیل) و (قاتالونیا) قونتارینک مظاهرتنه استناداً معاهده احکامنی اجرادن صرف نظر ایتدی . بونک اوزرینه حکم ینه قبائل خرسیتانییه اعلان حرب مجبوریتده قالمشدی سلاحرینی ابتدا (قاستیل) قطعسهنه بالتوجیه (سان هستهوان) ی هجوماً ضبط ایلدیکی کبی (غونزالز) ی طلب صلح و امانه مجبور ایتدی . (عقد ایدیلن صلح انعقادینی متعاقب ینه نقض ایدلمشدر) . (لهئون) قطعسهنه سوق اولنان امیر غالبده (مدینه سالم) طریقیه ایلریله یرک سانشونک مملکتی داخلنده واقع (آیه نزا) نام محله غالیچایلرک قوه عظیمه سی الیم بر هزیمته دوچار ایدوب (غالیچیا) نی استیلا ایلدکدن صوکره (سارغوزا) والیسی یحیی بن نجیب ایله برلشهرک ، او صره لرده نقض عهده قیام ایتمش اولان باسقلیلرک اراضیسی ده تسخیر ایتدی .

(ناوار) رؤسای منهزم ایدلدیکی کبی باشلیجه شهرلری ده ضبط اولندی . بالخاصه (قالاهورا) نک اله کچمسی اک مهم موفقیتلردن بری ایدی . حکم بوشهرده یکیدن استحکامات وجوده کتیره رک عسا کر کافیه اقامه ایدی . (ناوار) ، (غالیچیا) ، (الوا) و (قاستیل) ده بولنان بعض مواقع مهمه حقنده عین صورته حرکت ایدلدی . برکله ایله : حکم محاربه نی سودیکی و حربه آرزوسی خارجنده تشبث ایتمش اولدینی حالده ینه آز وقتده دشمنلرینی طلب صلح و امانه مجبور قیلمشدی «

سانشونک ایتیاری

(لهئون) پرنسی سانشو ۹۶۶ سنه میلادیه سنده عرض ایتیاری ایتدی . بعض هزیمتاره کرتار اولان (قاتالونیا) ، (بورهل) و (میرون) قونتلری ده اوکا توفیق حرکته اراضی مسلمه ایله هم محدود بولنان قلعه لرینک هدمنی تعهد ایدرک عربلرله صلح ایلدیلر . باسقلرک رئیس غارچیا طلب صلح ایچین قونتلری و رئیس روحایلریله مرخصین مخصوصه دن مرکب برهیئت اعزام ایتدی . غالب ناوار ایلری مغلوب ایدنجه یه قدر بو هیئت شهرده آلیقونه رق طلبلرینه جواب ویرلمه دی . و غالبک موفقیتی اوزرینه عین

شرائطه باسقلرله ده صاح عقد اولندی . عین زمانده (رودریغو و لاسکه) نك اوغلی اولوب اك قوتلی قونتلقلردن برینك قوتی بولنان (لوزریق) عین طرزده کندیسیله عقد صلح ایلمسی ایچین مأموراً والدهسنی حکمک سراینه اعزام ایلدیکندن حکم کندیسنی عزت واکرام وهدایاه غرق ایلدکدن سوکره ارزوسنی اسعاف ایتدی . راه عصیانده حالا پویان اولان قاستیل قونتک وقوع وفاتی ده بوقطعه نك کندی کندینه داخل سکون و آسایش اولسنی تأمین ایدیوردی .

آفریقا سفری

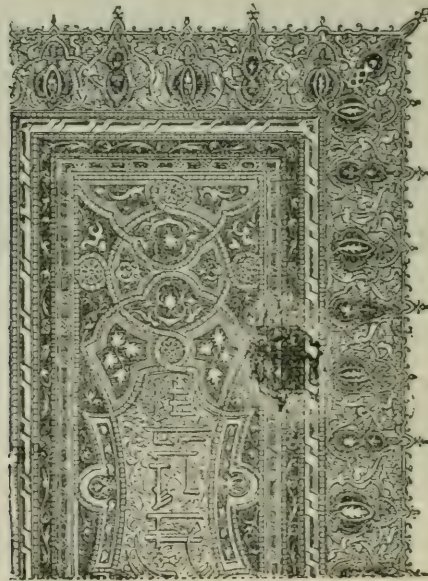
۲۶۲ ب ۵ ؛ ۹۷۲ ب . م

ایکی سنه صکره ، فاطمی استیلاسنه سد چکمک فیکریله حکم بر آفریقا سفری اجرا ایتدی . قوماندانی بولنان غالب بوسفر سایه سنده آفریقای غربیده اسپانیا امویلری نفوذینک احراز تفوق ایسنه موفق اولمشدی . (زنته) ، (مغراوه) و (مقناسه) عشاثر بربریه سی ارتیق قاهره حکمدارلردن ال چککرك خطبه و دعالرنده حکمک نامنی ذکره باشلامشردی . چوقدن بری (فاس) ده یرلشمش اولان بر چوق علوی پرنسی اسپانیاه کله رك حسن استقبال ایلدیلر . ادریسیلرده قرطبه یه ادخال اواندیلسه ده بالاخره ایچلرندن بعضیسی اسکندریه یه نفی اولندی .

(حکیم) ک معارف بررلکی

ابن خلدونه نظراً حکم علوم وفتون وادبیاتی سوره . علما وادبایی انعامنه غرق ایدردی . کندیسی مشهور برجامع الکتبیدی . اسلافی ده محب علوم وفتون اولدقلری و خزینه عرفانی اک نادر و قیمتدار اثرلرله املایه چالیشدقلری حالده جمع کتبه حکم قدر موفق اوله مامشلردی . علی روایه درت یوز بیکی متجاوز جلدی محتوی بولنان کتابخانه سلطنتک امر ادارهسی بر مأموره مخصوص مودوع ایدی که بو کتابخانه نك یالکز فهرستی قرق درت کتابدن مرکبیدی . حکم اسپانیایی هر مملکتک محصولات علمیه سنی صاتیلان جسیم

بر بازار حاله قویعشدی. بالجملة ممالک اجنیدیه به مأمورین مخصوصه کوندره رک مفید و قیمتدار اثر لر تحریر و بونلرک مایعه سی ایچین مبالغه عظیمه صرفه مجبور اولوردی. بالخاصه هر کتابک ایلک قوییه سنک استحصانه چالیشیلردی. ابوالفرج اصفهانی اثر جسیمنی عراقده نشر ایتزدن اول بر قوییه سی حکمه ارسال ایله کندیسندن مکافاة بیک دینار آلمشدی. سرایک بر چوق او طه لر نده اک ماهر اوسته لر کتاب استساخ، تزیین و تجلیدی ایله مشغول اولورلردی. مع مافیله حکم یالکز جامع کتب دکل، عین زمانده چالیشقان بر عالمدی.

اون آلتنجی عصرده بر مصحف شریف قابنک عرب کاری تزییناتی

کتابخانه سنده بولنان کتابلری او قودقدن ماعدا اولنرله مؤلفلری حقتده مدققانه نوظلر آلیردی. کرک اسپانیایی و کرکسه اجنئی متفین علما و حکما سنه فارسئی سخاوتی بی پایان ایدی. حتی متعصبینک تعرضدن احترازاً افکار و مجاهداتی ایلری سوره مهین حکماییه ده تشویق و حمایه ایدردی. دور تابدارنده هر شعبه علوم و فنون ترقی دیده ایدی. اسلافی طرفندن کشاد ایدلمش مکانب ابتداییه پک چوق مکملدی. (دوزی) یه نظر آ بو تاریخده اسپانیاده هر کس او قویوب یازمق بیلدیکی حالده اوروپاده رهبان

ایله اک یوکسک فامیلار منسوبینی بالاستینا هر کس جاهلدی . معارف ایچین صرف ایدیله جک امکک هیچ بر زمن فضله اوله میه جغنی بیان حکم یالکز پایتخنده فقرانک مجاناً تحصیلرینه خادم اوتوزیدی مکتب تاسیس ایشدی که بومکتبلره داخل اولان فقیر چو جقلره مجاناً کتاب توزیع اولنوردی . حکم قرطبهده قاهره نك (الزهر) وبغدادک (نظامیه) دارالفنونلرینه معادل وجهانک اک مشهور مؤسسات علمیه سنندن معدود بر مکتب عالی ده احداث ایشدی .

حکم المنتصرک رفاتی

۲ صفر ، ۳۶۶ ب ، ه ۱ نسرین اول ؛ ۹۷۶ ب . م

بوفاضل وفضیلت پرور خلیفه ۹۷۶ سنه سنده وفات ایتدیکندن اسپانیا امویرینک دوره شکوه واقبالی ده کندیسيله برابر افول ایلدی .

قرطبه

قرطبه وادی الکبیرک ساحل یمینده نصف دائروی بر (آمفته آتر) تشکیل ایدن (سیه رامورده نا) سلسله جبالی اتکلرنده واقع بروادی وسیع محصولدارک اوزرنده منبی ایدی . شهر عرب والیرلی طرفدن بی نهایته ابنیه ظریفه ایله تزین ایدیه کلدیسده قرطبه نك بیوک مقیاسده تزین و اعماری (عبدالرحمن الداخل) ک زماننده باشلامشدر . مشارالیه جلوسنی متعاقب ، ایلك تشبث عمرانیسی اوله رق ، جوار طاغلردن شهره مائه لید ادخالنی تأمین ایچین جسیم برصو کمری احداث ایشدی . اخلاقی ده قرطبه ثروت مائه اعتباریه هر شهره تفوق ایدنجه یه قدر کمرانشا آتنده دوام ایتدی لر صو قورشون بورولرله سوق وتوزیع اولنوردی . صو خزینهلری طاشدن ویادمیردن بمض سیریلرده کی خزینهلر ایسه آلتون ویا کموشدن معمول ایدی . عربلر هر زمان صوی بی پایان بر محبتله سومشدر . پک فقیر اولمیان هیچ بر او تصور ایدیله مزدی که بانجه لری ، فسقه لری . حوض و چشمه لری اولماسین . ۹۴۰ سنه میلادی سنده عبدالرحمن الثالث باجلمله آثار اسلافی کریده بر اقاچق جسیم بر کمر انشا

ایتدردی. بوکر متانت و مقاومتی بویوک براهتم فنی ایله تحت تأمینہ آلمش برطاقم جسم قوسلر اوزرنده مبنی اولوب همجوار جبالدن صو نقل ایدردی. بوصولر غایت جسم بر حزینهده تراکم ایدر و اورتسنه موضوع مذهب بر آرسلانک آغزندن صو دوکولوردی. ارسلانک یانی باشندهده اغزندن صو آلان جسم برانسان هیکلکی موضوع ایدی. شهری اروا ایدن صویک فضلہسی نهره دوکولوردی. بالاخره اوروپا ممالک متمدنهسنه نمونه تشکیل ایتمش اولان (رصافه) باغچہسی برنجی (عبدالرحمن) ک اثریدر. بوباغچہ بدیعہ پرورانہ مطروح اولوب دنیانک هر طرفدن جلب ایدلمش نباتات نادره ایله مزینیدی. وسطنده ایسنه مزین برسرای مبنی ایدی. عبدالرحمن یالکز ذوقی ویا کیفی ایچین اعماراتده بولمازدی. پایتختدن ماعدا ملکنک هر ولایتدهده جسم جامعلر، حاملر، کوریلر و مبانئ مستحکمہ وجوده کتیرمشدی. اسپانیانک اک قیمتدار زینتلرندن برنجی تشکیل ایدن جامع کیرک انشاسی زماننده باشلامش و مخدومی طرفندن اکال اولمشدی. اسکی بر مؤلف قرطبهنک او تاریخلرده کی عظمتی حقنده بر فکر ویرمک ایچین لامبه ضیالری التنده بر ماشینک مبانئ عظیمه ایچنده اون میلک بر مسافه قطع ایدہ ییلدیکنی « بیان ایتمشدر. دیگر بر محررده « قرطبهنک من طرف یکریمی درت ومن طرف الی میل امتدادنده اولدیغنی ووادئ - الکبیر امتدادنجه هر طرفده بنالر سرایلر، جامعلر و باغچهلر مبنی بولدیغنی سویلر. درون شهرده یکریمی یدی محله موجود اولوب بهرنده هر محله سکنهسنه خاص جامعلر، بازارلر و حاملر بولنور و اولری دیگر محلهلره کیتمکدن وارسته ایدردی. پایتخته ملحق اوچ بیکی متجاوز کوی و قصبه موجود ایدی. قرطبه جوارنده کی مواقع مختلفه بی اداره ایدن مأمورین اهلینک صلاته مواظبتی حقنده هر جمعه کونی خلفایه معلومات ویرلردی. جامع کیرک انشاسنه الداخل زمانده باشلانمش، اوغلی برنجی هشام زماننده اکال ایدلمش و بالاخره جامع مذکور الناصر معرفتیه تزین قلمشدی.

الزهرا سراپی

قرطبهدن درت میل اوزاقده الناصر طرفندن انشاسی ایتدیرلمش اولان

الزھرا سرای خوارق علمدن برنی تشکیل ایدیوردی . بنای مذکور جهانک هر طرفدن جلب ایدلمش بیاض ، پنبه ویشیل رنگرده خالص مرمردن معمول ایدی . شرق طرفنده کی اولیده حوض و فسقیه لر و حوضلرک ایچنده ، احجار ذی قیمتله مزین والتوندن معمول حیوانات هیکلری موجود اولوب اغزلردن صورت تمایدهده صو جریان ایدردی . سرایک قبول سالونی جواهرله مزین والتون مرمردن معمول ایدی . اسکی مؤلفله نظرأ « بویوان محتمک ظرافت شکلیه وملاحت تناسیبه سی ، مرمر ویاالتون نقوش وتزییناتی ، ستونلرنده کی انتظام هندسی ، تلویاتی واک نهایت اوحوض و فسقیه لرله اوزرلرنده کی نظر فریب شکللرک تامایله تصویر وتعریفی قابل اوله ماز » .

باغچه یه ملحق اولق اوزره حیوانات وحشیه ایله هر جنس واقایمندن قوشلره مخصوص آیری آیری کنیش باغچه ودائرلر موجود ایدی . سرایک باب مرکزیسی اوزرینه سرای ایله مبنی بولندیغی محلك اسمی کندیسندن مقتبس ارلان سلطانک هیکلی موضوع ایدی . بوسرایک جوارنده خلیفه ایله سرای ارکانه مخصوص داها برچوق جسم مبانیده واردی . الزھرا شهری ایسه اونلرک یقینده مبنی ایدی [۱]

بویوک اموی ملوکنک دور سلطنتلرنده (قرطبه) شهری ، اوچ بیک سکز یوز جامع آلمش بیک سرای وبنای جسیمی ، اقامت عوامه مخصوص ایکی یوز بیک خانیه ، یدی بیک حمامی ، سکسان بیک دکانی وبنایه اولتل و خانلریله کرک عظمت و کرکسه جسامت نقطه نظرندن بغدادی نظیر ایدیوردی . شهرتی تاجرمانیانک اورتلرینه قدر نفوذ ایتشدی ساقسون محرلرلرن (هورو سوینا) قرطبه یه (زینت عالم) نامی ویرمشدی . شهر اووان اقبالنده برملیونی متجاوز سکنه یه مالکدی . اداره حاضره النده انجق اوتوز بش بیک نفوسی حاویدر .

[۱] بوسرایلرک جوارنده اقامت ایده جک هرکسه دوت یوز درهم احسان ایدلسی ملکتنک هر طرفندن احوالی به یکریمی سنه طرفنده اون بیک کشینک کلوب توظن ایلسنه سبب اولمشدی .

شواربی (سوانه فارسی حرمت و محبت) Chivalry

قادینلره قارشلی حس حرمت و تقدیس قلب عربده فطرةً موجود ایسهده بو حسك بو یوک مقیاسده انکشافی الناصر ایله مخدومی زمانلرنده و دور تکمیلی (غریاطه) دور سلطنتده در. مقتدر محررلردن بری بالاخره اوروپای غربی سکنه سی میانده مشاهد اولان بودیغو ایله اوندن ملهم اولان تکمیل عادات و عنفات ایلك اوکجه الناصر حکم والمنصور دورلرنده مؤسس و منظور اولمشدی « دیر [۱] بوتاریخلرده عرب (شوالیه) لری حربه ارتیق یالکز همشیره ویا محبوبه لرینی مدافعه ایچین کیتمز لردی. اونورلری ویا زرهلری ایچنده پرستش ایتدکلری نسوانک صاحب لرینی حامله جنسکه آتیلر لردی. پایتخته حیات ویرن وصیق صیق اجرا ایدیلن چوکان و جرید او یونلرنده نسوان عرب تکمیل ملاحظت و ظرافت مکشوفه لرله اظهار وجود ایله یوب حاضر و نی غرق فسون و نشاط ایدر لردی. جنسینک بوضورتله اختلاطی حسیات و اطوارده تولد رقت و نزا کته باعث اولویوردی. اسپانیاده کی سلطنتلرینک صوکلرینه دوغرو عربلر اراسنده تأسس ایتمش اولان ظریف و رقیق قوریتزانلق ایله حس مفرطانه ناموس بر (بابار) ی ویا بر (سیدنه) بی بیله مقتون ایده جک ماهیتده ایدی. زهد و تقدی ظرافت ادا، شجاعت، شعر بلاغت، آت، قلنج، منزراق، اوق استعمالنده مهارت [۲] حقیقی بر عرب مرد (شوالیه) نک خواص تمیزه سی ایدی.

(۱) Viadot, Scènes de mœurs arabes en Espagne au dixième siècle

[۲] بدنجی آلفونسونک زوجه سی اولان قرالیجه ۱۱۳۹ده (آزوقا) ده عربلر طرفدن محاصره اولمشدی. قرالیجه عربلره خبر کوندره رک بر قادینه قارشلی عربلرک لزومی قدر حرمت و جبارتله حرکت ایتدکارینی بیان ایتدیکندن عربلر بوسر زنتی محق بولرو کندیس نک سر ایندن جیتوب کورونمسی طلب ایلدیلر. و قرالیجه نک عرض وجود الیمی ارزیرنه جمله سی، قادینه فوق العاده بر صورته تقدیم احترامات ایلدکدن صوکره در حال رفع محاصره ایدوب کیتدیلر.

يکرمی سکزننجی فصل

اسپانیا عمر بلری
امویلر (مابعد)

۳۶۶ — ۴۲۸ ب . ه . ۹۷۶ : ۱۰۳۷ — م .

هشام ثانی — مهدی — سلیمان — عبدالرحمن رابع — محمد ثانی —
هشام ثالث

هشام ثانیك جلوسى — صاحب المنصور — التريفدارى — هكرونى
تماميه برادره نه آلسى — قبائل عيسوييه فارسى مظفريه تارى — وفاتى —
اوغلى مظفرك بینه كجسى — موفقيتى اداره سى — المظفرك وفاتى —
صاحب عبدالرحمن — مهربنك نخته كجسى — هشام ثانیك استعفا سى —
مهربنك سليمان طرفنده قتلى — قرطبه ده اغتصابه .

هشام (المؤيد بالله) ك جلوسى

(حكم) ك وفاتنده اوغلى هشام هنوز اون بر ياشلرنده بولمقده ايدى كه
بوصى نك تحته وراثتى تأمين ايجين حكم حياتنده هر درلو تدابيرى اتخاذ
ايشدى . بالخاصه وفاتندن بر قاچ ماه اول مملكيتك اشراف ورجالى
طوبولايه رق خلقى پك زياده سوديكى اوغله بيعت ايتديرمش و فراش ممانده
خلفى حاجب ايله مشاور حكومت محمد بن ابى عامرك ايدى نظارتنه
توديع ايلديكنى سويلىشى . حكم فكرنجه والده سلطان اولان (صبح)
نامنده كى مدبر و كار آشنا برقادين ايله بوايكى خادم دولتك سايه لرنده اوغلى
هشامك كمال سكون و موفقيتله حكمران اولمىسى تأمين ايشدى . ارزوسى
وجهله هشام مؤيد بالله عنوانيله خليفه اعلان اولدى . حيفا كه متوقا خليفه
محمد بن ابى عامرك صداقت و اقبال پرستلكنى ايجه دهنه مه مشدى . زيرا

جوق کچمہ دن محمد حاجب مشفی ایله تحکمنه مانع اولان اشراف سائرہ بی موقع اقدار دن اسقاط ایلدیکی کبی برخیلی ولایه ورجانی ده اعدام ایتدیرمش وفعلاً اجرای حکومتہ باشلامشدی. حدیث السن خلیفه سراینده محبوس کیدی. حکومت مأمورینی آنجق بیرام ومراسم کونلرنده حضورینه قبول ایلدیلر وکندیسنه تقدیم تعظیبات ایدر ایتمز چکیلردی. ابن ابی عامر کندی توجهیله منصب وزارتی اله کچیرمک حاجب المنصور لقبی طاققدن صکره اقامته مخصوص (زاهره) اسمنده محتشم بر سرای انشا ایتدیردی. بوندن ماعدا نامنده مسکوکات ضرب ایدلر واسمی خطبه ده خلیفه ایله برلکده ذکر ایلدیلردی.

حاجب المنصور تحکمنه سد چکمهک چالیشان رقیلرینی ازدکن صوکره نظر دقتی اردویه عطف ایدرک تشکیلات عسکریه بی تبدل ایلدی. اردوده اکثریتی تشکیل ایدن عربلرک قسم اعظمی چیقارارق یرلرینه صداقتلرندن امین بولندیفی بربریلری اقامه ایلدی.

بواجرا آدن صوکره ابن خلدونه نظراً اللی ایکی ودیگر مؤرخه کوره اللی التی دفعه سفره کیدرک هر دفعه سنده موفقیتلره نائل اولدی. «هیچ بر زمان نه اردوسنک برمفرزه سی منہزم اولمش ونده برسنجانی دشمن الہ کچمشدی» عالیچایلرله باسقلر (حکم) ک وفاتی اوزرینه یکیدن مهاجراته باشلادقلرندن حاجب المنصور پارلاق بر ایکی حرکت عسکریه سایه سنده دشمنلرینه غلبه چالهرق (له ٹون) و (ناوار) ی جزیه یه ربط وپایتخلرنده عسکر اقامه ایلدکن صوکره (فانانویا) یه توجیه سلاح ایتدی. وبارسلونی بالتسخیرفرانسز قوتلرینی بو اراضیدن طرد ایلدی که بوضورتله اندلس دولتنک حدودی یکیدن بیرنه بی تجاوز ایلمشدی. موریتانیا (فاس) ده کی سفرلری ده موفقیتلره تتوج ایتمش وقوماندانلری افریقای غریبنک بر قسم مهمنی ضبطه موفق اولمشدی.

۹۹۱ سنه میلادی سنده ابن ابی عامر عهده سنده بولنان حاجب مأمورینک ارثاً اولادینه انتقانی تحت تأمینہ آلدی. فعلاً اولدینی کبی لفظاً ده حکمدارلق ایتمک و ولی نعمتنک مخدومنی تحتدن استطاق ایلمک اخص آمالی ایسه ده بو

املنی اجرا صدندنه خلقك تعصبندن احتراز ایدیوردی . بلکه اشراق برتبدل خاندانی مفید کوره بیلیردی . فقط قسم اعظمی اسپانیا یرلیسی اولان کتله عوام باشقه درلو دوشونیوردی . « حاج منصورك مملکتلرنده بی نظیر بر عظمت ورفاه تأسیس ایلدیکنی بیلدکاری حالده اهالی حکمدارلرنی حکمسز براقان بروصیدن نفرت ایدیوردی . « خلقك بو حسیاتنه واقف اولان حاج المنصور اوغلی عبدالملکک وزارت وراثتی تأمین ایله اکتفایه مجبور اولدی . ۹۹۶ سنه میلادیه سنده ایسه (سید) و (وملك کریم) لقبلرنی ده حامل اولدیغی عنوانلره علاوه ایلدی .

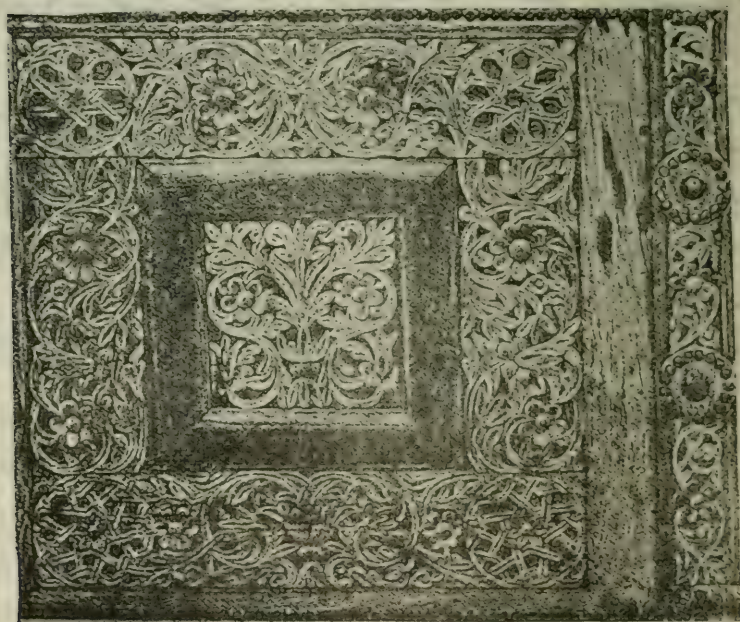
حاجب المنصورك رفائی

۱۰۰۲ ب ، م

بو جالب دقت چهره ۱۰۰۴ سنه سنده افول ایده رك (مدینه سالم) ده دفن اولمشدر . اندلس حکمدارلرندن هیچ بری خرسیتانلره حاجب قدر الهام خوف وحشیت ایده مه مشدی . مهارت عسکریه سیله امرتسیق وادارده کی اقتدار خارق العاده سی کنیدیسی عسکره پک زیاده سودیرمشدی . اردوسی افرادینك زفاه حال و انتظامی حقهده صورت متهادیهده صرف دقت وغیرت ایدردی . « بو سایهده وجوده کتیردیکی محتشم اردو ایله اسپانیایه بلکه عبدالرحمن ثالث زماننده بیله مشهود اولماش بر عظمت و شکیمت بخش ایلمشدی . » [۱] مع مافیة حاجبک بوتون مساعیسی جهت عسکریه معطوف دکلدی . بعض الحآت و مطالعات سیاسییه مبنی حر اندیشان ایله فلاسفه یه قارشی آز چوق خشین بر خط حرکت تعقیبنه مجبور اولدیغی حالده علمای دینک رنجیده اولمیه جنی خصوصاتده بالعکس اونلری حمایه ومدافعه ایدردی . زماننده علوم ، ادبیات ، صنعت و زراعت مظهر ترغیب و تعالی اولمشدی . حاجبک تحت حکومتی صورت اشغالی جای تنقید و اعتراض اولغله برابر مقام اقتداره کچدکدن صوکره صوکره درجه اصیلانه تدویر امور ایتمش اولدیغی قبول ایجاب ایدر . کنیدیسی طبعاً سچی ، عادل و درستکو ایدی . عدالته اولان محبتیه درایت و فطاتی ضرب مثل حکمنه کچمشدی .

صاحب عبدالملك المظفر

منصورك وفاتنده حاجك مقامنه ، المظفر ننوانيله عبدالملك جالس اوله رق اداره حكومت نقطه نظرندن اثر پدری به اقتفا ایلدی . عصیانه تشبث ایدن بر جوق قبائل عیسویه بی کمال موفقیتله تأدیب و تنکیل ایتدیکی کبی دور مسعودی ظرفده مملکتك رفاه و سعادتنده دهها زیاده اثر ترقی

قبروان جامعنده برکتابه اوزرنده کوریلان آثار مخوته

وتعالی مشاهد اولدی . اسکی بر محررك دیدیکی کبی ایام سلطتی « برر شناك کونی کیدی » .

بوتون بو احواله رغما خلق (بنی عامر) خاندانی سومك ایسته میوردی . حاجیلر ، نام حکمداره اوله رق اجرای حکم ایله اکتفا ایتمش اولسه یدیلر اوزون بر مدت مقام اقتداره صاحب قاله جقلری قریب الاحتمال ایدی .

فقط بو خاندان تحت حکمدارینک سایه سی آئنده سلطنته قناعت ایتمور ،
 دوغرودن دوغرویه تحتہ عطف نگاه طمع ایلیوردی که بو حال اموی
 خاندانی ارکانی ایله اهالی وفقهائک حاجبلره قارشی دشمن بی امان اولمیرینه
 بادی اولویوردی . عین زمانه ناصرک جلوسندن بری اسپانیاده حصوله
 کلن تبدلات براختالی دعوت ایلمکده ایدی .

اسکی عرب هیئت اجتماعی سی ، « فضائل و مساوی مخصوصه سیله »
 نابدید اولمش کیدی . (الناصر) ایله بویوک حاجبک ملل مختلفه تک توحیدی
 حقدہ کی مساعیلری اسکی عرب آریستوقراسیسی ضعف و خرابی یه سوق
 ایلمش و آرز زمان طرفنده بر چوق تاریخی اسملر افول پذیر اولمشدی .
 امویلره مربوط بولنان سرای طبقه اصیلزادکانی بوجریانه آرز چوق قارشی
 قویه رق ثروت و نفوذلری محافظه ایده بیلمش ای دیسه لرده حاجب المنصور
 زماننده اک زیاده اقتداره صاحب اولان خلق بربری و اسلاو امراسی
 ایدی . بوترقی مادی اسپانیا هیأت اجتماعی سنده یکی برعامل تکامل حکمنه
 کیروب زنگین و شکیم بر صف متوسطک ظهورینه سبب اولویوردی .
 و آرتیق ارباب تجارت و صناعت مملکتک سخته اقتصادنده مهم روللراوینامایه
 باشلامشردی . مع مافیه بو حالت جدیده اجتماعی ده مشکلات جدیدیه
 معروض ایدی . زیرا یکی بر صنفک تحدی و ثروتک ازدیادی صنوف مختلفه
 آراسنده مجادله حدوثنه منجر اولمقده ایدی . پانختده حالت روحیه او ماهیتده
 ایدی که اک کوچوک بر قاریش یقلق اغنیا ایله فقرا اراسنده مدهش مخاصمانه
 باعث اوله بیله جکدی . قرطبه اک ضعیف بر اشارتله عصیان و غارت قویوله جق
 بیکلرجه عملیه مسکن بر دارالصناعه حکمنده ایدی . حقیق اغنیا ایسه
 (بی عامر) خانداننه اولان خصومت شدیدلری ایچنده بو تهلکچی
 تیقن و تفرس ایده میورلردی .

حاجب المظفرک رفائی

تشرین اول ۱۰۰۸ ب . م

حاجب مظفرک هنوز پک کنج ایکن وقوع وفاتی به ضیاعلری طرفندن

احتراز و برچوقاری طرفندن تمنی ایدیلن برحادثه عظیمه تک ظهورینه سبب اولدی : بنی عامر خاندانی ستقوت ایدیوردی . حیفا که ، اعماسامسون کبی ، تکمیل جهاز حکومتی کندیسیله برابر کوتوریوردی .

ماجب عبدالرحمه سنجول

المظفرک وفاتند، یرینه برادری عبدالرحمن سنجول [۱] چکمشدر .
 بو حاجب اخلاق شکستانه برچوق حرکات علیه سندن دولایی خلقک نفرتی
 جلب ایلدیکی حالده تخت خلافته کوز دیکمشدی . بو آرزوسنه نائل اولمق
 هوسیه کونک برنده ایکنجی هشامی ، کندیسنی ولی عهد سلطنت تعیین
 ایلمکه اجبار ایتدی که بو جرأتی قرطبه لیلری صوک درجه اغضاب ایلشدی .
 بوندن دولایی حاجب حوالی شمالیه ده وقوعه کلن بر عصیانی تسکین ایچین
 پایتختدن چیقار چیقماز قرطبه ده خاندان خلافت ارکانندن (محمد) اسمنده
 برینک تحت ریاستده بویوک براختلال علوریز اشتعال اولیوردی .
 (بنی عامر) فاملیاسنه مخصوص اولان (الزاهره) سرایی اختلاجیلر
 معرفتیه خاک ایله یکسان ایدلدی .

محمد المهدی

هشام سلطنتدن آرزوسیه فراغت ایدرک (محمد) ه تودیع ایتدی .
 المهدی عنوانیه مقام اداره یه کچن بویکی حکمدار (سنجول) ک توقیفی
 امر ایلدی . جلوسندن دولایی پایتختده حاصل اولان نشاط فوق العاده
 ولایتلرده سرایت ایتدیکندن آرزومان طرفنده فرانسه اختلالنده اولدیفی کبی
 صنف متوسطه منسوب ارباب تجارت و صناعتن مرکب جسم بر اردو
 محمدک سنجاغی التده اجتماع ایلدی .

سنجول معیتک فراریله یالکنز قالدیفندن در دست و اعدام اولندی .
 معافیله خلیفه نوجاهده چوق زمان حکمران اوله میه جقدی . زیرا سوء

[۱] ناوار قرالی سانشونک قیزینک اوغلی اولدیفندن بو یولده تسمیه ایدلشدی .

حرکتیله بالجه صوف و فرقی علمنه سوق اییدیوردی. بونک نتیجه سی اوله رق جلا دت پرور بربریلر میدان عصیان آتیله رق تحت خلافتی ینه امویلردن سلیمان اسمنده برینه توجیه ایلدیلر. آرز زمان ایچنده قرطبه اوزرنده اک مدھش شنیعه لر متجلی بر صحنه مهول کشاکش حالی آلدی. بوحالدن متحاشی اولان مهدی ایکنجی هشامی ابنی سوره رك اورنك خلافته اقعاد ایلدی. سلیمان قاستیل وله ثون پرسلکلرندن مهدی ایسه (قاتالونیا) لیلردن استعانه یه مجبور اولدیلر .

بو صورتله مظفرک وفاتی تعقیب ایدن بر قاچ آی طرفنده عر بلر ، اجدادی کبی قبائل عیسوییه حد شناسلق اوکرده جک یرده معاونت لرینی طلب ایده جک بر درک یه دو شمشلردی . طلب لرینک اسعافیه الناصر بویوک حاجب زماننده استیلا قلنان اراضی یکیدن ایدی اعدایه کچوردی . ایکی یوزی متجاوز بروج و مواقع مستحکمه بووجهله خرسیتانلره انتقال ایلشدی . قرطبه ایسه کاه سلیمانک و کاه مهدینک متفق لری طرفدن ضبط ایلدیلر ، منازع فیه بر شهر اولمشدی . عبدالرحمن ثالث انشا کرده سی اولان الزهرا سرای محتشمی یغما ایلدیلرک قسماً تخریب اولندی .

سلیمانه

تموز ۱۰۱۰ ب . م

عاقبت مهدی زقیلری طرفدن قتل اولدیغندن سلیمان هشامی دردست ایلدی . بیچاره یا اعدام ایلدش و یا مککه یه فراره موفق اولمشدر . متغلب مستعین بالله عنوانیله اورنک حکومتی اله بیلدیه ده ثمرات مظفریتدن چوق زمان استفاده یه موفق اوله مدی . ایکنجی بر عصیانده کندینسک سقوط و وفاتی استلزام ایلدی .

علی بن حمود

۱۰۱۷ ب . م ، ۴۰۸ ب . م

سلیمانک وفاتیله برینه ادریس خاندانه منسوب علی بن حمود مقام حکومت کجدی ایده آرز زمان صوکره وقوع قتل اوزرینه برادری قاسم

طرفدن استخلاف ايدلى. اوده بر مدت مرورنده بر بريلك هدف
 خصومتى اولدى. ويكنرليبه وقوعه كلن بر مجادله يي متعاقب قرطبه دن طرد
 اولدى. بونك اوزرينه قرطبه ليلر تحت خلافته خاندان اموي دن عبدالرحمن
 المستظهرى اجلاس ايدليرسده اوده چوق زمان كچمه دن موقع اقتداردن
 ساقط اولدى. يرينه كچن ايكي ملك اموى ده سرعتله تعاقب ايتديلر. [۱]

يالكرز لفظاً خلافت ايتمش اولان بو ايكي حكمداردن ايكنجيسى [۲]
 ايله اسپانياده كي اموى خاندانى ده افول ايتمش اولويوردى .

قرطبه ليلر بر آرائق على بن حمودك اوغلى يحيى (المتعالى) به تابع
 اولدليرسده ۱۰۳۵ سنه ميلاديه سنده وقوع قتلى اوزرينه شهرلرنده جمهوريت
 اعلان ايدلير و قرق سنه صوكره غرناطه دولتى طرفدن تسخير ايديلنجيه
 قدر قرطبه بوسورتله اداره ايدلى .

[۱] محمد المستكفى بالله مشهور شاعره (ولاده) نك پدى ايدى . زمانى
 نسوانك الك بليغ واديب برقادى اولان (ولاده) خليفه نك مظهر تشويق وحماسه يي
 بولان اعظم شعرا ايله هم عيار ايدى . بوسلطان حقتنه محررين زمان بر چوق
 مناقب حكايه ايدلر. كنديسى ملاحتى قدر فضائل اخلاقيه سيلاه شهرت شمار ايدى .
 اوزون بر حياة سورده رك ۴۸۰ سنه هجره سنده باكر اوله رق وفات ايلشدى .
 [۲] اوچنجى هشام (المعتر باه) كه حليم و منورالفكر بر حكمدار اولوب بر خيلى
 فضائل عاليه به صاحبدى ، بوتون بوفضائله رغماً قرطبه اهاليسى اداره سندن ممنون
 اوله رق ۴۲۲ سنه هجره سنده اردونك دلالتيله كنديسى تختندن ايتدردلر .

يکرمی طبقوزنجی فصل

اسيانا عربری (ماہر)

۴۲۸ - ۸۷۱ ب . ه . ۱۰۳۷ - ۱۴۶۶ م .

طوائف ملوک - ارالمره کی اختلافات - خرسقبانہ قوت رفوزنیک
 اداع تریجیسی - مرابطیلر - بوسف بہ تاشقین - خلمفی اولادہ محمدوی
 علی - رذالی - مرابطیلرک سقوطی - موصلیلر - عبداؤمہ - ابو
 یعقوب بوسف - ابوبوسف یعقوب - (المنصور) - آلارفوس محاربہ سی -
 یعقوبک رذالی - محمد انصارک بلویسی - (العقاب) ہزیمتی - موصلیلرک
 سقوطی - بنی اسمعزک اقتدارہ کیمسی - غرناطہ دولتی .

قرطبہ دہ ظہورہ کلن سیاسی کشمکشلر ولایادہ تدویر امور ایدن ولایة
 و اشرافک بولندقلری منطقہ لردہ اعلان استقلال ایتملرینہ بادی اولمشدی .
 بوقیلدن اولہرق مالاغا و الجزیرہ ایلہ جوارلرندہ اجرایی حکومتہ باشلایان
 نجی حمود امیر المؤمنین لقبی طاقیندی . [۱]
 بوتون بو کوچوک حکومتلر ۱۰۵۷ سنہ میلادیہ سندہ غرناطہ دولتی
 طرفندن بلع ایڈیلنجه یہ قدر دوام ایڈیلر .

[۱] فاس ادریسیلرندن نشأت ایتمشدرکہ (حمود بن مأمون بن احمد بن علی بن
 عبیدہ بن عمر بن ادیس) حاجب المنصور زمانندہ حمود افریقادن قاچہرق قرطبہ یہ
 التجا ایلمش ، حاجب ایسہ کنڈیسنی احتراملہ قبول ایڈہرک اردوسندہ کی قوماندانلر
 میانہ ادخال ایتمشدی .

غرناطه رؤسای بربریدن (زاوی) طرفدن اداره ایدلمکده ایدی که
خاندانی ۱۰۹۰ سنه میلادیه سنه قدر حکمران اولمشدر .

بنی عباد

(سهویل) ایله حوالی غریبیه سی (بنی عباد) ک النده ایدی که بو خاندانک
مؤسسای (سهویل) سرقاضیه سی ، ابن عباد لقبیه معنون ابو القاسم محمد
ایدی . بو خاندانک صوک رکنی اولان معتمد یوسف بن تاشفین طرفدن
افریقایه طرد اولمشدر .

بنی زوالنونه

طولهدوده اجرای حکومت ایدن بنی ذوالنون خاندانی دبدبه مسرفانه سیله
مشهر اولوب صوک رکنی بولان (قادر) ۱۰۸۵ سنه سنده شهری آلتنجی
آفونسویه تسلیم ایلشدر .

بنی هور

۴۷۸ ب . ۵ ؛ ۱۰۸۵ ب . م

بنی هود خاندانی عبدالرحمن نائیک قوماندانلردن (ساراغوزا) والیسی
(عبدالرحمن نجیبی) نک اولاد واحفادنن متشکل اولوب ۱۱۱۸ سنه
میلادیه سنه قدر ساراغوزاده حکمران بولندقدن صوکره شهری خرستیان
پرنسلیته تسلیم ایتدیلر .

(بادابوز) ، (والانسیا) ، (مورسیا) ، (المرییا) شهرلرنده عین
طرزده مستقل حکمدارلر وار ایدی .

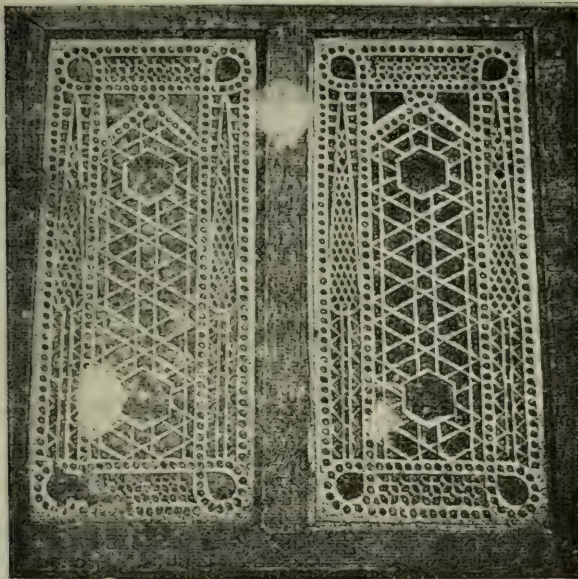
مجاهد العامری

(دنیا) ایله بحر سفید جزائری (ابوالجیوش) لقبیه معنون اولان
(مجاهد بن عبدالله العامری) نک زیر اداره سنده ایدی . بو ملک جسور
برجنکاور وتجربهدیده بر ملاح ایدی . وجوده کتیردیکی قوتلی بر دونما
سایه سنده فرانسه و ایتالیا سواحلنه آقینلر اجرا ایتشدی . مدت حیاتیجه

هیچ برخستیان سفینه سی (بحر الشام) ه [۱] تقرب جساتنده بولنماشدر .
ملوك الطوائف نام عمومیسله مسمی بولنسان بوکوکچوک حکمدار لر
علوم و صنایبی تشویق و حمایه ایتمدیلر . بونلردن بمضیمی مشاهیر علما
و شعراندی . [۲]

طوائف ملوك آراسنده اختیارات

بوکوکچوک دولتر اتحاد ایلك ویا بر منفعت مشترکه کوزتمک سوداسنه

قاهرده : بر جامع شریف پنجره لرنده کی آثار و نقوش

دوشمش اولسه یدیلر بو تاریخلرده طبیعتله پیدای شدت ایتمش اولان اسپانیا
خرستیانلرینک مهاجمانه کمال شدتله مقاومت ایده بیله جکلردی . حیفا که
آرالرنده جایکیر اولان رقابت و منافسه متقابله خرابیلرینه بادی اولدی .

[۱] بحر الشام بحر سفید دیمکدر . (دوزی) به نظراً مجاهد زمانک الک
مشهور قورصانی ایدی .

[۲] از جمله صوک (سهویل) حکمداری معتمد ظرافت اسلوبی ایله معروف
اولدینی کبی (بادایوز) ملکی مظفر بن افطس کتاب المظفری عنوانلی الی جلدلی
بر تاریخ قلعه آلمشدی .

برنجی فریدنامہ

طوائف ملوکدن بعضیبری مسلمان رقیلربنہ قارشى خرسٲانلرله اتفاقه قدر وار مشلردى. میلادك ۱۰۵۵نجى سنهسنده (قاسٲیل) و (لهٲون) قرالى برنجى فردينانده بوتون قوتيله غير متجانس بر حالده بولسان عر بلره هجوم ايدوب دشمنلربنى بر خيلى بلاد و مواقع مهمه دن طرد ايلديكى كچى بلاد مسجورهده وبالخاصه (بواسترو) ده ملت مغلوبهيه قارشى تعريفى غير قابل مظالم و فضائح اجرا ايلدى. (سه ويل) حكمدارى (معتمد) لهٲون قرالنه جزيه ويرمك شرطيله لندن قورتوله بيلدى. ۱۰۶۹ سنه ميلاديهسنده وفات ايتديكندن يرينه مخدومى معتمد قائم اولمشدى. ۱۰۷۵ سنهسنده معتمد (قرطبه) نى ضبط ايلديكى كچى بر مدت صوكردهده (طولهدو) قطعهسنى زير ادارهسنه كچيردى .

آلتنجى الفونسو

برنجى فردينانده ۱۰۶۵ سنهسنده ترك حيات ايتمى اوزرينه اوغلى آلتنجى الفونسو (قاسٲیل) تختنه جالس اولدى. بو حكمدار صوك درجهده اقبال پرست و وهام اولديغندن برادرلربنى ملككندن طرد و تبعيد ايلدكدن صوكره (لهٲون) ، (قاسٲیل) ، (غاليجيا) و (ناوار) ده ايمپراطورلغنى اعلان ايتديكى كچى ملوك عرب طرفندن اعطا قلنسان جزيه لر ايله اكتفا ايتيهرك تكميل اسپانيابى دوغرو دن دوغرويه زيرادارسنه كچيرمك سوداسنه دوشدى. و اوروپاك جهات مختلفهسندن كله اك مكممل جنكاورلردن مركب اولان اردوى مهيبيله حربه آتيلدى .

طولهدو درنك تسليمى

۱۰۸۵ ب . م

۱۰۸۵ تاريخ ميلاديسنده ذوالنون خاندانك صوك حكمدارى اولان

(قادر) طولهدو بلده مهمه سنی آلفونسویه تسایم ایتدی. و بو مظفریت اوزرینه قرالک غرورینه پایان یوقدی. اسپانیاده ایدی مسلمینده قالان غرناطه، (بادایوز) و (سهویل) ایله دیگر بعض کوچوک شهرلر قریب الموقوع اولان اضمحلالارینی تفرسه هر طرفدن استمداده باشلادیلر. منازعات داخلیه آرالرنده پیدای اتحاده مانع اولویور وانظار استمدادلرینی خارجه اماله ایله یوردی.

مراپطه ظامانی

اسپانیاده کی دوات اسلامیه بو وجهله تجزی وانقسام حالنده ایکن افریقای غرییده یکی بردولت ظهور ایدیوردی. بوتاریخلرده (ملثمین) [۱] تسمیه ایدیلن صحرا بربریلری دین اسلام ایله مباحی اولمشلردی. بوقبائل (مربوط) تسمیه ایدیلن رؤسای دینه لرینک تحت اداره سنده بویوک بویوک استیلالر اجراسنه موفق اولمشلردی که بوتاریخلرده (سنه ظامیا) دن (جزایر) ه قدر تمتد اراضی وسیعه زیر اداره لرنده بولنمقده ایدی.

یوسف به تاشقین (امیر المسلمین)

حکمدار لرینه (مرابطه) نامی ویریلردی که بونلردن مشهور (یوسف بن تاشقین) ه بغداد خلفاسی طرفدن امیر المسلمین عنوان معظمی ویرلمشدی. ایشته حال تهلکهده بولسا اندلس طوائف ملوک، خرسیتیانلره قارشى بو حکمداردن طلب معاونت و مظاهرت ایشلردی.

یوسف بن تاشقین اسپانیا مسلمانلرینک دعوتنه بالا جابه ۱۰۸۶ سنه سنده اسپانیاه داخل اولدی. (سهویل) قربنده معتمدک عساکریله سائر رؤسای اندلس کندیسه ملاقا اولدیغندن متفقین اردوسی بادایوز (باز یوس و یا باخوس) ه دوغرو ایلریله مکه باشلامشدی.

[۱] (ملثمین) طرز تسمیه سی شوندن نشأت ایدر که بو بربرلر صحرانک محرق قوملرندن تحفظ ایچین نقاب (لثم) طاشیرلردی. قادینلری حریت تامه یه مالک اولوب غیر مستر کزرلردی.

(ذلاقه) مظفریتی

۱۲ رجب ، ۴۷۹ ب . ه . ۲۳ تشرین اول ۱۰۸۶ ب . م

آلفونسو (بادایوز) ك جنوب طرفنده واقع ذلاقه خرستیانلرجه (سائرالیا) نام محلده جیوش مسلمینی قارشیلادی . عرب و بربری عساکری غیر منتظم و مختلط بر حالده انجق (۲۰,۰۰۰) ه بالغ ایکن الفونسك اردوسی آلمش بیک موظف عسکر دن مرکبدی . ۱۰۸۶ سنهسی تشرین اولك ۲۳ نجی جمعه کونی وقوعه کلن غایت قانلی بر محاربه ده الفونسو پك مدھش برهزیمته گرفتار اوله رق ، ابن الاثیره نظراً ، او چیوز سواری ایله فرار ایده بیلدی . متباقی عسا کر سحنه جدالده مقتول ویا مجروح ایدی .

(ذلاقه) مظفریتی بر مدت قصیره ایچین (له تون) دولتی بی تاب براقدی . بو مظفریتدن سوکره یوسف اسپانیاده چوق زمان قالمدیسه ده آزر زمان مرورنده شبه جزیره یه عودت ایدوب اسپانیا ملوکنی مملکتلرن دن طرد ایلدی . [۱] بو صورتله تاج نهرینه قدر تکمیل اندلس قطعسه سی فعلاً (فاس) حکمدارینک تحت اداره سنه انتقال ایتمش اولوبوردی . مرابطه خاندانیله تشریک مساعی ایده رک موفقیتی تسهیل ایلمش اولان فقها بو خاندانه منسوب حکمدارلر زماننده پک زیاده اکتساب نفوذ و اهمیت ایتمش لردر . دوزی دیرکه : « المرابطه دورنده رؤسای روحانیه نک حائز اولدیغی نفوذ فوق العاده نک نظیری انجق ویزینوتلر زماننده کوروله بیلیر . فی الحقیقه بو دورک محصولی اولان فقها (امام الغزالی) نک (احیاء العلوم والدين) عنوانی تألیف مشهورینی آفاروز ایتمکدن چکنمه مشلردی .

[۱] (سهیل) حکمداری (معتمد) ذه فاسه طرد ایلمش واوراده ۱۰۹۵

سنه سنده وفات ایتمشدی .

يوسف بن تاشفينك رفاي

محرم ۵۰۰ ب . ه ؛ ايلول ۱۱۰۶ ب . م

ابوالحسن علي نك جهرسي

يوسفك اثنای حياتنده خرسيتيانلز سلاح اتقامندن صوك درجه قورقويورلردى . ۵۰۰ سنه هجرهسنده وقوع وفاي اوزرينه مخدومي على ابوالحسن عنوانيله مقامنه جالس اولدى . اوده پدريتك اترينه اقتفا ايدرك دفعات ايله قبائل عيسويه يي مغلوب ايتش و اونلردن (تالاوهره) ، مادريد (مجريت ، اسكى ماژوريتوم) ، غوازل آقسارا (وادى الهيجاره) وسائر بعض بلاد مستحكمه يي ضبطه موفق اولمشدى . عين زمانده قوماندانى (ابن ابى بكر) ده ساتتارم (شترم) ، بادايوز ، اوپورتو (برتقل) ، نه ووا (تبوره) و ليزبون (الاشبونه) شهرلرينى اله كچرييوردى . بومظفرياته بدل ساراغوزا (سرقسطه) ، قاتالاود (قلاط ايوب) كچي تاج نهرينك اوتسنده بولتان بعض مواقعده آراغونيلر قاتالونيايلر و فرانكلردن مركب بر اردو واسطه سيله عبرلردن استرداد ايدلمشدى . المراهله اندلسده مشغول جدال ايكن افريقاده نتايجه بو خاندانك ستموطنه باعث اوله جق بر خادئه عظيمه ظهوره كلكدده ايدى .

المومروره

۱۱۲۰ ب . م

هجرتك ۵۱۴ نجى سنهسنده ابن حارث تسميه ايديان محمد (ابن عباده بن حارث اولوب برنجي حسنك صلبدن دنيايه كلشدى .) نامنده افرىقاي غريبده كاشن (سوز) يريلرزدن برى موريتانيا سلسله جبالنده متمكن بربريلر اراسنده رونمون اولمشدى . كنديسى عن اصل عرب ايديسه ده بربريلره التحاق ايدرك آرالزنده تممكن و توطن ايشدى . كنجلكنده

شرقه سیاحت ایدرک (الغزالی) و ابوبکر الطرطوشی (تورنوزا قصبه سندن) کبی بعض علمادن فلسفه و فقه تعلم ایلدکن صوکره مملکت عودتنده بر بریلر اراسنده شاهی اولدیغی ضعف اخلاقی ایله اولیا حقیقه کوستردکلری حرمت مفرطانه ای ازاله مقصدیله کندیسنک مهدی اولدیغی اعلان ایلدی . و آرزومان طرفنده بی نهایت طرفدار پیدا ایتدی .

عبدال مؤمن

(ابن خارث) کندیسنه معاون اوله زق زنگین بر تاجرک مخدومی عبدال مؤمن اسمنده برکنجی معینه آلدی . بو طریق جدیده سالک اولانله موحدین تسمیه اولنوردی . چوق کچمه دن بو جمعیت پیدای قوت ایدرک (المرابطه) خاندانه خسار بخش بر دولت وسیعه حائی آلدی ،

علی بن تاشقینک رفائی ارغلی تاشقینک مہر سی

۱۱۴۳ ب . م

علی بن تاشقین بر حیا اولدیغی مدتیله موحدینک پای تجاوزلرینی تحدیده موفق اولمشدی . فقط ۱۱۴۳ سنه میلادی سنده وفات ایتدیکندن مقامنه قائم اولان مخدومی تاشقین موحدینه مقاومت ایده مدیکلی کبی ۱۱۴۵ سنه سنده قتل اولمغله ملکی اولان فاس قطعه سی (عبدال مؤمن) ه انتقال ایلدی . [۱]

مرابطین ایله موحدین آراسنده وقوعه کلن مجادلاتدن بالاستفاده خریستیان پرنسپلری اسپانیاده کی اراضی مسامهیه تجاوزاتده بولنه رق مثلی غیر سابق مظالم اجرا سنه تصدی ایدیورلردی .

یدنجی الفونسو

یدنجی الفونسو بویوک پدری التنجی آلفونسو کبی ایمپراطور عنوانی

[۱] محمد بن خارث ۵۲۴ سنه هجریه سنده ، (۱۱۲۰ ب . م) وفات ایتش واداره حکومتی معاونی عبدال مؤمنه ترک ایلمشدر .

طاقینوب (قرطبه) (سهویل) و (قارمونا) سورلرینه قدر ایقاع تخریبات ایله (قسه رس) ی احراق ویغما ایله دی وغودیکس (وادى العاش) ه قدر ایلریله دی . بش سنه صورکرده یأهن (جهن) ، یأهزا (بیضه) ، عبده وغندجر اراضی منتهسنی یغما ایدیوردی . بونک اوزرینه اندلس مسلمانلری ینه افریقا ده کی دینداش لرندن استمداده باشلادقلرندن ۵۴۱ سنه هجریه سنده عبدالؤمن اسپانیاه بر اردو ایله بر دو نما اعزام ایلدی . بوسفری اداره ایدن قوماندانلر اعدای عیسویه یی بعدائتکیل بعض ولایانده اعلان استقلال ایش اولان (المربطه) والیرینی دائرة انقیاده آلدیلر وتکمیل اندلس حکمدار لرینی تحت اداره سنه کچیردیلر .

درت سنه صورکره یعنی ۵۵۴ سنه هجریه سنده عبدالؤمن ممالک وسیعه سنی برطاقم ولایاته آیره رق امر اداره لرینی اوغللرینه تودیع ایلدی . بونلر میاننده ابومحمد عبدالله بوژیا (بجیه) ایله ملحقاتی ، ابوالحسن علی فاس قطعه سنی ، ابوسعید سویتا (سبته) ، الجزیره (جزیره الحضر) ملاغا وسائر بلادی اداره ایتمکده ایدیلر .

عبدالؤمن ۵۵۴ سنه سنده ده (مهديه) یی فراتقلردن آله رق امیرالمؤمنین لقبی طاقیندی که بوقطعه مهمه نك ضبطدن صورکره (برقا) دن بحر محیط اطلاسی یه قدر تمتد اولان تکمیل افریقای شمالی زیر تابعیتته کچمش ایدی .

عبدالؤمنك وفاتی

۱۱۶۳ ب . م

عبدالؤمن اوتوز سنه دوام ایدن برسلطنت مظفرده دن صورکره ، ۱۱۶۳ سنه سنده وفات ایلدی . بو حکمدار مائی کوزلی وملیح برچهره یه مالک اولوب طبعاً وقور، جسور، مدبر، فعال ایدی . علمایی ترغیب وحمايه ایلردی . زماننده علوم و ادبیات هر طرفده بالخاصه اسپانیاه بویوک ترقیلره مظهر اولمشدی . (مراکش) ده طرفندن بر چوق مکاتب و مدارس احداث ایلمشدی .

ابو یعقوب بوسفك بوسى

وفاتنده یرینه اوغلی محمد جلوس ایلدیسده عطات و عدم اهلیتی کورن اشراف و رجال حکومت چوق کچمه دن کندیسنی خلع ایله مقامنه برادری ابو یعقوب یوسفی اقعاد ایلدیلر . بو حکمدار عالیجناب و انسانیت پرور بر آدم اولدیغندن جلوسی خلقه رفاه و سادات و عد ایدیوردی. دور سلطنتده دفعات ایله اسپانیاه کچرک (ساراغوزا) و (سانتارمه) کبی بعض بلادی ضبط و استرداد ایلدی .

یوسف ۵۴۰ سنه هجریه سی ربیع اولنده (۱۸۴ ب . م ؛ تموز) وفات ایتمکله یرینه اوغلی مشهور (یعقوب) کچدی که بو پرنسک زماننده (موحدین) دولتی اوج رفعت و اقبالنه واصل اولمشدر .

ابو یوسف یعقوب المنصور بالله

بو حکمدار حکیم و مدبر بذات اوله رق تصویر ایلدیلر . بعدا جلوس دو قوزنجی الفونوسیه فارشی احرازینه موفق اولدیغی پارلاق بر مظفریت سـایه سنده قاستل (قسطاله) قرالتک بش سنه مدته حال سکون و انقیدده قالمسنی تأمین ایلدی . فقط بومدتک ختامنده آلفونوسو قومانداسی آلتنده بولنان جسم برکوکلی اردوسیه پیره نه داغلیرینی آشوب اک مدهش بر غارت وحشیانیه قویولدیغندن کیفیتی استخبار ایدن یعقوب درحال افریقاه شتابان اولدی . فراتقلر یکدن برچوق کواکلیلر جمعندن صوکره مهیب بر اردو ایله بادایوز قربنده واقع الارقوس (العرق) نام محله [۱] عساکر موحدینه هجوم ایتدیلرسده پک مدهش برهزیمته گرفتار اولدیلر . ایچلرندن یوز قرق آلتی بیک کشی میدان حربده مقول دوشدیکی کبی اوتوز بیک کشی اسپر اولمشدی . متباقی قوتلری (قالاتراوا) یه چکیله رک شهر مذکورى احکام

[۱] بعضلری بو محاربه نك قرطبه نك جنوبنده و قلاتراوا (نلاة الرباح) نام محله وقوع بولدیغی بیان ایدرلر .

ایتدیلر سده اوده موحدینک هجومه مقاومت ایدم دیکندن آفونسو طولهدو (طلیطله) یه قاهره قینه جمعنه موفق اولدینی بیوک اردو ایله جیوش مسلمیه هجوم ایتدی و بودفعده مغلوب اولدی . کرک اسپانیاده و کرکسه پورتکیزده انه کچمش اولان قالاتراوا غواد الاقصارا (وادی الاقصر) ، مادرید ، اسکوتونا ، سالامانغا وسائر بلاد واستحکاماتی یکیدن ایدی مسلمینه ترکه مجبور اولدی . ۱۱۹۶ سنه میلادیسی تشرین نایسنده

عرب کاری اویمه بر طاش پارچه سی

یعقوب (طولهدو) یی محاصره ایتدی ، شهرک ضبطنه رمق قالمش ایکن آفونسونک والده سیله طول زوجته لری سورلردن چیتوب آغلایه رق یعقوبک نزدینه کلدیله ، وشهرک ضبطدن فراغت ایلسنی کندیسندن تضرع ایلدیلر . رفته کلن یعقوب آرزولرینی اسعاف ایتدکن ماعدا حقلرنده احترامات لازمه ادا و جمله سنه مجوهرات وسائر اشیا ی ذی قیمت اهدا ایلدی .

بوصرمده (آراغون) پرنسی طرفندن محاصره ایدلمش اولان مادریدی ایدی اعدادن تخلص ایلدکدن صوکره (سهویل) ه عودت ایتدی واوراده برسنه قاهره ق خرسیان پرنسلی طرفندن مرسل ایلیچیلرله مذاکرات صلحیده بولندی و کندیلری طرفندن طلب ایدیلن شرائط صلحیه بی قبول ایتدی .

يعقوبك اسپانياه عوردی

۵۹۴ ب . ۵ : ۱۱۹۷ ب . م

يعقوب عين زمانده اندلسك امر اداره سنه دائر بر طاقم اصلاحاتده اجرا ایلشدر . ۱۱۹۷ سنه میلادیه سنك نهایتلرنده تکرار اسپانیاه عودت

عتیق عرب قاشلرندن بر پردهلك بارچهسی

ایدهرك تاریخ وفاتی اولان ۱۱۹۹ سنه میلادیه سنه قدر اوراده اختیار اقامت ایلدی .

يعقوب سلطان صلاح الدينك معاصری اولوب اهل صلیب مهاجمانه قارشى صلاح الدين یکنی امیر اسامه بی زردینه کوندرهرك معاوتی طلب ایلشدی .

يعقوب حامی معارف و صنایع ایدی . بر مورخك دیدیگی کبی « عالم اولدیغی ایچین علمی ، زاهد اولدیغی ایچین ده دینی حمایه و تعزیر ایدردی . » تنسیق کرده سی اولان اردو بویوک بر انتظام عسکری به مالک اولوب تفتیشات متادیه به تابع طوتیلوردی . اداره سی غایت متین و عادلانه ایدی . زمان سلطنتده مایکنده واقع بالجمله بلاد و قصباده خسته خانه لر و دارالعجزه لر احداث ایدرك فقرا و بیوایکانك ترفیه احوالنه صرف و غیرت ایلمشدی . طبای مشهوره دن ابن زهر ایله ابن باجه زمانده یتشمشدی . قرطبه ده قاضیلک ایتمش اولان ابن رشید اسمنده کی حکیم و متفین ده بو دورك محصولدر .

يعقوب خاندان عباسیدن مأمون و هارون الرشید ایله سائر اندلس ملوك اموه سی کی مملکتك اروا و اسقاسی تجار و سیاحینك امنیتله کشت و کذاری و بلاد مملکتك تربین و اعماری خصوصاته پك زیاده بذل و غیرت ایدردی . شیندی ژیرارد تسمیه ایدیلن (سهویل) ده کی مشهور رصد خانه الارقوس محاربه سنی متعاقب انشا ایدلمشدی .

محمد الناصر الدین الله

يعقوب المنصورك وفاتنده اوغلی محمد عبدالرحمن ثالث الناصر الدین الله عنوانیله مقامنه جالس اولدی . بو حکمدار كرك خلقاً و كركسه اقتداراً پدرندن بوسبوتون فرقلی ایدی . حظوظاته اولان میلی و اهلیتسرلکی موحدین دولتك ، و آنکله برابر تکمیل اندلسك وهن و اضمحلانه بادی اولان اسباب ابتدائیهدن برینی تشکیل ایدیوردی .

يعقوب المنصورك وفاتی خرستیان پرنسپرینك یکیدن اندلسه هجومه باشلامه لرینه بر اشارت حکمنده اولمشدی .

قاسطل قرالی دو قوزنجی الفونسو (ابن الطفونش) یکیدن اردوسیه سهویل و قرطبه جهتارنده ایقاع تحریباته باشلا دیغندن تبعه سی حقدنه ارتکاب ایدیلن مظالم دن دولای الناصر اخذ انتقام ایچین بویوک براردو ایله (سویستا) (سده) بی کچدی و سهویله مواصلته شهری آفونسویه تسلیم ایتمش اولان

قالاتراوا والیسی (یوسف ابن قاس) ی اعدام ایتدیدی . حالبوکه اندلس مسلمانلرینک پک زیاده مظهر حرمت و محبتی اولان بوامیرک قتلئ بین المسلمین نزاع و اختلافلر تحاشنه و بالتیجه دشمنه قارشئ عدم موفقیته باعث اولمشدی . دیگر طرفدن الناصرک استحضاراته باشلامسی خرسیتانلر ارسنده مدھش بر غلبان حصوله کتیرمش ایدی . برکون صلاح الدینک مظفر اردوسی قارشوینده فراده مجبور اولهرق فلسطین و سوریه دن عودت ایلین صلیبونده اسپانیاه شتابان اولدیله . پاپا اوچنچئی اینوسان بر حرب صلیب اعلان ایتدیکی کچی پاپانک معاوتئ طلب ایچین رومیه کیتمش اولان طولهدو باش پاپازی (رودریکس) ده هر طرفده بر جهاد دینی لزومنه دائر مواظظه بولئیوردی .

العقاب محاربه سی

۲۹ صفر ۶۰۹ ب . ه . ؛ تموز ۱۲۱۲ ب . م

قاسیل ، آراغون ، پورتکیز ، لئون و ناوار قراللری فرانسه ایتالیا و جرمانیادن کنن بویوک بر اهل صلیب اردوسیله بر لشه رک جیوش موحدین اوزرینه یورومک باشلادیله . ایکی اردو عر بلرجه العقب و اسپانیوللرجه (لاس ناولس ده طولوزا) نام محله یکدیگرینه ملاقی اولدی . ده ایلک مصادمه ده اندلس یرلی عساکری قسماً فرار و قسماً دشمنه التحاق ایتدیله . آفریقالی عساکر ایسه غایت بهادرانه حرب ایلدیله رسده قتلرندن دولایی دشمن طرفدن محاصره ایلدیلرک بر نفره قانجهیه قدر محو ایلدیله . الناصر بیله صحنه حربدن مشکلات ایله قورتوله بیلمشدی .

الناصرک وفاتی

۶۱۱ ب . ه . ، مایس ۱۲۱۴ ب . م

حکمدار مقهور سه ویلدن مرا کشه کیدوب کدر و حجابندن ۱۲۱۴ سنه میلادیه رسنده شهر مذکورده ترک حیات ایلشدر .

یوسف المستنصر بالله

ناصرک وفاتنده تحت موحدینه اوغلی یوسف المستنصر بالله عنوانیه .

جلوس ایتدیکی زمان هنوز اون التي یاشلرنده بولندیندن زمام اداره شیوخ موحدین اللرینه انتقال ایتدی. ۱۲۲۳ سنه میلادی سنده وقوع وفاتی اوزرینه مقامنه سید ابو محمد عبدالواحد قائم اولدی [۱].

سیر ابو محمد عمر الراص

بو حکمدارک زماننده اسپانیاده کی موحدین پرنسی ووالیری فعلاً نائل استقلال ایتدیلر. فرداسی سنه ایسه ابوالواحد قتل ایدلیکنندن موحدیلر المنصورک بر مخدومی ابو محمدی العیادل اونک اداره لرینه اعقاد ایدیلر. ۱۲۲۷ سنه میلادی سنده علمنه وقوع بولان برعصیانده اوده قتل ایدلی.

ادریس المأمون

مقامنه برادری ادریس المأمون جالس اوله رق المأمون نامی آلتنده خلافتی اعلان ایدلی. مورچیه ایله اندلس شرقینک قسم اعظمی ابن هود معرفیه ید اداره سندن الندی. ۱۲۳۸ سنه سنده مأمون قاستیل قرالی طرفندن کوندریلن قوه عسکریه یه قارشلی آفریقاه بر سفر اجراسی ایچون اسپانیای ترک ایتدیکی صروده سه ویلده بویوک برعصیان تحث ایدلی. اهالی موحدینک زیر انقاندن چیقهرق (ابن هود) ه [۲] تابع اولدیلر. بو صورته اندلسک قسم اعظمی بویکی حکمداره انتقال ایتمش اولیوردی. هر طرفده موحدیلر قتل ویا تبعید ایدیلر لر دی. فقط موحدین دولتک انقاضی اوزرنده تأسیس حکومت ایدن یالکنز ابن هود دکلدی. زیان [۳] (ابو جمیل) ده و آلاسیه ده اعلان سلطنت ایتمش ، ابن الاحمر نامیله معروف اولان محمد ابن یوسف ایسه (ارجونه) بلده مستحکم سنده تأسیس حکومت ایتشدی .

[۱] بالعموم رؤسای موحدینه سید اسمیه ایدیلر دی .

[۲] المتوکل لقبی طاقمشدی .

[۳] یوسف ابن تاشف طرفندن بادایوس پرنسلیکنن طرد و اخراج ایدیلن

مردانیشک اخفاندندی .

محمد بن احمد الاحمر

بونلرك ايچنده ابن الاحمر طرفندن تشكيل ايديلان دولت اك زياده نائل موفقيت اولمش وايكي بچق عصر قدر مدنيت محتشمه عربييه مي منطقه سننده تكتيف و تمثيل ايشدى . ابن الاحمر اك اخلاقندن برى زماننده غرناطهده يشامش اولان ابن خلدون بو شايان دقت سرسرينك اقبال سر يعنى تصوير وايضاح ايدر . [۱] بو حكمدار ك ابا و اجدادى بك چوق زماندنبرى بنى نصر خاندانى نامى آلتنده اسپانياده توطن ايتمش و خلفاى امويه زماننده اردوده خدمات مهمهده بولمشردى . محمد بونار يخلرده بنى نصر ك رياستهده بولندينى كى حسن اخلاق و درايته تعلقات و منسوبيتى اراسنده بك بويوك بر نقوده صاحب اولمقده ايدى . موحدين اضمحلاله باشلايه رق بلده و قلعه لر بنى دشمنلره تسليمه باشلا دقلرى زمان ابن الاحمر سلطان عنواتى ده طاقتيدى . ابن خلدونك ديديكى وجهله « تكميل اندلس محاربات داخله ايچنده بولونيور و قاستيليا لير رؤساي مسلمان بيننده كى اختلاف و منافرتدن استفاده ايچين فوت فرصت ايليورلردى . مبادى سلطنتنده ابن الاحمر قاستيل قرالى اوچنجى فرديناندا يله ابن هود عليهنده عقد اتفاق ايلدى .

فاتمه البيرك قرطبه ايدر والانسيه نك تسخيرى

ابن هود ايسه ابن الاحمره قارشى معاونت لر بنى تامين ايچون اوتوزى متجاوز موقع مستحكمى خرستيانلره ترك ايدىوردى . ۱۲۳۶ سنه ميلاديه سننده قاستيليا لير قرطبه مي ضبط ايتديلر ؛ ايكي سنه صوكردهه والانسيه اراغون قرالى جيم (جكمك) ه تسليم اولدى . ۱۲۳۹ سنه ميلاديه سننده خرستيانلره اسپيرا و ۱۲۴۶ ده مورسياني اله كچيره رك نهايت زيانى تونسه تبعيد ايلديلر .

[۱] ابن ابوالاحمر زمان بيمبر بده خذرج قبيله سى رئيسى سعد بن عباده نك سلطنتدن كلكدر .

۱۲۴۸ ده اون بش آى قدر ممتد بر محاصره دن سوكره سه ويل (اشبيليه) ده ايدى اعدايه كچدى . [۱]

قاسم اليلر بوضورتلهر قيبلىرىنى محوايله مشغول ايكن ابن الاحمر قسره سه جهن ، غرناطه ، مالاغا والمريه يى تحت تصرفه آيلور وتشكيل ايتديكى كوچوك بر دولت ايچنده بويوك بر مهارت ورويت صرفيله تأسيس نفوذ ايدىوردى . اودر جهده كه وجوده كتير مش اولدينى بو دولت شكيمه دها ايكي يوز سنهدن فضا له بر مدت اسپانيا وپورتگيز خرسيتيانلريله پيره نه نك اوتهدنن كلن صلييونك قواى متفقه سنه قارشى قويه بيا مشدى .
غره ناطه نك تسخيرندن سوكره ابن الاحمر بو شهرى مركز حكومت اتخا ذ ايدرك الغالب باه عنواتى طاقتدى .

الحمرا سرايى

بو حكمدار اقامتى ايچين مشهور جهان اولان الحمرا سرايى انشا ايتد ير مشدى كه بو بنا اخلافى زماننده دها زياده توسيع وتزين اولنمىدر .
ابن الاحمر ك نخبه سياستى فاسده حكمران ملوك مريته ايله حال مخادنده بولمايه معطوف اولديغندن جوامعه خطبه ده نامنه مترافق اوله رق اونلرك اسملى ده ذ كر ايدىلردى . ۶۶۰ سنه هجرىه سنده (۱۲۶۱ ميلاد) متفقى اولان قاسم ال قوالى ايله بيلرند بر محاربه تكون ايتدى . قرال غرناطه قطعه سنه پناهده تصرف اولديسه ده هزيمته گرفتار ايديله رك مجبور رجعت اولدى .

ابراهيم الصرك و ذى

۲۹ جمادى الاخر ۶۷۱ ب . ۵ ۲۴ ايلول ۱۲۷۲ ب . م
ابن الاحمر ۱۲۷۲ سنه ميلاديه سنده وفات ايتديكسندن يرينه ابو عبده محمد اسمنده كى مخدومى قائم اولدى .

[۱] صوك ايكي سنه طرفنده سه ويل بر جمهوريت حالنده اداره ايدىلوردى . امور حكومت (ابوفارس ابن ابو حطفى) ك رياستى آلتنده منعقد بش كشيدين صراك بر مجلسه محول ايدى .

ابو عبد الله محمد الثانی « الفقیه »

بو حکمدار عالم و فقیه اولدیغندن بک زیاده محب و حامی معارف ایدی .
 زمانده ، ۱۲۷۴ سنه میلادیه سنده غرناطه قاستیلیا قوماندانی (نونوغوز زاله سی
 ده لارا عربلرجه دون نوح) نك هجومه معروض قالدیسه ده محمد ملك مرینی
 (یعقوب ابن عبدالحق) ك معاونتیله قاستیلیالیری مغلوب ایتدیکی کبی
 انهای محاربه ده قاستیلیالیرك رئیسینی اتلافه موفق اولمشدی . اون بر سنه
 صوکره ظهوره کلن بر بویوک محاربه ده ده مظفر اولمشدی .

رفائی : شعبان ۷۰۱ ب . ه ، نيسان ۱۳۰۲ م . م

۱۳۰۲ سنه میلادیه سنده محمد اوتوزسنه تمتد بر رفاه و مسعدتن صوکره
 یرینه همنامی اولان مخدومی قائم اولدی .

ابو عبد الله محمد الثالث سلطاننمره فراغتی

ابو عبدالله محمد ۱۳۰۷ سنه میلایه سنه قدر کال رویت و اقتدار ایله
 سلطنت ایلدیسه ده بو تاریخده برادری نصر طرفندن وقوعه کلن بر عصیان
 اوزرینه ترك تحته مجبور اولدی .

النصرک مہوسی، سلطاننمره فراغتی

نصر طالعسز بر حکمداردی . جلوسنی متعاقب (قاستیل) و (آراغون)
 قرالی مملکتنه هجوم ایتدیله . نصر دشمنلرینه بر جزیه سنویه اعطاسنی وعد
 ایله اللرندن قور توله بیلدی . ۱۳۱۴ سنه سنده ایسه تبعه سی طرفندن واقع
 اولان جبر و تضیق اوزرینه تحت حکمرمتی منسوب اولدیمی خاندانک
 مؤسسسی ابن احمدک برادری اسماعیلک حفیدی (ابوالولید اسماعیل بن فرج
 بن اسماعیل) ه ترك ایلیدی .

ابوالولید اسماعیل

۷۱۳ ب . ه ، ۱۳۱۴ م . م

۱۳۱۴ سنه سنده قاستیلیالیر حکمدار نوجاهک لندن بر خیلی بلاد

و قصبات ضبطه موفق اولديلسسه ده اسماعيل اوچ سنه صوكره الويره
(البيره [۱]) ده دشمنلرني بويوك برهزيمته كرفتار ايلدى .

البيره محاربهسى

۱۳۱۹ ده (قاسئيل) قرالى مخدمى دون پدرونك قومانداسى آلتنده

القاهرده بر جامع شريفك فيل ديشندن قاقه قپوسنك يان سطحى

جسيم براردو تدارك ايدهرك غرناطه يني تسخيره سوق ايلدى . بواردوي اداره
ايدن پدرونك معيتده يكرمى بش پرنس ده بولونيوردى . عسكەر ليله بوسفره

[۱] لاينجه Illibirus دن .

اشترک ایدن برانکایز پرئسی ده بومیانده داخلدی؛ وقوعه کان محاربه ده دون پدروده داخل اولدینی حالده جمله سی مقتول دوشدیلر .

اسماعیلک نئی

۲۷ رجب ۷۲۵ ب . ه . ؛ ۱۸ تموز ، ۱۳۲۵ ب . م

ابوعبیرالله محمد رابعك مہوسی

۱۳۲۵ سنه میلادیه سنده اسماعیل قتل ایدلمکله مخدومی ابو عبدالله محمد مقام اداره به کچهرک کال درایت وموقفتله تدویر امور به باشلادی . خرسیتیانلر طرفدن ضبط ایدلمش اولان جبل الطارق ۱۳۳۳ ده استرداد اولندی . کونک برنده اسماعیل استحقاقاتا تفتیشدن عودت ایتمکده ایکن برقا ارقه سنده مختفی بر اشقا چتسی طرفندن تلف ایدیلدیکنندن یرینه برادری ابوالحجاج یوسف قائم اولدی .

ابوالحجاج یوسف

۷۳۳ ، ب ، ه ، آغستوس ۱۳۳۳ ب . م

بنی نصر خاندان حکمداریسنک اک مقتدر ارکاندن معدود بولسان بو ملکک اداره عادلانه وحریت پرورانه سی اتنده تملکت وملت نائل عمران وسعادت اولمشدر . اوده اجدادی کبی علوم وفنونک بر محب حمایتکاری ایدی .

(محمد الغنی بالله) ک مہوسی

وفاتی ۷۵۵ ب . ه . ؛ ۱۳۵۴ ب . م

حیفا که سلطنتی چوقامتداد ایتدی . طاعنر حکمدار ۱۳۵۴ سنه سنده کونک برنده سراینک جامعنده ادات ایلمکده ایکن برجنون طرفندن قتل اولمشدی . وفاتنده مخدومی محمد (الغنی بالله) عنوانیه مقامنه جلوس ایتدی . بو حکمدار عالم وفاصل بر ذات اولدیغندن ملککنک هر طرفنده علوم وفنون وصنایعی احیا ایلمشدر . وزیر اولان (لسان الدین) عنواتی حامل مشهور (ابن الخطیب) بن نصر خاندانک وقعه نویسی ایدی . [۱]

[۱] (تاریخ دولت العصریه) نام تاریخک مؤلفی اولوب عربلرک مونته سکیوسی عد ایدیلان ابن خلدونک دوستی ایدی .

اسماعيل طرفدره ضلمی

(الغنی بالله) بر آراق موقاً پایتختی ترك ایتدیکندن عودتده تحنك اوکی برادری اسماعیل طرفندن اشغال اولدیغنی کوردی . بونك اوزرینه محمد افریقایه کچهرک فاسده تدویر اموره باشلادی . اسماعیل غیر مشروع استحصال ایتدیگی اداره حکومتدن چوق زمان مستفید اوله میه جقدی . فی الحقیقه ابوسعیده تسمیه اولنان ابو عبدالله محمدک تحت اداره سنده ظهوره کلن برعیانده مقتول دوشدی . ابوسعید ایسه ایکی سنه صوکره (قاستیل) قرالی نردن التجایه مجبور ایدلدیکندن ثروتنه طمعاً قرال طرفندن اتلاف اولتمی اوزرینه الغنی (غرناطه) یه عودت ایدوب چیلغین بر نشاط ایچنده استقبال ایدلدی . بقیه زمان سلطنتی سکون ایچنده کچمشدر . مهارت ورویتی سایه سنده قاستیلالیرله عقد صلح ایده ییلدیکندن مملکتده ازدیاد ثروت و سعادت خدمت ایده ییلمشدی .

بوندن ناشی معرفت و صناعت غرناطه ده یکیدن شعشعه سابقه سنی اکتساب ایلدی شرق واقصای شرق ایله تأمین تجارت اولدیغنی کی مملکتک هر طرفی برچوق عملیات اسقاییه سایه سنده دهامنت بر حاله ایصال ایدلدی .

یوسف ثانی — (الغنی) نك و فانی

۷۹۳ ب . ۵۰ ه ؛ ۱۳۹۱ ب ، م

الغنی ۱۳۹۱ سنه سنده ماتم عمومی ایچنده ترك حیات ایتدیکندن یرینه اوغلی ابو عبدالله یوسف قائم اولدی ، بو حکمدارک دور سلطنتی شرفلی دکادر . اثر پذیره اقتفا ایدهرک (قاستلیا) لیرله مناسبات حسنه ده بولنمغه خواهشکر اولدیغنی حالده خلقک طلب وارزوسیه بر محاربه اختیارینه مجبور اولمشدر . وبوسفرده صورت کامله ده استحصال مظفریت ایده مه مشدی . مع مافیہ غلیان اهالی چوق زمان امتداد ایتدیکندن یوسف کنج قرال اوچنچی هانری ایله عقد صلح ایله ییلدی .

محمد سادس — یوسف نائینک رفاقی

۷۹۹ ب ، ۵۰ ، ۱۳۹۶ ب ، م

یوسف نائی فضل و اقتداری مسلم اولان بویوک مخدومی یوسفی ولی عهد تعیین ایتمش ایدیه ده (۱۳۹۶) سنه سنده وقوع وفاتی اوزرینه کوچوک اوغلی محمد تحتہ جالس اوله رق برادرینی (سالورونا) قلعه سنه حبس ایلدی . ۱۴۰۵ ده (قاستیلیا) لیلک ایلری قرده غولی غرناطیه تجاوزله ایقاع غارته باشلاد قلدن محمد حکمدارلردن تجزیه لرینی طلب ایده جک یرده بالذات تادیب لرینه کیتدی . وقوعه کلن مصادمه ده طرفین ده ضایعات عظیمه یه دوچار اولدیله .

ابو عبده یوسف ثالث

محمد سادسک رفاقی

۸۱۱ ب ، ۱۴۰۸ ب ، م

محمد سادس ۱۴۰۸ ده وفات ایتمکله یوسف محسدن بالجلب سلطان اعلان اولندی . بو حکمدارک ایلک تدبیری قاستیلیالیله منعقد متارکه نک تدیدی اولمشدر . ایکی سنه صوکره ایکی ملت بیننده یکیدن بر حرب آچیله رق غلبه اعتباریله ینه نتیجه سز قالدی ایسه ختامنده عقد اولسان مصالحه یوسفک وفاتنه قدر جاری اولمشدر . بو تاریخلرده (قاستیلی) تختی والده سنک تحت وصایتده بولنان اوچنجی هازینک مخدوم صغیری طرفندن اشغال اولمقده ایدی . قاستیلیا قرالیجه سی سلطان یوسف حقنده بویوک بر حرمت بسلدیکی کبی یینلرنده کی مناسبه صوکره درجه صمیانه ایدی . هر سنه یکدیگرینه غایت قیمتدار هدایا تقدیم ایلدکلی کی صورت دائمه و حارده مخبرانه ده بولنورلردی . (قاستیلی) و (آراغون) قوالیه لری ، حکومتلردن مغیر اولدقلی زمان یوسفک سراینه التجا ایدرلردی . بولردن بر قسمی غرناطیه کله رک بعض ناموس مسائلک حلی ایچین تحکیم ایلردی . اختلاف جداله منجر اولدینی تقدیرده ایسه سلطان علی الاکثر نثر خونه مانع اولور و طرفینی تألیفه چالیشیردی . فضیلت ، عدالت ،

سخاوت و علو جانی تبعه سی بیننده اولدیغی قدر اجانب طرفدن
مصدقدی . قاستیلیالیرله عقدینه موفق اولدیغی صلح سایه سنده هم دولتی
ضایعات سابقه سی تلافی ایدرک دوغروله بیلمش ، هم ده ملتی چوقدنبری
مهجور بولندیغی سکونه قاووشمشدی .

محمد سابع (الایسر) ک مله سی

یوسف ثالثک رفائی

۸۲۷ ب ، ۵ ؛ ۱۴۲۳ ب . م

بوخیرخواه ملک اون بش سنه متمد برسلطنتدن صوکره تبعه سی داغدار
خزن ایدوب حیاته وداع ایلدیکندن یرینه مخدومی محمدالامیر قائم اولدی .
بو حکمدار صوگ درجه مغرور و خشین بر آدم اولدیغندن آز وقتده خلقی
کندیسنندن تبرید ایلدی . غرناطه خلقنجه پک مرغوب اولان بر طاقم
اویون و اکنجه لری منع ایدرک ذوق پرور غرناطه لیرله پک ناخوش
کورینه جک برخیلی عادات وضع ایلدی . بو حاللرندن مغرب اولان غرناطه
اهالیسی عصیان ایدرک کندیسنی پایتختدن طرد ایتدیله . بر مدت صوکره
ینه تخنه دعوت اولندیسه ده چوق کچمه دن تکرار مقام اقتداردن اسقاط
ایلدیکی جهتله یرینه قاستیل قرالی ایکنجی ژانک معاوتیه خاندان حکمرانییه
منسوب یوسف اسحمنده بر اصلزاده قائم اولدی . یوسف ادای شکران
مقامنده قاستیل قرانک واصلی اولدیغی تصدیق اییدیودی .

یوسف الاصری رفائی

مع مافیله بر قاق آی مرورنده ترک حیا ایتدیکندن یرینه محمد سابع یکیدن
زام اداره بی الیرینه آلدی . ۱۴۳۳ سنه سنده قاستیلیالیر ینه غرناطه یه
تعدی ایلدیلر . وهرنه قدر بویوک بر هزیمته کرفسار اولدیله رسده (وادی
العاشی) ایله (غرناطه) جوارنده بر چوق اراضی یی خرابه زاره
چو بر مشلردی .

محمد سابع ۱۴۴۴ سنه سنده یکنی (محمد احنف) طرفندن خلق واستخلاف اولندی. حالبوکه مجلوب سخاوتی اولان خلق محمد کنديسنه عرض تابعیت ایتمشکن اشرف واصیلزادکانک قسم اعظمی قاستیله کیده رک ایکنجی زانه التجا ایتمش اولان ابن الاحنفک عمزاده سی سعد بن اسماعیله [۱] بیعت ایلدیلر.

ابن اسماعیل

۸۵۹ ب . ۵ : ۴۵۴ ب . م

محمدی طامیق ایسته مین ابن اسماعیل واشرف رفاقتلرنده (قاستلیا) لیلردن مرکب بر اردو ایله غرناطیه هجوم ایتدکلرندن عمر بلر آراسنده مدهش بر محاربه داخلیه باشلایه رق بش سنه دوام ایلدی. ونهایت ۴۵۴ سنه سنده ابن الاحنف مغلوب اولغله ابن اسماعیل سلطان اعلان اولندی.

حکمدار نوجاهک ایلك حرکتی قاستیل قرالی دردنجی هاتری یه سفرا وهدایا کوندره رک کنديسیله تجدید و تأیید مصالحه اولمشدر. حالبوکه خرستیان قرالی بو آرزوسنه عدم تبعیتله غرناطیه ه هجوم ایتدی. بر خیلی سنه عمر بلر ربه مظالمنده نوحه زن اولدیلر. اولری بیقیلیور، باغ و باغچه لری تخریب و مجاری اروایه کاملاً محو ایدیلوردی. طالع ظفر هر خصوصده خرستیانلره متوجهدی. و عمر بلر طرفندن استحصال اولنان موفقیتلر بیله ثمره سز قالیوردی. (قاستلیلیر) ک مراکز اقامتی پک اوزاقدی ایدی. (غرناطه) دولتی ایسه دکز، الیرا (الیره) و (البشارت) سلسله جبالی بیننده کائندی. [۲]

قاستلیلیر (ارشیدونا) ایله (جبل الطارق) ی ضبطه موفق اولدیلر. بوتون بوفلا کتیر ابن اسماعیلک جسارتی کسر ایلدی. محاربه نک ده زایده دوامی حائده دولتک بوسوتون محو و خراب اوله جغنی تخمین ایدیوردی.

[۱] ابن امیر غل بن سلطان یوسف ثانی

[۲] البشارت بوادیس فوق العاده زنکین و منبت ایدی.

بومطالعه‌یه استاد آهر درلو فدا کارلق اختیار یاه تأسیس صلحه تشبث ایلدی،
 وایکی حکمدار ییننده غرناطه قرینده عقد اولنسان بر مصالحه موجینجه
 ابن اسماعیل قرال دردنجی هاتری بی (سوزرن) عد ایده جک وکندینسه
 سنوی اون ایکی بیک التون تأدیه ایلیه جکدی. معاهده نك احکامی ابن
 اسماعیل ۱۴۶۶ سنه سنده وقوع وفاتنه قدر جاری اولدی.

اوتوزنجی فصل

اسیایا عربری

۱۸۷۱-۱۰۱۶ ب . ه . ۱۴۶۶-۱۶۱۰ ب . م

صوك مجارله — غرناطرنك محاصرهسى — ضبطى — فردينامر ايله
ايزابلك الهانتى — اسيايا مسلمانلارنك نفى نفرىبى — انرلى دولتلك
انخطاطى .

(ابومسى على) نك هابرسى

ابن اسماعيلك وفاتندن صوكره يرينه بويوك اوغلى على ابوالحسن قائم
اولدى . بو حكمدار مرد ، متين ومدبر ايدى . شهبه يوق كه زير اداره سنده
بولنان ملت متفرق بر حالده بولنماش اولسيدي اقتدارى سايه سنده اسلافى
درجه سنده موفقيت كوستره بيله جكدى . حيفا كه اثنائى جلوسنده زيردستانى
اراسنده مشهود اولان مناقشات سياسيه يك ايم حالاته باعث اولدى . بر
طرفدن جلادت طبعى ، ديكر طرفدن اوغلى طرفندن ايقتاع اولنان عصيان
ايسه اضمحلالى برقات ده تسريع ايلشدى .

فردينامر ايزابلك

۱۸۷۴-۱۰۱۹ ب . ه . ۱۴۶۹ ب . م

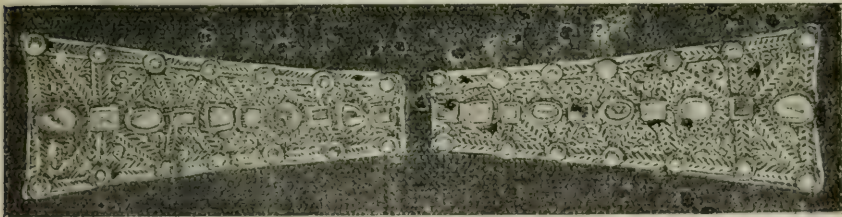
بيك درتيزو التمش دوقوز سنه سنده فرديناند ايله ايزابللا ازدواج

استدکارندن (قاستیلیا) ، (آراگون) و (له‌ئون) اتحاد ایلدی. هر ایکسی ده صوڪ درجه متعصب وعدوی اسلام اولدقلرندن اسپانیاده کی مسلمانلری تماماً احما و عرب مدینتی شبه‌جزیره دن اخراج فکرنده ایدیسه‌لرده بواملی حیز فعله ایصال ایچین مقدا (ابوالحسین) ایله عقد ایلدکاری معاهده‌نک انقضای مدتته انتظار اتمکده ایدیلر. (ابوالحسین) پدری طرفندن اعطاسی تعهد ایدیلن سنوی ویرکوی قبول اتمه‌سی حرکتلری ایچین فرصت مناسبه اولدی.

زهره‌نک ضبطی

۸۷۱ - ۱۰۱۶ ب . ۵

فی‌الحقیقه غرناطه حکمداری فلاکتی بالذات دعوت ایدیوردی . معاهده‌نک مدتی منقضی اولور اولماز حربه آتیله‌رق (زهره) قصبه‌سی

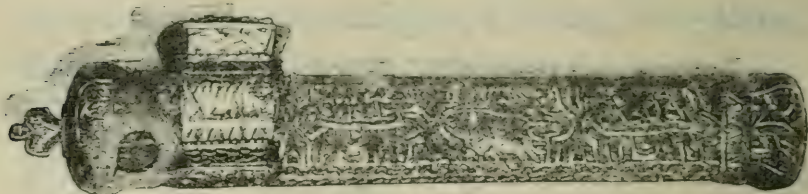
طوله دو شهرنده کی ویزیفولردن قاله الماس طاشلرله مزین برصلیک قوی

ضبط ایلدی. بوبلده‌نک قجی مسلمانلر علمنده کی جزیان تعصبک برقات دها اشتدادینه بادی اولمشدی .

مسلمانلر بیننده بیله بهض متفکرین شمدیدن بوقدر شدت و حلاوت کوسترن حکمدارلرینک ایلروده فلاکتلرینه سبب اوله‌جغنی تخمین ایدیورلردی. ملکک قبول دائرهنده اسکی برفقیه بوخسه ترجان اوله‌رق: « ایواه ، دیدی ، زهره‌نک انقاضی کندی باشمزی ازه‌جکدر . آرتیق اسپانیاده کی سلطنت اسلامیه‌نک صوڪ کونلرینی یاشایورز . »

شهرک سکنه سی قادیانر و چو جقلرده داخل اولدیغی حالده قاستیلیالیر طرفدن قیلچدن کچیرلدی. (الحه) نک سقوطی غرناطه دولتنک مقدمه زوال وانخطاطی ایدی. ابوالحسن شهری خرستیانلردن استرداد ایچون ایکی تشبده بولدی. برنجیسی موفقیتمز لکله نتیجه پذیر اولدی. ایکنجیسنده ایسه موفق اولق اوزره ایکن یا تختنده اوغلی ابوعبدالله محمدک عصیان ایتدیکی خبرنی آنجه قوت و متانتدن قالمشدی.

(ابوالحسن) ک ایکی زوجه سی واردی که بری عایشه نامنده کی عمزاده سی و دیگر سی اسپانیالی خرستیان اسیلزادکاندن قاستیلیالی (آلکید) ک قیزی ایزابل دوسولیس اولوب عربلرجه زهره تسمیه ایدیلردی. حالبوکه

دوولش باقردن معمول بر حقه

ابوالحسن عیسوی زوجه سی ایله چو جقلریزه دهها زیاده مربوط و محبتکار بولدیغندن قیصقانخلق حسنه تېماً عایشه اوغلی (بوعبدل) ی پدری علمنده عصیانه اغوا ایدیوردی. نهایت بوعبدل قوه عسکریه ایله اهلیدن بویوک بر یکنی طرفه جلب ایدوب حکمدار لغنی اعلان ایلدی. ابوالحسن خرستیانلرله حربدن فراغت ایدوب غرناطه یه عودت ایتدی. غرناطه آز بر زمان ایچنده بر ساحة خونین حالی اکتساب ایلدی.

۱۷ جمادی الاول، ۸۸۷ ب. ه، ۴ محرم ۱۴۸۲ ب. م

نهایت پدرله اوغل آرهنده عقد ایدیلن قیصه بر مصالحه دن بالاستفاده ابوالحسن خرستیانلر طرفدن ضبط ایدلمش اولان (لوجه) ویا (لوقسا) ایله (قانهت) ی اله کچیرمکه موفق اولدی. فقط بو موفقیتلردن هیچ بر ثمره اقتطاف ایدمه جگدی. زیرا ینه او خرستیانلرله پنجه ل شیرکن اوغلی

بریده تکرار ره ترمده صابارق (الحمراء) سرانی ضبط ایله کندیسینی
غرناطه حکمداری اعلان ایلشدی. ابوالحسن چارناچار برادری (ابوعبدالله
الزغل) ک والی بولندیفی (مالاغا) یه چکیله رک یالکز (غوادیکس) و
(بیضه) ده اجرای حکم ونفوزده مجبور اولدی .

صفر ۸۸۸ ب . ه ، مارت ۱۴۸۳ ب . م

(فردیناند) ایله (ایزابل) لوقسا قرینده دوچار اولدقلری مغلوبیتک
درد انتقاجویانه سنه تبعاً (مالاغا) یه مهم بر قوه عسکریه اعزام ایتدیلر .
ابتدالری عساکر عیسویه نائل موفقیت ایدیلر . (قونده) نک تصویرری
خرستیانلر بو موفقیتی متعاقب مساکن احراقی ، زیتون آغاجلرینک قطعی
باغلرک تخریبی و مظلوملرک قتلی کبی حرکات وحشیانه یه قویولمشلردی .
بو صروده (الزغل) ایله قوماندانی (رضوان) الشرقیه طاعی اتکندم
بوسر سریرله ملاقی اوله رق اونلری مدهش برهزیمته گرفتار ایلدی . حال
بویله ایکن مسلمانلق الآن آتیدن امیدوار اوله بیلیردی . فقط ابوعبدالله
(بوعبدل) ک بیکی بر حرکت اهانتکارسی جریان وقوعاتی ناکهان دیکشیدردی .
ابوعبدالله نامی غرناطه لیلرجه زبازرد اولمایه باشلایان عموجه سی (الزغل) ک
بو صروده وجودنی اورته دن قالدیرمق فکرله (قاستیلیا) شهرلرندن
(لوسه نا) یه هجوم ایتدیه ده مدهش بر مغلوبیته گرفتار اوله رق خرستیانلره
تسلیم نفس ایلدی .

بو صروده ابوالحسن تختی (الزغل) ه ترک ایدره ک عائله سیله برابر
(ایللریا) یه چکیلیدی که بر مدت صوکره اوراده ترک حیات ایلشدر .
ابوعبداللهک اسارتی فردیناند وایزابلا ایچین عین نعمت اولمشدی .
زیرا قرال وقرالچه ابو عبداللهی غرناطه ده ادامه فته و شقاچه خادم ،
ومسلمانلرک قوه عسکریلرینی داغیمایه ساعی بر آلت انتقام اوله رق تلقی
ایتمکده ایدیلر . غایت ضعیف قلبی ، متلون وصبی مشرب اولان بودلیقانی
خرستیان پرئسنک النده هرشکله کیره بیلیر بر بلوموی مصنوعی حکمنده ایدی .
بلا مشکلات فردیناندک واصصالی اولمایه راضی اولمشدی . قاستیلیا پرئسی

ابو عبداللہی غرناطہ کی کوندردی . ابو عبداللہ معیتہ ویرین قاستیلیا لیلر والدہ سی معرفتہ جلب واغوا اولسان غرناطہ لیلر سایہ سنده (بیضہ) بی الہ کچیردی . غرناطہ یکیدن اک قانلی محاربات داخلہ بیہ صحنہ اولمشدی . الزغل بر آراق بر لکدہ سلطنت و دشمن مشترکہ مشترکاً مقاومت ایدلمسنی تکلیف ایلدیکی حالہ (ابو عبداللہ) تکلیف واقعی شدتہ رد ایلدی . (قاستیلیا) لیلر ایسہ (الزغل) ایلہ برادر زادہ سی اراسندہ وقوعہ کلن منازعاتدن بالاستفادہ صرہ ایلہ (الویرہ) ، (قصر التبولہ) ، (رونده) وسائر مواقع مهمہ بی الہ کچیردی . پیشکاهندہ دفعات ایلہ مقهوراً عودت ایتدکلری (لوقسا) دہ ۱۴۸۶ سنہ میلادیہ سنده زیر ادارہ لرینہ کچیرور ، برسنہ سو کرہ دہ (مالاغا) دہ تحت نفوذ لرینہ انتقال ایدیوردی .

فردیناند تہدات سابقہ سنی نقض ایلہ ضبط ایتدیکی بوتون بو شہر لر سکمنہ سنی قسماً اسیر آلدی قسماً دہ نفی و تغریب ایلدی . یالکز (بیضہ) ، (المریہ) ، (وہرا) ، (ہونہ ستار) کی بعض مواقع (الزغل) ہ تابع بولمقدہ ایدی . خائن فردیناند ابو عبداللہ ایلہ مناسبات خفیہ دہ بولنہ رقی (الزغل) دن ضبط ایدہ جکی بالجملہ اراضی بی کندیسنہ بخش ایدہ جکنی وعد ایتدی . ابو عبداللہ ایسہ دفعات ایلہ فردیناندی مغلوب ایتمش اولان (الزغل) ہ قارشی قاستیلیا برسنہ معاونت ایتدیکی حالہ غرناطہ دن طرد و اخراج اولنہ جنی اندیشہ سیلہ فردیناندہ مماشات مجبوریتدہ بولنیوردی . بوسایہ دہ قاستیلیا برسی تکمیل قوتیلہ (بیضہ) یہ هجومہ موفق اولمشدی . مقاومتدن نومید اولان (الزغل) یکدیگریلہ حال حربدہ بولسان افریقا ملوکندن استمداد ایلدیسدہ فریادی نتیجہ سز قالدی .

بیضہ نیک سقوطی

محرم ۸۹۵ ب . ہ ؛ ۴ لٹونہ اول ۱۴۸۹ ب . م

معہذا عربلر شایان حیرت بر مقاومت کوستردکلرندن بر آراق دشمنلرک پایتختلرندن تبعیدہ موفق اولدیلسدہ فردیناندک حیلہ و مهارتیلہ شہر نہایت تسلیم اولدی . امثالی وجہلہ شرائط تسلیمہ بلا تردد نقض

ایدیلهرک بلده اهایلیسی مسکنلرندن اخراج و اموال و اشیلری قرال و قرالیچه طرفدن غضب و استملاک ایدلدی . بیضدنک ضبطندن صوکره (البشاراة) ده کائن بلاد و مواقع مستحکمه والیبری ده برر برر سرفرو ایدیلر . بو تاریخه قدر مملکتی صوکره درجه دلاورانه مدافعه ایتمش اولان (الزغل) ده نهایت فردیناندک داخل انقبادی اولمایه مجبور اولدیغندن خرسیتان پرنسی طرفدن سلطان عنوانیه (اندراقس) ده اجرای حکومتیه مساعده ایدلدی . فقط بوکوچوک مالکانه سننده جوق زمان حضوردیده اولدی برسنه صوکره بیچاره افریقایه نفی ایدیلویوردی . آرتیق اسپانیا مسلمانلری غرناطه دن باشقه شبه جزیره نک هیچ برنقطه منه صاحب دکدیلر . (الزغل) دن قورتولدیغندن پک زیاده ممنون اولان ابو عبدالله از برمدت مرورنده فردیناندک نه درجه لرده قابل اعتماد بولندیغی آکلادی . (الزغل) ک مملکتدن اخراج ایدلسندن بر آرز صوکره فردیناند کندیسنه غرناطه نک تسلیمنی توصیه ایدیوردی . وقوع بولان همانعتی اوزرینه (قاستیل) پرنسی غرناطه نک خاک فیاضی شمشیر و نار آلتنده بر خرابیه دوندردکن صوکره قرطبه یه عودت ایدلدی . موسی بن ابی الغازان اسمنده بری مسلمانلرک باشنه کچهرک دشمن مملکتنده اعدای دینه اعلان حرب ایتدی . نوبت حرب حنچره کلشدی . موسی حدود اوزرنده بعض مواقع ده اله کچیرمه موفق اولدیه ده قاستیلیا پرنسک عودت ناکهانیسی موفقیتنه سد چکدی .

۱۴۶۶ - ۱۶۱۰ م. ، حمازی الاضره ۸۹۶ ب ، ه

فردیناند قرق بیک پیاده و اون بیک سواریدن مرکب بر اردو ایله غرناطه یه داخل اوله رق نهب و تخریبسه قویولدی . اشجار متمرده دن اثر برآمدی . سکنلری یاقدی . اهایلسنی قتل ، تعذیب و یانغریب ایتدی .

غرناطه نک محاصره سی

دوچار اشکنجه اولان (وهفا) اهایلیسی پایتختک سورلری داخلنه التجایه مجبور اولدیلر . « محصورین بش سنه قدر برمدت دشمنلریله چارپیشدیلر

لوازم غذائیه لری توکنمسه یدی دها زیاده مقاومت کوستره بیله جکلردی . «
تدابیر تدافیه لری مکمل اولدینی کبی بر خیلی زمان ده کال موققیته تطبیق
ایدلمشدی . فی الحقیقه پایتخت ایله البشاراة ارامنده اختلاط بولندیغنی
وجبال الشلیر (سیهرانه وادا) دن ذخیره ورود ایتدیکی مدتیجه موسی طرفندن
اجرا قلنسان خروج حرکتلری دشمنی بک زیاده خرپالادی . بهمه حال
هر کون وقوعه کلن کوچوک مصادمه لرده مطلقا خرستیان شوایه لر عربلر
طرفندن قتل ایدلمکده ایدی . الکبهادر عسکر لرینک بوصورتله نابید اولدیغنی
کورن فردیناند محاصره مسلحینی آبلوقیه تحویل مجبور اولدی . شهرک
اطرافنده بالجمله مواقعی اشغال ایدمک محصورینک خارج ایله اختلاط
و مناسبتی صورت قطعیه ده مانع اولدیغندن داخله ذخائر و لوازم ادخالی ارتق
غیر قابلدی .

شهرده قحط

محرم ۸۹۷ ب . ه . ، تشرین ثانی ۱۴۹۱ ب . م

« بو تدابیرک نتیجه سی اوله رق عربلر کیت کیده بیهجک وایجه جکدن
محروم اولمایه باشلامشردی . محرم آینده ایسه ذخیره سزک آرتق تحمل
فرسا بر حال اکتساب ایتشدی . »
محاصره قوردوننی یاروب کچمک امیدیه یاپیلان نومیدانه بر تشبث ده
ثمره سز قالدی ، اک بویوک اضطرابات قارشیسندمه نهایت صبر و متانتدن دوشن
غرناطه لیلر تسلیم اولمایه قرار ویردیلر . کنسدیلرینه قارشى غلبه چالان
دشمنلری دکل قحط ایدی .

صفر ۸۹۷ ب . ه . ، تشرین ثانی ۱۴۹۱ ب . م

عربلر طرفندن قاستیلا اردوکاهنه ایلچیلر اعزام ایدیله رک مدید
مذاکرادن سوکره شرائط آتیه ایله شهرک تسلیمی قرار کبر اولدی :

شرائط تسلیمیه

طرفینجه قبول اولنان شرائط تسلیمیه کوره ایکی آی ظرفنده عربلر

دکزدن و یا قره‌دن امداد کور مدکاری تقدیرده شهر خرسیانله تسلیم اولنه‌جق، ملک و زراسی و مشایخی ایله قاسته‌لیا پرنسسه‌عرض و انقیاد ایده‌جک، ابو عبدالله (البشارات) ده بر مقدار اراضی به مالک اوله‌جق، بویوک کوچوک بالمله مسلمان اهالی هر درلو تعرضدن مصون بولنه‌رق املاک و اراضیسندن سلاح و اسبنه متصرف اوله‌جق، سربستی آیینلرینه قطعاً مداخله ایلمیه‌جک، جوامع و مبانی مقدسه‌لری تجاوزدن بری بولنه‌جق، مؤذنلرک کما فی السابق اذان او قومهلرینه مساعده ایلمیه‌جک، عربلر تکمیل عادت و غممه‌لرینی لسان و لباسلرینی محافظه ایده‌جکلر، دعوالری کندی حاکملری طرفندن فصل اولنه‌جق، مسلمانلرله عیسویلر اراسنده تکیون ایده‌جک منازعات مختلط محاکم طرفندن حل ایلمیه‌جک، اهالی مسلمنه مقدما حکمدارلرینه ویردیکی ویرکیلر نسبتنده رسم اعطاسیله مکلف اوله‌جق، هیچ بر خرسیان جبراً بر مسلمانک خانه‌سنه داخل اوله‌می‌جق و هیچ بر زمان بر مسلمانن تحقیر ایده‌می‌جک، اسرای مسلمنه تخلیه ایلمیه‌جک، افریقاه کچمک ایستین مسلمانلر بر مدت معینه ظرفنده بو آرزولرینی اجرا ایده‌بیله‌جکلر و قاستیلیا مراکب بحریه‌سی بو خصوصده کنسیدیلرندن دریغ خدمت ایلمیه‌جک و سیاحیندن اجورات معتاده‌دن ماعدا هیچ برشی آلمیه‌جق، مدت مقرره‌نک اقتضاسنده مسلمانلر شبهه جزیره‌دن خروجه مساعده ایلمیه‌جکلر سده خرج راهلری ایله برلکده نقل ایده‌بیله‌جکلری اموال و امتعه‌نک اونده برینی ترک و هبه ایلدکلری تقدیرده ینه مفارقتلرینه ممانعت ایلمیه‌جک، هیچ بر کیمسه آخرک جرمندن دولایی جزا‌دیده اولیه‌جق، دین اسلامی قبول ایدن بر خرسیان دین سابقه عودت خصوصنده جبر و اکراه کوریه‌جک، مسلمانلردن بری تنصر آرزوسنده بولندجه بر قاچ تأمل و ملاحظه‌یه سوق اولنه‌رق مهل معطانک مرورنده مسلمان و خرسیان حاکملری حضورنده اثبات وجود ایله عین آرزوده ثبات ایتدیکی اکلاشیلر سه حرکتده سربست براقیله‌جق، هیچ بر مسلمان آرزوسی خلافتده اوله‌رق خانه‌سندن دیشاری به چیقاریله‌می‌جق، شبهه جزیره‌ده اقامت و یا سیاحت فیکرنده بولنان هر مسلمانک کرک شخصی و کرکسه ملکی مصون تعدی اوله‌جق و الکی نهایت

عربلرله اهالی عیسویه اراسنده موسویلرله یاپیلدینی کبی هیچ برفرق اجتماعی احداث ایدلمیه جکدی .

بوشرائط تسلیمیه قارشئی یالکز موسی اعلان عصیان ایتمش وقاستیلیالیرک نقض عهده نه درجهلره قدر مبتلا اولدقلرینی اکلادارق صوک بر هجوم قطعی ایله خط محاصره نك شقنه تشبث ایدلمسنی توصیه ایلشیدی . شهبه سز اولوم تسلیم اولمقدن ده طاتیدر دیوردی ، قاستیلیالیرک سوزلردن نکول ایتیه جکلرینی قطعياً امین ایسه کز آلدانیورسکز . دشمنمز هر زمان تشنه خون اسلامدر . اولریمز یغما وقادین وقیزلرک ناموسی پامال ، جامعلریمز تلویث اولنه جق ، برکله ایله حقمزده اک مدهش مظالم واغتسافات تطبیق ایدیه جکدر . بزلی کوله قاب ایتک ایچین شمیدین چالی چریلر بیغلمش ، حاضر لاشدر . « [۱]

موسانک بومؤثر سوزلری نتیجه سز قالدی .

موسانک رفائی

قهرمان عسکر مجلس مشورته مجتمع بولنان رفقاسنه برنظر تذلیل وتحقیرلر فیرلاده رق آتیه بیندی . وشهرک (الویه) یه آچیلان قایسندن بردها عودت ایتمه مک فیکریله خارجه آتیلدی . تاریخلرده مذکور اولدینی اوزره « رهگذارینه چیقان متعدد خرسیتیان شوالیه لرینه تصادف ایدرک جمله سنه بردن میدان او قودی . ایچلرندن بر خیلینسنی خاک هالاکه سردکدن صوکره مجروح اولان بارکیرندن اینمکه مجبور اولدی . دشمنلری مصرأ تسلیم اولسنی رجا ایدیورلردی . او بو تکلیفاتی بلاتردد تپه رک تاب وتوانی کسینجه یه قدر مجادله ده دوام ایتدی ونهایت قوتدن دوشونجه صوک غیرتی صرف ایله کندینسنی « قسه نیل » نه رینه آتدی . زره پوش اولان وجودی بر آن ایچنده قعر آبه اینوب نابدید اولمشدی . »

[۱] انکیزیسیون محکمه سی ۱۸۴۰ سنه میلادیه سنده (سهویل) ده شکل ایتش ومظالمته بدی موسوی بی احراق ایله باشلامشدی .

غرناطہ نیک اسلامی

۲ ربیع الاول ؛ ۸۹۷ ب . ه ؛ کانون ثانی ، ۱۴۹۲ ب . م

عربلر مصر و روم حکمداراننه خبرلر کوندره رک معاونتلیرنی طلب ایتدیلسه ده مدت مقررہ امداد وروندن اول مقضی اولدی . و ۱۴۹۲ سنہ میلادیہ سی کانون نایسنده قاستیلیالیلر غرناطہ بی اله کچوردیلر ، بوشهرک ضبطیلہ شبه جزیرہ نیک فعالیت فکریہ و صناعیہ سی ده سکون بولویوردی .

عتیق عرب قاشلرندن مزین برپارچه

ابوعبدہ ایله عائله سی اقامت ایتک اوزره (البشارۃ) ه متوجہاً حرکت ایلدی . (یادول) طاغیرینه اصل اولدینی زمان غرناطہ یه مدید نظرلر فیرلادارق آغلامایه باشلادی . او زمانه قدر رهبر ضلالتی اولان والده سی ابو عبداللہه دونہرک « ارککجه سنه مدافعه ایدہ مدیکک مملکتہ شمسی قادین کبی آغلا ! » دیدی .

ابو عبده (آندارقس) ده بر مدت قالدی ایسه ده وجودی قاستیلیالیلرجه مضر عد ایدلیکندن نہایت خرسیتیانلر طرفندن افریقایه نفی اولندی .

رفائی

۱۵۳۸ ب . م . ۹۴۰ ب . ه

بر زمان (فاس) ده امرار حیاة ایلدکن صوکره ۱۵۳۸ سنه سنده وفات ایتدی .

مقرره استنجه مظالم

سیاست ظلم پرورانه سنی دائماً نقاب دین التنده کیزلهین فردیناند ۱۴۹۲ سنه سنده بر بیاننامه نشر ایدرک اهالی مسلمه تک یا دینلرینی ویا شبه جزیره نی ترک ایتلرینی امر ایدیوردی . بونک نتیجه سی اوله رق بیچاره مسلمانلر یاقیلدی ، اشکنجه لره غرق ونفی ایلدی . عینله موسویلر حقنده ایدیلن معاملات مسلمانلره قدر تطیقه باشلمشدی . دینلری ، قانونلری منع ایلدیکی کبی بر قسمی جبراً تنصر ایله یوردی . قاستیلیالیرک مظالمی سکنه مسلمه بیننده پک بویوک بر حسن نفرت وخصومته باعث اولدیغندن (بیضه) شهری اهالیسی سلاح عصیانه صاریلدیله سه ده بوحرکتلری مظالمک برقات دها ترایدینه سبب اولدی .

۱۴۹۸ سنه سنده عموم شبه جزیره مسلمانلری یا دین عیسوی نی ویا اولومی ترجیحجه مجبور ایلدیله . ایچلرندن بر قسمی ترک دینه رضا داده اولدیسه ده اکثریسی دینلرینه صادق قاهره ق البشاراة جبالنه چکیلدیله .

قاستیلیالیرک مظالمی

اوراده اوزرلرینه هجوم ایدن دشمنلری یالکز ارککلری کسمکه قالیوردی . قادین وچوجقارک التجا ایلدکلری بر جامعی طوب باروتیه آتمشاردی . بوتون بونلره رغماً مسلمانلر کندیلرینی پک مردانه مدافعه ایتدکلری کبی حتی ۱۵۰۱ سنه میلادیه سنده بر مظفریته بیله نائل اولدیله . بو سایه ده ایچلرندن بر چوغی اسپانیادن فراره موفق اوله رق فاس ، ترکیه ومصره کیده بیلدیله . یالکز شبه جزیره ده ترک ایتدکلری اموال واملاک قاستیلیالیر طرفندن استملاک اولدی .

وطنلريني ترك ايدمهين عربلر ايسه قيلنج قوتيله صورت ظاهرده دين عيسويته داخل اولمشلردى . بونار يالكز لفظاً خرستيانديلر . خفياً عبادت ايدرلر واولرنده آبدست آلوب نماز قيالارلردى . چوجقلاينيك وافيتر اولدقلىرى آب مقدسى راهبك نظرندن تباعد ايدر ايمز سيلوب آتارلر، عيسويلر كچي مراسم ازدواجيه ياپهرق خانهلرينه عودتده عادت اسلاميه اوزره عقد نكاح ايدرلردى . بو ظاهرى خرستيانلر صورت متماديهده تعقيب وتجسس ايديلرلر ودين اسلامه اولان ارتباطلىرى حس ايديلير ايدماز انكيزيسيون طرفندن تجزيه اولتورلردى .

Anto dafe آتشي (غرناطه) ، (قرطبه) و (سهويل) ده يانور وهر كون بر چوق اركك ، قادين وچوجنى رماده قلب ايديسوردى . هر درلو عصيانك اوكنى آلمق ايچين كوچوك بر بيچاغه وارنجهيه قدر بالمله آلات قاطعهك استمالى تحت ممنوعيته آلمشدى . بيچاره مسلمانلر بر زمان بو شبه جزيرهك قاتحى ايكن شمدى اك مهيب اشكنجه وحقاراه هدف اولويورلردى .

۱۵۶۸ سنهسنده معروض اولدقلىرى اعتسافات تحمل فرسا بر رادهيه كمشدى . خرستيانلر بيچاره مسلمانلره اشكنجه ايمك ماللرينى مصادره وكنديلرينى اسير ايمكله غير قانع ائرلرينى بيله اورتدن قالديرمايه عزم ايتمشلردى . بو تاريخلرده متعصب ايكنجى فيليپ اسپانيا حكمدارى بولمقده ايدى . غرناطه باش بسقويوسى ده كنديسى قدر متعصب و وحشت پرور اولديغندن عربلك لسان ، لباس وعادتلرينى بر كون ايچنده ترك ايتلىرى حقهنده برامر قرالى اصدارينه موفق اولدى . آرتيق مسلمانلر او ظريف كسولرينى براقه جقلا، شابقه كيه جكلر، اسپانيا خرستيانلرى كچي ياشاياجقلا، شيولرينى عادات و مراسملرينى اونوداجقلا ، اسپانيولجه قونوشهرق اسپانيول نامنى طاشيه جقلاردى .

محمديلر بو تكليفاته قارشى عصيان ايدرلر سلاحه صارلديلر ، نوميدانه برجدال خونين ايچنده صوك غيرتلرينى صرف ايديسورلردى . اوچ سنه

قدر امتداد این بر ملحمه نتیجه‌سندۀ عصیان بشنجی شارلک اوغلی دون ژوان طرفدن باصدیرلدی .

۱۵۷۰ ب . م ؛ تشرین ثانی

دین اسلامه تابع ارکک، قادین وچو ققلر دون ژوانک کوزلری اوکنده برر بر اعدام اولونیور، (البشاراة) ک بلاد و قصبائی استخوان بشرله دولو برر خرابه‌زاره قلب ایدیلوردی. مع مافیہ الان (والانسیا) ایله (مورسیا) ده کلی مقدارده مسلمان موجود ایدی . ۱۶۱۰ سنه میلادیه‌سنده اوچنجی فیلیپ پدری طرفدن بدأ ایدیلن مظالمه دوام ایتدی یاریم میلیونی متجاوز عاجز و بی‌کس مسلمان جبراً آفریقا سواحلنه چیقاریله‌رق اوراده آج وسفیل براقیلدی .

اسپانیا مسلمانلرک صورت قظمیده نفی و تفریبی

اسپانیاده قالان محمدیلرک مقدارى ایکی یوز بیک راده‌سندۀ بولمقده ایدی . بونلرده جبر و اشکنجه ایله حدوددن خارجه چیقاریله‌رق فرانسه طوپراغنه آتیلدیلرکه بر قسیمی انشای راهده گاه اسپانیوللرک و گاه حیدودلرک تجاوزاتنه معروض قاله قاله دکز کنسارینه اینه‌رک ممالک اسلامیه‌یه عودت ایتدیلر .

غرناطه‌نک سقوطندن اوچنجی فیلیک جلوسنه قدر شبه جزیره‌دن اخراج اولنان مسلمانلرک مقدارى اوچ میلیونی متجاوزدی .

ایشته غوتلرک زماننده بر سکوت موتائی ایچنده اویوقلایان اسپانیا شبه جزیره‌سنه نوحیات ویرمش، قوجه قطعیه‌ی بر شکوفه زاره قلب ایده‌رک هر طرف قراقلق ایکن اونى مشعله عرفان ایله تنویر ایتمش و علوم و صنایع و مدنیتی و بر کله ایله فعلاً اروپای حاضرک اساسنی قورمش اولان اوجسور ذکی و منور ملت بوضورتله اسپانیا طوپراغنده نابید اولمشدر .

مسلمانلری طرد ایله عیسویلر نه قراندی ؟ . عصرلرجه علوم و فنون و صنایع مرکزی حکمنی اکتساب ایتمش اولان دلبر اندلس عقیم و جامد

بر عزتسکده حزين حالي آله جقدی. بوسرده (قونده) نك شوکله لرني
تکرار ایتک ایسترم :

« وجودلریله تزین وتنویر ایتدکلی بوقطعه ابدی برشعشه ایله پبرایه
داردر. اونک طبیعتی دیکشمدی. اوآآن متبسم وپرتو افشاندر. یالکز دینی
تبدل ایتدی، آآن رنجیده بر چوق آبدات نفیسه او مزین طوپراغی
اورتن انفاضه حاکمدر. اوآبدلرک اراسندن سکا بیک شان و شرف بیک
حرمت ای مغلوب عرب!... سکاده بیک سفالت بیک انحطاط ای غالب
اسپانیالی! صدای حقیقی ایشیدیلر کبی اولور.

دیگر بر اوروبالی محرر تعصبک اسپانیاده آچمش اولدینی داغ الیمی
دها کوزل تصویر ایدر :

« ضاللتکار اسپانیوللر نه یابدقلمی، نه یم خدمت ایتدکلی ادراک
ایده میورلردی. عربلرک اسپانیان خروجنی بویوک بر حظ درونی ایله
ایله تماشایمکده ایدیلر (لوبده ودهذا) Sentencia justa (حکم عادل)
عنوانی آلتنده اوچنجی فیلپک صوک قرار وحشت بیانی آلفیشلابور.
(بودلانه کس) ده او حزین مخنه لری تصویر ایدیوردی. متین و تمیز یورکلی
(سروانتس) بیله بوتون او حادثاتی مشروع و مصیب کوسترمکه مجبور
اولمشدی. حیفا که ظافلر کندی او جاقلمی سوندر مکده اولدقلمی درک
ایده میورلردی. زیرا اسپانیا عربلر زماننده عصرلرجه مدت بر مرکز
مدنیت ایدی، آغوش فیضی علوم و فنون و صنایعه و برکله ایله بالجمله
اشکال معرفته پناه اولمشدی، اوروپاده هیچ بر مملکت عربلرک واصل
اولدقلمی اوجاه رفعت و ترقیه رسیده اوله مامشلردی. بیچاره لرایسه
آرتیق او خا که وداع ایتمشلردی. بر مدت اسپانیا اسکی شعسه
خورشیدانه یمه مقابلی صولغون بر قرله تنور ایتدی. واک صوکره خسوفه
داخل اوله رق ابدیاً ظلمتله بوروندی. »

اوتوز برنجی فصل

نظر عمومی

- غرناطه دولتی — شهر — الحمرا — غرناطه ده علوم و صنایع —
- طرز تنبیس — نظر عمومی — طرز اداره راه امور بندری — حالت اقتصادی —
- صرافت و صنایع — زراعت — صنایع نخیله — عرفانه — حالت نسوانه —
- نسوانه عربیه علوم و فنونه — لعبیات .

غرناطه دولتی

غرناطه دولتی اسپانیا شبه جزیره سنک جنوب شرقیسنده واقع اراضیده تأسس ایشدی . اک شعشعلی دورنده بیله عرضاً وسعی شرقدن غربه قدر یتمش وطولاً شمالدن جنوبه قدر یکرمی بشی تجساوز ایدهمه مشدی . مع مافیله بو خطه صغیره بویوک بر دولته مقتضی منابع مادیله محتوی پک زنکین برطوبراقدی . کنیش وادیلری آراسنده ثروت معدنیله مالک جبال موجود اولوب مرعالی بی نهاییه نهر و دره لری محتوی ایدی . ساحل لری ده تجارته مساعد برچوق لیمانلره مالکدی .

غرناطه نك اوتوز شهری ، سکسان بلده مستحکمه سی بر قاچ بیک سور ایله محدود قصبه سی واردی . وهذا تسمیه اولنان کنیش بروادی شه نیل (تسه نیل) ، دروح (دارو) نهر لریله سیررناو اادن نبعان ایدن دیگر اوچ کوچوک نهر سایه سنده مکملآ آبدار اولوب باغ ، باغچه لری ، سرای و صیفیه لری محتوی بر بختنه ظرافت و ملاحظدی باغچه لری محاط اولان ترلار صورت دائمده حضارت ایچنده رونما ایدیلر .

عربلر بوساحهٔ منبتهدن استفاده ايچين اولانجه غيرت وقابلتيرني صرف ايتملردر (شئيل) ويا (شنجيل) نهري اطرافنده بر چوق قنالر وجوده كتيرهرك مهارت و فعاليتلري سايه سنده هر سنه مناوبهٔ ميوه وحبوبات يتشديرمه موفوق اولورلردى . (المربه) و (مالاغا) دن ايتاليا شهرلرينه كللى مقدارده ايك اخراج اولنوردى . خرافتلى زنكين ومتوع اولوب ممالك سائرهٔ غريبهده اولديغى كچى هر شهره مخصوص صنعت وخرافتلر واردى .

احمريلرك ليمانلرى افريقا ، اوروپا ولوانت كيلرى ايله دولو ايدى . پايختلرى ايسه شايان دقت بر جريان تجارينك مركزى ، بوتون ملنلرك بلدهٔ مشتركسى حكمنده ايدى . غرناطه اهاليلى عموميتله استقامت ودرست كوئى خصائلى ايله معروف ايدلر . اسانلردن صادر اولان سوزلر اسپانيالى خرستيان طرفندن كوستريان دلائل ووثائقدن ده دوغرو وشايان اعتماد عد اولنوردى .

غرناطه شهرى

غرناطه شهرى قسماً (وهذا) واديسنده وقسماً طاغ تپلرى اوزرينه منبى ايدى . (بنى نصر) زماننده اطرافنده يكرمى قابويه مالك برسور متين وداخلنده بيك اوتوزقدر قله موجود ايدى . شهرده هر ينانك پورتقال ، ليمون وسائره كچى رايحه دار اشجار ايله مزين خصوصى بر بانجهسى واردى . هر سوقاقده احتياج اهالىنى تاميله تأمين ايدجهك بر مبذولتده ظريف چشمه لر موضوع ايدى . غرناطه اهاليلى اون بشنجى عصر ك اواسطنه دوغرو درت يوز بيك نفوسه بالغ اولمشدى .

شهر ك قارشيسنده بولان تپلردن برى اوزرنده ابن الاحرك انشا كرده سى اولان مشهور (الحمراء) سراى جسيغى بولنويوردى . [۱]

سراى مذكور قرق بيك كشىنى استيعاب ايديه بيلهك بر جسامته

[۱] مدينة الحمراء (الحاميرا) چشمه سى محدثك ابن الاحر اولديغندن و اشيا و تزييناتك قيرمضى بولنديغندن دولابى ايدى .

مالکدی . بونای محتشمه تخصیص ایدیه بجه حکم شو محدود سطر لاله اونک عظمت و علوتنی بحق افاده مه مقتدر اوله میه جیم ، ظریف و رقیق اسلوب لریه نظری متحیر برافان او قوله لری کوشکلری و سیرایلی ، اومزین و منقوش قابو و ستونلری ، الوان نقوشی آلان رونق اصلیلرینی غائب ایتمه مش اولان اومحتشم قبه و سقفلری ؛ ریاض محیطه نک روایحنی جمعه خادم دائره لری ، بی نهایته شوخ و نظر فریب فسقیه لری ، یالیز ، پنبه کبود و آل رنگار ایچنده جذبیه پیرا رسملری آرابسک و موزائیکلر ایله مزین او طه و دائره لری ، یوز یکریمی سکزه بالغ اولان ظریف و رقیق الشکل ستونلری بیاض و مائی زمینی ایله ارساللر دائره سنی ، حکمدار و سرای خلقنک موسیقیه وقف صاخ ایلدکلری اوسوحر آمیز قونسر سالونی ، معظم او طه لرنده مشهود اولان اورنکلی و مزین ستالاتیلری ، کوچوک حجره لرنده کی مخروطی الشکل ارسامی بوتون بونلری بحق تصویر ایچین مقتدر بر صنعتکار اولمق اقتضا ایدر .

(الجامع العارف) - رابی

الحمرانک قازیشنده الجامع العارف کاشانه حکمداریسی موجود اولوب اوده الحمرانکی سورک داخلنده ایدی . مشهور بر محرک تصویری و جهله « بوسرای بر شاه اثر ملاحظه و ظرافتدی . مزین بولندینی حوضلر ، فسقیه لر و چیچکلردن بوکون اثر قلامشدر بالکنز برفاچ معظم سروی و مرتک شکوه قدیمک یکانه نشانه لریدر . » بونانک باغچه لری (آمفته آتر) طرزنده انشا ایدلشدی . جبل ذروه لرندن منقول صوجریانلری جسم و متعدد شلاله لر حالنده درونتی اسقا ایدره رک اغاچلر و چیچکلر اراسنده فائب اولوردی .

علوم و صنایع

غرناطه حکمداری [۱] علوم و صنایعک حمایه سی و عمومه مخصوص

[۱] خلفا عنوانی ده طاقتمش ایدیلر .

مؤسسات جسيمه احدانى خصوصاً لرندہ قرطبہ ملوکى ایلہ رقابت ایتشلردر .
حر ومنور اداره لری آلتندہ غرناطه شهرى الك بویوك علما وشعرانك ،
الك ممتاز عساكر وامرانك جای ظهور وقراری اولمشدی .

نسرانہ ارانندہ معارف

غرناطه قادیتلری ده معارفده ارککلرندن اشاغی قلاماشدی . بونلر
میاننده (ترحون) ، (زینب) ، (حمده) ، (حفصه) ، (الکلیه) ، (صفیه) و(مریه)

کروان جامع شریفنده فیل دیشندن قاقه مزین برینجره

اسملری لمعان ایتدکلری طوبراغه برسایه ابد شرف براقشلردر . بونلردن
(ترحون) اون الشجی عصر هجرینک نهایتلرندہ یاشامش بر شاعره ومورخ
اولوب ابوبکر المعصانیك قیزی ایدی . زینب ایلہ حمده (زیاد) اسمنده

بر کتاب باینک قیزلری اولوب غرناطه جوارنده (وادی الحمه) نام محله
 مقیم ایدیلر . ابن البارک (تحفة القديم) نده نقل ایتدیکی وجهله بو ایکی
 همشیره علوم وقونک هر شعبه سنده صاحب وقوف مقتدر شاعر لردی .
 هر ایکیسی ده کوزل ، زنکین ، نازک ومحویت پروردیلر . علوم وفنونه
 اولان محبت شیدهلری کندیلرینی همجنسلری اولیمان ارباب علم ایله اختلاط
 ومناسبت یقینه ده بولمغه سوق ایتش اولدیغندن کال وقار وجدیت اچننده

بغداد شهرینک منظره عمومی سی

منور ارککلرک مجله سنده بولونور لردی . هیچ کیمسه بو حرکنلرندن دولایی
 کندیلرینی تخطئه ایدمه زدی . حفصه ایله کلیه غرناطه اهالی سندن ایدیلر .
 صفیه ایسه (سهویل) سکنه سندن اولوب خطابت وشعرده یدطولی صاحبی
 اولدقندن ماعدا حسن خطده ده شهرت عظیمه یه مالکدی . یازیلری اک مقتدر
 خطاطلره نمونه تشکیل ایدردی . مریه (ابوعقوب الفیصلی) نک قیزی
 اولوب عربلرک (قورینا) سی نامیله یاد اولنوردی . علوم متنوعده بهره دار
 برمتفن ایدی . مع هذا غرناطه ده یالکنز ادبیات تمو وتزهر ایتمه مشدی .

تاریخ، جغرافیا، فلسفه، هیئت، علوم طبیعیہ و ریاضیہ، موسیقی و طبہ
عین اہمیت و جدیتہ تتبع اولمشدی .

دارالفنونہ

دارالفنونک ادارہ سی اک منور ذوات آراسندن منتخب برعلہ مودوع
ایدی . اون اوچنچی عصر میلادینک اواسطندہ غرناطہدہ واقع دارالفنونک
مدیریتی (سراج الدین ابن جعفر عمرالحکمی) عہدہسندہ بولنقده ایدی .
بوقبیل مدیریتلرہ تعیین ایچین فرق دین و مذهب نظر اعتبارہ آتماز و مکتب
مدیری اولق ایچین یالکنز علم و معرفت مقیاس آتماز اولنوردی .

اسپانیادہ عرب دارالفنونلرنده سنہ دوریہ شنلکریلہ بعض اجتماعات
موقوفہ و قوعہ کلیر و بواجتماعلرہ خلقده اشتراک ایدردی . و بومناسبتلہ
مؤسسہ علمیدہکی مشاہیر علما برر برر شعرلر و نظقلر انشاد و ایراد
ایلدی . هر مکتبک قاپسندہ شو عبارلر محرردی . « دنیا درت اساسہ
استناد ایدر . « علم افاضل ، عدل اکابر ، دعای صلحاء ، جلال شجعا . »

رضعیت نسوانہ

غرناطہدہ قادینلر پک مهم موقعلر اشغال ایدرلردی . ارککلر مجلسندہ
بولنہ بیلیرلر و غرناطہدہ صیق صیق اجراسی معناد اولان شنلک و اویونلرہ
حضورلریلہ برقات دہا علاوہ نشوہ و نشاط ایدرلردی . شہہ یوقدرکہ
غرناطہ عربلرنده کورلمش اولان مردلک ، حرمت و تعزیز نسوان حسلری
قادینلرک تأثیر کمال بخشاسیلہ وجود بولمشدی . برعرب سواریسلی عسکرہ
کیتدیکی ویا محاربہیہ کوندرلیدیکی زمان بہمہ حال اسلحہسی اوزرنده
سوکیلیسنک صاحبی ویا اسمنک ایلک حرفلری بولونوردی . عرب شوالیدلری
محبوبلری حضورندہ بعضکرہ علناً اثبات شجعات ایدرلر و اونلرلہ
برلکدہ (زومیرہ) دینیلن رقصی اوینارلردی . غرناطہ قادینلری غایت
ظریف ، علی الاکثر اورتہ بویلو ، ذکی و خوش صحبت ایدیلر . البسلری
یوک ، ایپک و بموقدن معمول قیمتدار فستانلرلہ کمر و مندیلدن عبارتدی .

مؤرخ شهر (ابن الخطیب) اولئك زینته اولان مراقلرینی بر نوع جنت دیه یاد ایلردی . مفرطانه بر صورتده عطریات استعمال ایدرلر ، زنکین و کبارلری ایسه وجودلرینه آتون یاقود ، زمرد کبی ذی قیمت معادن و احجار ایله زینت ویرلردی که جوامع ایچنده شعشعه دار منظره لری « کوزل برچنزار اوستنده کی بهار چیچکلرینی » آ.ک. یرردی .

سربوسه رحال

صاریفک سربوش اوله رق استعمالی سلاح قوللانان عربانجه چوقدن بری متروک ایدی . والانسیا ، مورچیا و علی العموم ولایات شریقه ده فقها وقضاة بیله صاریفی ترک ایدرک عجم کلاهلرینه مشابه طولی تعدیل اولتمش قلنسوه اکتسا ایدرلردی . اوزمانلره عائد محرلردن و ابن الاحمرک معاصری (ابن السعید) علمانک برهنه سر اوله رق (مورچیا) سلطانلرینک نزدینه چیقدقلری ذکر ایله نه (ابن هود) ک ونده (ابن الاحمر) ک صاریق اکتسا ایتمه مش اولدیغی سویلر . (قرطبه) و (سهویل) کبی غرب قسملرنده قاضی وفقه لری آسیاده مستعمل اولانلردن خیلی کوچوک صاریقلر کیرلردی . اسپانیا مسلمانلرک آسیاده کی دینداش لرینی عظمتلی سربوشلریله کوردکلری زمان کولمکدن منع نفس ایده مزلردی . حکمدار شهزاده لرله صنوف کبرا و عسا کرایه اهلینک بر قسم مهمی قومشولری اولان فرانقلری تقلیداً عینله اولر کبی تلبس ایدرلردی .

اسپانیالی عرب سواریبی اجدادلرینک خنجر و اوقدن عبارت اولان اسلحه خفیفه سنی ترک ایدرک آغیر زره لره بورونور و فرانقلر کبی تجهزله مزراق ، قالفان و آربالته طاشیردی . وعمومیتله زره نک اوزرینه ایشلمه لی جل رمزیه ایله مزین پنبه برجاکت اکتسا ایدرلردی .

اسپانیا مسلمانلرینک وجود ، لباس و خانه لرنده کی طهارته اعتنالی اعتباریه اقوامک اک تمیزی اولدقلری منقولدر . بو خصوصده اودرجه لره قدر افراط پروردیلر که طبقه عوامه منسوب اک فقیر بر آدم بیله صوک پاره سنی غدا رینه صابون اشتراسنه حصر ایدرک خلقه کیرلی کورونمداسه آچ قالمای تریجیح ایدرلردی .

نظر عمومی

شمدی به قدر غرناطه ایله قرطبه دن آری آری بحث ایتدم . بر ازده هرایی دولتک طرز اداره سیله حالات و شرائط اقتصادی سندن و علوم و فنونه اولان خدمتلرندن بحث ایده لم .

طرز اداره

سلطانلر حکومتک رئیس اولوب امر اداره فعلاً آسیاده اولدینی کبی وزیر نامیله یاد اولتان نظار معرفتیه تدویر ایدیلیدی . هر ولایت آری بر وزیرک عهدۀ اداره سنده ایدی . اغلب احتماله کوره باشلیجه درت بویوک نظارت موجود اولوب مالیه ، خارجیه ، عدلیه و حربیه دن عبارتدی . سلطانلرک خصوصی مشاورلرینه ده وزیر نامی ویریلیدی . یالکز شورای حکومت اعضا سندن بولتان دائرة رسمیه ناظرلرینه (وزیر ذوالوزارتین) عنوانی علاوه ازلنوردی . زمانمزده کی قاینه لر حکمنده اولان شورای حکومتک رئیس باش مابینجی اولوب آسیاده سر وزیر لقبیه معنون اولدینی حالده اسپانیاده حاجب تسمیه ایدیلیدی . رئیس نظار دوغریدن دوغرویه حکمدار ایله مناسبت و مخابره ده بولنور و حکومتک رئیس اجرایی کبی حرکت ایدردی . ناظرلر عین صالونده اجتماع ایدرلر سده رئیسک موقعی دیکر لرندن دها یوکسک بولنوردی . ملوکک خصوصی مشاورلری ایسه شورای حکومتده یانلرنده اخذ موقع ایتک امتیازینه مالک ایدیلر .

درار حکومت

نظارتلردن ماعدا بر طاقم دواژده موجود ایدی که بولنرکک مهمی محررات رسمیه دائره سی (کتابت الرسائل) ایدی . (کاتب الزمام) نامی التنده بر مأمور مخصوص عناصر غیر مسلمه نیک محافظه حقوقی ایله مکلفدی . (صاحب الاشغال) عنوانی تحتنده فعلاً مالیه نظارتی ایفا ایدن دیکر بر رئیس کارده ویرکو طرح و جباتی و واردات دولتک جمعی و صرفه مأذونیت

اعطاسی کبی خصوصات ایله اشتغال ایدردی. غرناطه ده (کتابت الرسائل) دائره سی بولنمیدیندن محررات ووزرا طرفندن تنظیم قلنور، ملوک ایسه فرمان واراده لرینی بالذات تخیم ایدرلردی. (بنی احرر) ایله افریقاده کبی (بنی مرین) زمانلرنده (صاحب الاشغال) خدمتی ایفا ایدنلر ویرکو جبایتله مکلف تحصیلدارلر منزله سنده قالدیلر.

قاضیلک

اسپانیا مسلمانلری آراسنده قاضیلک مناصب عالیهدن معدود ایدی. رئیس القضاة اسپانیاده اولدینی کبی قاض القضاة دکل (قض الجماعة) تسمیه ایدرلردی.

اداره ضابطه

رئیس ضابطه آسیاده اولدینی کبی صاحب الشرطه نامیله معنون اولوب یک واسع صلاحیته مالکدی. یالکیز صوک سلاله لر زماننده اوده پولیس قومیسری منزله سنده اینمشدر. شهر و قصبانده بولنان حاکمله (صاحب المدینه) و بعضاً (صاحب اللیل) نامی ویریلوردی که بو مأمورلر قضاتک تحت نفوذ و مراقبه سنده بولنوردی. محتسبلر عیناً آسیا و آفریقاده کیلر کبی ایفای خدمت ایدرک تجار و اصناف طرفندن مستعمل اوزان و اکیالی معاینه، چارشی و بازار محملرینی تفتیش، منازعات بلدییه یی حل و حیله کار اصناف و دکانجیلردن جزای تقدی اخذی کبی خصوصاتی اجرا ایله مکلف بولنوردی. (الضاربون) تسمیه ایدیلن کیجه نوبتجیلری اقسام نمازندن صوکره شهرک داخلی قاپیلرینی قپامایه مأمور ایدیلر. دائماً صورت مکمله ده مسلح کزرلردی. یانلرنده ایسه قارلرله آیری بر ضابطه کوپکی بولونوردی.

امور بحریه

ابتدالری بحریه نظارتی (امیرالماء) دینلن باش قوماندانلر عهده سننده ایدی. عبدالرحمن الناصر ایله خلفلری زماننده ایسه بومنصب (قاعد الاساطل) نامیله اشتغال ایدیلردی اسپانیا امویلریله موحدین زمانلرنده.

عربلرک قوهٔ بحر به سی بالجملة اقوام خرسیتانیه نك قواى متحده لرینه فائقدی .
ابن خلدونه نظراً اسپانیا دولت اسلامیه نك اسباب مادهٔ هزالندن الك مهمی
(بحر الروم) ده کی تفوق بحرینك عربلر طرفندن ضایع ایدلمش اولمیسدر .

زراعت

بلکه دنیاده هیچ بر مملکت عربلر اداره سنده اسپانیاده رونما اولان
ترقیات زراعیه یه مظهر اولمامشدر . اندلسیلر زراعتی بر فن حالته وضع ایله
صنایع زراعیه ده خارق العاده تر قیلر حصوله کتیر مشلردی . اسپانیالیلر
شبه جزیره ده پرنج ، شکر قامشی ، پنبوق ، صفران واسفناح و کونا کون
میوه زرغنی ، عربلردن اوکر ندیلر . بوتون بو محصولات مقدا بو طوبراغه
بیکنانه اولدینی حالدده اونلر سایه سنده شبه جزیره نك تر ایله پیدای الفت ایدرک
مبدولاً یتشمکه باشلادینی کبی اورادن سائر اروپا مالکنده ادخال
قلدی .

هر نوع طپراق آنجق طبیعهٔ الك زیاده یتیشدیره بیله جکی مزروعاته حصر
اولنوردی . عربلر (والانسیا) ولایتده کائن (الکر) ده واسع خرما
مشاجری ترک ایتدیلر . (الیوفره) ده کلی مقدارده پرنج حصوله کلردی .
(اولیوه) و (غندیه) ده شکر قامشی و توتون یتیشردی (قسه رس) ،
(غرناطه) و (مالاغه) ایسه یاغریله مشهور اولدقلری کبی (سهویل) ایله
اندلس قطعهنك اکثری محللرنده زیتون مزروع ایدی .

عربلر تسویهٔ ترابیه عملیاتی ایجاد کرده لری اولان بر آلت ایله اجرا
ایدلردی . سایه لرنده فن اروا واسقا غایهٔ کماله رسیده اولمشدی . تکمیل
اندلس زراعتی تسهیل ایدر بی نه یاه قنال و کمر لره اورولمشدی .

صناعت

اندلس عربلری بویوک مقیاسده دمیر و چلیک ده اعمال ایدلردی .
اوحالدده که غرناطه ده یا پیلان چلیکلر اسپانیانك مواقع سائر سنده معمولات
مثاله یه ترجیح اولنوردی . پنبوق و اپک اعمالی صنعتی ایسه شبه جزیره یه

عربلر سایه‌سندده داخل اولمشدی . قاش بویاجیلنی صنعتدهده اندلسلیلر
پک زیاده مترقیدیلر . چپوید ایله سیاهه بویامق اصولی اختراعکرده لریدر .
(الحمراء) سراینده حالا محفوظ بولسان ظریف وازولرله سرائک مجلا
کره میدلری یوقوم متمدنک یورسلن اعمالندهده حائز قدرت اولدیغنی
اثبات ایدر .

اندلسلیلرک اخراجاتی التون ، کموش باقر ، خام ویا معمول ایپک ،
شکر ، جیوه ، قیرمز ، دمیر ، زیتون ، یوک منسوجات ، کهربا ، ماغنه زیوم
آتیموان ، طالق ، قیا طوزی ، زیتون یاغی ، شکر ، کوگرد ، صفران ،
نخچیل ، و اجزای کیمیویه دن عبارتدی . اندلس ساحلنده مرجان ،
قاتلونیا سواحلنده انجو ، (مالاغا) و (به یا) ده یاقود چقاریرلردی .
دری دباغت و تلونی صنعتی ده عربلر ایبری کورتورمشلردی که اسپانیادن
خروجلریله اونو ده آلوب شبه جزیره دن چقارمشلردر . بالآخره بوضعت
(فاس) ه و اورادن ده انکاترده کچمشدرکه انکلیزلرک اوکا Morocco و
Cordovan تسمیه ایتملرینه سببده منشاءیدر . اسپانیایه کاغد وباروت اعمالی
صنعتلری ده ادخال ایدن عربلر اولمشدی .

صنایع نفیسه

اندلسلیلر زماننده صنایع نفیسه ده اهمال ایدلمه مشدی . عربلر رسم
وهیکلتراشلقدهده قومشولری اولان خرستیانلره تفوق ایلمشلردی .

الآن (الحمراء) سراینده کورولن ارسلان هیکلریله حرب وصيد
ویننجیلک وسائرده متدائر بویالی رسملر خلفایه مخصوص سرائلرک بالخاصه
الزهرانک نه قیمتدار هیکل و رسملرله مزین اولدیغنی حقنده بر فکر کافی
ویره بیلیر .

اندلسده اک کوچوک بر شهر بیله متعدد مکاتب و مدارسه مالکدی .
هر مشهور بلدهده آیری بر دارالفنون موجود ایدی . بونلردن (قرطبه)
اشبیلیه (سهویل) ، مالاغا ، سرقسطه ، الاشبونه ، جهن ، سالانقا وسائر
بعضلری اک مهملرندندی .

اسپانيا مسلمانلرى ايجنده يتيشن مؤرخلرك اك مهملرى ابن خيان - كه
 برى اون وديكرى آتمش جلدن مركب ايكي اسپانيا تاريخى يازمشدى .
 ابن العبار (وفاتى ١٠٧٦ ب . م) ، ابو عبيدالله البكرى ، ابن بوشقووال
 ابن السعيد ، الشكندى ، لسارالدين ابن الخطيب (تولدى ١٣١٣ ب . م) ،
 ايدى . غرناطهده يتيشمش اولان بعض شاعر اتدن بحث ايتدمم . بورا جقهدهده
 قرطبه ايله شبه جزيره نك اقسام سائرهنده ترك نام نام ايلش اولان ممتاز
 شاعره و عالملرى ذكر ايدلم كه بونلردن شاعر (ابو الحسين) ك قيزى
 (حسنة اليتيميه) ايله (ام العلاء) (وادى الاقصرده) حياتكذار اوله رقتنجى
 عصر هجرده وفات ايتمشلردر . سالا له پيغمبرى به منسوب اولان (امة العزيز
 الشريفة) ايله (المربهلى الحسينيه) نامنده كى قادينلرده زمانلرنده كى اعظم
 علما وفتها مياننده اخذ موقع ايتمكه ايديلر .

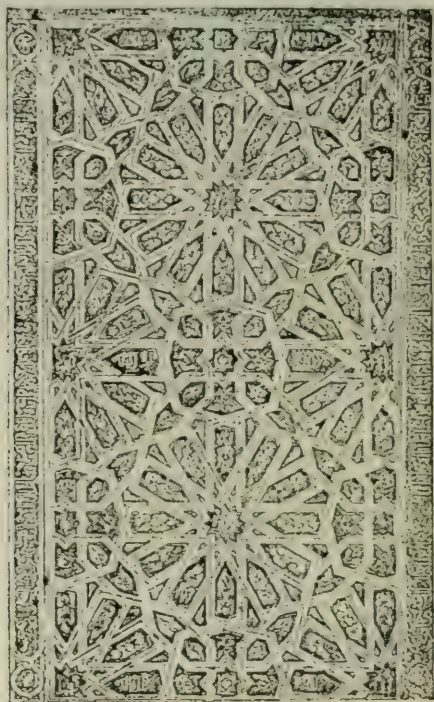
(والانسيا) لى (العروضية) علم نحو و بيانده يا . طولى صاحبي ايدى .
 (وفاتى ٨٤٥) ملاحظت ، مهارت ، نجات و ثروتيله مشهور اولان (حفصة
 الرقونية) موحدين زماننده يتيشمشدر . (وادى الاقصر) يرليلرندن
 (همدون) ك كريمه سى حفصهده دردنجى عصر هجرينك اك بنام شعرا
 و علماسندى (زينب المرابيه) (وادى العاش) ده دوغمشدى ، حاجب المظفر
 زماننده يشامش و عائله سيله مناسبات صميانهده بولنمشدى . شعر و ادبيات
 و بيانده بهره كامله صاحبي اولان مريم بنت ابى يعقوب الانصارى ده دردنجى
 عصر هجرده برحيات ايدى . (سهويل) ده متوطن بولنان اسماء العامرينه
 فقهده متجرددى . قاضى (ابو محمد عبدالحق بن عطيه) نك قيزى (ام الحنا)
 عين زمانده بويوك برشاعر و ر فقيه ايدى . مستكفينك كريمه سى ولاده نك
 محبه سى اولان قرطبه لى (بهجه) ده كرك ملاحظتى و كركسه قدرت شاعرانه سيله
 متميزدى .

صوك سهويل حكمدارى معتمدك زوجته سى ايله كريمه سى اعتماد الرميقيه
 (بسينه) زمانك اك بنام علماسندن معدود ايديلر .

ارككلر آراسنده شايان تذكار اولان علمادن ابو بكر محمد يحيى سرقسطه
 اهايسندن اولوب ابن باجه عنوانيله ياد ايديلردى . بو ذات طب ، فلسفه ،

ریاضیات ، فلکات و موسیقی ده وقوف تام صاحبی ایدی . وفاتی فاسده ۵۳۳ سنه هجریه سنده در .

ابن طفیل (ابو بکر محمد بن عبدالملک بن طفیل) اسپانیاده یتیمش فلاسفه ک اک مشهور لرندن بی اولوب (وادی العاش) ده تولد ایتمش و طب ، ریاضیات ، فلسفه ده شانلی بر نام بر اقمشدر . موحدین خاندانک

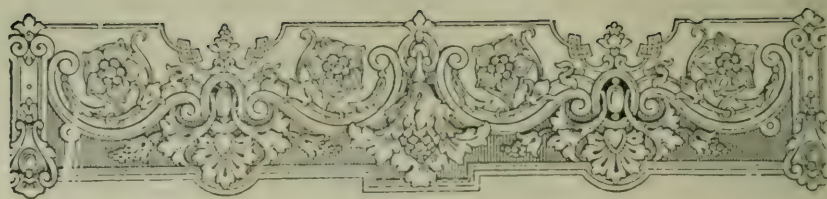
اشبیلیه ده آثار عربیه دن بولنان بر قصرده سفرائک دخوله مخصوص آغاجدن معمول بر قیونک منقوشاتی

ایکنجی حکمداری اولان ابو یعقوب یوسف کندیسنه بی نهایت احترامات و تقدیرات اظهار ایدردی . وفاتی فاسده و ۵۸۱ سنه هجریه سنده وقوع بولمش ، یوسفک مخدوم و خانی اولان یعقوب المنصور جنازه مراسمده حاضر بولمشدی . ابن طفیلک شاه اثری حی بن یقظان نامنده تألیف فلسفه یدر .

ابن الزهر (ابو بکر العیاص) سه ویل اها ایلسندن اولوب منسوب بولندیغی

عائله نك افرادى علما ، حكما و وزرادن مر كبدى . بو ذات ابو يوسف
يعقوب المنصور ك سر طيبى ايدى . وفاتى ۵۹۵ سنه هجرى سنه مصادفدر .
ابن الرشده (ابوالوليد محمد بن احمد بن رشد) ۵۲۰ سنه هجرى سنه
توليد ايتمشدر . پدر و بويوك پدرى مرابطه زماننده اندلس قاضى ايديلر .
(ابن رشد) ابن زهر ايله ابن طفيلك دوستى اولوب اونلر واسطه سيله ابو
يعقوب يوسفه تقديم ايدلشدى . كنديسى ده ۱۱۰۹ سنه ميلاديه سنه پدرى
كچى اندلس قاضى اولدى . ۱۱۸۲ ده ايسه عين مأموريتله قرطبه يه نقل
ايدلى . تاريخ وفاتى ۵۹۵ سنه هجرى سنه صفرينك دو قوزنجى كونيدر .

اوتوز ايکنجی فصل

افریقا عربلری

۱۶۹ — ۵۷۶ ب . ه . ۸۷۵ — ۱۱۷۱ ب . م

ادریس — اغلیبر — سبلیانک تخیری — اغلیبرک مقوطی —
فاطمبرک ظهروی — مصر قطعه سنک تخیری — فاهره نک تاوسی —
سوریه ، صجاز ربمنک تخیری — فاطمبرک وهن و اعطاطی — سلاک
فاطمبرک صوکی — فاهره — اسماعیلیه .

۱۶۹ — ۵۶۷ ب . ه . ۷۸۵ — ۱۱۷۱ ب . م

عباسی خلفاسندن مهديک زمانندن اعتباراً تکمیل افریقای شمالی
عباسبرک نفوذ و اداره سی التده بولمقده ایدی .

ادریسبر ، یغجی ادریس

هادینک زمان سلطنتده حضرت حسن احفادنن ادریس ، غربی فاسه
فرار ابده رک کنديسنه عرض تبعیت ایدن قبائل بر بریه نک معاونتیه بر دولت
شکیمه تشکیل ایتمشدی که بو دولت مدت مدیده افریقای شمالیه تأمین
موجودیت ایده بیلمشدر .

ادریس فاس شهرینی تأسیس ایدوب دولته پایتخت اتخاذا ایلدی . اداره
رویتکارانه سی تختنده بو بلده پک آز بر مدت ظرفده بر مرکز مدینت
وعرفان حکمی اکتساب ایتمشدی .

ایکنجی ادریس (الاصغر)

روایتہ نظراً عباسیہ طرفدن مرسل مأمورین خفیہ طرفدن قتلی وقوعبولسی اوزرینہ یرینہ مخدوم صغیری ادریس قائم اولهرق والدهسیلہ وزیر ی غالبک تحت وصایتده تدویر اموره باشلادی .

بو حکمدار آز وقده بیوک برجنکاور اولدینتی اثبات ایدرک جنوبده بر چوق واسع استیلالر اجراسنه موفق اولدی . ابن خلدون ایکنجی ادریسک زمانده عباسی نفوذینک فاسده صورت قطعده زائل اولدینتی حکمایه ایدر .

محمدک دهلوی

وفاتی ۲۱۳ ب . ۵ ، ۸۲۵ ب . م

ایکنجی ادریسک وفاتنده یرینہ مخدومی محمد جالس اولدی . بو خلیفه امر ادارهیه ارکان عالیهنسیده تشریک ایدرک موفقیتله تدویرکار ایتدی . برادرلردن یالکز بری بالاستنا جملهسی صوکنه قدر کندیسنه قارشی مخالفت و صداقتدن انحراف ایلمشلردر .

علینک دهلوی

محمدک وفاتی . ۲۲۱ ب . ۵ ، ۸۳۳ ب . م

محمدک ۲۲۱ سنه هجریه سنده وقوع وفاتی اوزرینہ یرینہ هنوز دو قوزیاشلرنده بولنان اوغلی (علی) قائم اولوب پدرینک صادق امرا ورجانک معاونتلیله موفقانه اجرای حکومت ایلدی . زمانده ملکی پک زیاده رفاه وسعادته نائل اولمشدی .

بچانک دهلوی

وفاتی ۲۱۴ ب . ۵ ، ۸۵۶ ب . م

علینک وفاتی اوزرینہ اوغلی اولدیفندن برادری یحیا بن محمد جالس تحتیه سلطنت اولدی ، زمان ادارهسنده مملکت پک زیاده کسب ثروت

وعمران ایلمشدی . اثر همتیه پیدای وسعت ایدن فاسه فوج فوج مهاجرین کله‌کله تراید نفوسنه بادی اولدی .

ایلمنجی بیمانک مہارسی

بیمانک رفائی ۲۶۴ ب . ۵۰ ، ۸۷۸ ب . م

یحیی بن محمدک وفاتنده یرینه مخدومی یحیی قائم اولدیسدهه مستبدانه حرکتندن دولایی عصیان ظهورینه سبب اولمش وخلع اولنه رق اسپانیایه فرار واوراده وفات ایلمشدر .

ارجمنجی بیمانک مہارسی

یحیای ثانیکنک خلعدندن صوکره تخت سلطنته عمزاده سی علی بن عمر قعود ایتمشدی . بو حکمدارده چوق زمان اجرای حکومته موفق اوله مدی . اعلان عصیان ایدن بر خارجینک تضییقه اسپانیایه فرار والتجایه مجبور اولمشدی . کندیسندن صوکره ادریس ثانیکنک حفیدی یحیی (ثالث) امام و خلیفه انتخاب ایلدی . بو حکمدار فقه و تاریخده بهره دار بر صاحب علم و کمال اولوب ابا واجدادی طرفندن ضبط ایدلمش اولان مالکده تقویة قوت و نفوذینه صرف غیرت ایلدی ایسهده نهایت ۳۰۹ سنه هجریه سنده مساعیسنه سد چکیلدی . او تاریخدرده فاطمیلرک (مقاسه) والیسی طرفندن ملکتنی ترکه اجبار ایلدیکندن یحیای ثالث تاریخ وفاتی اولان ۳۳۱ سنه هجریه سنه قدر مهدیده معتزلانه یاشادی . کندیسنبک سقوطیله خاندان ادریسیده انحطاط بولمش اولوبوردی . یحیادان صکره بر چوق شهزاده لر ملکی تقسیم ایله مستقلاً حکومته باشلامشدر .

۳۱۹ سنه هجریه سنده عبدالرحمن الثالث (الناصر) افریقایه سفراجراسیله فاس مملکتینک بر قسم مهمنی اندلسه الحاق و پرنسلی شبه جزیره یه حبس ایلدی . بوضورتله عبدالرحمن زماننده فاس غربی کندیسسنه تابع ایدی . فاس شرقی ده قاضیلرک تحت نفوذنده بولنمقده ایدی .

اغالبه

محرم ۱۸۴ ب . ۵ . ۸۰۱ ب . م

افریقیهده ۱۸۴ سنه هجریهسنده مستقل بر اداره تأسس ایتدیکنی
مقدما بیان ایشدم . بو ادارهنك مؤسی اولان ابراهیم بن اغلب بویوك
بر اهلیت ادارهیه مالك عزم پرور وفعال بر آمدی . قیروان قربنده
عباسیه نامیله احداث ایلدیکی بربلدهنی مقرر حکومت آخاز ایتدی .

ابراهیم به اغلبك رفائی

ابوالعباس عبداللہك بلوسی

ابراهیم اغلب یکرمی سنه سلطنتدن صوکره وفات ایتمکه رینهمخدومی
عبده ابوالعباس قائم اولدی . بو حکمدارک زماننده نه اغتشاش ونده محاربه
وقوعبولدیغی کی مملکتک ثروت ورفاهیده ازدیاد ایشدر .

زیاده اللہك بلوسی

وفاتی ۶ ذی الحججه ۲۰۱ ب . ۵ . ۸۱۷ ب . م

۲۰۱ سنه هجریهسنده وقوع وفاتی اوزرینه برادری (زیادهاه) اورنك
سلطنته جالس اولدی . بو پرنس بویوك براققدار وامل اعتلایه مالك اولدیغی
کی صوكره درجهده محب معارف و صنایع ایدیهده طبع مغرور وانخانا پذیر
علینده مدهش بر عصیانك تحدثنه باعث اولشدر . عصاة ایله اجرا قلنان
اوزون بر مجادلهدن صوکره نهایت کشمکش تسکین اولتهرق ۲۰۸ سنه
هجریهسنده آسایش مملکت تأمین ایلدی .

سجیلیانك ضبطی

عربلر چوقدن بری سجیلیا (صقلیه) نك جنوبنده بعض مستملكلره
مالك ایدیلر . اطهنك ضبط قطعیمی بو اغلبی حکمدارینك زمانه
مصادقدر . زیادهاه هجرتك ۲۱۲ نجی سنهسنده قاضی (اسعد بن
فرات) ك تحت ادارهسنده سجیلیایه بر قوه عسکریه اعزام ایلدی .

مقدمه روم امپراطور لنگ دوتماسنه قوماندانان ایتدیکی خالد اعلان استقلال ایتش اولان فیعی (نهفه میلوس) نامنده بری بوسره لرده اطهده اعلان استقلال ایتشدی. معیتی امراسندن (بالاتا) بالرمو والیسی بولسان میقائیل ایله برانکده نفوذینی طانیهایرق کندیسنه اعلان حرب ایلدیلر، وقوعه کلن محاربهده (فیعی) (بالاتا) یه مغلوب اولدیغندن (بالاته) سیرا کوزه شهرنده اعلان قرالیت ایلدی. ایشه بوفعل اوزرینه (فیعی) اغلی حکمدارینه مراجعت ایدرک کندیسنی اطهنگ ضبط و تسخیرینه تشویق ایتشدی. عربلر ۲۱۲ سنه هجریه سنک ربیع الاولده اطه اوزرنده واقع مہزر (مازورا) نام محله چیقیدیلر. بالاتا و متقی ایله عربلر اراسنده وقوعه کلن بر محاربهده خرسدیانلر هزیمت عظیمهیه کرفتار اولمشلردی. مسلمانلر بوظفردن بالاستفاده جزیره اوزرندهکی مواقع مستحکمه دن قسم اعظمی کمال سرعتله اله کچیردیلر. سیرا کوزده محاصره ایلدی ایسهده عرب اردوسنده ظهور ایدوبورن و باعنی اسعدایله عسا کرندن بر چوغنی تلف ایلدیکی کبی اسعدی استخلاف ایله بن ابی الجوارى اطینی تخلیص ایچون بیزانسلیلر طرفدن مرسل بر اردو قارشیسندن رفع محاصرهیه مجبور اولدی. مع مافیہ سیرا کوزی ضبطه موفق اوله میان جیوش مسلمه یی مناعو (مینہ تو) و جرجینت (ژیرژنته او) کبی مواقعی اله کچیره رک عسا کر و فیره ایله تحکیم ایلدیلر.

(فیعی) ننگ رنالی

بوسرهده عربلرک متقی اولان فیعی قصر آنه (Castrum Ennoe) بر مدت صوکره «محمد بن ابی الجوارى» ده وفات ایتدیکندن قوماندا (زهیر بن غوث) ، انتقال ایلدی. بوسره لرده بیزانسندن وارد اولان قوه کله ایله اطهدهکی عسا کر عیسویه شایان اهمیت بریکونه بالغ اولدقلرندن مستولیلری جزیره دن اخراج تشبثنده بولندیلر و عربلری (مینہ تو) ده تحت محاصرهیه آلدیلر. محصورین تسلیم اولمق اوزره ایکن اسپانیا و افریقان امرار و رودی اوزرینه مدعش بر هزیمتدن قور تولدقلری کبی تجاویز بر وضعیت ده اخذ ایدرک بیزانسلیلری (سیرا کوزه) شهرینه صیقیشدیردیلر.

بالمونک ضبطی

۲۱۶ ب، ۵، ۷۸۳۱، م

هجرتک ۲۱۶ نجی سنہ سندہ بالمونک ایدی عربانہ کجی. بوشہرک ضبطی جزیرہ نک تمامیلہ فتحہ مقدمہ اولمشدی. ہرنہ قدر آطہ نک بر قسم مہمی عربلرک زیر نفوذندہ بولمقدہ ایدیسہدہ سچیلیانک صورت متظمہ و قطعیدہ ادارہ لرینہ کجمی (زیادہ اللہ) ک تعلقانندن (ابوالاغلہ ابراہیم بن عبد اللہ) اسمندہ بر والی وقوماندانک وروندن صکرہ در.

ابوالاغلہ ابراہیم

۲۲۰ ب، ۵، ۱۵؛ ۸۸۵؛ ۱۵؛ ۲۰ م ایلول

(ابوالاغلہ) سچیلیا والیکنہ تعیین ایدلکدن صوکرہ اتنا ینارطانی جنوارندہ کی ولایتلرہدہ ملک عربہ الحاق اولمشدر.

زیارۃ اللہرک و ذالی ابو عقالک جہوسی

۱۴ رجب ۲۱۳ ب، ۵، ۱۰؛ ۸۸۳ ب، م

ہجرتک ۲۲۳ نجی سنہ سندہ زیادہ اللہ وفات ایتدیکندن مقامہ برادری ابو عقال اغلہ قائم اولدی. بو ذاتک ادارہ سی سعادت و موفقیتلر ایچندہ کذران اولمشدر. زمانندہ سچیلیایہ دفعات ایلہ عسکر سوق اولنہرق اراضی مفتوحہ و غیر مفتوحہ صلحاً ضبط ایدلدیکی کی ایتالیادہ (قلا بریا) سواحلندہدہ بعض مواقع الہ کچیرادی.

ابو عقالک و ذالی ربیع الاضر ۲۲۶ ب، ۵

ابوالہاسی محمدک جہوسی

۹ نسرین اول ۸۴۲؛ ۲۸ ایلول ۸۴۳ ب، م

ہجرتک ۲۲۶ سنہ سندہ ایکی سنہ ویدی آی قدر تمتد قیصہ برسلطنتندن

صکره اغلب ارتحال ایتدیکندن یرینه اوغلی ابوالعباس محمد قائم اولدی، بوذات مملکتی حسن اداره و اعمار ایلشدی.

هجرتک ۲۲۸ نجی سنه سنده سجیلیا والیٰ عمومیدی فضل بن جعفر همدانی دکز طریقله (سینا) یه برقوهٔ عسکریه سوق ایلدی ایسه ده شهر ناپولیدن معاونت کوردیکی ایچین خیلی زمان عربلره مقاومت ایتدی و انجق ایکی سنه صوکره عربلره تسلیم اولدی.

هجرتک ۲۳۲ سنه سنده (فضل) رایت ظفرینی (لاتینی) ه و ارض الکبرایه قدر سوق ایلدی. آز زمان ظرفنده (قالابریا) ایله قامانیا استیلا ایدلمش و یوز اللی بی متجاوز شهر ضبط ویا ویرکی یه ربط اولمشدی. برعرب دونماسی (تیر) نهری واسطه سیله (فوندی) یه واصل اوله رق (غامبتا) بی تحت محاصره یه آلدیسه ده روما عربلر بیننده کی اختلاف افکاردن دولایی تعدیلرندن مصون قالدی. ۲۳۳ ده مسلمانلر (تارانتو) بی و ۲۳۴ ده راغوزایی زیر انقیادلرینه کچیردیلر. ۲۳۵ تاریخنده ایسه یکیدن رومایه هجوم ایدیورلردی. ناکهانی مدهش برفورطنه عربلر ملاحلرینی حرکتدن آلقویهرق پاپا دردنجی له تونی بیوک بر فلا کتدن قورناردی. عربلرک دونماسی قیالره چاربه رق پارچه پارچه اولدی.

ابن عبد الله بن رفاعی

ابن عبده ۲۳۶ سنه هجریه ده بالرموده وفات ایتدیکندن عرب مستملکسی اهللیسی قوماندا و اداره لرینه فضلک مخدومی انتخاب ایلدیلر و توجیه واقعده آفریقا حکمداری طرفدن تصدیق اولندی.

بوذات ده سجیلیانک امر تسخیرینه دوام ایله ۲۳۹ و ۲۴۰ سنه هجریلرنده (قاتالونیا)، (فالتاوترو) و سائر مواقع مستحکمه بی ممالک مسلمیه یه الحاق ایلدی.

سجیلیا والیسی عباس ۲۴۷ سنه هجریه سنده ترک حیات ایلدیکندن یرینه اوغلی عبده انتخاب اولدنی کی تعیینی ده اغلی پرنسی ابو ابراهیمک تصدیقنه اقران ایلدی. ۲۵۰ سنه سنده جیوش عربیه (نوطو) بلهدهٔ مهمه سیله برایکی

سنه ظرفنده سیرا کوزه ، آبا ، ساتاس وقاستل نووو (قصر الجدید)
شهر لرینی اله کچیردیله .

۲۵۴ نجی سنه سنده محمد بن خفاجه یکیدن (فائنا) بی محاصره ایدوب
روما جوارنده کی بلاد وقصباتی جزیه به ربط ایلدی .

مالطه

عبداللهدن صوکره والی اولان خفاجه ۲۵۵ سنه هجریه سنده وفات
ایتدیکندن یرینه اوغلی کچدی . زمان مأموریتده مالطه احمد بن عمرک
قومانداننده کی بر عرب دونماسی معرفتیه ضبط اولندی .

محمد به صفاهنک وفاتی ۲۵۷ س . م

محمد هجرتک ۲۵۷ نجی سنه سی رجبتک اوچنجی کونی سراینده قتل
ایدلمشدر .

ابو ابراهیم احمدک ملبوسی

۲۷ مایس ۸۷۱ س . م

افریقای غربی حکمداری ابوالعباسک محمد ۲۴۲ سنه سنده ترک حیاة
ایتمسی اوزرینه یرینه قائم اولان مخدومی ابو ابراهیم احمدک زمان اداره سنده
اغلی مملکتنده صاح و آسایش حکمفرما اولدی . بو پرنس زبردستانه
لطف وعدالتله معامله ایدر ورفاهتیرنه چالیشیردی . ملککی پای اعدادن
صیانت ایچین مواقع مختلفه سنه اون ییکی متجاوز سور وقلعه انشا
ایتدیرمشدی .

زیارة الله لا صفرک ملبوسی

وفاتی ؛ ۲۰ زی القعمره ۲۴۹ س . ۵ ۸۶۲ س . م

۲۴۹ نجی سنه هجریه ده ابو ابراهیم احمد وفات ایتدیکندن مقامنه برادری
ابو محمد زیاده اه کچدک اجدادینک اثرینه اقتفا ایلدیه ده اون سکز آیدن
زیاده سلطته عمری وفا ایتمشدر . وفاتی اوزرینه برادری ابو عبده محمد
تحتنه جالس اولدی . ابن الاثیره نظراً بو حکمدار عالم ، فاضل وفضیلت

پرور برذات ایدی. زمانده بیزانسلیلر سجیلیاده ضایع ایتمش اولدقلری بعض مواعقی یکیدن اله کچیردیلر .

ابو عبده محمدک و ذانی — ابراهیمک مهبوسی

۲۶۱ س . م . ؛ ۸۷۴ س . م .

۲۶۱ سنه هجریه سنده ابو عبده محمد ترک حیات ایتدیکندن مقامنه قاتم اولان برادری ابراهیم اوائل سلطنتده تبعه سنه قارشلی عالیجناب ولطفکار بولندی ایسده صوکرملری ظلم واعتسافه وسفک دمایه باشلامش ، کندی چوجقلری نی بیله اولدیرمکدن چکینمه مشدی. حرکت خونریزانه سی خلیفه معتضدک صوکر درجه غضبنی موجب اولدیغندن خلعی ایچین طرفندن اوامر اصدار اولندی. ابراهیمک مخدومی اولوب سجیلیاده بولنان ابوالعباس عبده خلیفه طرفندن افریقیه تحتنه اصعاد اولندی . ابراهیم ایسه برفقیر قیافته کیروب حبسه القا ایلدیکی مظلوملری سربست برافدقدن صوکره سجیلیابه کیتدی . و صوکر زمانلرینی حرب ایله کچیره رک آطاده ترک حیات ایلدی .

ابوالعباس عبداللرک مهبوسی

۲۸۹ س . ه . ؛ ۹۰۲ س . م .

ابوالعباس عبدالله هم عسکرلکده وهم امر ادارهده حائز بهره ایدی . حیفاکه بیچاره چوق کچمدن کندی اوغلی ابومضار زیاده اللهک اثر تشویقی اوله رق کندی خدمتکارلری طرفندن اثنای خوابده قتل ایلدی .

صوکر اغللی مهبوسلری ابومضار زیاده الله

قانی اللریله پدرینک تحتی غضب ایدن ابومضار مقام اقتداره کچرکچمن سفاهته قویوله رق طالق اووقلر ومقلدلر آراسنده حیاتکذار اولمایه باشلادی که بو حرکتی مملکتی اوچوروملره سوق ایدیوردی .

فاطمیبرک ظهروی

شیعیتک شیعیلر اراسنده نه صورتله ظهوره کلش اولدیغنی اولجه ایضاح

ایلشدک. شیعلرک قسم اعظمی پدری طرفدن امامته وارث تعیین اولنان امام موسی الکاظمه تبعیت ایتمشلرکن بر قسمی بویوک برادری حسنک مخدومی محمدالمکتومی امام انتخاب ایلدیلر .

محمد المکتوم

بوتاریخندن اعتباراً اسماعیل نامنی آلان بوفورقه ارکانی افکار دینه لرینی مانیلردن مقتبس بعض اساسات فلسفه ایله مزج ایدهرک طریق افراطه صااشاردی .

جعفر المصروع

محمدالمکتومدن صوکره مقام امامته مخدومی جعفرالمصدق قائم اولدی.

محمد الحیب

اونکده وفاتنده یرینه کچن محمدالحیب طبعاً سفاح ایله منصورک پدری محمده مشابه اولوب بویوک برذکا ایله تطمینی غیر قابل وحرص اقباله مالکدی. حص قربنده سلامیه نام محمله اقامت ایدهرک اسماعیلی مذهبه طرفدار تدارکی ایچین هر طرفه میسیونرلر کوندردی . غیرتی سایه سنده بومذهب اکیال سرعتله یمن یمامه، بحرین، سند، هند، مصر و شمالی افریقا جهتلرنده انتشار وتوسع ایدیوردی .

ابوعبداللّه شیعی

مذهب شیعینک اکیغور ناشرلردن بری وقبیلله بصره محتسبلکننده بولتمش اولان (ابوعبداللّه الشیعه) در . بوذات هجرتک ۲۸۸ نجی سنه سنده افریقایه کچهرک بلاغت ساحره سنه منضم اولان ادای وقور دیندارانه سی سایه سنده آز زمان ظرفنده بربریلری کندینه جلبه و (قطامه) قبیلله سنک امامتی احرازه موفق اولدی ، که بوتاریخلرده شمالی افریقاده ابراهیم بن محمد حکمران بولتمقده ایدی . ابراهیم اسماعیلی جریانه سد چکمک ایچین اولانجه غیرتی صرف ایدیوردی . فقط بی نهابه مشکلات قارشیسنده بولونیوردی . یرینه (زیاةالله) ک کچمسی اوزرینه اسماعیلر شایان حیرت

برسرعتله چوغلامایه باشلادیلر . اغلی حکمداری (رقاده) ده مشغول ذوق
وصفا ایکن (ابو عبدالله) ک نفوذی توسع ایدیور ، هر طرفه میسیونرلر
قرباً مهدینک ورود ایده جکنی خلته اعلان ایله یورلردی شیعلرک طرفه
وتسکیلی ایچین زیاده الله طرفدن کوندریلن ایکی اردو مدهش هزیمتله
کرفتار اولدینی کبی کندیسسی ده طرابلسه، اورادن ده آسیایه فرار مجبوریتده
بولنمشدی .

۲۶ مارت ، ۹۰۹ م . ب . م

بومظفریت اوزرینه ابو عبدالله کمال شان و شرفله اغلیلرک پایتختنه داخل
اوله رق ممالک مفتوحه ده تقریر انضباط و آسایش ایچین ولایاته والیر کوندردی .
تعقیب ایلدیکی سیاست حکیمانه و لطف پرورانه سایه سنده فاتحی بولندینی
ملکک سکتاتی کندیسسه جلبه موفق اولمشدی .

فاطمیلرک برنجی خلیفه سی عبیدالله المرهمی

محمد الحیب اوچنجی عصر هجرینک نهایتلرینه دوغرو وفات ایتمکله برینه
اوغلی عبیدالله کچدی . پدری اثنای وفاتنده کندیسسه « سن مهدیسک ، بن
اولدکن صوکره اوزاق مملکتله کیده رک بر چوق چله لر چکه جکسک
دیمشدی .

فی الحقیقه برمدت صوکره کسب قوت ایدن شیعلر ریاستلرینه کچمک
و حرکت دینه لرینی اداره ایتمک ایچین عبیدالله المرهمی دعوت ایدیورلردی .
عبیدالله مرهمی ابوالقاسم ابو عبدالله ک برادری ابوالعباس ایله و برقاچ تلمیند
ایله تاجر قیافته کیره رک حرکت ایلدیلر . سیاحتلری کیزلی طوتولدینی حالده
عبیدالله ک سلامه دن فرارندن عباسی خلیفه سی مقتدی خبردار اولدیغدن
در دستلری ایچین هر طرفه امرلر اصدار اولندی . طرابلسده ابوالعباس
مهدی بی ترک ایدرک (قیروان) ه کتدی و اوراده اله کچهرک حبس ایلدی .
عبیدالله ایله مرهمی یوللرینه دوام ایله هجرتک ۲۹۶ هجری سنه سنده اطلس
طاغلیرینک دامن جنوبیسنده کائن (سجل ماسه) شهرینه واصل اولدیلر .
شهر مذکور بی مدرار دولتک پایتختی اولوب (الوسع بن مدرار) اسمنده بر

پرنسک تحت اداره سنده بولمقده ایدی . الیسع ابتداری سیاحینه التفات ایله
معامله ایتدیسه زباده اللهدن آدینی برمکتوب اوزرینه جمله سنی حبسه القا
ایلدی . مع هذا ابو عبده الشیبی آز بر مدت صوکره بویوک براردو ایله
امداد لرینه کلرک برادرینی زنداندن قورتاردقن صوکره (الیسع) ه هجوم
ایتدی . وقوعه کلن بر محاربه دن الیسع بویوک برهزیمته دوچار اولمشدی .
بونک اوزرینه ابو عبده مهدی ایله مخدومنک بولندیغی محبسه کیدرک بیچاره لری
اخراج ایلدکن صوکره هرا یکسینی آته ییندیردی ، وکندیسی آرقه لرند
یا یا ، قطامه قبیله سی رؤسا وافرادی ایسه معیترنده اولدیغی حاله کمال
شادمانی ایچنده (سبج ماسه) یه واصل اولدیلر . اوراده قرق کون قدر
قالدقن صوکره رقاده یه داخل اولدق لری زمان خلق بو شهرده مهدی خلیفه
اعلان ایلدی .

هزیرانه ۹۱۰ ب . م

ارتق مهدی افریقیه یی همان همان تامایله تحت نفوذینه آلمشدی . مقام اقتداره
کچر کچمز سجیلاده داخل اولدیغی حاله ملکتنک جهات مختلفه سنه والیلر اعزام
ایدرک خسارات حربی تلافی یه چالیشدی ، عیداللهک امر اداره ده بو قدر منانت
ورؤبت صرف ایلدیکنی کورن ابو عبداللهک مخدومی ابو العباس مهدینک
عاجز بر حکمدار اوله جفی حقننده کی ظن و تخمیننده آدامش اولدیغی
کوردی . نفوذینی ضایع ایلس اولمقن متولد بریأس ونومیدی ایچنده قطامه
قبیله سی رؤسا سندن بری ایله اتفاق ایدرک فاطمی خلیفه سنی تختدن ایندیرمکه
تشبث ایلدی . اوزمانه قدر عبداللهه صادق قالمش اولان ابو عبده بیله ساقه
حسدله برادرینه امثال ایتمشدی ، مهدی ایکی برادری طریق صلح و مواخاته
جلب ایچین اولانجه غیرتتی صرف ایتدیکی حاله هرا یکسندن ده صورت قطعیه ده
- جواب رد آلدی .

ابو عبده الشیبینک رفائی

جمادی الاولی ۲۹۸ . ه ، سباط ۹۱۱ ب . م

ابو عبده ایله برادری طرفدن مهدی علمبنده مرتب برسؤ قصد

تشبثی میدانہ چیقیدیندن مهدی ہر ایک سنی دہ سر ایلرندہ اعدام ایتدیردی .
ارتق رقیسز قالان فاطمی حکمداری توسیع ملکہ قویولہرق (لیبیا)
چولی ایله فاس غربی آراسندہ بولنان ساحۂ جسیمہ بی زیرادارہ سنہ کچیردی .
اردوسنک رکن مهمنی تشکیل ایدن بربریلر آراسندہ اطاعت وانتظام
عسکرینک تأسیسنہ پک زیادہ چالیشدینی حالده بوکا موفق اولہمامشدی کہ
بو حال ایلزودہ عصیان ظہورینہ بادی اولہ جقدی .

مهدی خاندانک ناکہانی تعرض وتعدیلردن مصون قلمسی ایچون غایت
مستحکم برپایتخت انشاسنی ارزو ایلدیکندن تونسک بولندینی محلدہ مهدیہ
قصبہ سنی تأسیس ایتدی . شہرک انشاسنہ ۳۰۳ سنہ سنہ بدء اولندینی حالده
اکالی انجق بش سنہ صوکرہ قابل اولہ بیلمشدی اطرافی دمبر قپورلہ مجہز
برسور ایله محاط اولان مهدیہ درونندہ محتشم مرمر سر ایلرلہ ذخائر ومہماتی
حاوی جسم دپولر وجودہ کتیرلشدی .

شہرک اکلندن صوکرہ مهدی کال خطر ایچندہ « ایشته خاندانمک
سلامت آتیه سندن شمدی امین اولہ بیلیرم » دیمشدر .

عبداللہک ادارہ سی غایتہ متین وشکیم ایدی . اہل سنتہ منسوب اولان
امام سیوطی بیلہ « مهدی تبعہ سی اراسندہ عدالت وسعدت تأمینتہ صرف
مساعی ایلدیکندن اولنرک محبتی جلب ایتمشدر . » دیمشدی .

فاطمی خلیفہ سی ۳۰۹ سنہ ہجریہ سنہ ادریسیلری دائرۂ انقیارہ
آلوب مصری دہ فتح ایتک سوداسنہ دوشدی ایسہ دہ بوتشبتندہ موفق
اولہمامشدی . فاسدہ کی مالکانہ بی نہایہ سیلہ اکتفا ایدہ مہین بو حکمدارک
الکبیوک املی اسپانیایہ معطوف ایدیسہ دہ سرزدۂ ظہور اولان وفاتی خیزفعلہ
ایصالنہ مانع اولمشدر .

مہربنک رفائی — ابوالقاسم محمد النزار (القاسم بامر اللہ) ک جلوبی

۱۵ ربیع الاول ۳۲۲ ب . ۵ ؛ مارت ۹۳۴ ب . م

کال موفقیتلہ گذران اولان یکریمی درت سنہ سلطنتدن صوکرہ عبیداللہ

المهدی ۳۲۲ سنه هجریه سنده عالم حیاته وداع ایلدیکندن مقامنه مخدومی ابوالقاسم محمدالبنار (القائم بامرالله) لقبیه جلوس ایلدی .

بو حکمدار مزایای جنسکاورانه ایله متخلق اولدیغندن سفرلرینک قسم اعظمنه بالذات قوماندا ایدردی .

زماننده مکمل بردونما احداث ایلدیکندن ایلك دفعه اوله رق فاطمی خاندانی بحر سفیده تأسیس نفوذ ایش ایلویوردی ، فاس قطعه سنده تامامیه تأمین و تحکیم موقع ایلدکدن سوکره نظر احتراصنی آوروپاه عطف ایلدی . مملکتک لیمانلری ایالیان قورصانلری طرفدن بزار بر ایلقمده اولدیغندن دونمسی سایه سنده اونلردن انتقام آلق فکریه ایالی سواحلنه تجاوز ایدوب (غانه تا) یه قدر کتدی . لومباردیانک بر قسمی زیر انقیادینه کچدی . قائمک اهلیت و مهارت عسکریه سی نظر تأمله آلسدیغی حالده ایالیایی ید تسخیرینه کچیره جکنه شبهه ایلدزدی . حیفا که احوالک تامامیه لهنده جریان ایتدیکی بر صرده انتظام ناشناس بر برلر اراسنده بر عصیان ظهور ایتدی . قیامه ریاست ایدن ابو یزید مخلد بن قیراد نامنده خوارجه منسوب بر مکتب خواجه سی ایدی . (ادرس) واعکرسه جوارنده کی بر برلری قومانداسی آلتنه آلهرق اسپانیا خلیفه سی (الناصر) ی ده اتفاقنه دعوت ایلدی .

ابویزید مخلد ۳۳۳ ب . ه . ۹۴۲ ب . م

۳۳۳ سنه هجریه سنده تابعینی طرفدن شیخ المسلمین عنوانی بخش ایدیلن ابویزید معیتده کی وحشی اردوسی ایله واعکریندن اینه رک فاطمی عساکرینه هجوم و دشمنلرینی بویوک برهزیمته کرفقار ایلدیله . بومظفرینک نتیجه سی اوله رق فاطمیلرک تحت اداره سنده بولنان اراضینک قسم اعظمی بو عصیان سر کرده سنک انه کچور و فاطمی خلیفه سی قائم یالکز مهدیه ایله جوارنده حکمران قالیوردی . ابویزید فاطمیلرک پایتختنده دفعاتله هجوم ایتدیسه ده هر دفعه سنده مهاجمات عقیم قالدی . بونک اوزرینه محاصره جبرییه آبلوقه یه تحویل ایده رک سوز شهرینه هجوم ایتدی .

قائمک رفائی -- (ابوالطاهر اسماعیل المنصور بامر الله) ك جلوسى

۱۳ شوال ۳۳۵ ب . ۵ ؛ ۱۸ مایسى ۹۴۶ ب . م

بوصر ده قائم ترك حیاة ایلدیکندن یرینه مخدومی ابوالطاهر اسماعیل (المنصور بامر الله) عنوانیسه تخته جالس اولدی . هنوز بك کنج اولان بو حکمدار بك ممتاز برعزم وملكه ایله متخلق اولدیغندن یواش یواش عاصیلری تأدیب و تنکیل ایلدی . ابویزید (جبل سالات) ه فرار ایتدی . کمال شدته تعقیبه کیدن ابوطاهر (قطامه) جوارنده کندیسنه ملاقی اولدیغندن ارارنده مدهش برحرب (ابویزید) ك دردست و قلدله نتیجه پذیر اولدی . سرکرده عصیانك وفاننده اوغلی ایله بعض توابعی طرفندن برمدت ده اثر مقاومت کوسترلدیسه ده نهایت ینه مملکت فاطمیلرك تحت نفوذ واداره سنه داخل اولدی . سجیلیا ایله قالا بریاده اوتاریخلره قدر قسماً عربلره تابع اولدیغی حالده آرتق تامیله فاطمیلره تابع اولمشدی .

منصور ۳۳۹ سنه هجریه سنده ابوالقاسم حسن بن علی ابی الحسن الکلبی بی سجیلیا و مدحقاتنه والی تعیین ایلدی . طول مدت سجیلیا ولایتی حسن ایله اولادینه خاص ایدی . بر آراق قالا بریابه برسفر اجرا ایدن فرانقلر فاطمی دونمسی طرفندن مغلوباً رجعتیه مجبور اولدیلر . بوتون بوموفقیلره رغماً منصور فاسدن محروم قاله جقدی زیرا ابو یزیدك عصیانندن غیرته کلن اسپانیا خلیفه سی الناصر ادریسیلرك مالکانه سی ید تصرفنه کچیرمهکة موفق اولمشدی .

منصورك رفائی — ابونعمیم معاد المعز لدینه اه

رمضان ۳۴۱ ب . ۵ ؛ مارت ۹۴۳ ب . م

منصور ۳۴۱ سنه هجریه سنده وفات ایتدیکندن یرینه مخدومی ابونعمیم معاد المعز لدینه اه لقبیله فاطمی تختنه جلوس ایلدی . مؤرخلر بوملکی فاضل ، غیور ، جسور ، عالم و محب معرفت بر حکمدار اوله رق تصویر ایدرلر . فی الحقیقه ابونعمیم افریقای شمالینك مأمونی عدینه سزادر . زماننده سسکنه سی تامیله

نائل رفاه و سعادت اولمش ، داخلی منازعات و محاربات قطعاً تسکین و ازاله
ایدلمش ، امر اداره انتظام و اطراد التسه آلمش ، ولایتلر مقتدر اللره
تودیع ایدلمشدی . عین زمانده قوه بویه و بحریده مکملأ اصلاح و تنسیق
ایدلیکی کبی مملکتده تجارت و خرافتده مظهر ترقی اولمشدی . ملایمت
و مهارتی سایهسنده پدر و بویوک پدری زماننده ره ترمده صاپمش اولان
رؤسای قبائلی طرفه جلب ایده بیلدی . قوماندانی جوهرده فاس قطعهسنی
الناصردن استرداده موفق اولوبوردی .

۳۴۴ سنه هجریهسنده اندلس کیلری المعز طرفندن (مغرب) ه
کوندربان برنامهی حامل برکمی بی اله کچیردیلر . بوتحقیره قارشی پک زیاده
اوفکلن فاطمی خلیفهسی سجلیا والیسی حسن بن علی به امرنامه
کوندره رک کنديسنی اسپانیا سواحلنده (المریه) به برسفر اجراسنه مأمور
ایدلی .

کریک ضیاعی

بو تاریخدن اعتبارأ اسپانیا حکمداریله ملک فاطمی آراسنده محاربه
باشلادی . ارالرنده عقد وفاق ایدرهک اوروپانه مشترکأ حرکات عسکریه
اجرا ایده جک یرده بینلرنده احداث ایدکلری تفرقه ایله وهن وهزاللرینه
خدمت ایتمکده ایدیلر . مأمونک زماننده قرطبه دن طرد ایدلمش اولان
عربلر کریده کله رک آطه بی ضبط ایدکلری کبی اورایه کندیلریله برلنکده
مدینتیرینی نقل و جزیره بی اعمار و ترفیه ایشلردی .

هجرتک ۳۵۰ نجی سنهسنده یزانسلیلر بویوک بر غیرت صرفیله آطه نک
استردادینه توسل ایدیلر . یدی حرب کیمسندن عبارت اولان دونمألری
سایهسنده کریده کی عربلری قلیچدن کچیردیلر .

سجیلیانک ضبط قطعهسی

مع هذا کریک ضیاعی یزانس تفوذینک صورت قطعهده سجیلیان
اخراجی صورتیله تلافی ایدیلوردی .

معز ۹۶۸ ب . م

هجرتك ۳۵۶ نجی سنه سنده مصرده اغتشاشات وجوده كلديكندن اشراف اهلایسی (معز) ه مراجعت ایده رك كندیسندن استمداده بولندیله . فاطمی خلیفه سی دعوت واقعیه اجابته (جوهر) ك قومانداسی آتنده مكمل بر اردویی مصره سوق ایلدی .

فاطمی جنزالی ۳۵۸ نجی سنه هجریه سنده بلا مقاومت (فسطاط) ه داخل اوله رق معز نامه جامعه خطبه او قوتدی .

ظاهره نك امرائی

جوهر قاهره شهرینی تأسیس ایتك صورتیله نفوذ فاطمی یی فعلاً اثبات ایدیوردی كه شهر مذکور بالاخره خندان فاطمی یه پایتخت آتخاز ایدیه جكدرد .

هجاز سوریه

جوهر هجاز و سوریه قطعه لرینه ده فاطمی نفوذینی ادخال ایده رك مکه و مدینه ده فاطمی حکمداری نامه خطبه او قوتدی . بوتاریخه قدر افریقیه ده قالمش اولان (المعز) جوهر طرفندن وقوع بولان دعوت اوزرینه مصره روبراه عزیمت اولدی . رینه (بلوقین بن زیر) ی سیف الدوله عنوانیله وکیل تعیین ایتشدی .

معزك مصره عزیمتی

تشریبه ثانی ۹۸۲ ب . م

معز رضانك اوز بشنجه كوننده قاهره یه داخل اوله رق برتخت مذهبه جالس اولدینی . حلاله مصر ، سوریه و هجاز قطعه لرندن مرسل هیئتلك بیعتنی تبلیغ ایلدی .

معزك وفاتی — (ابرالمنصور النزار العزیز باه)

۱۵ ربیع الاخر ۳۶۵ ب . ه ۲۰ تشریبه ثانی ۹۶۵ ب . م

معز هجرتك ۳۶۵ نجی سنه سی ربیع الاخرینك ۱۵ نجی جمعه كونی

وفات ایلیدیکندن اورنک سلطته مخدومی ابوالمنصور نذار العزیز باه عنوانیله جلوس ایتدی . بو حکمدار سحی ، جسور ، فاضل وانسانیت پرور برذات ایدی .

زمان سلطنتده فاطمیلر تکمیل سوریه ایله الجزیره قطعهنده تأسیس نفوذ ایلمش و حجاز ، یمن وحقی موصل حلب ، حما شهرلرنده بیله ناملرینه خطبه اوقونمشدر . فاطمی دولتی بوتاریخلرده فرات حوضه سندن بحر محیط اطلسییه تمتد اولان ممالک عربیه حاکم بولنمقده ایدی . عزیز بربریلره قارشی اردوسنه ترك عنصرینی علاوه ایلمشدی .

عزیزک رفائی — ابوالعلی المنصور الحاکم باامراه

۲۸ رمضان ۳۸۶ . هـ ۱۴ شریبه اول ۹۹۶ . م . م

عزیز هجرتک ۳۸۶ نجی سنهنده (بیلس) ده وفات ایلیدیکندن فاطمی خاندانک شکوه واقبالیده کندیسیله برابر افول ایتمش بولونیوردی . خلیفه وفاتندن اول حدیث السن مخدومی منصور سرقاضی محمد بن النعمان ایله ابو محمد حسن بن عمار (امین الدوله) یه تودیع ایدهرک بوسایه ده اوغلتک موفقیته تدویر امور ایلمشی تحت تأمینه آلق ایسته مشدی .

منصور الحاکم باامراه عنوانیله مقام اقتداره کلیرکلمز (بارجوان) نامنده برخدعه کارک نفوذینه قایلهرق طریق حقدن انحراف ایلدی .

بونک نتیجه سی اولهرق (عمار) ایله (بارجوان) آراسنده متکون اولان رقابت و مجادله سوریه و مصر قطعهلرنده خیلی قارباشیققلقره بادی اولدی . چوق کچمه دن منصورده جنت اماره لری ده رونما اولمغه بائلامشدی . متضاد اراده لر ویریور ، اک اهمیت سنز قباحترلی قتل ایله تجزیه ایدیوردی . برآراق مملکتک اننفوذلی چهره لرینی ده اولدیرتدی . مع هذا بو حکمدار سکون واعتدال دقیقه لرنده خربت پرور و محب معرفت ایدی سوریه و مصر قطعهلرنده برخیلی جامع ، مکتب و رصدخانه احداث ایلمشدی .

ما کرمک رفائی

٢٧ شوال ٤١١ ب . ه . ١٣ شباط ١٠٢١

حاکم بکرمی سنه قدرتخت اجدادی محافظه ایدہ بیلدی وحدت وعزیزتہ مفتون اولدیغندن کیجه وقتی سیرانی سوردی . ابن خلدونه نظراً چوق دفعه کواکبی ترصد ویا ادای صلاة مقصدیه یالکنزجه (مقطم) طاغنه کیدردی . نہایت ٤١١ ہجری سنہ ہجریہ سی شوالک ١٧ ہجری کونی عین جبلی زیارتہ کیتدیسہده عودت ایتدیکنندن اجرا قلنان تجریات نتیجہسنده راکب اولدیغی حیوانک آیغیله البسہ سنک پارچہ لری بولمش فقط وجودندن اثر کوروله مامشدی . قتل ایدلمش اولدیغنه شہہ یوقدر .

حاکم یکی بردینک مؤسی ایدی کہ منتسینی کندیسینی الوہینک ممثلی عد ایدرلر وہرایستدیکی زمان رونما اولمق اوزره عالم حیاتدن چکیلدیکنه معتقد بولونورلردی . بواعتقاد الا ن لبنانہ درزیلر آراسنہ موجوددر .

(ابوہاشم علی الظاہر لا عزاز دین اللہ) ک مہوسی

حاکم وفاتی اوزرینہ مقامنہ مخدومی ابوہاشم علی الظاہر لا عززال دین اللہ لقبیلہ جالس اولدی . دور سلطنتک ایلک درت سنہ سی ظرفندہ خالہ سی (ست الملک) ک تخت نیابت ووصایتدہ بولندی . مومالیہانک وفاتی اوزرینہده مملکت حاکمک امراسندن (مزد) و (نافر) طرفندن اداره ایدلدی . بو حکمدارک زمانندہ سورینک قسم اعظمی فاطمیلرک الدن چیقیدینی کبی رؤسای عربدن (صالح بن مرداس) حلب و ملحقانندہ اعلان استقلال ایلشدر .

ظاہرک رفائی — (ابوتیمم معارض المستنصر باللہ) ک مہوسی

شعبان ٤٢٧ ب . ه . حزران ١٠٣٦ ب . م

ظاہر سلطنتک اون التنجی سنہسنده اوتوز بر یاشلرنندہ ایکن ترک حیات ایتدیکنندن یرینہ مخدومی ابوتیمم معارض المستنصر باللہ عنوانیلہ قائم اولدی . انسانای جلوسندہ هنوز یدی یاشلرنندہ بولندینی جہتلہ امر اداره

بر طاقم دساس و خدعه کاره انتقال ایلش و بونک نتیجه سی اوله رق مملکت قدرت و سعادتتی ضایع ایشدر .

۱۰۴۷ سنه میلادی سنده مکه و مدینه اهالیسی فاطمیلره بیعتدن صرف نظر ایلدکلری کبی بش سنه سوکره افریقیه پرنسلرندن (المعز بن بادینی) ده فاطمی تابعیتتی ترک ایله عباس خلیفه سی القائمی خلیفه اعلان ایلش و نامه خطبه او قومشدر .

۴۵۲ ب . ه . ۱۰۶۰ ؛ ب . م .

قائمک بغداددن فرار ایلمسی احوالی بر مدت مستصرک لهنه تحویل ایتدی . بر سنه قدر بر مدت عراق و ملحقاننده نامه خطبه او قوندی . فقط نهایت (طغرل) خلفای عباسیه نك نفوذ معنویلرینی آسیای غربیده تجدید و تأییده موفق اولدیغندن خانی اولان (الب آرسلان) زماننده سلجوقیلر فاطمیلرک العریشه قدر طرد و تبعیسه موفق اولدیلر . بو فلا کتله ضمیمه اولمق اوزره مدهش بر قحط و غلاده یدی سنه قدر بر مدت مصرده اجرای تخریبات ایشدی . بوتون بو احوال سببیه امر اداره صوک درجه بوزولمش و مملکتک قسم مهمی خرابه زاره دوئمشدر .

فلا کتک اک شدتلی زماننده مستصر مقرره والیسی (بدرالحجالی) نی دعوت ایدهرک امر اداره به صلاحیت تامه ایله کندیسنه تودیع ایلدی . بو ذات فاطمی فراغه سنه قارشى جداً ایکنجی بر یوسف قیمتنی اظهار ایشدر . مملکت فاطمیه نك هر طرفنده شیرازه اداره بی تنظیم و اصلاح ایلدیکی کبی بالخاصه تکمیل مصرده نفوذ فاطمینک یکیدن تمامیه تأسیسه دلالت ایتدی . دمشق الشامک ضبطی خصوصنده کی تشبثاتی عقیم قالدیسه ده بوکا مقابل فیکه سواحلنده کی بلاد و قصباتک استردادى خصوصنده نائل موفق اولدی .

مستصر البر بر الحجابینک رفنانلری

بدرالحجالی ۱۰۹۴ سنه میلادی سنده و کندیسندن بر آی صکره مستصر ارتحال دار عدم ایشلدر .

(ابوالقاسم احمد المستمال بالله) ك جلدی

۱۴ ذی الحجہ ۴۸۷ ب . ۵ ؛ ۶ کانون ثانی ۱۰۹۵ ب . م

مستصر وفاتندن اول بویوک مخدومی (نزار) ی وارث سلطنت تعیین ایتمشدی . ارتخالده بدرالحجائینک اوغلی اولوب مقامنه کچن الافضل مستصرک کوچوک اوغلی ابوالقاسم احمدی المستمال بالله عنوانیه اورنک بدره اجلاس ایلدی . نزار اسکندریه والیسنک نزدینه فراره موفق اوله رق سایه سنده خلافتی اعلان ایلدی ایسه ده هر ایکسی افضل معرفتیه در دست اولندی . بونلردن والی علناً اعدام اولندیغی حالده (نزار) ک نه اولدیغی میدانه چیقمه مشدر .

شام سلجوقیلری زماننده (نبی اورتوق) خاندانک تحت اداره سنده بولان قدس شریف ده ۱۰۹۶ سنه میلادی سنده افضل معرفتیه ضبط ایلدیه سه سوریه و فلسطینه مسلط اولان صلیبیون سلجوقیلری ده ، فاطمیلری ده او حوالیدن چیقار دیلر .

مستعانک وفاتی — (ابوعلی المنصور الامر باعظم بالله) ك جلدی

۱۶ صفر ۴۹۵ ب . ۵ ؛ کانون اول ۱۱۰۱ ب . م

مستعان ۴۹۵ سنه هجریه سنده وفات ایتدیکندن (الافضل) ک تنسیلیه یرینه مخدوم صغیری ابوعلی المنصور (الامر باحکام بالله) عنوانیه جالس اولدی . سن رشده واصل اولنجه یه قدر ابو فضل زمام حکومتی ید اقتدارینه آله رق مملکتنده تزیدد شکیمت و رفاهته موفق اولدی . یالکز « الافضل » ک مخدومی « شرف المعالی » طرفدن احراز ایدیلن بر خیلی غلباته رغماً « بدرالحجالی » معرفتیه ضبط ایدلمش اولان فیکه سواحلی یواش یواش یکیدن صلیبیون طرفدن ضبط اولمشدر .

آمر چاغ رشده واصل اولنجه مسیئت پرور و حیاستکار و ملاحظه سز بر حکمدار اولدیغی اثبات ایتدی . بونجه زمان تحت وصایتده بولندیغی

وزیرینی قتلہ قدر واردی . نہایت بو حرکتدن سوکره بر فدائی معرفتیلہ کندیمی ده عین خاتمہ یه دوچار اولدی .

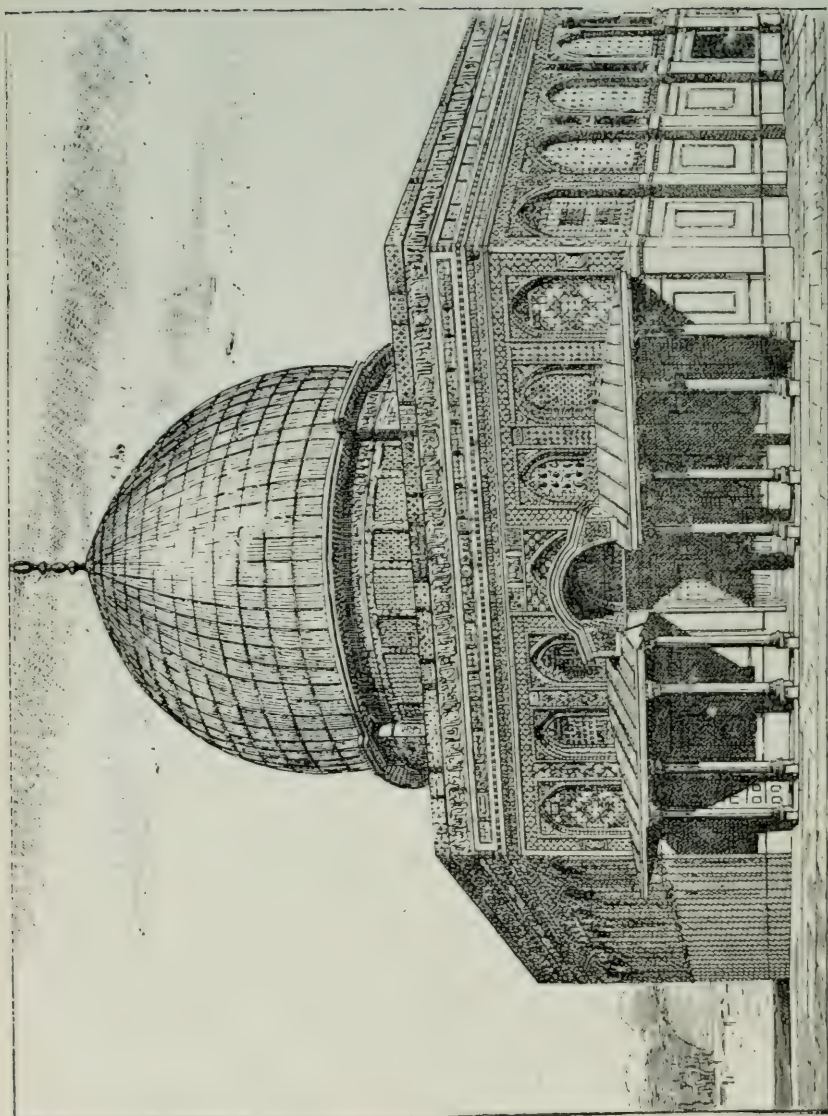
(ابروالمؤمنه عبدالمجید الحافظ الدین اللہ) ک مہر سی

آمرک زوجہ سی « مستعان ، ک وفاتندہ حامل بولندیفندن وضع حملنہ قدر عمزادہ سی ابروالمؤمنون عبدالمجید « الحافظ الدین اللہ » عنوانیلہ مقام نیابتہ

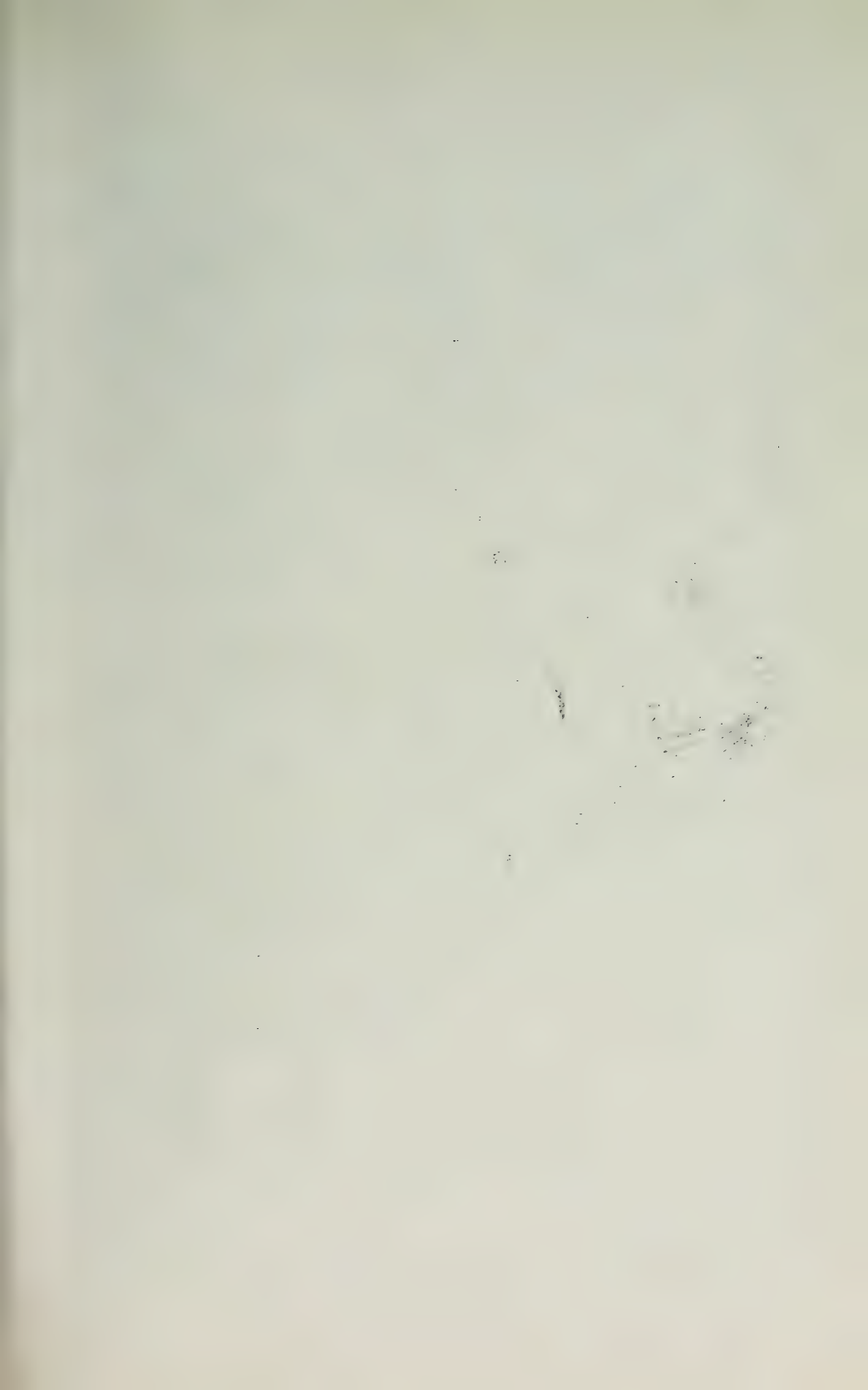

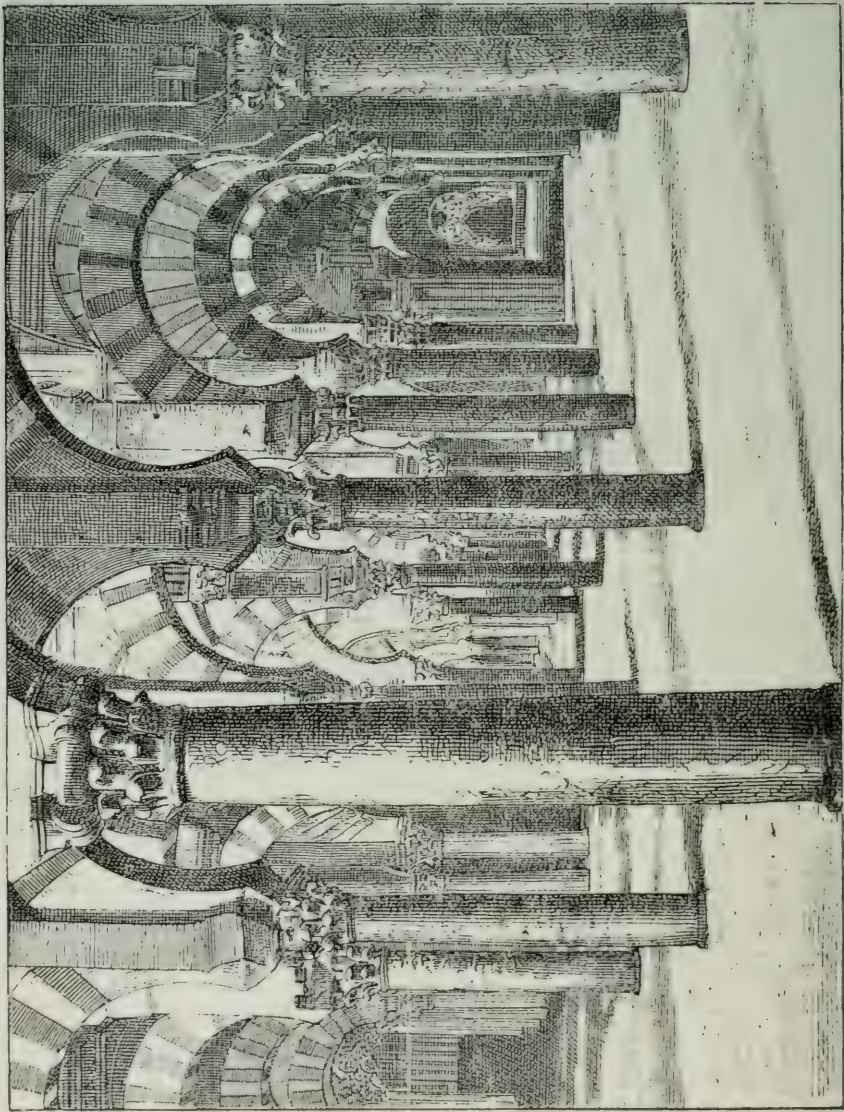
عرب قادیئیرینہ مخصوص کوشدن تزینات

کچدی . وبالآخره قیز چوجنی دنیاہ کلسی اوزرینہ صورت کاملہ ده فاطمی امام و خلیفہ سی اعلان اولندی ایسده پک آ ز زمان سوکره « الفضل » ک مخدومی ابوعلی محمد نامندہ کی حریص اقبال وصاحب اقتدار وزیری طرفندن خلع ایدلدی .

قدس شریفده جامع عمر — بوجامع شریفك خانقاری اشیدین حضرت عمر الفاروق رضی اللہ عنہم طرفین بنا ایلمش اولدیغی مرویدره معبد سلیمان علمده انشا
 ایلمش اولوب مقام ابراهیم اولان صخره الهی حایدر . قیسی ۱۰۲۲ تاریخده عیداً انشا قیلمشدر .
 قناعت مطهه سی

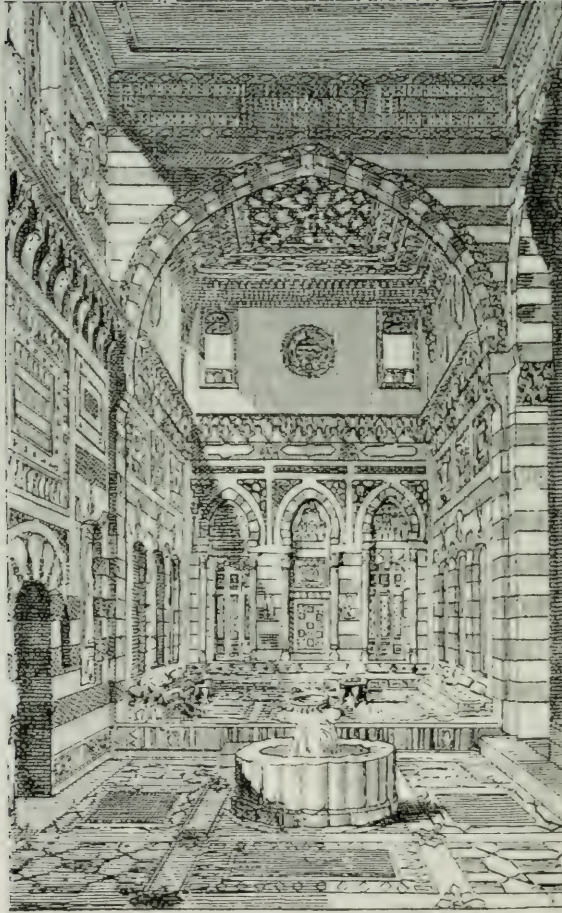

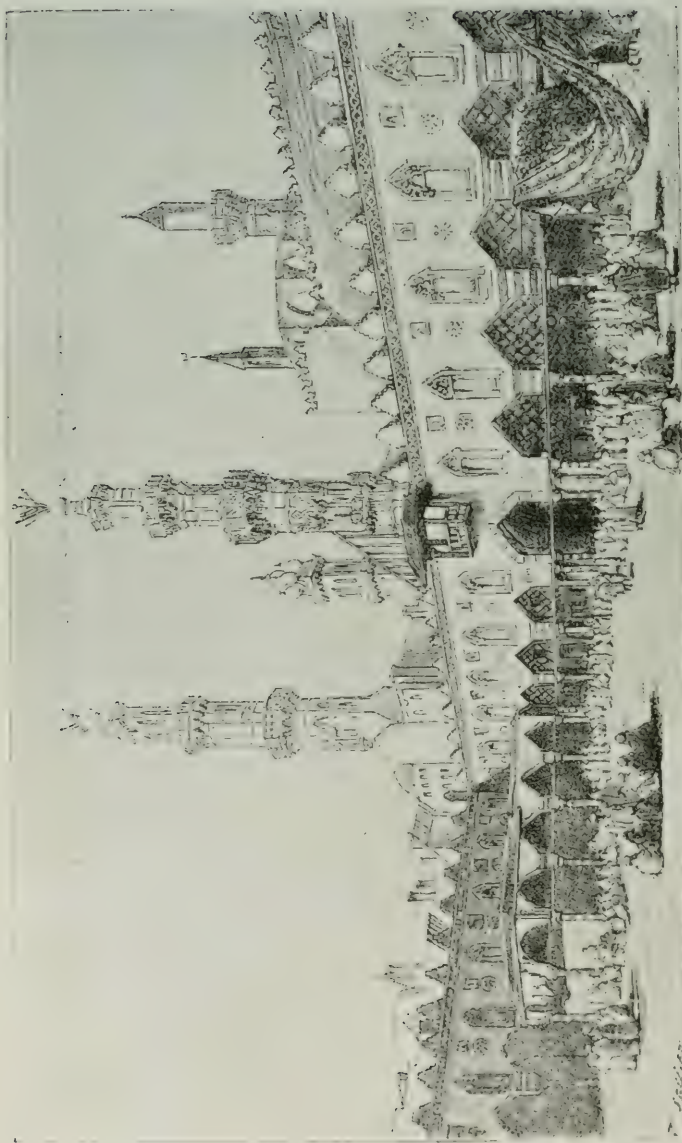
کاخ رنجی عصر هجریده اسپانیا را در قبة شبرنده انشا ایدایش اولان جامع شریف - ابعاد: ۴۰ متری در عرض و ۱۹ متری در طول و ۳۶ متری در ارتفاع و ۱۶۷ متر طول یافته و ۳۶ متری در ارتفاع در .

قناعت و طابعه سی

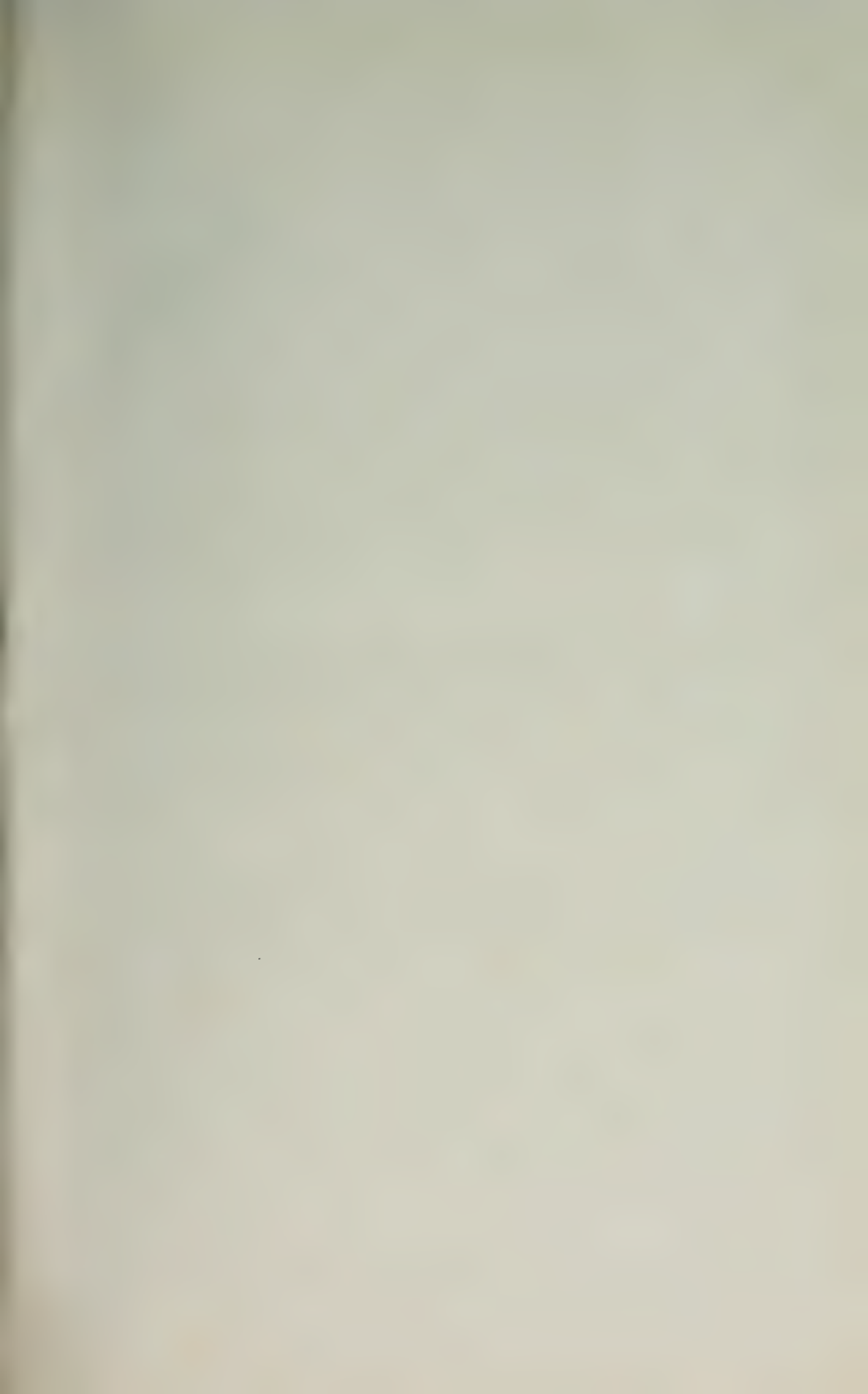

شامده بر قاعه نك رسيدر — بو ترينيات اسكى عرب نى نهلر نيك تر ويات داخله
واحتشامى حقهده بر فكر مخصوص اعطايلىر . قناعت مطبعاسى

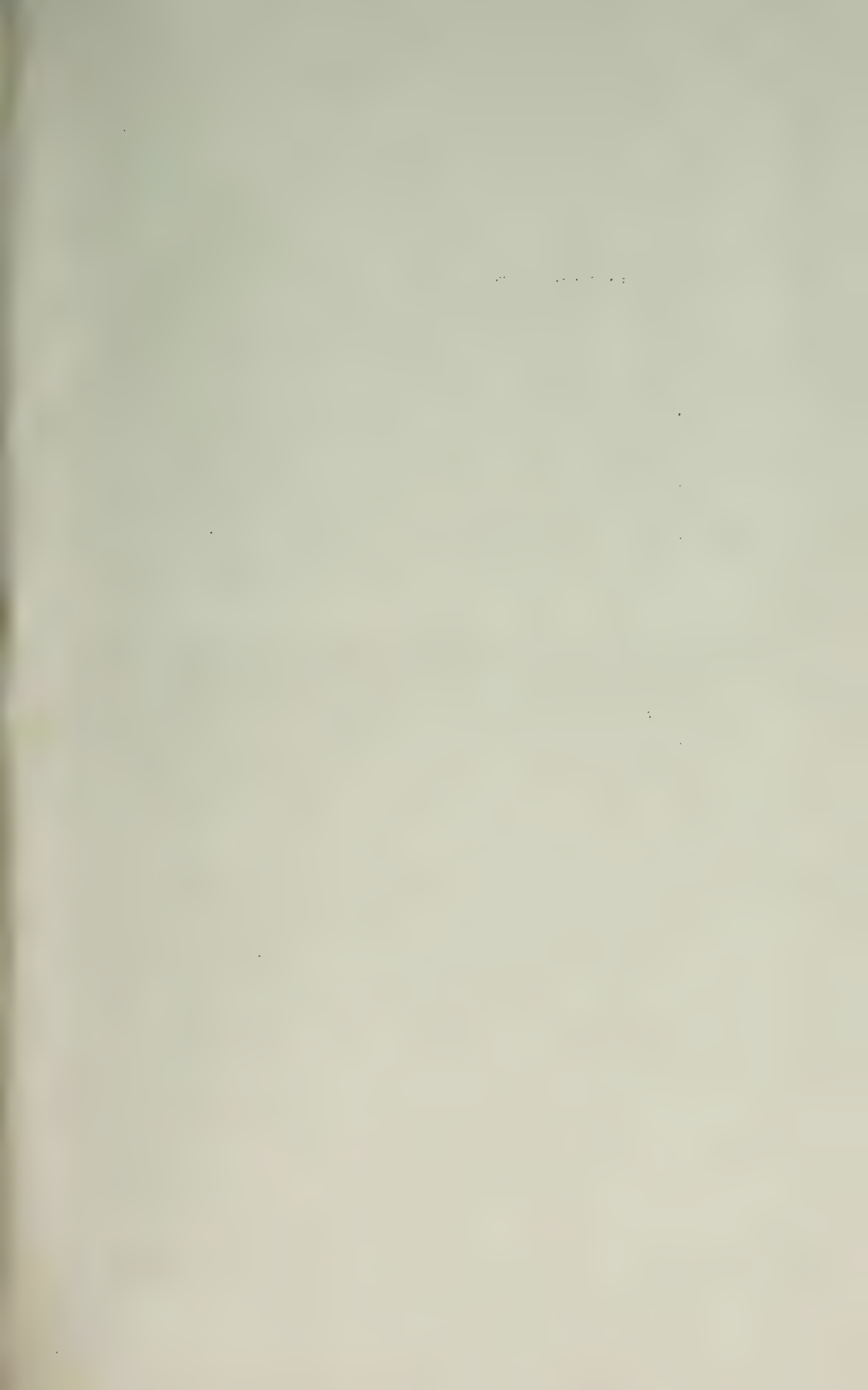
قاهره جامع الازهر — اونجي عصره جهرينك ميان مشهوره سندن هم بزمعيد مقدسي وحده بركاتب خان الهوي حاوي اوب قباچه كلري آئنده بجه
 طلبه علوم تحصيل علم الهی و درسی ایلكده ددرلر. الحاله سندن جامع الازهر طلبه سنىك ۹۰۰۰ راده سنده اول بۇ قىمور بادر. بوظايىك كرازاك نقاط عتلقه سندن كاش
 و بختاب حكومتلره منسوب بولشمدر. علوم الهى لك جوامع شريفه تدريسى اولدو بوبرو عرب لرجه ذات سكر نده دور .
 قناعت مېله ماسى

زینت قدیحه و مشکوران قزاق باغی ایران (مجموعه مطبوعه)

مهرم ۵۲۶ ب . ه ؛ ثلثون اول ۱۱۳۱ ب . م

مع هذا الحافظده بولنديني زندانده وزير متغلبك قلی ضمننده ترتيبات وتشويقانده بولنديغندن ابوعلی هجرتك ۵۲۶ نجی سنه سنده پایتخت خارجنده کی (البستان الكبير) نام باغچه ده بولندينی صروده برسوء قصده قربان اولدی . بونك اوزرينه حافظ يکيدن تحته کچديسه ده جلوسی مملکتک نفعنه خادم اولدی . عزم و تمانت صاحبي اولمديغندن وزيرلرک ايدي هوساتنده بازيجه حکمتی اکتساب ایلدی . سر وزیري يانس الحافظينک مقتولاً وفاتی اوزرينه حافظ ۵۲۶ سنه هجريسنده (بهرام) نامنده برارمنی بی مقام وزراته نصب ايتديکندن وزير جديد ايله امرادن (رضوان) اراننده ظهوره کان منافسه مملکتی خیالی کشمکش اينجده براقدی . نهايت بهرام دردست زندانده القا اولنهرق رضوان وزراته کچيرلدیسه ده نازکور وزير حکمداری عليهنه اعلان عصيان ايده رک اثنای مقاتلده ترک حيات صورتيله جزاسنی کوردی . بوقاريشقلقر حافظی بالذات وزيرسز اداره اموره سوق ايلشدی که وفاتنه قدر بوتديرينی اجرادن کبری قالماشدی .

مافظک رذانی

(ابونصور اسماعيل الظافر بامرالله کچدی)

صمادی الاضهره ۴۵۵ ب . ه ؛ ثلثون اول ۱۱۴۹ ب . م

حافظ ۱۱۴۹ سنه سنده ترک حیاة ایلدی دور سلطنتک صوک سنه لری ولوله فته وشورشله کچمشدی . (ابن الاثير) ه نظراً بو حکمدار کندیسنی محیط اولان مؤثرلرک نفوذینه منقاد بر آلت حکمنده ایدی . وفاتنده مقامنه اوغلی ابونصور اسماعيل (الظافر بامرالله) عنوانيله کچدی .

بو حکمدارده حظوظات سفيليهه مبتلا ودکرسز مقربین ارانسنده حیاتکنذار اولديغندن زمام حکومت وزیري ابوالحسن اعلی بن السلار (الملك العادل) ک اله کچدی .

ابن السلار ۱۱۵۳ سنه سنده وفات ايتديکندن اوکی اوغلی عباس ظافرك

وزیری اولدی. بوتاریخلرده مصر خلیفه لرینک نه حالده بولدقلرینی ابن الاثیر شویله تصویرایدرد: «مصرده وزارت الکزیاده صاحب نفوذ اولان کیمسه طرفدن اشغال اولنوردی. (الافضل) دن سوکره هیچ کیمسه وزارتی محاربه ومقاتله سز استحصاله موفق اوله مامشدر. خلفانک نفوذی یالکز سیرایلرینه منحصردی.»

الظافرک قتی

۵۴۹ ب. ه.؛ نیسانه ۱۱۵۴ ب. م

۵۴۹ سنه هجریه سی محرمنده الظافر وزیر ناصر بن عباس طرفندن قتل ایدلدی. ناصر قتلك کنديسنه اسناد ایدلمه سی ایچین عین تهمتله ظافرک برادرلری جبرائیل ویوسفی محکوم ایدرک اولدیرتدی.

(ابوالقاسم عیسی الفاضل بنصرالله)ک ملبوسی

بعده ظافرک مخدوم صغیری (ابوالقاسم عیسی) بی الفاضل بنصرالله لقیله پدرینک تختنه اعقاد ایدوب امر اداره بی دست تغلبنه آلدی ایسه ده جنایتک جزاسی تأخر ایلمیه جکدی. نهایت ظافرک همشیره لری حقیقتی کشف ایدرک اخذ انتقامه قرار ویردیله. صاحب لری کسه رک برسیاه ماتمنامه ایله ایله برابر مصر علیا والیدی (تلائی بن روزیق) ه ارسال، وظافرک انتقامی آلمسنی رجا ایتدیله. بونک اوزرینه (روزیق) کلی مقدارده عسا کر و مأمخوان بدویلردن مرکب جسم برقوت ایله (قاهره) اوزرینه یورودی. (عباس) ایله (نصر) طرفدارلرینک فراری اوزرینه یالکز قاهره خزینهلری ایله برلکده سوریه قاجدیله. امیر اسامه [۱] ایله معیتدن برچوق کشیده کندی لرینه رفاقت ایتکده ایدیلر. (الظافر)ک همشیره لری صلیبونه خبر کوندره رک عباس ایله مخدومک توقیفی حالنده کندی لرینه مبالغ عظیمه ویره جکلرینی وعد ایتدکلرندن فراتقلر فراریلره بالتصادف عباسی اولدیردیله. نصری ده برقفسه قویه رق قاهره یه کوندردیله. نصر اک شدلی اذا وجفالره هدف اولدقن سوکره قازینه او طور دیله رق افنا ایدلدی. بونک اوزرینه تلائی منصب وزارتنه تعیین اولنه رق کنديسنه الممک الصالح لقبی ویرلدی.

[۱] اسامه بو وزیر طرفندن (نورالدین محمود)ک نزدینه سفیر کوندرلشدر.

« فائز » ك وفائی — (ابو محمد عمیرہ علی العاصم الدین) ك مہرسی

١٦ رجب ٥٥٥ ب ، ٥ ٤ تموز ١١٦٠ ب ، م

الفائز سن رشدہ واصل اولدن وفات ایتدی. وزیر فائز خاندان فاطمی به منسوب اولاد اکبر بر حیاة ایکن « الظافر » ك برادری یوسفك مخدوم صغیرنی اورنك خلافتہ اصعا دایدی. ابو محمد عبدالله علی نامندہ کی برچوجق « العاصم الدین الله » عنوانیله مقام اداره به کچدیکی خالدہ وزیر الصالح صلاحیت تامه ایله اجرای حکومتده بردوام ایدی. سیاستنده کیتدکجه ده شدتکار بولندیغندن ١١٦١ سنه میلادیه سنده برسوء قصده قربان اولدی. یرینه وزیر اولان مخدومی روزیق « الملك العادل » ده « شاور السعدی » طرفندن ونهات اوده « حزغام » معرفتیه وزارتدن ایندیرلدی. شاور دمشق الشامه نورالدین محمودك نزدیکه فرار ایله مخدومی زنجینك معاوتیه مملکتہ عودت ایتدکن صوکره « حزغام » ی محاربه قتل ووزارتی یکیدن احراز ایلدی. تاریخ فاطمیده بوندن صوکره جریان ایتمش اولان وقایع اولجه ذکر ایدلمشدر.

العاصم ١١٧١ سنه میلادیه سننده وفات ایتدیکندن عبدالله المهدي طرفندن تأسیس ایدلمش اولان سلاله فاطمیه آرتق خاتمہ پذیر اولوبوردی.

قاهره شهری

قاهره ك حدودی ٣٥٩ سنه هجریه سی جمادی الآخره سنك ٢٤ نجی کوننده « جوهر » طرفندن تعیین اولمش وسورلری « المعز » ك ورودندن اول انشا ایدلمشدر. آرزمان طرفنده داخلده وجوده کتیریلن مبانی محتشمه سایه سنده شهر قریباً معظم برمنظره اکتساب ایلدی.

قاهره برچوق جاده ویولارله قطع ایدلمشدی. اون ایکی دائره دن مرکب اولان سرای خلفا شهرک جهت شرقیه سنده واقع اولوب « قصر الکبیر الشرقی » ویا « قصر الغربی » تسمیه ایدیلدی. بوسرایک اون ایکی قایسی بش یوز پیاده ایله بر اوقدر سوارینک تحت محافظه سنده بولنیوردی. بناداخلنده ایسه اون ایکی بیکنن فضله خدمتکار موجود ایدی. بوسرایدن

تحت الارض يول واسطه سييله شهرک سمت غربیسنده ونيل اوزرنده مبنی و « قصر الغربی » و یا « قصر المیر » نامیله مسما ایکنجی بر سرای محشمیه یکیله بیاردی. بونلردن باشقه خلفایه عائد دها بر چوق سرای وکاشانهلر موجود اولوب جمله سی زمانک اک بنام صنعة کارلری معرفتیه تزین قلنه شدی. رجال و امرای حکومتی مخصوص اولان مبنای عظمت و جسامت اعتباریه دکلسه بیله هر حالده زینت و ظرافت نقطه نظرندن خلفانک سرایلرینه رقابت ایده جک بر حالده ایدی. اغنیانک خانه لری غایت لطیف باغچه لره محاطدی. بو مبنای و مزاهرک حشمت و کثرتی اون بشنجی، اون التنجی عصرده مصری زیارته کیتمش اولان اوووا سیاحینی حیرتله القا ایلشدر. شهرک دروننده بر خیلی جسمیم و مزین مکاتب، مدارس، جوامع خسته خانه و کاروانسرایلر موجود ایدی که بالخاصه درت بو یوک جامع کبیر بونلرک اک معظم و محشمی ایدی [۱] قاهره نک اک معروف مبانیسندن بری ده حضرت حسینک شهادتی مناسبتیه هر سنه اجرای ماتم ایچین دروننده اجتماع اولنان (حسینیه) نامنده کی بر بنا ایدی.

شهرک جهات مختلفه سنده قادین وارک کلره مخصوص ظریف اسلوب معماریلره مالک بر چوق حاملر موجود ایدی. یکریمی بیکن فضلده دکانی محتوی اولان چارشولری ایسه هر کونا امتعه یه مخصوص محشم برره شهر حالنده ایدی. بلده یی محیط بولنان جدار متین مختلف قاپیلره مالکدی (۱) فاطمیلر زماننده مصرک اغنیای اها لسی شاهنجیلک و کویک ایله غزل، کیک آوی کبی اکلنجه لره نیل ساحلنده کی فلاحین ایسه اکثریا دکز آیفیرلری اولاملقه زمانکدار اولورلردی.

امرا زاره

امرا اداره عباسی اداره سنه مشابه اولمله برابر دوائر حکومت باشقه ناملره مالکدی. فاطمی و عباسی اداره لری اراسنده بو باده مشهور اولان اک مهم فرق مصرده اک مهم مقام نفوذ و اقتدارک امیرالجیوشک عهده سنده بولنمیدی.

[۱] الجامع الازهر، الجامع النور، الجامع الحاکم، الجامع المنز

بوموقعی اشغال ایدن بر آدم هم قوای عسکریه قوماندانی ، همده وزیر
وظیفه لرینی کورور واهلیتسر خلفانک زماننده تکمیل اداره حکومتی الله
آلیردی .

امرالجیوشلر ایلک اون خلیفه زماننده وظیفه مأموره لرینی کمال موفقیتله
اجرا ایدیلر . فاطمیلرک انحطاطی مستنصرک زماننده باشلامشدی که بوتاریخندن
صوکره انتریقه سیاست یرینه قائم اولدی . ارتیق هیچ برخدمت ایچین
نهقیمت اخلاقیه ونده اهلیت آرانموردی . خدمات سیاسیه منحصرأ غایه
شرف و اقبال عد اولونویوردی . رؤسای اداره طرفدار جلی صورتیله
تأمین موقعدن باشقه برشینه خدمت ایتزدی .

دارالحکمت

ایلک فاطمیلر علوم وفنونک اک صادق محب و خادمی ایدیلر . زمانلرنده
برجوق مکتبلر ، عمومی کتابخانه لرله بی نه سایه کتب وآلات قیه بی محتوی
دارالحکمت نامنده برخیلی فنی مؤسسهر وجوده کلشدر . بوخزائن معرفت هرکسه
کشاده اولوب لوازم قرطاسیه زائینه مجانا وریلردی . خلفا دارالحکمت دنیلن
بوانجمن دانشلره منسوب علوم وفنون متنوعه معلم لرینی جمع ایله فنی اجتماعلر
تشکیل ایدردی .

مختلف محللرده ترصدات جویه ایچین برخیلی رصدخانه انشا ایدلمشدی .
آسیا واسپانیاده یتیشن اعظم علما وحکما دائما مصره دعوت اولنهرق مظهر
الثقات وتوقیر اولوردی .

فاطمیلر طرفندن علوم وفنونک تعمیم وتوسیمی مقصدیله اجرا ایدیلن
خازرق العاده پروباغاندالری ذکر اتمک ایجاب ایدر . بوخاندان زماننده کرک نشر
معارف وکرک سیاست نقطه نظرندن اسماعیلی مذهبک توسیع دائرة شمولى
کمال شدتله التزام ایدیلردی . پایتختنده بولنان (دارالحکمت) ده اسماعیلی دینی
حقیقه تدریسات اجراسی ایچون بویوک برداثره احداث اولنمشدی . هفته ده

[۱] باب النصرکه نیله آجیلیردی ، باب الفتوح ، باب الفیطره ، باب الزویله ،
باب الخلیج .

ایکی کون (داع الدعوت) تسمیه ایدیلان رئیس روحانی اجتماعلر ترتیب ایدر وارککلر ، قادینلر بیاض کسوهلری لابس اولدقلری حالده دعوتنه بالاجابه آیری آیری محملرده اوطوره رق و عظمی دیکلرلردی که بواجتماعات عالییه (مجالس الحکمته) نامی ویریلردی . (داع الدعوت) ابتدا قرائت ایده جکی نطق خلیفهیه اوقوتدقن وموانق اولدیغه دائر امضاسنی الدقن صوکره حاضرונה قرائت ایدر وبعده تلامیذی النی اوپرک خلیفه نك امضاسنه رومال تعظیم اولورلردی .

برعامل سیاسی اولمق اعتباریله دارالحکمتلر برلکده نشأت ایلدکلری خاندانک افولیه بوصفتلرینی ضایع ایلدیلر سده اهمیت علمیه و فیهلری دهها برچوق زمانلر پایدار اوله رق صوک مملوکلرک دورنده زوال بولمشدر .

صوک

فهرس جلد ثانی

یکرمی فصل — عباسیلر (مابعد)

اهل صلیب محاربانک ظهوری — طغرل بکک جالوسی ووفاتی ، الب ارسلانک
جالوسی ووفاتی — ملکشاہک جالوسی — شانلی مظفری — مستظہر باللہک
جالوسی — آنطاکیہ محاصرہ سی وضبطی — قدسہ قتل عام — طراباسک یغما
ایدلسی . صحیفہ ۲۲۵-۳۴۲

یکرمی برنجی فصل — عباسیلر (مابعد)

مستظہر ، مکنتی ، مستجدک جلوس ووفاتلری — اهل صلیب مهاجماتک
تزیادی — صلیبونه قارشی مظفریتلری — عراف و سوریه ساطانی سلطان محمود
جلوس ووفاتی — نورالدین محمود . صحیفہ ۳۴۹-۳۶۸

یکرمی ایکنجی فصلی — عباسیلر (مابعد)

صلاح الدین — صلاح الدینک سلطان اعلان اولنسی — قدرت و شکیبائی — حرکات
انسانیت پرورانه سی — قدسک قرالیتی — ایکنجی اوچنجی اهل صلیبک هزیمتلی —
قدسه فرانسه وانککتره قرالریک مواصلتی — ریشاربله مصالحه ، صلاح الدینک ووفاتی ،
اوصاف و مزایایسی . صحیفہ ۲۶۹-۳۹۴

یکرمی اوچنجی فصل

عباسیلر (مابعد) — تانارلرک ظهور و طغیان

صلاح الدینک محذوملری ، افضل ، عزیز ، طاہر — دردنجی اهل صلیب
سفری — خلافت ، خلیفه الظاہر و مستصر و مستصم — بغدادک سقوطی — مدیت
اسلامیہک تحریری . صحیفہ ۳۹۵-۴۲۵

یکرمی دردنجی فصل

نظر عمومی

خلافت و صورت انتخاب — عهد بیعت ماہیتی و اہمیتی — حکومتک جهاز سیاسی —
انضباط ، ادارہ — ادارہ ولایات و تقسیمات اداریہ — امور عدلیہ — زراعت و صنایع
و واردات دواک — اردو — قوہ برہ و بحرہ . صحیفہ ۴۲۶-۴۵۸

یکرمی ہشنجی فصل

نظر عمومی (مابعد)

بغداد شہری — طرز انشائی و اسلوب معماریسی — خلفانک سراقی — حیات
و وضعیت اجتماعیلری — طرز تلبس نسوان — موسیقی ، ادبیات ، فنون فلسفہ
و صنایع — راسیونالیزم — اخوان الصفا . صحیفہ ۵۰۹-۳۸۴

یکرمی آلتنجی فصل

اسپانیا عربلری — امویلر

عبدالرحمن اولک جالوسی — سارہ ورونسہ وال محاربلری — اشرفک عصیانی —
اخلاق ووفاتی — هشام اولک جالوسی مشوار و اخلاق سلطنت عادلانہ و ملامت

پرورانہ سی - مالکی مذہبک اسپانیایہ دخولی - وفاتی - حکم اولک جلوس
مشوار و اخلاقی - فنہایہ قارشى وضعیتی - قرطبہ عصیانى و تسکینی - وفاتی - محمدک
جلوسى مشوار و اخلاقی نورمانلرک مجوسى و هزبى تلمی - وفاتی - منذرک جلوس
ووفاتی - عبداللہک جلوسى و دور اغتشاش الودى - عربلرک صائدوا ، بیہمون ،
لیغوریہ ، واسویجرہیہ دخولاری . صحیفہ ۴۸۵-۵۰۳

یکرمی یدنجی فصل

اسپانیا عربلری - اوایلر (مابعد)

عبدالرحمن ثابک جلوسى طبع و مشوارى و امیرالمؤمنین لقبی اکتساب الیسی -
شمال خرسستیانلرلہ بحاربه و غلبانی - آفریقا قبائلہ بحاربه - وفاتی - حکم ثابینک
جلوسى - دور مسعودى - معارف بربرلکی - قرطبہک عظمت و احتشامى - نوانہ
کوستریان حرمت و محبت . صحیفہ ۵۰۲-۵۲۵

یکرمی سکزنجی فصل

اسپانیا عربلری - اوایلر (مابعد)

هشام ثابینک جلوسى - حکومتى تمامیہ ید اداره سنہ آلمى و انتریقہ لری -
قبائل عیسویہ قارشى مطربیلری - وفاتی اوغلی مظارک بربرنہ کجوسى - موقیت
ادارہسى - وفاتی - حاجب عبدالرحمن - مہدینک تخنہ کجوسى - هشام ثابینک
استعفاسى - مہدینک سایان طرفندن قتلی - قرطبہدہ اغتشاش . صحیفہ ۵۲۶-۵۳۳

یکرمی طقوزنجی فصل

اسپانیا عربلری - طوائف ملوک

آرالرنده کی اختلافات - خرسستیان قوت و نفوذینک انساع تدریجیسی - مرابطیلر -
یوسف بن تاشتین - خانی اولان محمدومى علی - وفاتی - مرابطیلرک سقوطی -
موحیدیلر - ابویوسف یعقوب - المنصور - یعقوبک وفاتی - موحیدینک سقوطی -
بنی احمرک موقع اقتدارہ کجوسى - غرناطہ دولتی صحیفہ ۵۳۴-۵۵۸

اوتوزنجی فصل

اسپانیا عربلری - مابعد

غرناطہک محاصره سی و ضبطی - فردیناند ایلہ ایزابلک اہانتی - اسپانیا
سالمانلرینک نفی و تعزى - اندلس دولتنک انحطاطی . صحیفہ ۵۵۹-۵۷۲

اوتوز برنجی فصل

نظر عمومى

غرناطہ دولتی - علوم و صنایع ، طرز تلبس ، حالت اقتصادیه ، زراعت ،
صنایع نفیسه ، عرفان ، حالت نسوان ، لمبیات صحیفہ ۵۷۳-۵۸۶

اوتوز ایکنجی فصل

آفریقا عربلری

اریسیلر ، انجیلر ، فاطمیلرک ظہور و انحطاطلری - سبجیلیا ، مصر ، جز ،
ویمینک ضبط و تسخیری - سلالة فاطمیہک صوکی . صحیفہ ۵۸۷-۶۱۴

برنجی جلدك خطا و صواب جدولی

صفحہ	سطر	خطا	صواب
۱	۷	مستثنا	مستثنی
۹	۱۹	حدك	خندق
۱۰	۱	صائین	سبائین
۱۰	۱۷	برعرب	یعنی برعرب امیری
۱۰	۲۴	ایتدیکی و معبودلری	ایتدیکی معبودلری
۱۱	۱	قضى	قضى
۱۱	۸	قرآن	قرآن
۱۱	۱۷	نضى	قضى
۱۱	۲۱	سرای	خانه
۱۲	۴	اولاد	ولد
۱۲	۵	تحدث	تحدث
۱۲	۱۶	هاشم عائله سك	هاشم عائله سك
۱۲	۲۵	قطعهٔ حجاز ارههك تحت قومانداسنده بولنان حبس	قطعهٔ حجاز یعنی اشغال ایتمش اولان حبس اردوسی قوماندانی
۱۴	۳۴	و غط	ارههك تجاوزینه و غط
۱۷	۱	ثروب	یثرب
۱۹	۱۰	بخى قنفقه	بخى قینقاع
۱۹	۱۱	رأس	رأى
۱۹	۲۲	قریضه	قریظه
۲۱	۱۴	یدنجی دصر مجریده	یدنجی سنهٔ مجریده
۲۹	۳۵	پردولته منسوب	برشمره منسوب
۳۰	۲	تدمیر	تدمر
۳۱	۸	مطنع	مثنی
۳۱	۸	بن حاری	بن حادث
۳۲	۱	اشیای وسطا	اشیای وسطی
۳۳	۲	مطنع	مثنی
۳۳	۳	»	»
۳۳	۴	»	»
۳۳	۸	»	»

صواب	خطا	سطر	صفیحه
مثنی	مطنع	۱۰	۳۳
»	»	۱۸	۳۳
»	»	۲۳	۳۳
»	»	۵	۳۴
سعد بن ابی وقاص	سعد بن وقاص	۷	۳۴
سعد بن ابی وقاص	سعد بن وقاص	۱۵	۳۴
سأوقیه	سأوکیا	۱۹	۳۴
سعد بن ابی وقاص	سعد بن وقاص	۵	۳۵
»	»	۲۰	۴۵
هرمل	جرمل	۶	۴۰
شرجیل	شورجیل	۳	۴۱
»	»	۸	۴۱
آردنه	یورده	۲۷	۴۱
»	»	۲۸	۴۱
صیدا	سیدون	۲۲	۴۳
سرجیل	شورجیل	۲۷	۴۶
حدیبیه	حدیبیه	۳	۵۳
حکمدار لر	حکمدارک	۱۵	۵۹
عرف	عارف	۲۴	۶۳
بر حیات ایله	بر حیاة	۴	۶۶
مصر بلر	مدار بلر	۲	۷۰
عبدالشمک	عبدالشامک	۱۱	۷۳
هأرب	مهرب	۲۴	۷۳
خزاعه	خزع	۲	۷۴
خزرج	خضربع	۴	۷۴
مضر بلر	مضار بلر	۱۱	۷۴
معد	بنی معاد	۱۱	۷۴
معد	معاد	۱۲	۷۴
بنی مضر ویا مضر بلر	بنی مضار ویا مضار بلر	۱۲	۷۴
مضر	مضار بلر	۱۳	۷۴
مضر	مضار بلر	۱۸	۷۴
مضر	بنی مضار	۴	۷۵
مضر بلر له	مضار بلر له	۹	۷۵
مضر بلر	مضار بلر	۱۵	۷۵
قصی	قضى	۱۵	۷۵

صواب	خطا	سطر	صحیفہ
مضربہ	مضاربہ	۱۷	۷۵
»	»	۲۰	۷۵
مضربلر	مضاربلر	۲۶، ۱۰، ۵، ۴	۷۶
افریقہ	افریکہ	۲۰	۷۷
بجایہ	بجیہ	۱	۷۷
افریقہ	افریکہ	۱	۷۸
مضربلر	مضاربلر	۶	۷۸
جسور	جسود	۷	۷۸
برقہ	برکہ	۱۳، ۱۰	۷۸
قیروان	کروان	۲۲، ۲۰	۷۸
مسکون	سکون	۲۳	۷۸
افریقہ	افریکہ	۲۶	۷۸
دشمثلریکی	دشمثلریخی	۸	۷۶
قیران	کیروان	۲۳، ۲۰، ۱۴	۷۹
مہلب	مہلب	۲۵	۷۹
انخاف	انخاساف	۲	۸۵
طرفداراندہ	طرفداراندن	۴	۸۶
ہرہ	خارہ	۵	۸۶
اختلال	احتلال	۱۲	۸۶
مرح راہط	مرح راحت	۱	۸۹
مضربلر	مضاربلر	۲	۸۹
مختارک	تارک	۳	۸۹
مختل	محتل	۹	۹۰
مضربلر	مضاربلر	۱۰	۹۰
مضری	مضاری	۱۷	۹۰
مرح راہط	مرح راحت	۱۹	۹۰
مضربلر	مضاربلر	۲۰	۹۰
»	»	۷	۹۱
راہط	راحت	۸	۹۱
بقیۃ السیوف	بقیۃ السبوف	۱۹	۹۱
بالآخرہ	بالاخرہ	۱۹	۹۱
تختی	تحتی	۲۴	۹۱
بن الحنیفہ	الحنیفہ	۲	۹۳
عمرو بن سعید اشدت	عمرو بن	۷	۹۳
اختلال	احتلال	۸	۹۳

صواب	خطا	سطر	صحیفه
تصدی	تصدی	۸	۹۳
برادری	قوماندانی	۱۱	۹۳
سرکشانه لری	سرکشانه لریخی	۱۲	۹۳
مجموعی	مجموعی	۱۲	۹۳
منجیققر	ماکنه لری	۱۹	۹۳
ختی	حستی	۱۰	۹۴
لقبئی	شرفئی	۲۲	۹۴
مهلپ	محلپ	۱	۹۵
صفره	سقرا	۱	۹۵
مهلپ	محلپ	۲	۹۵
عبدالله ابن المزبیر	عبدالله	۸۰۵	۹۵
افریقیه	افریکه	۳	۹۶
برقه	برکه	۱۱،۹	۹۶
قروان	کردان	۱۶	۹۱
برقه	برکه	۳۳،۱۹	۹۶
مهلپ	محلپ	۲۰	۹۸
طارق	الطارق	۳	۱۰۱
مهلپ	محلپ	۸	۱۰۱
مضری	مضاری	۹	۱۰۱
قتیبه	قطیبه	۱۰،۹	۱۰۱
»	»	۹	۱۴۲
ملتان	متان	۱۴	۱۰۲
مهلپ	محلپ	۱۲	۱۰۳
افریقه	افریکه	۱۹	۱۰۳
طباطبایه	ترله دو	۱۸	۱۰۶
»	»	۲۷	۱۰۷
اسیلیه	سویل	۱۷	۱۰۸
طباطبایه	توله ده	۱۸	۱۰۸
سرقسطه	یرآوره	۲۱	۱۰۸
اشیلیه	سویل	۲۱	۱۱۰
افریقیه	افریکه	۱۳	۱۱۰
تاغوس	تاژ	۳	۱۱۳
قتیبه	قطیبه	۲۴	۱۱۶
مضری	مضاری	۲۴	۱۱۶
قبل الوفاة	قبل الوفات	۲۵	۱۱۶

صحيه	سطر	خطا	صواب
۱۱۷	۵	ايرالاير	ابن الاثير
۱۱۹	۶، ۳	محاب	مهلب
۱۲۰	۸	مضاري	مضري
۱۲۰	۱۲	محاب	مهلب
۱۲۰	۱۵	مضاري	مضري
۱۲۰	۱۷	قطيه	قديه
۱۲۰	۲۴	سويل	اشبيليه
۱۲۱	۲	محاب	مهلب
۱۲۱	۱۷	سويل	اشبيليه
۱۲۱	۱۹	مضاريلر	مضربلر
۱۲۱	۲۲	كروان	قبروان
۱۲۳	۶	محاب	مهلب
۱۲۶	۸	»	»
۱۲۷	۱۳	سيراكوزه	سرقسطه
۱۲۹	۱۸، ۱۶، ۱۳	مضاري	مضري
۱۳۰	۹	عقره	العقره
۱۳۰	۲۰	مضاريلر	مضربلر
۱۳۳	۲۴	الحنفي	بن الحنفيه
۱۳۷	۱۰، ۱	مضاريلر	مضربلر
۱۳۸	۲۳	سكتيان	صفد
۱۴۰	۱۲	سيراكوزه	سرقسطه
۱۴۲	۷	سروان	قبروان
۱۴۳	۱۳	امويونك	اموينك
۱۴۵	۲۳	مضاريلر	مضربلر
۱۵۳	۱۲	بلاديون	بلديون
۱۵۲	۱۷	مضاريلر	مضربلر
۱۵۷	۷	مضاريلر	مضربلر
۱۵۸	۲۱	يرردن	اردل
۱۵۸	۲۳	فتاء القوم	فتي القوم
۱۶۰	۲۸، ۲۵، ۴	مضاريلر	مضربلر
۱۶۰	۵	بلاديق	بلديق
۱۶۲	۳	مجاهده	مجاهده
۱۶۲	۴	سويل	اشبيليه
۱۶۹	۲۶	ممان	معن
۱۶۹	۲۸	مضاريلر	مضربلر

صواب	خطا	سطر	صفحه
مضربلر	مضاربيلر	٤٠١	١٧٠
بن هبیره	بن حبیره	١٤	١٧١
مضری	مضاری	٢١٠١٧	١٧١
»	»	١٧	١٧٢
»	»	٨	١٧٣
»	»	١٢	١٧٤
فارسی	فرسی	١٥	١٧٥
ابن الاثیر	امین الاثیر	٢٣	١٧٧
حرسی	حاری	٧	١٩٢
باب الفردوس	باب الفرداسی	٢٦	١٩٤
کنانه	قنانه	٢٣	١٩٨
ابن خلیکان	ابن خلیقان	٢٤	١٩٦
ابوصفره	ابوسفره	٢٧	١٩٩
ابولبی	ابولبلا	٢٧	١٩٩
هبیره	خبیره	١١	٢٠٩
»	»	١٣	٢١٠
آنبار	ع:بر	١٩	٢١١
نهرینک	شهرینک	٢	٢١٦
مضری	مضاری	١٥	٢١٦
راوندیه	روندیه	٣	٢١٧
راوند	روندی	٤	٢١٧
معن	معاک	٢٧٠٢٥	٢١٧
الزکیه	نقرالذکیه	٢٥	٢١٩
مضردک	مضردق	١٤	٢٣٠
برمک	برمکی	١٤	٢٣٤
مضربلر	مضاربيلر	١١	٢٣٨
یزید بن الحخیم	یزید بن حخیم	٢١	٢٣٨
عواصم	عواسم	٢٣	٢٣٩
مأ،ونه	محمدالامینه	١٧	٢٤٠
مضربلر	مضاربيلر	٨	٢٤٥
ری	رهی	٢٤	٢٤٨
دبلم	دهلم	٢٤	٢٤٧
معن	معاک	١١	٢٥٠
اصمعی	اسماعی	١٠	٢٥٣
ثوری	بن سوری	١١	٢٥٣

صواب	خطا	سطر	صفحه
رقه	رفیقه	۱۷	۲۵۳
ری	رهی	۱۳	۲۵۸
ابیطباطا	ابن تحیق	۱۰، ۶	۲۶۶
ابوالسرایا	ابوثریا	۱۸، ۱۷، ۵، ۷	۲۶۶
فم لصلح	فم السلح	۲۰	۲۷۲
فم المصلح	السلح	۲۵	۲۷۲
انفرما	الضرمه	۲۱	۲۷۴
بذندون	بداندون	۲	۲۷۵
قسطا بن لوقا	قوستا ولد لوق	۳	۲۸۱
زیطره	زتبره	۱۵	۲۸۷
عموره	اموریوم	۲۲	۲۸۷
طولون	تولون	۲۵	۲۹۵
قطر الندی	قطر النداء	۱۵	۳۰۱
امرادن	اشرافدن	۴	۳۰۷
امراسی	اشرافی	۱۴	۳۰۷
تکربت	ثیقربت	۱۲	۳۰۸
تورون	توزون	۱۸	۳۰۸
رها	روحا	۲۱	۳۰۸
تورون	توزون	۲	۳۰۹
»	توزون	۲	۳۰۹
ابوالفرج	ابوالفراج	۱۹	۳۱۰
حامیسی	حمیسی	۳	۳۱۵
بودیه	پویهی	۱۰	۳۱۵
اسفرائی	اصفرینی	۲۱	۳۱۵

1870-1871

1871-1872

1872-1873

1873

1873-1874

1874-1875

1875-1876

1876-1877

1877-1878

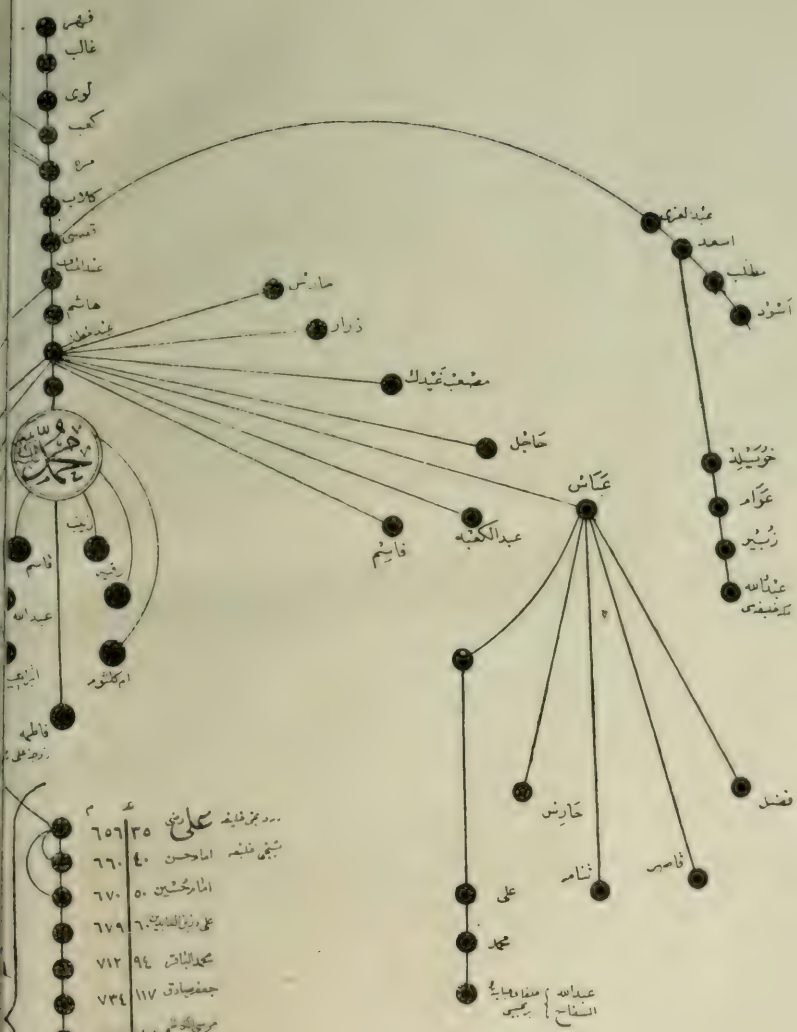

تذکره روسلایان کوشانک استیلا لیلی
کناخت سیمین

1875

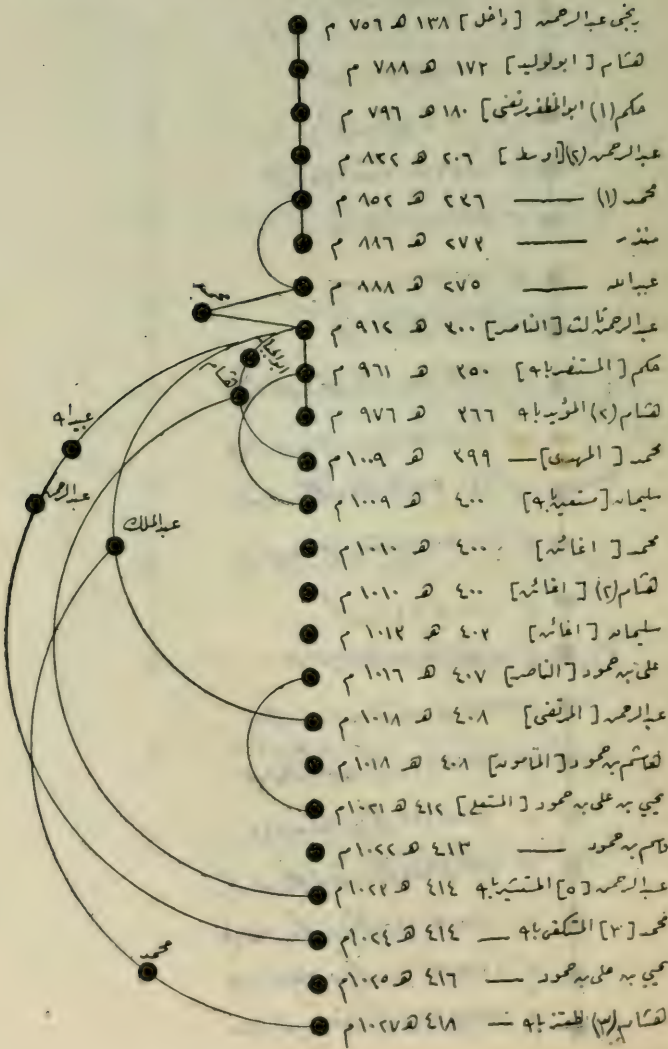
- ٦٥٦ ٣٥ ... بن زلفينه علي بن
- ٦٦٠ ٤٠ ... بن فلفنه اما حسن
- ٦٧٠ ٥٠ ... اما رخشين
- ٦٧٩ ٦٠ ... بن زلفينه
- ٧١٢ ٩٤ ... عبدالباق
- ٧٣٤ ١١٧ ... جعفر صادق
- ٧٦٥ ١٤٨ ... مرع بن كعب
- ٧٩٩ ١٨٣ ... علي الرضا
- ٨١٨ ٢٠٣ ... عبدالمطلب
- ٨٢٥ ٢١٠ ... علي النقي
- ٨٦٨ ٢٥٤ ... حسن الاشعري
- ٨٧٥ ٢٦٠ ... عبدالمطلب

بنوها اسم و بنامه سلاله ملك سوره حميد

١٤٨١ إلى ٤٢٢ هـ
٦٥٦ # ١٠٢١ م

امويہ اندلس و بنی عمود

قونیہ روم سلجوقی قیصری
 ۷۰۰ هجری ۴۷۰ م ای ۱۳۰۰ م
 میلادی ۱۰۷۷ تا ۱۳۰۰ م سنه شمسه

کونولوسه به اسرائیل

- سلیمان ۴۷۰ هـ ۱۰۷۷ م
- دانسته ۴۷۹ هـ ۱۰۸۶ م
- قلیچ ارسلان داور ۴۸۶ هـ ۱۰۹۲ م
- ملک شاه ۵۰۰ هـ ۱۱۰۶ م
- سعور ۵۱۰ هـ ۱۱۱۶ م
- قلیچ ارسلان آقجی ۵۵۱ هـ ۱۱۵۶ م
- ملک شاه تانق قطب الدین ۵۸۴ هـ ۱۱۸۸ م
- فیاض الدین کینر ۵۸۸ هـ ۱۱۹۲ م
- رکبه الدین سلیمان تانی ۵۹۷ هـ ۱۲۰۰ م
- عزالدین قلیچ ارسلان ۵۹۷ هـ ۱۲۰۳ م
- کینر ۶۰۱ هـ ۱۲۰۴ م
- عزالدین کیکاوس ۶۰۷ هـ ۱۲۱۰ م
- برنجی عدورالدین کیفیاد ۶۱۶ هـ ۱۲۱۹ م
- فیاض الدین کینر آقجی ۶۳۴ هـ ۱۲۳۶ م
- عزالدین کیکاوس آقجی ۶۴۲ هـ ۱۲۴۵ م
- رکبه الدین قلیچ ارسلان درنجی ۶۵۵ هـ ۱۲۵۷ م
- فیاض الدین کینر آقجی ۶۶۶ هـ ۱۲۶۷ م
- فیاض الدین سعور آقجی ۶۸۲ هـ ۱۲۸۳ م
- عدورالدین کیفیاد آقجی ۶۹۶ هـ ۱۲۹۶ م

سلسلہ نامیہ

- یحییٰ ناصر - بہ احمد بہ اسعد بہ ماما ۲۶۱ ہ ۱۷۴ م
- اسماعیل بہ احمد ۲۷۹ ہ ۱۹۲ م
- احمد بہ اسماعیل ۲۹۵ ہ ۹۰۷ م
- ایمنی ناصر - بہ احمد بہ اسماعیل ۳۰۱ ہ ۹۱۳ م
- یحییٰ نوح بہ ایمنی ناصر ۳۳۱ ہ ۹۴۲ م
- عبد الملک بہ نوح ۳۴۳ ہ ۹۵۴ م
- منصور بہ نوح ۳۵۰ ہ ۹۶۱ م
- ایمنی نوح بہ منصور ۳۶۶ ہ ۹۷۶ م
- ایمنی منصور بہ نوح ایمنی ۳۸۷ ہ ۹۹۷ م
- ایمنی عبد الملک بہ نوح ایمنی ۳۸۹ ہ ۹۹۹ م
- منصور ابوالہریرہ اسماعیل بہ نوح ۳۹۵ ہ ۱۰۰۵ م

فہمای عباسیہ

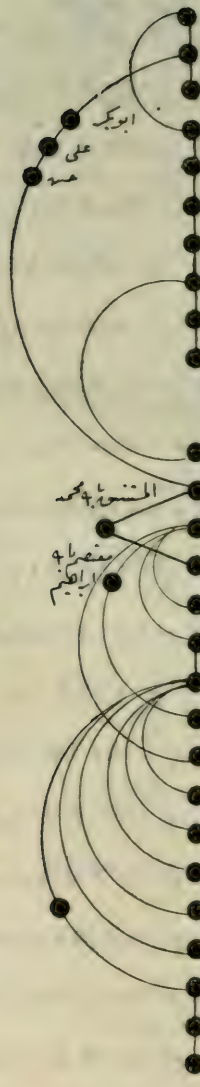
۴	۷۵۰	ہ	۱۳۷	ع	الضاح [عباس]	۱۳۷	ہ	۷۵۰	م
۴	۷۵۴	ہ	۱۳۶	ع	المنصور [عباس]	۱۳۶	ہ	۷۵۴	م
۴	۷۷۵	ہ	۱۵۸	ع	المہدی [محمد]	۱۵۸	ہ	۷۷۵	م
۴	۷۸۵	ہ	۱۶۹	ع	الهادی [موسیٰ]	۱۶۹	ہ	۷۸۵	م
۴	۷۸۶	ہ	۱۷۰	ع	الرشید [طارق]	۱۷۰	ہ	۷۸۶	م
۴	۸۰۹	ہ	۱۹۳	ع	الریسہ [محمد]	۱۹۳	ہ	۸۰۹	م
۴	۸۱۳	ہ	۱۹۱	ع	المأمون [عباس]	۱۹۱	ہ	۸۱۳	م
۴	۸۳۳	ہ	۲۱۸	ع	المعتز باہ [محمد]	۲۱۸	ہ	۸۳۳	م
۴	۸۴۷	ہ	۲۲۷	ع	الراشد باہ [طارق]	۲۲۷	ہ	۸۴۷	م
۴	۸۶۷	ہ	۲۴۷	ع	المستعین باہ [جعفر]	۲۴۷	ہ	۸۶۷	م
۴	۸۶۱	ہ	۲۴۷	ع	المقتدر باہ [محمد]	۲۴۷	ہ	۸۶۱	م
۴	۸۶۷	ہ	۲۴۸	ع	المستعین باہ [احمد]	۲۴۸	ہ	۸۶۷	م
۴	۸۶۶	ہ	۲۵۷	ع	المختار باہ [محمد]	۲۵۷	ہ	۸۶۶	م
۴	۸۶۹	ہ	۲۵۵	ع	المہدی باہ [محمد]	۲۵۵	ہ	۸۶۹	م
۴	۸۷۰	ہ	۲۵۶	ع	المعتز علی اللہ [احمد]	۲۵۶	ہ	۸۷۰	م
۴	۸۹۷	ہ	۲۷۹	ع	المقتدر باہ [احمد]	۲۷۹	ہ	۸۹۷	م
۴	۹۰۷	ہ	۲۸۹	ع	المکتفی باہ [علی]	۲۸۹	ہ	۹۰۷	م
۴	۹۰۷	ہ	۲۹۵	ع	المقتدر باہ [جعفر]	۲۹۵	ہ	۹۰۷	م
۴	۹۲۷	ہ	۳۲۰	ع	القادر باہ [محمد]	۳۲۰	ہ	۹۲۷	م
۴	۹۳۴	ہ	۳۲۷	ع	الراضي باہ [محمد]	۳۲۷	ہ	۹۳۴	م
۴	۹۴۰	ہ	۳۲۹	ع	المستفی باہ [ابراہیم]	۳۲۹	ہ	۹۴۰	م
۴	۹۴۴	ہ	۳۳۳	ع	المستکفی باہ [عباس]	۳۳۳	ہ	۹۴۴	م
۴	۹۴۶	ہ	۳۳۴	ع	المطیع للہ [فضل]	۳۳۴	ہ	۹۴۶	م
۴	۹۷۴	ہ	۳۶۳	ع	الطامع للہ [عبدالکریم]	۳۶۳	ہ	۹۷۴	م
۴	۹۹۱	ہ	۳۸۱	ع	القادر باہ [احمد]	۳۸۱	ہ	۹۹۱	م
۴	۱۰۳۱	ہ	۴۷۷	ع	القائم بامر اللہ [عباس]	۴۷۷	ہ	۱۰۳۱	م
۴	۱۰۷۵	ہ	۵۶۷	ع	المقتدی بامر اللہ [عباس]	۵۶۷	ہ	۱۰۷۵	م

بقية عباسيات

- المتصرف بالله [أحمد] أبو العباس ٤٦٧ هـ ١٠٩٩ م
- المتصرف بالله [نفل] أبو نصر ٥١٢ هـ ١١١٨ م
- الرائد بالله [نصور] أبو جعفر ٥٢٩ هـ ١١٣٤ م
- المحقق بالله [محمد] أبو عبد الله ٥٣٠ هـ ١١٣٥ م
- المجتهد بالله [يوسف] أبو يوسف ٥٥٥ هـ ١١٦٠ م
- المختص بالله [عبد الله] أبو محمد ٥٦٦ هـ ١١٧٠ م
- الناصر بالله [أحمد] أبو العباس ٥٧٥ هـ ١١٨٠ م
- الظاهر بالله [محمد] أبو يوسف ٦٢٢ هـ ١٢٢٥ م
- المتصرف بالله [نصور] أبو جعفر ٦٢٢ هـ ١٢٢٦ م
- المتصرف بالله [عبد الله] أبو محمد ٦٤٠ هـ ١٢٤٢ م

عباسية صديده - قاهرة

- المتصرف بالله [أحمد] أبو القاسم ٦٥٩ هـ ١٢٦١ م
- الحاكم بالله [أحمد] أبو العباس ٦٦١ هـ ١٢٦٢ م
- المتكفي بالله [سليمان] أبو ربيع ٧٠١ هـ ١٣٠٢ م
- الواثق بالله [أبو جعفر] — ٧٤٠ هـ ١٣٤٠ م
- الحاكم بالله [أحمد] أبو العباس ٧٤١ هـ ١٣٤١ م
- المترجم بالله [أبو بكر] أبو الفتح ٧٥٣ هـ ١٣٥٥ م
- المترجل بالله [محمد] أبو عبد الله ٧٦٣ هـ ١٣٦٥ م
- الواثق بالله [عمر] — ٧٨٥ هـ ١٣٨٣ م
- المتصرف بالله [زكريا] — ٧٨٨ هـ ١٣٨٦ م
- المتقبة بالله [عبد الله] أبو الفضل ٨٠١ هـ ١٤٠٦ م
- المترجم بالله [أبو ربيع] أبو الفتح ٨١٦ هـ ١٤١٤ م
- المتكفي بالله [سليمان] أبو ربيع ٨٤٥ هـ ١٤٤١ م
- القائم بالله [عبد الله] أبو القاسم ٨٥٤ هـ ١٤٥١ م
- المتنجد بالله [يوسف] أبو القاسم ٨٥٩ هـ ١٤٥٥ م
- المترجل بالله [عبد العزيز] أبو ربيع ٨٨٤ هـ ١٤٧٩ م
- المتكفي بالله [يحيى] — —
- المترجل بالله [محمد] — —

عز نوید

- سکتیہ ابن ناصر الدیہ ۳۶۶ هـ ۹۷۶ م
- اسماعیل ۳۸۷ هـ ۹۹۷ م
- محمود - مجید الدولہ امیر الملتا ۳۸۸ هـ ۹۹۸ م
- محمد - جلالت الدولہ ۴۲۱ هـ ۱۰۳۰ م
- سعید برنجی - ناصر الدولہ ۴۲۱ هـ ۱۰۳۰ م
- محمود اکتی - شہاب الدولہ ۴۳۴ هـ ۱۰۴۰ م
- سعید اکتی ۴۴۰ هـ ۱۰۴۸ م
- علی ابوالحسنہ - بہار الدولہ ۴۴۰ هـ ۱۰۴۸ م
- عبدالرشید - غزال الدولہ ۴۴۰ هـ ۱۰۴۹ م
- فرخار - جمال الدولہ ۴۴۴ هـ ۱۰۵۲ م
- ابراہیم - ظہیر الدولہ ۴۵۱ هـ ۱۰۵۹ م
- سعید اویسی - عماد الدولہ ۴۹۲ هـ ۱۰۹۹ م
- شہزاد - کمال الدولہ ۵۰۸ هـ ۱۱۱۴ م
- ارسلان شاہ - سلطان الدولہ ۵۰۹ هـ ۱۱۱۵ م
- بہرام شاہ - مجید الدولہ ۵۱۲ هـ ۱۱۱۸ م
- خسرو شاہ - مفید الدولہ ۵۴۷ هـ ۱۱۵۲ م
- خسرو ملک - تاج الدولہ ۵۵۵ هـ ۱۱۶۰ م

خلفای فاطمیہ - آفریقادہ

المہدی - عیاش ۲۹۷ھ - ۹۰۹ م

القائم بامرہ - ابوالقاسم محمد - نزا -
۳۲۴ھ - ۹۳۴ م

المنصور بابہ - ابوطاہر - اسماعیل
۳۳۴ھ - ۹۴۵ م

الموید الدیوبہ - ابوالتیمم - معاذ
۳۴۱ھ - ۹۵۲ م

المنزہ بابہ - ابوالمنصور - نزا -
۳۶۵ھ - ۹۷۵ م

الحاکم بامرہ ابوعلی المنصور -
۳۸۶ھ - ۹۹۶ م

الظاہر لاغزاز ریبہ - ابوالقاسم علی
۴۱۱ھ - ۱۰۲۰ م

المنصور بابہ - ابوالتیمم معاذ
۴۲۷ھ - ۱۰۲۵ م

المنعلی بابہ - ابوالقاسم احمد
۴۱۷ھ - ۱۰۹۴ م

الامیر بامرہ - ابوعلی المنصور -
۴۹۵ھ - ۱۱۰۱ م

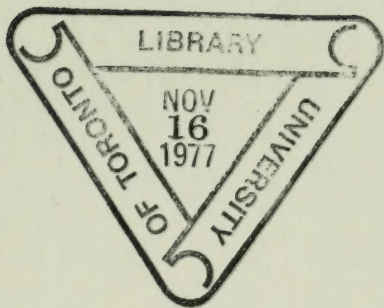
الحافظ الدیوبہ - ابوالقاسم عبدالمجید
۵۲۴ھ - ۱۱۳۰ م

الظافر بامرہ - ابوالمنصور اسماعیل
۵۴۴ھ - ۱۱۴۹ م

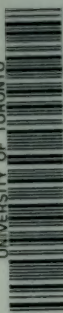
الفاخر بابہ - ابوالقاسم عیسیٰ
۵۴۹ھ - ۱۱۵۴ م

العاقد الدیوبہ - ابو محمد عیاش
۵۵۵ھ - ۱۱۶۰ م

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 00316761 6

DS
234
A5179
1911
c.1
v.2
ROBA